

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

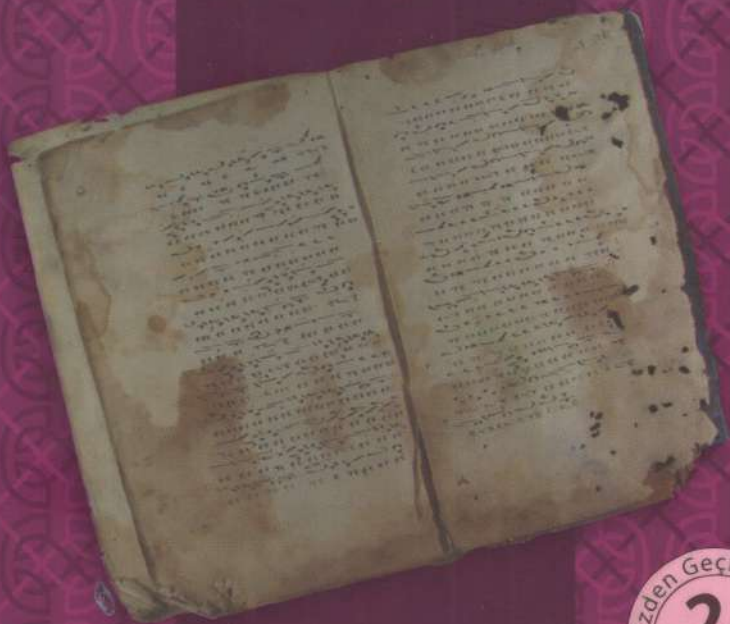
- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Muhammed (a.s.)'in Müjdelendiği Yasak İncil

◆ Barnabas'a Göre İncil

KIBRIS KUMRANI

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΣΕ ΚΥΠΡΟΣ

NKM

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Gözden Geçirilmiş
2.
Baskı

Barnabas'a Göre İncil

© NÜVE KÜLTÜR MERKEZİ YAYINLARI: 114

İnceleme - Araştırma Dizisi: 89

Bu kitap ve kitabın özgün özellikleri tamamen Nüve Kültür Merkezi'ne aittir. Hiçbir şekilde taklit edilemez.
Yayınevinin izni olmadan kısmen ya da tamamen kopyalanamaz, çoğaltılamaz.
Nüve Kültür Merkezi hukuki sorumluluk ve takibat hakkını saklı tutar.

Şubat 2013

Grekçeden Çeviren: **Abdullah PALAZOĞLU**

Genel Yayın Yönetmeni: **İsmail ÇALIŞKAN**

Sanat Yönetmeni: **Ömer TEKİNER**

ISBN 978-605-4336-94-4

T.C.

Kültür ve Turizm Bakanlığı

Yayıncı Sertifika No: 16195

Kapak Tasarım: **NKM Medya**

Baskı Öncesi Hazırlık: **Mehmet ATEŞ**

meh_ates@hotmail.com

Baskı & Cilt: **Sebat Ofset Matbaacılık**

Fevzi Çakmak Mh. Yayın Cad. No. 2 Karatay/KONYA

Tel: +90.332.342 01 53 sebat@sebat.com

KTB S. No: 16198 - Basım Tarihi: **ŞUBAT 2013**

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

- Cataloging in Publication Data (CIP) -

PALAZOĞLU / Abdullah

Barnabas'a Göre İncil

ΑΓΓΛΩΝ ΕΥΑΝΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΒΑΡΝΑΒΑΖ

Archivo Vaticanum – Vatikan Arşivi– (1921)

ANAHTAR KAVRAMLAR

- key concepts -

1. Din, 2. İncil, 3. Teoloji,

NKM

nuvekultur.com

nuve@nuvekultur.com

romantikkitap@gmail.com

M. Muzaffer Cad. Rampalı Çarşı Alt Kat No: 35-36-41
Meram / KONYA Tel: 0.332.352 23 03 Fax: 0.332.342 42 96

Alemdar Mah. Himaye-i Etfal Sok. Aydoğmuş Han Nu. 7/G
Cağaloğlu / İSTANBUL Telefaks 0.212.511 37 86

BARNABAS'A GÖRE İNCİL

Orijinal Grekçe Metninden Çeviren
Abdullah PALAZOĞLU

KIBRIS KUMRANI
ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΣΕ ΚΥΠΡΟΣ

2. BASKI

NKM

Abdullah PALAZOĞLU

Abdullah Palazoğlu 1973 yılında Konya'nın Beyşehir ilçesinde doğdu. İlkokulu Beyşehir'de bitirdikten sonra, Ermeni koleji-ne gitti. Kolejin birinci sınıfındayken Hristiyanlığı seçti, sonra T.C.U (Texas Christian Universty Theology Faculty) burslu olarak bitirdi. Ardından F.T.S (Fuller Theological Seminary) de yüksek lisans ve doktora çalıştı. Daha sonra 2 yıl Vatikan'da Ruhbanlık eğitimi aldı ve bunun ardından Yunanistan Aynaroz (Agios Oros) yarımadasında 2 yıl keşişlik eğitimini tamamladı. Sonra kendi ülkesi olan Türkiye'ye Amerika'nın son dönemlerde yetiştirdiği en büyük 10 Theolog'dan biri olarak geldi. Yaptığı ciddi ve akademik seviyedeki araştırmalarının sonucunda 2004 yılının 5 Ocağında İslam'ı seçti.

Abdullah Palazoğlu şimdiye kadar yaptığı irşad ve tebliğ çalışmalarının sonucunda şimdilik 43 kişinin İslam'la şereflenip Müslüman olmalarına sebep oldu. Abdullah Palazoğlu'na Hristiyanların yanı sıra İslami tarikatlar ve cemaatlerde (semavi dinler üzerinde büyük usta anlamına gelen) Üstad-ı A'zam ünvanını verdiler.

Uzman bir Theolog olan Abdullah Palazoğlu İngilizce, İtalyanca, Antik Yunanca (Grekçe-Latince), Çağdaş Yunanca, Ermenice, Osmanlıca ve Kürtçe'yi ana dili gibi konuşuyor ve halen Konya'da yaşayan ve evli olan Abdullah Palazoğlu'nun önceki evliliğinden Ahmet adında bir de oğlu var.

PALAZOĞLU KÜLLİYATI

- 1: Aslına Dönen Papaz (2 baskı)
- 2: Amentüler Kıyası
- 3: Barnabas'a göre İncil (2 baskı Çeviri)
- 4: Günümüz Hristiyanlığı
- 5: Genel Kilise Tarihi
- 6: Bunları Biliyor muydunuz?

- 7: Din Adına Uydurulanlar (2 baskı)
- 8: Anadolu'da Hristiyanlık
- 9: Hakikat Bilgisi
- 10: İşte İslam (Dini Allah'a has kılmak)
- 11: The Gospel of Barnabas
- 12: Genel Teoloji
- 13: The Dead Sea Qumrans
- 14: Teşkilat-ı Mahsusa
- 15: Ölü Deniz Kumranları
- 16: İslam Diye Yutturulanlar
- 17: İşte İslam
- 18: İslam'da Kadın
- 19: Mezhepler ve Tarikatlar
- 20: Kuran, Hadis ve İslam
- 21: Ezoterizm
- 22: Kitabı Mukaddes'te Peygamber Efendimiz

HAZIRLAMAKTA OLDUĞU KİTAPLAR

1. Memleketimin Çirkin Kadınları
2. Ermenice Kuran Meali
3. Nasıl Tebliğci Olunur?
4. Vahdet-i Vücut Saçmalığı
5. İslam Diye Yutturulan Felsefi Akımlar
6. Yanlış Kullanılan İslami Terimler
7. Yanlış Bilinen İslam (İslama Fobya)

facebook.com/Abdullah Palazoğlu
abdullahpalazoglu_73@hotmail.com

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	7
TAKRİZ.....	9
BARNABAS'A GÖRE İNCİL NEDİR?.....	11
MEVDUDİ BARNABAS İNCİLİ HAKKINDA NELER SÖYLÜYOR?	19
METİN.....	23
EKLER	281
TERMİNOLOJİ.....	283
KİTABIN ORJİNAL METNİNDEN BÖLÜMLER	291
ABDULLAH PALAZOĞLU'NUN DİPLOMASI VE İHTİDA BELGESİ.....	303
BASINDA BARNABAS	304

TAKRİZ

Sayın Abdullah PALAZOĞLU'nun, antik Yunancadan çevirdiği ve 'Barnabas'a göre İncil' ismini uygun gördükleri (Kıbrıs kumranı) İncil'i inceden inceye okudum. Her şeyden önce şunu söyleyeyim ki biz Müslümanlar eğer bu metinleri okuyacaksak Peygamberimiz Muhammed Mustafa (a.s.)'ın, **"Ehl-i Kitabın kitaplarını ne tasdik edin ne inkâr edin"**, mealindeki tavsiyesini aynen hatırd tutarak ve hatırlatarak okumamız gerekir. Çünkü: İçinden her hangi bir cümleyi inkâr edersek belki o gerçekten vahiyden bir cümle olabilir. Bu durumda neûzu billah kâfir olmuş oluruz. Aksine oradan bir cümleyi kabul edersek bu durumda da belki bir kul sözünü vahiy diye kabul etmiş olabiliriz. Durum bu olunca en doğrusu ne kabul etmek ne de reddetmek, karşısında tarafsız kalmaktır. Nihayetinde biz deriz ki; Başta Kur'an olmak üzere diğer Peygamberlere indirilen sahifelere, Musa'ya indirilen Tevrat'a, Davud'a indirilen Zebur'a, İsa'ya indirilen İncil'e ve indirilen diğer vahiylerle iman ediyoruz. Şahsen, Barnabas'a göre İncil'i okurken hep bu yüce tavsiyeyi hatırd tuttum.

Kanaatlerim şöyledir:

Barnabas, kendisine nisbet edilen İncil'i, sanki Hz. İsa'nın bizzat "Bana şu şu... cümleler indi" diyerek dikte ettirdiği bir metin değil de hatırat imiş gibi nakletmektedir. Demek

oluyor ki Hz. İsa vahyi alır almaz, havarileri toplayıp “Bana şunlar vahyolundu, kayıt edin” demiş değildir. Bu hatırat görünümlü metinde başta Hz. İsa olmak üzere pek çok kişinin karşılıklı münazara, münakaşa ve gaybi haberleri yer almaktadır. Barnabas’a göre İncil diye nakledilen bu metnin gerçek Barnabas İncili ile veya bizzat Hz. İsa’ya inen İncil ile ne kadar örtüşüyor, bilmiyoruz.

İçinde geçen ifadeleri değerlendirme sadedinde şunları söyleyebilirim:

Barnabas’a göre İncil’de geçen ifadeler üç grupta toplanabilir: Kur’an ve Sünnetle birebir örtüşen ifadeler. Kur’an ve Sünnette kapalı geçilen noktalara açıklık getiren ifadeler ve Kitap ve Sünnete ters düşen ifadeler. Okumam esnasında bu üçünün de listesini müsvedde olarak çıkardım. Onları burada dizmek yerine bu konuda özet bilgi edinmek isteyenler Diyanet İslam Ansiklopedisi (DİA) nden Barnabas İncili ile ilgili kısmı okuyabilirler. Emek mahsulü bir madde olarak güzel yazılmıştır. Baştan sona oradaki bilgi ve değerlendirmelere katılıyorum. İlave edebileceğim birkaç şeyi buraya dercetmeye gerek görmüyorum.

Türk okuyucusuna bu konuda katkıda bulunan Sayın **Abdullah PALAZOĞLU’na** bu vesile ile teşekkür ediyor, çalışmalarının devamını diliyorum.

Prof.Dr. Orhan ÇEKER
İlahiyat Fak. İslâm Hukuku Öğr. Üyesi
KONYA

BARNABAS'A GÖRE İNCİL NEDİR?

Oniki Havari'den biri olan Barnabas, aslen Kıbrıslı olup Yahudi bir aileden doğmuştur. Asıl adı Joseph Yusuf'tur. Barnabas ise "Cesaret verici" anlamında ona sonradan verilmiş bir lakaptır.(İncil; Elçilerin İşleri kitabı 4. Bölüm 36. ve 37.ayetler) Hz. İsa'nın tebliğini yaymaya çalıştığı üç yıllık süre içerisinde zamanının büyük bir kısmını onun yakın takipçisi olarak geçirmiştir. Hz. İsa'dan öğrendiklerini ve duyduklarını bir kitapta topladığı bilinmektedir. Bu kitaba, onun adına itafeten "Barnabas İncili" denilmektedir. Barnabas İncili M.S. 325'e kadar İskenderiye kiliselerinde kabul edilmiştir. İsa'nın doğumundan sonraki birinci ve ikinci asırlarda, Tevhid'i desteklemiş olan İreneos 'un (M.S. 120-200) yazılarında elden ele dolaşmıştır. M.S. 325'te meşhur İznik Konsili toplandı. Teslis (üçleme) inancı Pavlos Hristiyanlığının resmi doktrini olarak ilan edildi. Kilisenin resmi İncilleri olarak Matta, Markos, Luka ve Yuhanna İncilleri seçildi. Barnabas İncili de dahil geri kalan bütün İnciller'in okunması ve elde bulundurulması yasaklandı. Barnabas İncili hakkında sürdürülen bu yasaklama kararları, ileriki tarihlerde de devam etti. M.S. 366'da Papa Damasus'un (M.S. 304-384) da, İncil'in okunmaması için bir karar çıkarttığı söylenmektedir. Bu karar M.S. 395'te ölen Kayseria Episkoposu Gelasus tarafından da desteklendi. Onun Apokrifal kitaplar listesinde Barnabas

İncili de vardı. Apokrifa; "Sırlı veya gizlenmiş" demektir. Papa'nın, yasaklanmış kitaplar listesine Barnabas İncili'ni de almış olması, en azından, İncil'in varlığını göstermektedir. Ayrıca Papa'nın, M.S. 383'te Barnabas İncili'nin bir kopyasını ele geçirdiği ve kendi özel kütüphanesinde sakladığı da bir gerçektir. Barnabas İncili hakkında çıkartılan bütün bu yasaklama kararları ve İncil'in okunmaması için alınan tedbirler pek başarılı olamadı. İncil, günümüze kadar varlığını sürdürdü. Onun günümüze kadar gelmesini sağlayan Fra Marino adında bir keşiş olmuştur. Şöyle ki; Barnabas İncili'nin İngilizce çevirisinin yapıldığı el yazması, Papa Sextus'ta (1589-1590) bulunuyordu. Sextus, İncil'den geniş çapta faydalanmış olan İreneos'un yazılarını okuduktan sonra İncil ile yakından ilgilenen Fra Marino ile arkadaş oldu. Bir gün Marino, Sextus'u ziyarete gitti. Birlikte öğle yemeği yediler. Yemekten sonra Papa uykuya daldı. Keşiş Marino, Papa'nın özel kütüphanesindeki kitapları gözden geçirmeye başladı ve Barnabas İncili'nin İtalyanca el yazmasını ele geçirdi. İncil'i elbisesinin yeni içerisine gizleyerek oradan ayrıldı ve Vatikan'a geldi. Bu yazma daha sonra, Amsterdam'da büyük bir ün ve otorite sahibi, hayatı boyunca bu esere büyük bir değer verdiği bilinen bir şahsa ulaşınca kadar elden ele dolaştı. Onun ölümünden sonra da Prusya Kralı temsilcisi J.E. Kramer'in eline geçti. 1713'de Kramer bu yazmayı, kitaplar uzmanı meşhur Savoy'lu Prens Eugen'e takdim etti. Erken kilise tarihçilerinden önemli bir zat olan Toland, bu yazmayı incelemiş ve ölümünden sonra 1747'de basılmış olan muhtelif çalışmalarında ona atıflarda bulunmuştur. Barnabas incili hakkında şöyle der: "Bu, tıpkı kutsal bir kitap görünümündedir." Barnabas İncili'nin İtalyanca el yazması

Canon ve Mrs. Ragg tarafından İngilizce'ye çevrildi ve 1907'de Oxford Üniversitesi matbaasında basıldı ve yayımlandı. İngilizce çevirinin hemen tamamı aniden ve gizemli bir şekilde piyasadan kayboldu. Bu çeviriden yalnız ikisinin varlığı bilinmektedir: Biri British Museum'da, diğeri de Washington Kongre Kütüphanesi'ndedir. Kongre Kütüphanesi'nden kitabın bir mikrofilm kopyası ele geçirildi ve İngilizce çevirinin yeni bir baskısı Pakistan'da yapıldı. Bu baskının bir kopyası, gözden geçirilmiş yeni bir baskı amacıyla kullanıldı. Barnabas İncili yirminci yüzyılın başında, Mısır'da, Dr. Halil Seade tarafından Arapçaya çevrilmiş ve esere bir de giriş yazılarak Muhammed Reşid Rıza tarafından da yayınlanmıştır. Son zamanlarda ülkemizde de İncil'in izlerine rastlandığı ve üzerinde bazı çalışmaların yapıldığı bilinmektedir: Bunlardan biride, şu anda elinizde bulunan ve Kıbrıs'tan getirilip Antik Yunancadan Türkçeye çevrilmiş olan Kıbrıs Kumranı (el yazması)dır.

Barnabas İncilini Müslümanlarmı yazdı?

Barnabas İncili'nin Müslümanlar tarafından yazılmadığının delili de şudur: Hz. Peygamber'in dünyaya gelişinden 75 yıl önce (M.S. 496), Papa I.Gelasius döneminde yanlış ve dini düşüncelere aykırı kitaplar adı altında hazırlanan listede Barnabas İncili'nin adı geçtiğine ilişkin belge ve görsellerde vardır. Buna ek olarak 7'inci yüzyıldan gelen ayrı bir belge de daha Barnabas İncili Aykırı Kitaplar arasında tanımlanmıştır. The List Of Sixty Books ya da The Sixty Canonical Books ismi verilen liste de bugüne ulaşan belgeler arasındadır. Barnabas İncili'nin tarih boyunca aslında var olmadığı şeklindeki iddialara değinen Avustralyalı bilim adamı (-La Trobe Üniversitesi Bendigo-) Dr. Rodney Blackhirst, bir bi-

linsel makalesinde Decretum Glasianum ve Catalogue of the Sixty Canonical Books isimleriyle günümüze ulaşan iki tarihi belgeye dikkat çekerek şöyle demektedir: Bazıları, ortaçağın sonların da Barnabas İncili isimli yazıma rastlanılması öncesi süreçte, böyle bir incilin tarihsel olarak var olmadığını kesin bir güvenle iddia ediyorlar. Oysa farklı yüzyıllardan, iki ayrı liste bunun tersini kanıtlıyor. İki listede de aynı yanlışın olması, aslında olmayan bir şeyin yanlışlıkla iki ayrı listede de "Barnabas İncili" adıyla yer alması mümkün müdür? " 60 kitap listesi" sadece bu tek konuda yanlış olabilir mi? Barnabas İncili'nin hiç var olmadığı iddiası kimilerinde, bu İncil'den bugüne hiçbir parçanın gelmediği iddiasına yerini bırakıyor. Fakat o zaman "60 kitap listesi"nde yer alan kitaplardan sadece Barnabas İncili'nin bir iz bırakmadan kaybolması gibi bir sonuç akla yatkın olacak mıdır? İznik Konsili'nden (M.S 325) Decretum Glasianum'un yayınlandığı döneme (M.S 496) kadar Barnabas İncili'ne getirilen pek çok yasaklama, o çağlarda, bu İncil'i yazacak bir Müslüman'ın var olamayacağını açıkça gösteriyor. Çünkü o zamanlar daha Hz. Muhammed (doğumu 571) bile doğmamıştı.

Ayrıca yukarıdaki delillere ek olarak şunu vurgulamak yerinde olacaktır: Allah ve bir Peygamberi hakkında yalan söylemek demek olacak böyle bir sahtekarlık; yani bir İncil uydurma eylemi; yalancılık ve sahtekarlığa karşı duruşu ve doğruluk ve dürüstlük ahlakını Hz. Peygamber ve Kuran'dan alan bir Müslüman'dan beklenemez. Böyle bir şeyi iddia edebilenler, bazı değişiklikler ve tahrifler yaşadığı Bismarck, Dr. Morris, Spinoza, Goethe ve daha nice batılı entelektüeller tarafından kabul ve ifade edilen 4 İncilin dışında ve 2000 sene önceki orijinal halinde veya orijinal haline yakın olarak

gerçek İncil'den içinde güçlü yansımalar bulunan bir metinle karşılaşmanın şok ve şaşkınlığı ile bunu yapıyor olmalılarıdır. Alman Protestan Kilise Komisyonu'nun kontrolünden geçerek basımına izin verilen eski ve yeni Ahit çevirileri, şu önsözle başlar: Kutsal kitap gökten inmiş değildir. Eski Ahit (Tevrat)'ın 39 kitabıyla dört İncil yüzlerce yılda yavaş yavaş gelişmiş ve son şeklini almıştır.

Burada Tevrat ve İncil üzerinde tarih boyunca tahrifat ve değiştirmeler yapıldığı gayet net bir şekilde kilise tarafından, kabul ediliyor.

Barnabas İncil'inde Çelişkiler Olduğuna Dair İddialar Hakkında;

Yukarıda sıralananlara göz atıldığında Barnabas İncili'nin tarihsel sürecinde Müslümanların bir katkıları olmadığı açıktır. Müslümanların bu İncil'e ilgilerinin sebebi bir Peygamber olarak kabul ettikleri Hz. İsa'nın gerçek yaşam kesitlerine ve Allah'ın gönderdiği kitaplardan biri olduğuna inandıkları İncilin gerçek haline duydukları doğal meraklarıdır. Bu incilin 2000 sene önceki gerçek İncili'n tam olarak aynısı olduğunu da iddia edemeyiz. Çünkü, Kanonik kabul edilen diğer 4 İncil gibi bu İncil de Hz. İsa'nın dili olan Aramice değildir, belki en azından birkaç kere tercüme edilmiş bir metindir; örneğin, Aramiceden önce Grekçeye sonra Latince ye daha sonra İtalyancaya çevrilmiştir. Bu tercümeler esnasında mütercimlerin yetkinlik derecelerinin ya da bilgisel yetersizliklerinin; kasıtsız teknik kelime yanlışlıklarının roller oynadığı pekala düşünülebilir. Bu İncil vasıtasıyla sezilen ve tarihsel süreciyle varılan sonuç "asıl İncil'den" güçlü esintileri yansıtmamasıdır. Çelişki olarak iddia edilenler metinde yer alan temel konu doğrultularında değildir, tam tersine, Bar-

nabas İncili'ni diğer İncillerden ayıracak en açıklayıcı kelime "baştan sona tutarlılık" olacaktır."Nasıra'ya doğru gemiyle yola çıkmak"

İlginçtir ki; en çok çelişki iddiasının vurgulandığı yer, İsa ve Havarileri'nin Nasıra'dan Kudüs'e yaptıkları yolculuğun çok özet anlatımıyla ilgilidir.

Yol güzergahını anlayabileceğimiz "İsa Galile Denizine gitti ve bir gemiye binerek Nasıra'ya doğru yola çıktı. Bu sırada denizde büyük bir fırtına başladı." cümleleriyle başlar.

Dört İncil'den Matta'da bu konu çok benzer şekilde anlatılmıştır: "İsa kayığa bindi, denizi geçti ve kendi şehrine geldi" (Matta 9. Bölüm 1. Ayet.)

Yolculuk esnasında önce Galile Gölü civarına uğranıldığı, yolculuğun bir kısmının Galile Gölü üzerinden gerçekleştiği anlaşılır ve herhangi bir çelişkiden söz edilemez. Yolculuk güzergahları (2000 sene önceki) mevcut yol alternatiflerine, yolların durumuna, güvenliğine veya başka amaçlara uygun olarak belirlenebilir.

Barnabas İncili'nde güya "Nasıra Limanı'ndan", "Nasıra'ya gemiyle gidildiği"nden ve "Nasıra'dan Kudüs'e gemiyle gidildiği"nden bahsedildiğini ileri süren bir çevre, bir yapay "çelişki" algısı üretmeye çabalamaktadır. Yukarıda yer alan objektif net tarihi verilere karşı koymak yerine duygusallığı yansıtan bir alaycılık ve demogojik yaklaşımlara yönelinmesi dikkat çekicidir. Oysa, yolculuğun çok benzer şekilde anlatıldığı Matta İncili bu çevre tarafından görmezden gelinemez.

Kudüs, Nasıra ve Galile Gölü arasında bugün yer alan karayolları uzunlukları şöyle: Kudüs'ten Galile Gölünün Ku-

düs'e en yakın yeri olan Dganya Bet'e 156 km (5-6 günlük yürüyüş mesafesi), Taberias yani Galile Gölü'nün Nasıra'ya en yakın yerinden Nasıra'ya 30 km (Bir günlük yürüyüş mesafesi) Kudüs'ten doğrudan Nasıra'ya 160 km (5-6 günlük yürüyüş mesafesi). Görüldüğü gibi bugün mevcut yol alternatifleri arasın da bile yol süreleri açısından büyük farklar yoktur.

Diğer bir çelişki iddiası; İsa Peygamberin şekerle ilgili verdiği bir örnek söz konusu ediliyor. Barnabas İncili'ndeki metin anlatımından o dönemde şekerin çok değerli olduğu anlaşıyor. İsa döneminde şekerin bilinmediğini savunan bazı itirazcılar, şeker pancarın dan şeker üretimi bilgisinin 7'inci yüzyıldan önce bölgeye ulaşmadığını iddia ediyor. Öyle bile olsa, herhalde durdukça şekerlenen bal ve pekmez gibi tatlı besinlerden de şeker yapılabileceği göz ardı ediliyor. Barnabas İncili bugünkü Hristiyan dünyasının da temel aldığı Pavlos yaklaşımına sarsıcı bir yalanlama ve karşı çıkışı da barındırmaktadır.

Tam da bu nedenle asırlar boyu (yaklaşık 1700 senedir) tamamen imha edilmek istenmiştir. Ama başarılı olunamamıştır.

Abdullah PALAZOĞLU

Uzm. Theolog

MEVDUDİ BARNABAS İNCİLİ HAKKINDA NELER SÖYLÜYOR?

Barnabas İncili'nin ne olduğuna dair hafızalarda yer alan bilgiler genel olarak yüzeyseldir. Bu eserlerden bir tanesi "muhtevası şüpheli" gerekçesiyle(içeriği şüpheli denilerek) dikkate alınmayan Barnabas İncilidir. Hristiyanlar bu kitabı saklamaya olağanüstü gayret göstermişler ve bu nedenle asırlarca gözlerden uzak kalan bir kitap olmuş Barnabas İncili.

"Hristiyanlar Barnabas İncilinden mahrum kalmışlardır"

Mevdudi İngilizce tercümesinin fotokopisini okuma fırsatını bulmuş ve kitabında şunları söylüyor ilk olarak Barnabas İnciline dair: "Barnabas İncilinin tümünü dikkatle okudum. Bence bu İncil Hristiyanlar için büyük bir nimettir ve sadece taassup ve inatçılıkları yüzünden böyle bir eserden mahrum kalmışlardır."

Hristiyanlık tarihinde Barnabas İncilinin adı nerede geçse belirli çevrelerce sürekli karalanmış. Bazı Hristiyan din adamları bu İncilin "bir Müslüman'ın hayal gücü" olduğunu bile söylemiş. Bunun geçersizliği Mevdudi tarafından gereken şekliyle birkaç maddede ispatlanıyor kitapta. En önemlisi ise Hz. Muhammed'in doğumundan 75 yıl önce Barnabas İncilinden söz ediliyor olması onun bir Müslüman tarafın-

dan (Müslüman'dan kasıt, Hz. Muhammed'in ümmetine mensup olunması) yazıldığı iddiasını çürütmekte.

Kilise tarafından kabul edilen 4 İncil'den hiçbiri Hz.İsa'nın sahabeleri yahut havarileri tarafından kaleme alınmamış, bu hatırlatmayla başlıyor Mevdudi Barnabas İncili hakkında temel bilgileri verdiği kısımda. Bunun yanında Barnabas İncilini kaleme alan kişi (Barnabas) Hz. İsa'nın 12 havarisinden biri olduğunu söylüyor ve baştan sona kadar "İsa"(a.s) ile beraber olduğunu belirtiyor. Bu önemlidir. Devamında "gözümlerimle gördüğüm olaylar ve kulaklarımla duyduğum sözleri bu kitapta yazıyorum" diyerek Barnabas İncili ni kaleme alırken ne kadar hassas olduğunu açıklıyor. Ayrıca kitabı çeşitli dedikodulara son vermek amacıyla gerçekleri açıkça ortaya koymak için Hz. İsa'dan yaşarken aldığı emirle yazdığını söylüyor. Barnabas kitabı kaleme alış sebebini şeytanın hilelerine uyarak Hz. İsa'yı Allah'ın oğlu ilan edenleri gerçek Hristiyanlığa (yani İslam'a) yönlendirmek olarak belirtiyor.

Barnabas İncilinin diğer İncillerden farkı;

Mevdudi'nin söylediğine göre dört İncil'deki olaylar arası kopukluk bu İncil'de yok. Hz. İsa'nın dini telkinleri de yine daha ayrıntılı, açık ve etkin bir biçimde kaydedilmiş. "Tevhid ile ilgili nasihatler", "şirk'in reddi", "Allah'ın sıfatları", "ibadetin ruhu" ve güzel ahlak ayrıntılı bir şekilde yazılmış. Hz. İsa'nın kişiliğinin ve öğretilerinin diğer dört İncil'e nispeten daha net bir şekilde yer aldığı Barnabas İncil'inde diğer İncillerdeki "çeşitli söz ve filer arasındaki tezat" da mevcut değil.

Mevdudi, Barnabas'ın kaleme aldığı bu eseri çeşitli açılardan değerlendiriyor. Özellikle az önce belirtilen hususlarda (tezat ve kopukluk) diğer İncillerle kıyas yapması önemli. Barnabas İncil'inde yer alan Hz. İsa hayatının doğruluğundan bahsederken bunun bir "Peygamberin hayatından farklı olmadığını" söylüyor mesela. Bütün peygamberleri ve kitaplarını tasdik ediyor ve Peygamber olmaksızın Allah'ı tanımanın bir yolu olmadığını söylüyor Barnabas'ın anlattığı Hz. İsa, tıpkı bizim iman ettiğimiz hak peygamberin söyledikleri, hiçbir fark yok. Yine Barnabas'ta geçen kayıtlara göre İsa Peygamber'in anlattığı ahiret, kıyamet, cennet ve cehennem ile ilgili telkinler Kur'an'da anlatılanın hemen hemen aynısı.

Barnabas İncili hakkında kitapta yer alanlar kısaca böyle. Birçok bilgi mevcut çeşitli kaynaklarda bu Barnabas İncili hakkında. Fakat ben özellikle Mevdudi gibi önemli bir insanın dilinden Barnabas'ı ve eserini tanıyalım istedim. Belki bu sayede "hak din" kavramı daha net bir şekilde zihinlerde yerini bulur ve Allah'ın yeryüzüne gönderdiği "tevhid" eksensiz mesajın savunucularının sürdürdüğü mücadele somut bir şekilde ve farklı bir bakış açısıyla algılanır.

Abdullah PALAZOĞLU

Uzm. Theolog

METİN

Bu son yıllarda, Yahudi kavmi'nin Davud soyundan Meryem adında bir bakire, Allah'ın gönderdiği melek Gabriel tarafından ziyaret edildi. Günahsız, kusursuz, ibadetini yapıp oruç tutarak tam kutsal bir hayat süren bu bakire Meryem bir gün yalnızken odasına melek Gabriel girdi ve Allah seninle olsun, Meryem diye onu selamladı. Bakire Meryem, meleği görünce korktu; fakat melek şöyle diyerek onu rahatlattı; Korkma Meryem; çünkü sen, seni kalp gerçeğiyle kanunlarına göre yürüsünler diye İsrail halkına göndereceği bir peygamberin annesi seçen Allah'ın rızasına erdin. Meryem cevap verdi: Şimdi ben, hiçbir erkek bilmediğimi görürken, nasıl oğlan dünyaya getireceğim? Melek cevap verdi: Meryem; insan yokken insan yaratan Allah, senden de erkek olmadan insan meydana getirmeye kadirdir. Çünkü O'nun için hiçbir şey imkansız değildir. Meryem cevap verdi: Allah'ın her şeye kadir olduğunu biliyorum; öyleyse iradesi yerine gelecektir. Melek cevap verdi: Şimdi peygambere yüklü oldun; Adını İsa koyacak ve onu şaraptan, kuvvetli içkiden ve bütün temiz olmayan etlerden koruyacaksın, çünkü çocuk Allah'ın kutsal bir kuludur. Meryem, tevazu ile başını eğerek şöyle dedi: Allah'ın hizmetçi kuluna bak, dediğin gibi olsun. Melek gitti ve bakire Meryem Allah'ı yüceltti ve övdü: kalbim, Allah'ın büyüklüğünü bil ve ruhum, Kurtarıcım Allah'ı çok sev; çünkü O kız hizmetçisinin alçak gönüllülüğünü öylesine saydı ki, bütün milletlerce kutsanacığım; çünkü Allah beni yüceltti, O'nun kutsal adını yüceltirim. Çünkü O'nun rahmeti, nesilden nesil e Kendisi'nden korkanlar için bir nimettir. O Allah elini güçlü kıldı ve kalbinin tasarılarında gururu dağıttı. Güçlü olanı oturduğu yerden indirdi ve aşağılarda olanı yükseltti. Aç olanı güzel şey-

lerle doyurdu ve zenginleri eli boş gönderdi. Çünkü O, İbrahim ve oğluna verilmiş sözleri sonsuza kadar tutar.

Allah'ın iradesini öğrenen Meryem, yüklü olduğundan kendine saldırırlar ve zina suçlusu sayarak taşlarlar diye insanlardan korkup, dindar, takva sahibi, ibadet ve oruçla Allah'a ibadet eden ve bir marangoz olarak ellerinin yaptığı ile geçinen bir adam olduğundan, ayıpsız yaşantılı Yusuf adında kendi soyundan bir yoldaş seçti. Bakire, bildiği böyle bir adamı yoldaşı olarak seçti ve ilahi teklifi ona açtı.

Dindar bir adam olan Yusuf Meryem'in hamile olduğunu anlayınca, Allah'tan korkup, ondan ayrılmayı düşündü. Bak ki, uyurken, ey Yusuf, neden kadının Meryem'i bırakmayı düşünüyorsun? diye Allah'ın meleği tarafından uyarıldı: Bilesin ki, ona ne olmuşsa, hepsi Allah'ın iradesiyle olmuştur. Bakire Meryem, bir çocuk dünyaya getirecek, adını İsa koyacaksın; Şaraptan ve her türlü temiz olmayan etten onu uzak tutacaksın, çünkü o, annesinin rahminden Allah ın kutsal bir peygamberidir. O, Yahuda'yı kalbine döndürsün İsrail kavmi Musa'nın Kanununda yazılı olduğu gibi, Rabbin kanunu yolunda yürüsün diye İsrail halkına gönderilen Allah'ın bir peygamberidir. O, Allah'ın kendine vereceği büyük güçle gelecek, büyük mucizeler gösterecek ve bu sayede pek çok insanlar kurtulacaktır.

Uykudan uyanan Yusuf Allah'a şükretti ve bütün içtenliğiyle Allah'a ibadet ederek, ömrü boyunca Meryem'in yanında kaldı.

Bu sıralar, Sezar Avgustos'un buyruğuyla, Yahudiye'de Hirodes hüküm sürüyor ve Sur ve Sayda şehirlerinde de Pilatus vali bulunuyordu. Bütün dünya nüfus kaydı yaptır-

makta olduğundan herkes kendi memleketine gidiyor ve kayıt için kendi kabileleriyle kendilerini takdim ediyorlardı. Bu nedenle Yusuf Sezar'ın buyruğuna göre kayıt yaptırmak için, Beytelehem'e gitmek üzere kadını hamile Meryem'le birlikte Galilenin bir kenti olan Nasıra'dan ayrıldı. Beytelehem'e varan Yusuf burası çok küçük ve yabancılarla dolu bir kent olduğundan, kalacak yer bulamayıp, kent dışında bir çobanın sığınağı olarak yapılan bir odayı tuttu. Yusuf burada kalırken, Meryem'in de doğum günleri gelmişti. Bakire oldukça parlak bir nurla kuşatıldı ve hiç sancısız çocuğunu doğurdu, kucağına alıp kundağına sardı ve yemliğe yatırdı; çünkü oda da hiç yer yoktu. Birçok melek, Allah'ı takdis edip, Allah'tan korkanlara selam ederek sevinç içinde odaya geldiler. Meryem ve Yusuf Rabb'e İsa'nın doğumundan dolayı hamd ve şükürde bulundular ve sonsuz bir mutluluk ile çocuğu doyurdular.

Bu sırada, adetleri üzere çobanlar sürülerine bakıyorlardı. Ve dikkat et ki, içinden Allah'ı takdis eden bir meleğin görüldüğü oldukça parlak bir nur sardı onları da. Çobanlar, bu ani nur ve meleğin görülmesi nedeni ile korkuya kapıldılar; bunun üzerine Rabb'in meleği şöyle diyerek onları rahatlattı: Ben, size büyük bir müjde veriyorum, çünkü Davud'un kentinde Rabb'in peygamberi olan bir çocuk doğdu; İsrail'in ailesine büyük kurtuluş getirir. Çocuğu Allah'ı överken anesi ile birlikte yemlikte bulacaksınız. Ve o bunları söyleyince, hayırlı istekleri olanlara selam ederek, Allah'ı öven pek çok melekler geldiler. Melekler gidince, çobanlar birbirlerine şöyle dediler: Beytelehem'e kadar gidelim ve Allah'ın meleğin aracılığıyla bize bildirdiği sözü görelim. Beytelehem'e yeni doğan bebeği aramaya pek çok çobanlar geldi ve kent

dışında, meleğin sözlerine göre, yemlikte yatan yeni doğmuş çocuğu buldular. Ona saygı gösterip, annesine gördüklerini ve duyduklarını bildirerek ellerinde olanı verdiler. Meryem bütün bunları kalbinde tuttu ve Yusuf da Allah'a şükretti. Çobanlar sürülerinin başına döndüler ve ne büyük bir şey görmüş olduklarını herkese söylediler. Ve böylece tüm Yahudiye tepeleri haşyetle doldu ve herkes içinden şöyle diyordu: Bu çocuk acaba ne olacak?

Musa'nın kitabında yazıldığı gibi, Rabb'in kutsal yasasına göre, sekiz gün dolduğu zaman, çocuğu alıp, sünnet etmesi için mabede götürdüler. Çocuğu sünnet ettiler ve Rabb'in meleğinin çocuk ana rahmine düşmeden önce söylediği gibi, İsa adını verdiler. Meryem ve Yusuf, çocuğun pek çoklarının kurtuluşuna ve pek çoklarının da mahvolmasına neden olacağını seziyorlardı. Bundan dolayı, Allah'tan korkuyorlar ve çocuğu Allah korkusuyla koruyorlardı.

Yahudiye kralı Hirodes'in egemenlik günlerinde, İsa'nın doğumu sırası doğu bölgelerinde üç Yıldız bilimci gökteki yıldızları gözlüyorlardı. Nihayet kendilerine çok parlak bir yıldız göründü; bunun üzerine, aralarında karar vererek önderlerinden giden yıldızın kılavuzluğunda Yahudiye ye geldiler ve Kudüs'e varıp Yahudilerin kralının nerede olduğunu sordular. Hirodes bunu işitince korktu ve bütün kenti tedirginlik kapladı. Bunun üzerine, Hirodes rahipleri ve yazıcıları toplayarak, Mesih nerede doğması gerekir? diye sordu.

Beytelehem'de doğması gerekir. Çünkü Peygamber tarafından şöyle yazılmıştır: Ve sen Beytelehem, Yahuda önderleri arasında küçük değilsin, çünkü senden kavmim İsrail'e önder olacak bir lider gelecektir diye cevap verdiler.

Hirodes bunun üzerine Yıldız bilimcileri toplayarak, gelişlerini sordu. Doğuda kendilerini bu tarafa getiren bir yıldız gördüklerini ve hediyelerle gelip, yıldızın bildirdiği bu yeni Kral'ın önünde eğilmek istediklerini söylediler.

Ardından Hirodes şöyle dedi: Beytelehem'e gidin ve bütün dikkatinizle çocuğu araştırın; bulduğunuz zaman gelin ve bana söyleyin, çünkü ben de seve seve gelecek ve onun önünde eğileceğim. Ve Hirodes yalan söyledi.

Yıldız bilimciler Kudüs'ten ayrıldılar ve bir de ne görsünler, kendilerine doğrudan görünen yıldız önleri sıra gitmiyor mu? Yıldızı gören Yıldız bilimcileri sevinç kapladı. Ve böylece Beytelehem'e gelip, şehir dışında, yıldızın İsa'nın doğmuş olduğu hanın üstünde durduğunu gördüler. Bunun üzerine Yıldız bilimciler o tarafa yönelip, içeri girerek çocuğu annesi ile birlikte buldular ve önünde eğilip saygı gösterdiler. Ve Yıldız bilimciler üzerine altın ve gümüşle baharat saçarak gördükleri her şeyi Meryem'e anlattılar. Sonra uykularında çocuk tarafından Hirodes'e gitmemeleri için ikaz edildiler. Bu nedenle, Yıldız bilimciler bir başka yoldan kendi memleketlerine dönüp, Yahudiye'de ne gördülerse hepsini yaydılar.

Yıldız bilimcilerin dönmediğini gören Hirodes kendisi ile alay edildiğini sanarak doğan çocukları öldürmeye karar verdi. Ama ne var ki, uykusunda Yusuf'a Rabb'in meleği göründü ve Çabuk kalk ve çocuğu annesi ile birlikte alıp Mısır'a git, çünkü Hirodes onu öldürmek istiyor dedi. Yusuf büyük bir korkuyla uyanıp, Meryem ve çocuğu alarak Mısır'a vardı ve Yıldız bilimcilerin kendisi ile alay ettiklerini sanarak, Beytelehem'de bütün yeni doğan çocukları öldürmek için askerlerini gönderen Hirodes ölünceye kadar orada kal-

dı. Askerler Beytelehem'e gelip Hirodes'in emri üzerine orada bulunan tüm çocukları boğazladılar. Böylece peygamberin şu sözleri yerine gelmiş oldu: Roma'da figan ve büyük ağlamalar var Rahel oğulları için yas tutar, fakat ona teselli verilmez, çünkü onlar yoktur (Tevrat; Yeremya Kitabı 31. bölüm 15. ayet).

Hirodes ölünce, Rabb'in meleği rüyada Yusufu gördü ve şöyle dedi: Yahudiye'ye geri dön, çünkü çocuğun ölmesini isteyenler ölmüş bulunuyor. Yusuf, Meryem'le yedi yaşına girmiş olan çocuğu alarak Yahudiye'ye geldi; bu kez, Hirodes'in oğlu Arhedous'un Yahudiye'de egemen olduğunu duyup, Yahudiye'de kalmaktan korkarak Galile'ye gitti; ve Nasıra'da yerleşmek üzere ayrıldılar. Çocuk insanlar önünde ve Allah'ın önünde kerem ve hikmet içinde büyüdü.

On iki yaşına gelen İsa, Musa'nın kitabında yazılı bulunan Rabb'in kanununa göre ibadet etmek için Meryem ve Yusuf ile Kudüs'e geldi. İbadetleri bitince İsa'yı kaybederek ayrıldılar, çünkü yakınlarıyla eve döneceğini sanıyorlardı. Bu nedenle Meryem, yakınları ve tanıdıkları arasında İsa'yı aramak için Yusuf ile Kudüs'e geri geldi. Üçüncü gün, çocuğu mabet de öğretmenler arasında, kanunla ilgili tartışma yaparken buldular. Herkes sorduğu sorulara ve verdiği cevaplara şaşırmıştı ve şöyle diyorlardı: Bu kadar küçük olduğu ve okuma bilmediği halde, bunda böyle bir iman nasıl bulunabilir?

Meryem onu azarlayarak şöyle dedi: Oğul, bize yaptığını görüyor musun? Bak, baban ve ben seni üç gündür arıyoruz. İsa şöyle cevap ver di: Allah'a hizmetin baba ve anneden önce gelmesi gerektiğini bilmiyor musunuz? Sonra İsa annesi ve Yusuf ile birlikte Nasıra'ya gelip, tevazu ve saygı ile onlara tabi oldu.

Otuz yaşına gelmiş olan İsa, kendisinin bana söylediğine göre, annesi ile zeytin toplamak için Zeytinlik Dağı'na çıktı. Sonra öğleyin dua ederken, Rabb Allah'ın adıyla sözlerine geldiğinde, çevresini oldukça aydınlık bir nur ve sonsuz sayıda, Allah'ı yüceltir ve O'nu överiz diyen melekler sardı. Melek Gabriel ona, ışıldayan bir aynaymış gibi bir kitap sundu. İsa'nın kalbine inen bu kitapta, Allah'ın neler yaptığının, neler dediğinin ve neler irade buyurduğunun bilgisini aldı; öyle ki, İnan Barnabas, her peygamberlikte her peygamberi öylesine biliyorum ki, söylediğim her şey şu kitaptan geliyor şeklinde bana anlattığı gibi her şey açık ve çıplak önüne kondu.

Bu vahyi alan ve İsrail Oğulları'na gönderilen bir peygamber olduğunu anlayan İsa her şeyi annesi Meryem'e anlattı ve Allah'ın şanı için büyük eziyetlere katlanması gerektiğini ve kendisine hizmet için daha fazla yanında kalamayacağını söyledi. Bunun üzerine Meryem şöyle karşılık verdi: Oğul, sen doğmadan önce her şey bana anlatıldı, Allah'ın yüce adını yüceltir ve överim. İsa hemen o gün peygamberlik görevini yapmak üzere annesinden ayrıldı.

Kudüs'e gitmek için dağdan inen İsa, ilahi vahiyle kendisinin peygamber olduğunu bilen bir cüzzamlıya rastladı. Gözyaşlarıyla kendisine, İsa, sen Davud oğlu, bana merhamet et diye yalvaran cüzzamlıya İsa cevap verdi: Sana ne yapıvermemi istersin, kardeş? Cüzzamlı cevap verdi: Rabbuni, bana sağlık ver. İsa yüksek sesle şöyle dedi: Delimisin sen; seni yaratan Allah'a dua et, o sana sağlık verecektir; çünkü ben de senin gibi bir insanım. Cüzzamlı cevap verdi: Rabbuni, senin bir insan olduğunu biliyorum, fakat Rabbin kutlu bir insanı. Dolayısıyla, Allah'a sen dua et ve O bana sağlık

versin. Sonra İsa, iç çekerek şöyle dedi: Rabbim Allah, kutsal peygamberlerinin aşkı için, bu hasta adama sağlık ver. Ardından, bunları söyledikten sonra, hasta adama Allah adına elleriyle dokunarak: Ey kardeş, sağlık bul. Ve bunu söyleyince cüzzam kayboldu, öyle ki, cüzzamlının derisi bir çocuğu gibi oldu. İyileştiğini gören cüzzamlı yüksek sesle bağırdı: Allah'ın üzerimize gönderdiği peygamberi almak için, ey İsrail kavmi, bu yana gelin! İsa ona rica ederek, şöyle dedi: Kardeş, sus bir şey söyleme. Fakat İsa rica ettikçe o daha çok bağırıyordu: Peygamberi görün! Allah'ın kutsal peygamberini görün. Bu sözler üzerine, Kudüs'ten çıkanların çoğu koşarak geri döndüler ve İsa ile birlikte Kudüs'e girerek, Allah'ın İsa aracılığıyla cüzzamlıya yaptığını anlattılar.

Tüm Kudüs Şehri bu sözlerle çalkalandı ve hep birden, İsa'yı görmek üzere ibadet için girdiği mabede koşuştular ve sıkışık bir biçimde oturdular. Bunun üzerine rahipler İsa'ya ricada bulundular: Bu insanlar seni görmek ve işitmek isterler; bu nedenle şuraya en yukarıya çık ve Allah'ın sana verdiği kelimeleri Rabb Allah adına konuş.

Sonra İsa yazıcıların şimdiye kadar konuşa geldikleri yere çıktı. Ve susulması için bir işaret yapıp, konuşmaya başladı: Rahmet ve iyiliğinden, yarattıklarını kendisini yüceltsinler diye yaratmak dileyen Allah'ın kutsal adını yüceltirim. Kulu Davud'a Kutsalların parlaklığı içinde Zühre yıldızından önce seni yarattım diyerek konuştuğu gibi, dünyanın kurtuluşu için göndermek üzere her şeyden önce tüm kutsalların ve peygamberlerin ihtişamını yaratan Allah'ın Kutsal adını yüceltirim. Kendisine hizmet etsinler diye melekleri yaratan Allah'ın kutsal adını yüceltirim. Ve Allah'ın saygı duyulmasını irade ettiğine saygı duymayan şeytanı ve peşinden gi-

denleri cezalandıran ve yoksunluğa iten Allah'ı yüceltirim, insanı yeryüzünün çamurundan yaratan ve işlerinin başına gönderen Allah'ın kutsal adını yüceltirim. Koyduğu kutsal kuralı çiğnediği için insanı cennetten çıkaran Allah'ın kutsal adını yüceltirim. Merhametiyle, insan soyunun ilk anne, babası olan Adem ve Havva'nın göz yaşlarına bakan Allah'ın kutsal adını yüceltirim. Adaleti ile kardeş katili Kayin'i cezalandıran, yeryüzüne tufan gönderen, üç belalı kenti yakıp yıkan, Mısır'a azap eden Firavun'u Kızıl Deniz'de boğan, kendi kullarının düşmanlarını dağıtan, kafirleri azapla cezalandıran ve tövbe edip doğru yola girmeyenlerin cezasını veren Allah'ın kutsal adını yüceltirim. Yarattıklarına rahmetiyle bakan ve bu nedenle önünde doğruluk ve takva ile yürüsünler diye kutsal peygamberlerini gönderen; kullarını her kötülükten koruyup, kurtaran ve babamız İbrahim ile oğluna sonsuza değin söz verdiği gibi, bu toprağı kullarına veren Allah'ın kutsal adını yüceltirim. Sonra, kulu Musa aracılığıyla, şeytanın bizi aldatmaması için bize kutsal kanununu verdi ve bizi bütün diğer kavimlerin üstüne çıkardı. Fakat, kardeşler, bugün, günahlarımızdan ötürü ceza görmememiz için ne yapıyoruz?

Ve ardından İsa Allah'ın sözünü unuttuklarından ve kendilerini boş şeylere verdiklerinden dolayı halkı şiddetli azarladı; Allah'a hizmeti bırakıp, dünyalık hırsları için rahipleri azarladı; Allah'ın kanununu bırakıp, boş akideler vaaz ettiklerinden dolayı yazıcıları azarladı; kendi gelenekleri ve yaptıklarıyla Allah'ın kanununu bir hiç durumuna düşürdüklerinden dolayı öğretmenleri azarladı. Ve insanlara karşı öyle hikmetli sözler söyledi ki, en küçüğünden en büyüğüne kadar herkes, merhamet için haykırarak ve İsa'ya kendileri

adına dua etmesi için yalvararak ağladı; yalnız, o gün, rahiplere, yazıcılara ve öğretmenlere karşı bu şekilde konuştuğu için İsa'ya karşı nefret duyan rahipler ve reisler ağlamadı. Ve onu öldürmeyi düşündüler, fakat onu Allah'ın bir peygamberi olarak kabul etmiş bulunan halktan korkarak hiçbir söz söylemediler.

İsa ellerini Rabb Allah'a açarak dua etti ve halk ağlayarak AMİN dedi. Dua bitince İsa kürsüden indi ve o gün ardından gelen pek çok kişi ile birlikte Kudüs'ten ayrıldı.

Ve rahipler İsa hakkında aralarında kötü sözler söyletiler. Birkaç gün sonra, ruhunda rahiplerin arzularını sezen İsa, dua etmek için Zeytinlik Dağı'na çıktı. Ve bütün geceyi ibadetle geçirerek, sabah olunca şöyle dua etti: Ey Rabb'im, biliyorum ki, yazıcılar benden nefret ediyor ve Ferisiler, beni, senin kulunu öldürmeyi düşünüyorlar; bu bakımdan Rabb'im Allah, merhamet et ve bu kulun dualarını duy ve beni onların tuzaklarından kurtar, çünkü benim kurtuluşum sendedir. Ey Rabb'im, sözünü söyle, çünkü Senin sözün sonsuza değin sürecek olan gerçektir. İsa bu sözleri söyleyince, baktı ki, ona melek Gabriel gelip dedi: Korkma ey İsa, çünkü senin giysilerini koruyan bir milyon melek vardı. Gökler üstünde ve sen her şey yerini buluncaya ve dünyanın sonu yaklaşıncaya kadar ölmeyeceksin.

İsa yere kapanıp, Rabb'im Allah, Senin bana olan merhametin ne büyüktür; senin bana bahş ettiğin bütün bu şeyler karşısında ben Sana ne vereceğim Rabb'im? dedi.

Melek Gabriel cevap verdi: Kalk İsa ve Allah'a bir tanecik oğlu İsmail'i Allah'ın sözünü yerine getirmek için kurban etmek isteyen İbrahim'i ve oğlunu bıçak kesmeyince bir ko-

yun kurban etmesini bildiren benim sözümü hatırla. Sen de böyle yapacaksın Ey Allah'ın peygamberi İsa. İsa cevap verdi: Başım üstüne, fakat kuzuyu nereden bulacağım? Görüyorum ki, param yok ve çalmak da yasal değil.

Bunun üzerine, Gabriel kendisine bir koyun gösterdi ve İsa her zaman şanı Yüce Allah'ı hamdla ve yücelterek onu kurban etti.

İsa dağdan inip, yalnız başına geceleyin Erden ırmağının karşı yakasına geçti ve kırk gün, kırk gece hiçbir şey yemeden, sürekli Rabb'i Allah'ın kendilerine göndermiş olduğu halkının kurtuluşu için niyazda bulunarak oruç tuttu. Ve kırk günün sonunda aç bir insandı. Sonra, şeytan göründü ve pek çok sözlerle onu kandırmaya çalıştı. Fakat İsa, Allah'ın sözlerinin gücü ile onu def etti. Şeytan çekilip gittikten sonra melekler gelip, İsa'nın ihtiyaç duyduğu şeyleri kendisine verdiler.

Kudüs bölgesine dönen İsa'yı halk yine coşkun bir sevinçle karşıladı ve ona kendileri ile kalması için rica da bulundular; çünkü onun sözleri yazıcılarıinki gibi değildi; bir güç taşıyor ve kalbe dokunuyordu. İsa, Allah'ın kanunu üzerinde yürümek için kendilerine dönen insanların çokluğunu görünce dağa çıktı ve bütün gece orada kalıp dua ve ibadette bulundu; gün başlayınca dağdan inip, Havariler diye adlandırdığı, aralarında çarmıha gerilip öldürülen Yahuda'nın da bulunduğu on iki kişi seçti. Adları şöyle: Balıkçı iki kardeş Andreas ve Simon Petros, vergi görevlisi Matta ve bu kitabı yazan Barnabas, Zebedi'nin oğulları Yuhanna ve Yakup, Tomas (Taday) ve Yahuda, Bartolomeos ve Filipos, Yakup ve hain Yahuda iskariyot. Bunlara her zaman ilahi sırları açıklardı.

Hasat bayramı yaklaştığında, bilinen zengin bir adam İsa'yı ve havarilerini annesi ile birlikte bir evlenme törenine davet etti. İsa da davete gitti ve ziyafet sırasındalarken şarap yetmedi. Annesi İsa'ya yavaşça seslendi: Şarapları kalmadı. İsa cevap verdi: Bana ne bundan, anneciğim Annesi, hizmetçilere İsa ne buyurursa yapmalarını emretti. Orada, İsrail kavmi adetine göre, ibadet için temizlikte kullanılmak üzere altı su küpü bulunuyordu. İsa, Bu küpleri suyla doldurun dedi. Hizmetçiler de dediğini yerine getirdiler, İsa onlara, Allah'ın adıyla, yemek yiyenlere içmeleri için verin dedi. Hizmetçiler, bunun üzerine tören sahibine küpleri götürdüler ve azar işittiler: Ey işe yaramaz hizmetçiler, neden şarabın daha iyisini şimdiye kadar bekletirsiniz? Çünkü onun, İsa'nın yaptıklarından hiç haberi yoktu.

Hizmetçiler cevap verdiler. Efendimiz, burada Allah'ın kutlu bir kişisi var, o suyu şarap yaptı. Törenin sahibi, hizmetçilerin sarhoş olduklarını sandı, fakat İsa'nın yanında oturanlar tüm olan biteni gördüklerinden, sofradan kalkarak saygılarını sundular: Kuşkusuz sen Allah'ın bir kutsalsın, Allah'tan bize gönderilen gerçek bir peygambersin. Ardından havarileri ona inandılar ve çokları kendinden geçerek şöyle dediler: İsrail kavmine rahmeti ile davranan ve Yahuhanın ailesini sevgiyle ziyaret eden Allah'a hamd olsun, onun kutsal adını yüceltiriz.

Sonra bir gün İsa havarilerini çağırarak dağa çıktı ve orada oturunca, havarileri yanına geldiler ve ağzını açıp onlara şunları öğretti: Allah'ın bize bahsettiği nimetleri büyüktür. Bu nedenle, gerçek bir kalple ona hizmet etmemiz gerekir. Ve mademki yeni şarap yeni kaplara konuyor öyle de, eğer benim ağzımdan çıkan yeni antlaşmayı alıcaksanız, sizin de

yeni adamlar olmanız gerekmektedir. Hemen size söylüyorum ki, nasıl bir kişi gözleri ile göğü ve yeri bir arada göremezse, Allah'ı ve dünyayı sevmek de işte böyle imkansızdır.

Ne kadar akıllı olursa olsun, hiç kimse, birbirine düşman iki efendiye hizmet edemez; çünkü, biri seni severse, diğeri senden nefret edecektir. İşte, ben size gerçekten söylüyorum ki, Allah'a ve dünyaya hizmet edemezsiniz, çünkü dünya yalancılık, aç gözlülük ve eziyet ile sıkıntı doludur. Bu bakımdan, dünyada rahat edemez, ancak zulüm ve yenilgi görürsünüz. Dolayısıyla, Allah'a hizmet edin ve dünyayı hakir görün. Benden ruhlarınız için dinginlik elde edeceksiniz; sözlerime kulak verin, çünkü size doğruyu söylüyorum.

Gerçekten, bu dünya hayatında ağlayanlara ne mutlu, çünkü onlar rahata ereceklerdir. Dünyanın zevklerinden gerçekten nefret eden yoksullara ne mutlu, çünkü onlar Allah'ın hükümdarı olduğu ülkenin zevklerini bolca tadacaklardır. Gerçekten, Allah'ın sofrasından yiyenlere ne mutlu, çünkü onlara melekler hizmet edecektir. Siz tüccarlar gibi yolculuk ediyorsunuz. Bir tüccar, yolu üzerindeki saraylar, tarlalar ve başka dünyalık şeylerle oyalar mı kendini? Size doğrusunu söyleyeyim, hayır. Ama o, yolu üzerinde kullanışlı ve işe yarar olan hafif ve para eder şeyleri taşır. Bu, size bir örnek olmalıdır; ve eğer bir başka örnek daha isterseniz, anlattıklarımın hepsini yapasınız diye onu da anlatayım. Dünyalık arzuları kalbinize ağırlık etmeyin, Şöyle diyerek: Bizi kim giydirecek? Veya Bize kim yemek verecek? Rabbimiz Allah'ın, Süleyman'ın tüm ihtişamından daha büyük bir ihtişamla giydirip bezediği çiçeklere, ağaçlara ve kuşlara bakın ve O sizi yaratıp kendi hizmetine çağıran, kadınlar ve çocuklar dışında sayıları altı yüz kırk bine varan kulları İsrail oğulla-

rına çölde kırk yıl gökten manna indiren ve giysilerini eskiyip yok olmaktan koruyan Allah, sizi beslemeye de kadirdir. Size söylüyorum, gök ve yer tükenecek; yine de O'nun Kendinden korkanlara olan rahmeti tükenmeyecektir. Fakat, dünyanın zenginleri, zenginlikleri içinde aç ve sonludurlar. Geliri artıp duran bir zengin vardı ve şöyle derdi: Ne yapayım ey ruhum? Çiftliklerimi yıkacağım, çünkü onlar küçüktür; yeni ve daha büyüklerini yapacağım, böylece sen zafer kazanacaksın ey ruhum! Vah zavallı adam! O gece öldü. Yoksulları düşünmeliydi. Ve bu dünyanın haksız zenginliklerinin sadakasını alanlarla arkadaş olmalıydı; çünkü onlar göklerin egemenliğinden hazineler getirirler. Söyleyin bana, paranızı bankaya, bir bankere, verseniz, o da size verdiğinizin on katını, yirmi katını verse, böyle bir adama her şeyinizi vermez misiniz? Fakat size söylüyorum, Allah sevgisi uğruna ne verir ve ne harcarsanız, geri yüz katını ve sonsuz bir hayatı alacaksınız. Allah'a hizmet etmekle ne kadar sevinmeniz gerektiğini görün işte.

İsa bunu söyleyince, Filipos cevap verdi: Allah'a hizmet etmeye razıyız, ama Allah'ı bilmek de istiyoruz. Çünkü İşıya peygamber Gerçekten sen gizli bir Allah'sın demiş ve Allah kulu Musa'ya Ben benim demişti. İsa cevap verdi: Filipos; Allah, kendisi olmadan hiçbir hakkın olmadığı bir Hakk'tır; Allah Kendisi olmadan hiçbir şeyin olmadığı bir Varlıktır; Allah Kendisi olmadan yaşayan hiçbir şeyin olmadığı bir Hayat'tır. Öylesine büyüktür ki, her şeyi doldurur ve her yeredir. Tektir, O'nun hiçbir benzeri yoktur. Ne başlangıcı vardır, ne de sonu olacaktır. Fakat her şeye bir başlangıç vermiş ve her şeye bir de son verecektir. Ne babası vardır, ne de annesi; ne oğlu vardır, ne kardeşi; ne de yoldaşı. Ve Al-

lah'ın hiçbir bedeni yoktur. Bu bakımdan yemez, uyumaz, ölmez, yürümez, kımıldamaz, fakat insandaki gibi olmayan sonsuz bir hayatı vardır. Çünkü bir cisim değildir, bileşik değildir, madde değildir, en sade özdendir. O kadar iyidir ki, iyiliği sever yalnızca; öylesine adildir ki, cezalandırdığı ve bağışladığı zaman, Bu neden böyle? denemez. Kısaca, sana diyorum ki Filipos, burada yeryüzünde O'nu göremez ve tam olarak bilemezsin; fakat egemenliğinde O'nu ebedi göreceksin, orada tüm mutluluğumuz ve ihtişamımız bulunur. Filipos cevap verdi: Efendim, siz ne söylüyorsunuz? İyi biliyorum ki, İşıya'da Allah'ın babamız olduğu yazılıdır; bu durumda, nasıl olur da, O'nun hiçbir oğlu bulunmaz?

İsa cevap verdi: Peygamberler için yazılmış pek çok kısımlar vardır, bu nedenle, harflere değil, manaya bakmalısın. Allah'ın dünyaya gönderdiği yüz yirmi dört bine varan tüm peygamberler kapalı konuşmuşlardır. Fakat benden sonra bütün peygamberlerin ve kutsal kişilerin yücesi gelecek ve peygamberlerin söyledikleri tüm şeylerin karanlığı üstüne ışık olacaktır, çünkü O, Allah'ın Elçisi'dir. Ve İsa bunu söyledikten sonra iç çekerek: Ey Rabb Allah, İsrail kavmine merhamet et ve sana gerçek bir kalple hizmet edebilmeleri için İbrahim'e ve zürriyetine acıyarak bak. Havarileri cevap verdiler: Amin Rabb, Allah'ımız. İsa dedi: Size ciddi olarak söylüyorum ki, yazıcılar ve öğretmenler, Allah'ın kanunu, Allah'ın gerçek peygamberlerinin aksine sahte kehanetleriyle anlamsız yaptılar; bu nedenle, Allah, İsrail kavmine ve bu imansız nesle gazap etti. Havarileri bu sözler üzerine ağlayarak, şöyle dediler: Merhamet et ey Allah, mabet üzerine ve kutsal şehir üzerine merhamet et ve Senin kutsal ah-dini hakir görmeyen milletleri ondan nefret ettirme. İsa cevap verdi: Amin atalarımızın Allah'ı Rabb.

İsa sonra: Siz beni seçmediniz, fakat benim havarilerim olasınız diye ben sizi seçtim. Eğer, dünya sizden nefret ederse, o zaman benim gerçek havarilerim olacaksınız; çünkü dünya her zaman Allah'ın kullarının düşmanı olmuştur. Dünyanın öldürdüğü kutsal peygamberleri hatırlayın; İlya zamanında bile İzabel tarafından on bin peygamber katledilmiş, o kadar ki, yoksul İlya çok zor gizlenerek kurtulabilmiştir. Ve yedi bin peygamber oğlu da Ahab tarafından katledildi. Ah, Allah'ı tanımayan zalim dünya! Sen korkma, çünkü başındaki saçlar o kadar çok ki, bitmeyecektir. Dikkat et, tek bir tüyleri bile Allah'ın iradesi olmadan düşmeyen serçelere ve diğer kuşlara bak. Hem sonra Allah, kuşlara, uğruna her şeyi yarattığı insandan daha mı çok dikkat edecektir? kendi oğlundan daha çok ayakkabılarına bakan bir insan bulunsun? Kuşkusuz ki, hayır. Şimdi, kuşlara bakarken, Allah'ın seni terk edeceğini hiç düşünmemen gerekiyor. Ve ben neden kuşlardan söz ediyorum? Bir ağacın yaprağı Allah'ın iradesi olmadan yere düşmez. Bana inanın, çünkü size gerçeği söylüyorum, ki eğer sözlerime kulak verirsiniz, dünya sizden çok korkacaktır. Çünkü eğer o, kötülüklerinin açığa çıkmasından korkmuyorsa, sizden nefret etmeyecektir; fakat, açığa çıkmasından korkuyor, bu nedenle de, sizden nefret edecek ve size zulüm edecektir. Eğer, sözlerinizden dünyanın hiç hoşlanmadığını görürseniz, onu yürekte tutmayın, fakat Allah'ın sizden daha büyük olduğunu göz önünde tutun; kim dünyanın sevmediği ve hakir gördüğü böylesi bir akla sahipse, onun akıllılığı delilik kabul edilir. Eğer Allah sabırla dünyaya katlanıyorsa, o zaman sen de onu kalbine mi yerleştireceksin? Ey yeryüzünün tozu ve çamuru; Sen sabrınla ruhuna sahip olacaksın. Bu bakımdan, eğer bir kimse, yüzü-

nün bir tarafına bir yumruk vuracak olsa, ona vurması için öbür yanını da teklif et. Kötülüğe karşılık verme, çünkü hayvanlar böyle yapar; fakat kötülüğe iyilikle karşılık ver ve senden nefret edenler için Allah'a dua et. Ateş ateşle söndürülmez, ama suyla söndürülür: İşte böyle, size diyorum ki, kötülüğün üstesinden kötülükle değil, aksine iyilikle geleceksiniz. Güneşi iyilerin ve kötülerin üzerine doğuran ve yağmuru da aynı şekilde yağdıran Allah'a bakın. Evet, herkese iyilik yapmanız gerekiyor; çünkü kutsal yasada böyle yazılmıştır: Kutsal ol, çünkü senin Allah'ın Ben kutsalım; temiz ol, çünkü Ben temiz ve kamil ol, çünkü Ben kamilim. Size gerçekten söylüyorum ki, bir hizmetçi efendisini memnun etmek için çalışır ve efendisini memnun etmeyecek herhangi bir giysi de giymez, sizin, giysileriniz iradeniz ve sevginizdir. Allah'ı Rabbimizi razı etmeyecek bir şeyi istememeye ve sevmemeye dikkat edin. Bilin ki, Allah dünyanın debdebessinden ve şehvetlerinden nefret eder, bu bakımdan siz de dünyadan nefret edin.

İsa, bunları söyledikten sonra Petros cevap verdi: Öğretmen, biz senin arkandan gelen her şeyi terk ettik, bize ne olacak? İsa cevap verdi: Kuşkusuz Ahiret Gününde yanıma oturacak on iki İsrail kabilesine karşı şahitlik edeceksiniz. Ve bundan sonra İsa iç çekerek dedi: Ey Rabbim, nasıl şeydir bu? Ben on iki tane havari seçtim ve içlerinden biri bir şeytandır. Bu söz üzerine havariler üzüntülerinden sapsarı ke-sildiler: ve gizlice not alan gözyaşlarıyla İsa'ya sordu: Ey öğretmen, şeytan beni aldatacak ve sonra ben öldürülecek miyim? İsa cevap verdi: Bu kadar üzülme, Barnabas, çünkü Allah'ın dünyayı yaratmadan önce seçtikleri helak olmayacaktır. Sevin, çünkü senin adın hayat kitabında yazılıdır. İsa

şöyle diyerek havarilerini rahatlatmıştı: Korkmayın, çünkü, benim kötülüğümü isteyecek olan benim sözüme üzülmez, çünkü onun içinde ilahi duygu yoktur.

Bu sözleri üzerine, seçilenler rahatladılar. İsa dualarda bulundu ve havarileri de, Amin dediler. Duasını bitirdikten sonra İsa, havarileriyle birlikte dağdan indi ve uzaklardan İsa, Davud'un oğlu, bize merhamet et! diye bağırarak on tane cüzamlıya rastladı. İsa onları yanına çağırdı ve şöyle dedi: Benden ne istiyorsunuz? Hep birden bağırdılar: Bize şifa ver.

İsa cevap verdi: Ah, ne kadar zavallısınız siz, aklınızı öylesine yitirmişsiniz ki, bize şifa ver diyorsunuz. Benim de sizin gibi bir insan olduğumu görmüyorsunuz. Sizi yaratan Allah'ımıza seslenin: O sizi iyileştirecektir. Cüzamlılar göz yaşlarıyla cevap verdiler: Senin de bizim gibi insan olduğun biliyoruz, fakat yine de, Allah'ın kutsal ve Rabb'in bir peygamberi; bu nedenle, Allah'a sen dua et ki, O bizi iyileştirsün.

Bunun üzerine, havariler İsa'ya rica ettiler: Rabbuni, onlara merhamet et. Sonra, İsa derin bir iç geçirdi ve Allah'a yalvardı: Rabbim Allah, kuluna merhamet et ve sözlerini duy: ve babamız İbrahim aşkına ve senin kutsal vadin için bu adamların isteklerine rahmetinle davran ve onlara şifa ver. Ardından İsa bunları söyleyince cüzamlılara dönerek: Gidin ve Allah'ın yasalarına göre rahiplere görünün.

Cüzamlılar ayrıldılar ve yolda giderken temizlendiler. Bunun üzerine, içlerinden biri iyi olduğunu görünce İsa'yı bulmak için geri döndü; kendisi bir İsmaili idi. İsa'yı bulunca önünde eğilip saygı gösterisinde bulunarak konuştu: Bildim ki, sen Allah'ın bir kutsalsın ve teşekkür ederek kendini

hizmetçi edinmesi için yalvardı. İsa cevap verdi: On kişi temizlenmişti; dokuzu nerede? Ve temizlenene dedi: Ben kendime hizmet edilsin diye değil, hizmet etmek için geldim. Haydi evine git ve İbrahim'e ve oğluna verilmiş sözlerin Allah'ın hükümranlığı ile birlikte yaklaşmakta olduğunu öğrenmeleri için, Allah'ın sende neler yaptığını anlat. Temizlenen cüzzamlı ayrıldı ve kendi oturduğu bölgeye gelince Allah'ın İsa aracılığıyla kendinde neler yaptığını anlattı.

İsa Galile denizine gitti ve bir gemiye binerek Nasıra'ya doğru yola çıktı. Bu sırada denizde büyük bir fırtına başladı. O kadar ki, gemi nerede ise batacaaktı. Ve İsa uyuyordu. Havariler yanına yaklaşarak uyardılar. Ey öğretmen, kurtar bizi yoksa öleceğiz Ters taraftan esen kuvvetli rüzgar ve denizin kükremesi nedeniyle büyük bir korkuya kapılmışlardı. İsa uyandı ve gözlerini gökyüzüne dikerek dedi: Elohim Sabao; kullarına merhamet et. İsa bunu demişti ki, birden rüzgar durdu ve deniz sakinleşti. Bunun üzerine denizciler korkuya kapılarak dediler: Kim bu adam, deniz ve rüzgar kendisine itaat ediyor? Nasıra kentine gelince denizciler, İsa ne yaptıysa hepsini yaydılar. Bunun üzerine İsa'nın kaldığı evin çevresine şehirde oturanların hemen hepsi geldi. Ve yazıcılarla Din bilginleri kendilerini O'na takdim ederek dediler: Denizde ve Yahudiye'de yaptıklarını işittik; bu nedenle burada kendi memleketinde de bize bazı belirtiler göster. İsa cevap verdi: Bu imansız nesil bir belirti ister, fakat bu onlara gösterilmeyecek. Çünkü hiçbir peygamber kendi memleketinde kabul görmez. İlya zamanında Yahudiye'de pek çok dullar vardı. Fakat emzirilmesi için hiçbirine gönderilmedi. Saydalı bir dula gönderildi. Elişa zamanında ise Yahudiye'de pek çok cüzzamlı vardı. Ama yalnız Suriyeli Naaman temizlendi.

Bunun üzerine şehir halkı kızarak O'nu yakaladılar ve aşağıya atmak için bir uçurumun tepesine götürdüler, fakat İsa aralarından geçip giderek onlardan ayrıldı.

İsa Kefernahum'a gitti ve şehre yaklaştığında, baktı ki kabirlerden cinlere tutulmuş birinin çıkıp geldiğini ve ne yapılsa yapılsın hiçbir zincirin kendisini zapt edemediğini ve adama büyük zarar verdiğini gördü. Cinler ağzıyla bağırdılar: Ey Allah'ın kutsalı, vaktinden önce bize işkence etmek için mi geldin? ve kendilere işkence etmemesi için İsa'ya yalvardılar. Havariler bunu duyunca korktular. Ve İsa'ya gitmesi için ricada bulundular. Sonra İsa dedi: Sizin İmanınız nerede? Cinlerin gitmesi gerekir, benim değil! Cinler, bunun üzerine bağırıştılar: Gideceğiz fakat bize izin ver de şu domuzların içine girelim. Deniz kenarında Kenanlılara ait on bin kadar domuz otliyordu. İsa dedi: Gidin ve domuzların içine girin.

Büyük bir gürültüyle cinler domuzların içine girerek, onları baş aşağı denize düşürdüler. Bunun üzerine çobanlar şehre kaçarak, İsa'nın yaptığı her şeyi anlattılar. Bundan sonra, kent halkı hemen ileri çıkıp, İsa'yı ve iyileştirilen adamı buldu. Halk korkuya kapıldı ve İsa'ya sınırlarının dışına çıkmasını rica ettiler. İsa, buna uyararak onlardan ayrıldı ve Sur ve Sayda bölgelerine gitti.

İsa'yı bulmak için memleketinden ayrılan Kenanlı bir kadının iki oğluyla birlikte gelmiyor mu, İsa'nın havarileriyle birlikte karşıdan geldiğini görünce, bağırdı: İsa, Davud'un oğlu, kızıma merhamet et, cinler kendisine işkence ediyor. İsa, cevap vermedi: çünkü onlar sünnet olmayan insanlardandı. Havarilerin acıma duyguları harekete geçip, dediler: Öğretmen, onlara acı Bak, nasıl da ağlıyorlar.

İsa cevap verdi: Ben ancak İsrail kavmine gönderildim. Bunun üzerine, kadın iki oğluyla birlikte İsa'nın önüne gelip, ağlayarak dedi: Ey Davud'un oğlu, bize merhamet et. İsa cevap verdi; Ekmeği çocukların ellerinden alıp, köpeklerle vermek doğru değildir. Ve İsa bunu, onların temiz olmaması nedeniyle söyledi. Çünkü onlar, sünnet olmayan insanlardandı. Kadın cevap verdi: Ey Rabbuni, köpekler, sahiplerinin sofralarından düşen kırıntıları yerler. İsa, kadının sözüne hayran kalarak, dedi: Kadın, senin İmanın çok büyük Ve ellerini gökyüzüne kaldırıp, Allah'a dua etti ve ardından dedi: Ey kadın, kızın kurtulmuştur, var huzurla yoluna git. Kadın ayrıldı ve eve döndüğünde, kızını Allah'ı yüceltirken buldu. Bunun üzerine: Bildim ki, İsrail kavminin Tanrı'sından başka Tanrı yoktur. Ardından, tüm yakınları, Musa'nın kitabında yazılan yasasına göre Allah'ın yasasına teslim oldular.

Havariler, o gün İsa'ya şunu sordular: Ey öğretmen, neden o kadına, onların köpek olduğu şeklinde cevap verdin? İsa cevap verdi: Ben, size diyorum, bir köpek, Sünnetsiz bir adamdan daha iyidir. Buna havariler üzülererek, dediler: Bu sözler ağır, onları kim kabul edebilecek? İsa cevap verdi: Eğer siz, budalalar, akli olmayan bir köpeğin sahibi için neler yaptığını düşünürseniz, benim dediklerimin doğru olduğunu göreceksiniz. Söyleyin bana, köpek sahibinin evini koruyup, soyguncuya karşı hayatını ortaya koymaz mı? Evet, böyle. Fakat ne görür karşılığında? Dayak, incinme, azıcık ekmek ve yine de sahibine daima neşeli bir yüz gösterir. Doğru değil mi? Evet öğretmen, doğru diye cevap verdi havariler.

Ardından İsa dedi: Şimdi düşünün, Allah insana neler veriyor ve Allah'ın, kulu İbrahim'e verdiği söze itibar etmemek-

te, onun ne kadar haksız olduğunu görün. Filistinli Golyat karşısın da İsrail kralı Saul'e Davud'un dediklerini hatırlayın Rabbim! Senin kulun Senin kulunun sürüsüne bakarken, Kurt, Ayı ve Aslanlar gelip, kulunun koyunlarını yakaladı; bunun üzerine, kulun gidip onları öldürerek, koyunları kurtardı. İşte onlara benzemekten başka nedir bu? Bu bakımdan kulun, İsrail'in Tanrısı Rabb adına gidecek ve Allah'ın kutsal milletine küfreden bu kötüyü öldürecek. Sonra havariler dediler: Söyle bize öğretmen, ne sebeple insanın sünnet olması gerekir? İsa cevap verdi: Allah'ın İbrahim'e olan şu emri yetsin: İbrahim, kendinin ve evinde, bulunanların önderisini al; bu seninle Benim aramda ebedi bir antlaşmadır.

Bunu söyledikten sonra, İsa seyretmekte oldukları dağın yanına oturdu. Ve havarileri sözlerini dinlemek için yanına geldi. Sonra İsa dedi: İlk insan Adem şeytanın kandırması ile Allah'ın yasakladığı yemeği Cennet'te yiyince, derisi ruhuna isyan etti; bunun üzerine yemin edip dedi: Seni keseceğim! Ve bir kaya parçası bulup, taşın keskin kenarıyla kesmek için derisini ele aldı; bunun üzerine Gabriel tarafından azarlandı. Adem cevap verdi: Onu keseceğim diye Allah'a yemin ettim: Asla bir yalancı olmayacağım. Ardından, Melek ona derisinin fazla kısmını gösterdi ve o da bunu kesti. İşte, bundan böyle nasıl herkes derisini Adem'in derisinden aldı ise, öyle de Adem'in bir yeminle söz verdiği şeyi yerine getirmekle yükümlüdür. Adem bunu oğullarına uyguladı ve bu sünnet zorunluluğu nesilden nesil'e süre geldi. Fakat İbrahim'in zamanında yeryüzünde yalnızca birkaç kişi vardı sünnetli. Çünkü putperestlik yeryüzünde çok yaygındı. Bunun üzerine, Allah İbrahim'e sünnetle ilgili gerçeği söyledi ve şu ahdi yaptı. Derisini sünnet ettirmeyecek kişiyi, ebediyyen kulla-

rım arasından atacağım. Havariler İsa'nın bu sözleri üzerine konuşmasının ciddiyet ve ateşinden dolayı korkuyla titrediler. Sonra İsa şöyle dedi: Korkuyu, ön derisini sünnet ettirmeyene bırakın, çünkü o, Cennet'ten mahrumdur. Ve İsa bunu deyip ardından da şöyle konuştu: Pek çoklarının ruhu Allah'ın hizmetine hazırdır, fakat beden zayıftır. Bu bakımdan Allah'tan korkan insan bedeninin ne olduğuna, nereden geldiğine ve neyde yok olacağına bakmalıdır. Yeryüzünün çamurundan Allah bedeni yarattı. Ve ona bir iç üflemeyle hayat nefesini üfledi. Ve bu nedenle, beden Allah'ın hizmetinden geri kaldığı zaman, bu dünyada ruhundan nefret ettiği kadar, sonsuz hayatta onunla birlikte olacağı düşünülerek çamur gibi atmalı ve çiğnenmelidir. Şimdiki halde bedeni, arzuları ortaya koyuyor bütün iyiliklerin amansız düşmanıdır o, çünkü tek başına günahı arzulayan odur. İnsan, bir düşmanını tatmin etmek uğruna, Allah'ın, Yaraticısının rızasını bir kenara mı atmalıdır? Buna dikkat edin, bütün Kutsallar ve peygamberler, Allah'a hizmet için bedenlerinin düşmanı olmuşlardır. Bu nedenle de, Allah'ın peygamberi Musa'ya verilen yasaya karşı gelmemek ve gidip sahte ve yalancı tanrılara hizmet etmemek için, tereddüt etmeden ve severek ölüme gitmelidir.

Dağların çöl bölgelerine kaçıp, yalnızca ot yiyen ve keçi derisi giyen İlya'yı hatırlayın. Ah, kaç gün ağzına yiyecek, içecek bir şey almadı. Ah, ne kadar da dayandı, sabretti. Ah, ne yağmurlar ıslattı onu ve yedi yıl kötü İzabel'in acımasız zulümlerine tahammül etti. Arpa ekmeği yiyen ve kaba giysileri giyen Elişa'yı hatırlayın. İşte size söylüyorum ki, bedeni terk etmekten korkmayan bu zatlardan krallar ve prensler şiddetle korkuyorlardı. Bedenin terk edilmesi için bu kadarı

yetmelidir size ey insanlar. Taş türbelere bakarsanız, beden ne olduğunu bilirsiniz.

Bunu söyledikten sonra İsa ağladı ve şöyle dedi: Bedenlerinin hizmetçisi olanlara yazıklar olsun, çünkü onlar, öbür hayatta günahlarının azabından başka kesinlikle hiçbir iyilik görmezler. Size diyorum ki, yiyip içmekten başka hiçbir şey düşünmeyen zengin bir obur vardı ve her gün görkemli, ziyafetler verirdi. Lazarus adında yoksul bir adam dururdu kapısında; yaralarla bedeni kaplıydı ve oburun sofrasından düşen ekmek kırıntılarıyla karnını doyuruyordu. Herkes alay ediyordu kendisiyle. Ona yalnızca köpekler acıyordu da, yaralarını yalıyorlardı. Gün geldi, yoksul adam öldü ve melekler onu atamız İbrahim'in kucağına taşıdılar. Zengin adam da öldü, onu da cinler şeytanın kucağına taşıdılar. Evet şimdi azabın en büyüğü ne maruz kalan bu adam gözlerini kaldırıncı uzaktan Lazarus'u İbrahim'in kucağında gördü. Gördü de bağırdı: Ey baba İbrahim, bana merhamet et de Lazarus'u gönder. O bana bu alev içinde azap gören dilimi serinletmek için bir damla su getire bilir belki. İbrahim cevap verdi: Oğul, hatırla ki sen öbür hayatın tadını aldın, Lazarus ise kötülüklerini tattı; bu bakımdan şimdi sen azapta olacaksın, Lazarus nimetler içinde. Zengin, adam yeniden bağırdı: Ey baba İbrahim, evimde üç kardeşim var. Lazarus'u gönder de onlara benim ne kadar işkence çektiğimi anlatsın, belki tövbe ederlerde buraya gelmezler. İbrahim cevap verdi: Onların Musa'sı ve peygamberleri var, onları dinlesinler. Zengin adam cevap verdi: Hayır baba İbrahim; ama bir ölü kalkar varırsa inanırlar. İbrahim cevap verdi:

Musa'ya ve peygamberlere inanmayan, kalkıp gitseler bile, ölülere de inanmazlar. Görün işte dedi İsa, sabreden ve

gerekli tek arzusu bedenden nefret etmek olan yoksulların kutsanıp kutsanmadığını! Başkalarını, bedenleri solucanlara yem olsun diye mezara götürenler ve gerçeği öğrenmeyenler ne kötüdür. Gerçekten öylesine uzaktalar ki; Büyük evler yapıp, büyük akarlar satın alırlar ve böbürlenerek ömür sürerek, ölmeyecekler gibi yaşarlar burada.

Sonra, Barnabas dedi: Öğretmen, sözlerin doğru; bunun için biz peşinden olmak uğruna her şeyden geçtik. Ama bedenimizden nasıl nefret etmemiz gerektiğini bize söyle; çünkü kişinin kendini öldürmesi yasal değil, yaşamak için de, bedene yiyeceğini vermemiz gerekiyor. İsa cevap verdi: Bedenini bir at gibi tut; o zaman güven içinde yaşarsın. Şöyle ki, bir ata yemek ölçüyle verilir ve ölçüsüz çalıştırılır, istediğiniz gibi yürümesi için gemlenir, herhangi birini incitmesin diye bağlanır, kötü bir yerde tutulur ve itaat etmediği zaman dövülür; ve sen de Barnabas, işte böyle ol ve o zaman daima Allah'la yaşarsın. Benim sözlerime alınmayın, Davut peygamberde, itirafta bulunurken aynı şeyi yapmış ve şöyle demişti: Ben sizin önünüzde bir atım ve daima sizinle beraberim. Şimdi söyleyin bana, az ile yetinen mi daha yoksuldur, yoksa çok şeyi arzulayan mı? Ben, size diyorum ki, dünyanın sağlam bir aklından başka hiçbir şeyi olmasa, kimse kendisi için bir şey biriktirmez, her şey ortak olurdu. Fakat bu durumda onun deliliği biliniyor, ne kadar çok biriktirirse, o kadar çok arzu duyuyor. Ve biriktirdikçe biriktiriyor, çünkü başkalarının bedeni rahatı aynı şekilde biriktirmeyi gerekli kılıyor. Bu bakımdan, bırakın, tek bir ip size yetsin, kesenizi fırlatıp atın, hiç para taşımayın, ayağınızda sandal olmasın; ve, bize ne olacak diye düşünmeyin, aksine, Allah'ın iradesini yerine getirme düşüncesi içinde olun; O, hiçbir ek-

siğiniz olmayacak şekilde ihtiyaçlarınızı karşılayacaktır. Ben, size söylüyorum, bu hayatta biriktirdikçe biriktirmek, öbüründe hiçbir şey bulamamanın kesin kanıtıdır. Kudüs'ü vatan edinen, Samiriye'de evler yapmaz, çünkü bu şehirler arasında düşmanlık vardır. Anlıyorsunuz değil mi? Havariler Evet diye cevap verdi.

Sonra İsa şöyle dedi: Seyahat etmekte olan bir adam vardı ve giderken, beş paraya satılacak olan bir tarlada bir hazine buldu. Bunun üzerine hemen bu tarlayı satın almak için gömleğini sattı. İnanır mısınız buna? Havariler; Buna inanmayacak olan delidir. Bunun üzerine İsa; İçinde sevgi hazinesinin yattığı ruhunuzu satın almak için, duyularınızı Allah'a vermezseniz deli olursunuz; çünkü sevgi, hiçbir şeyle kıyaslanamaz bir hazinedir. Allah'ı seven içindir Allah; ve kimin Allah'ı varsa her şeyi vardır. Petros cevap verdi: Rabbuni, kişi gerçek bir sevgiyle Allah'ı nasıl sevmelidir? İsa: Ben, size söylüyorum ki, kim, Allah sevgisi uğruna babasından ve annesinden ve kendi hayatından ve çocuklarından ve karısından nefret etmezse, böyle bir kişi, Allah tarafından sevmeye değer bulunmaz. Petros cevap verdi: Rabbuni, Musa'nın kitabındaki Allah'ın yasasında şöyle yazılıdır: Babana çok saygı göster ki, yeryüzünde fazla yaşayabilesin. Ve şöyle devam eder: Babasına ve annesine itaat etmeyen oğula lanet olsun.

Bu bakımdan Allah, böyle itaatsiz bir oğlun, halkın gazabıyla şehir kapısı önünde taşlanmasını emretmiştir. Böyleyken, şimdi siz bize nasıl baba ve anneden nefret etmeyi emrediyorsunuz? İsa şöyle cevap verdi: Benim her sözüm doğrudur, çünkü benim değil, beni İsrail kavmine gönderen Al-

lah'ın sözüdür. Bu bakımdan size diyorum ki, sahip olduğunuz ne varsa, hepsini size bahşeden Allah'tır; o halde, hediye mi daha kıymetlidir, yoksa hediyeyi veren mi? Başka şeylerle birlikte, baban ve annen Allah'a hizmette önünde engel oluyorsa, bırak o düşmanları. Allah, İbrahim'e Babanın ve yakınlarının evinden uzaklaş, sana ve soyuna verdiğim ülkeye gel ve yerleş demedi mi? Allah bunu neden dedi; yalnızca, İbrahim'in babası sahte tanrılar yapıp tapınan bir put yapıcısı olduğu için değil mi? Bu nedenle, aralarında, babanın oğlunu yakmayı isteyecek kadar düşmanlık vardı. Petros cevap verdi: Dediklerin doğrudur; şimdi sizden, İbrahim'in babasıyla nasıl alay ettiğini bize anlatmanızı rica ediyorum. İsa: İbrahim, Allah'ı aramaya başladığında yedi yaşındaydı. Bir gün babasına, baba, insanı kim meydana getirdi? diye sordu. Aptal baba cevap verdi: insan; ben seni meydana getirdim, beni de babam meydana getirdi. İbrahim cevap verdi: Öyle değil, baba; çünkü ben yaşlı bir adamın ağlayarak, Allah'ım, neden bana çocuk vermedin? dediğini duydum. Babası cevapladı: Doğrudur oğlum, Allah insana insan meydana getirmesi için yardım eder, fakat başka türlü müdahalesi olmaz; insanın sadece Allah'a dua etmesi ve O'na kuzu ve koyun vermesi gerekir, o zaman Allah da kendisine yardım eder.

İbrahim sordu: Kaç tane Allah vardır, baba? Yaşlı adam cevapladı: Sonsuz sayıda, oğlum. Sonra İbrahim dedi: baba, eğer ben bir tanrının dediklerini yapar ve diğeri de, kendisinin dediklerini yapmadığım için benim kötülüğümü isterse, o zaman ben ne yapacağım? Her ne durumda olursa olsun, aralarında anlaşmazlık çıkacak ve tanrılar birbirleriyle savaşacaklardır. Ya, benim kötülüğümü isteyen tanrı, benim ken-

di tanrı mı öldürürse, ben o zaman ne yapacağım? Belli ki, beni de öldürecektir o. Yaşlı adam gülerek cevap verdi: Ey oğul, korkma, çünkü hiçbir tanrı, bir diğer tanrı üzerine savaş açmaz; mabette büyük tanrı Baal'ın yanı sıra bin tanrı daha var; ve yetmiş küsur yaşıma geldim, bir tanrının diğerine vurduğunu görmüş değilim. Hem, herkes aynı tanrıya ibadet etmez ki, biri birine, diğeri diğerine ibadet eder. İbrahim sordu: O zaman, aralarında barış var herhalde? Babası: Evet var.

Ardından İbrahim: baba, tanrılar neye benzerler? Yaşlı adam cevap verdi: Budala, her gün bir tanrı yapıyor ve ek-mek almak için başkalarına satıyorum; sen ise, hala tanrıların neye benzediğini bilmiyorsun O sırada bir put yapmaktaydı. Bu dedi, palmiye odunundan, şu zeytin ağacından, şu küçük olan ise fildişinden; bak, ne kadar da güzel! Canlıymış gibi görünmüyor mu? Mutlaka görünüyor, sadece nefesi eksik! İbrahim: Yani, tanrıların nefesi yok mu, baba? Öyle de, nasıl nefes veriyorlar? Ve kendileri cansızken, nasıl can veriyorlar? Belli ki baba, bunlar tanrı değil. Yaşlı adam bu sözlerle kızarak: Eğer anlayacak yaşta olsaydın, kafanı bu baltayla kırardım. Ama rahat ol, çünkü anlayacağın yok. İbrahim yine sordu: Baba, eğer tanrılar insanlara yardım ediyorsa, o zaman, nasıl olur da insan tanrı yapabilir? Ve eğer tanrılar odundansa, o zaman, odun yakmak büyük bir günahdır. Fakat söyle bana baba, sen nasıl bu kadar çok tanrı yapmış bulunuyorsun da, dünyanın en güçlü insanı olasan diye, pek çok çocuk meydana getirmen için neden tanrılar sana yardım etmedi? Oğlunun konuştuklarını dinlerken, babanın sabrı taşma noktasına gelmişti.

İbrahim yine devam etti: Baba, dünyada hiç insanın bulunmadığı zaman oldu mu? Evet diye cevap verdi yaşlı adam, Neden soruyorsun? Çünkü dedi İbrahim, İlk tanrıyı kimin yaptığını öğrenmek istiyorum da. Şimdi evimden hemen çık git dedi yaşlı adam, Beni bırak da, şu tanrıyı çabucak yapayım; ve bana bir şey söyleme; çünkü, acıkınca eklemek istiyorsun, laf değil. İbrahim: Güzel bir tanrı gerçekten, onu istediğin gibi kesiyorsun da, kendisini korumuyor! Sonunda yaşlı adam kızarak şöyle dedi: Bütün dünya onun bir tanrı olduğunu söylüyor, sen, deli adam ise, değil diyorsun. Tanrılarımı yemin ederim ki, bir adam olmuş olsaydın, seni öldürebilirdim! Böyle diyip, yumruk ve tekmelerle İbrahim'e girişti ve onu evden kovdu.

Havariler yaşlı adamın deliliğine güldüler ve İbrahim'in zekasına şaşırıp kaldılar. Fakat İsa onları susturarak; Şu andaki gülme, gelecekteki ağlamanın bir habercisidir diyen ve Gülmenin olduğu yere gitmeyecek, fakat ağlanılan yerde oturacaksınız, çünkü bu hayat acı ve ızdırap içinde geçer şeklinde devam eden peygamberlik sözlerini unuttunuz. Sonra devam ederek: Musa'nın zamanında, Allah'ın Mısır'da pek çok kişiyi, başkalarına gülüp eğlendiklerinden dolayı, çirkin hayvanlar haline getirdiğini bilmiyor musunuz? Ne olursa olsun, sakın kimseye gülmeyin, çünkü hiç kuşkusuz karşılığında ağlarsınız. Havariler cevap verdi: Yaşlı adamın deliliğine gülmüştük. Bunun üzerine İsa: Ben, size diyorum ki, herkes kendi gibi olanı sever ve ondan zevk alır. Bu nedenle, eğer deli değilseniz, deliliğe gülmezsiniz.

Havariler cevap verdiler: Allah bize merhamet etsin. Amin dedi İsa. Ardından Filipos: Rabbuni, nasıl oldu da, İbrahim-

'in babası oğlunu yakmak istedi? İsa cevap verdi: Bir gün, İbrahim on iki yaşındayken, babası kendisine şöyle dedi; Yarın bütün tanrıların bayramıdır; bu nedenle, büyük mabede gidecek ve tanrım büyük Baal'e bir hediye götüreceğiz. Ve sen de kendin için bir tanrı seçeceksin, çünkü bir tanrı edinecek yaştasın artık. İbrahim kurnazca cevap verdi: Tamam babacığım. Ve sabahleyin erkenden, herkesten önce mabede gittiler. Fakat İbrahim eteğinin altında gizlice bir küçük balta taşıyordu. Gelip, mabede girdiler; kalabalık arttığından, İbrahim mabedin karanlık bir bölümünde bir putun arkasına gizlendi. Babası, mabet'ten çıktığında, İbrahim'in kendinden önce eve gittiğine inanıyordu. Bu nedenle onu aramadı.

Herkes mabet'ten ayrılınca, din adamları mabedi kapatıp gittiler. Sonra, İbrahim baltayı alarak, büyük put Baal'ın dışında bütün putların ayaklarını kesti. Eski ve parçalı olduklarından, düşüp parçalanan heykellerin meydana getirdiği harabeliğin ortasında kalan Baal'ın ayaklarının yanına baltayı koydu. Bundan sonra mabedten çıkan İbrahim'i bir takım kimseler gördüler ve mabet'ten bir şeyler çalmaya gitmiş olabileceği kuşkusuna kapıldılar. Önüne engel koyup, mabede vardılar ve tanrılarının parça parça edilmiş olduğunu görünce, yas tutarak bağırdılar! Çabuk gelin, tanrılarımızı öldüreni öldürelim Birden, din adamlarıyla birlikte oraya on bin kişi üşüştü ve İbrahim'e, tanrılarını niye kırıp parçaladığını sordular. İbrahim cevap verdi: Aptalsınız siz, Bir insan tanrı mı öldürürmüştü? Onları öldüren büyük tanrıdır. Ayaklarının yanındaki baltayı görmüyor musunuz? Belli ki, hiç arkadaş istemiyor.

Sonra, İbrahim'in babası geldi, oğlunun tanrılarına karşı söylediği sözleri düşünüyordu ve İbrahim'in putları parça-

ladığı baltayı tanıyarak, bağırdı: Tanrılarımızı öldürmüş olan bu hain benim oğlumdur, çünkü bu balta benimdir! Ve oğluyla aralarında olup geçen her şeyi oradakilere anlattı. Hemen, bir odun toplayıp yığdılar; İbrahim'in ellerini ve ayaklarını bağlayıp, odunların üzerine koydular ve altındaki odunları ateşlediler.

Allah, melekleri aracılığıyla ateşe, kulu İbrahim'i yakmamasını emretti. Ateş şiddetle parladı ve İbrahim'i ölüme mahkum edenlerden iki bin kişiyi yaktı, İbrahim Allah'ın meleği tarafından, kendini taşıyanı görmeyen babasının evinin yakınına götürülüp, serbest olduğunu gördü; ve böylece ölümden kurtuldu.

Sonra, Filipos: Allah'ın kendisini sevenler üzerine rahmeti büyüktür. Anlat bize Rabbuni, İbrahim Allah'ın bilgisine nasıl vardı? İsa cevap verdi: İbrahim, babasının evine yaklaşıncaya, eve girmekten korktu; evden biraz uzağa gidip, bir palmye ağacının altına oturdu ve burada kendi kendine dedi: Hayat sahibi ve insandan daha güçlü bir tanrı var olmalı, çünkü insanı o meydana getiriyor ve insan, tanrı olmadan insan meydana getiremez. Sonra, çevresine yıldızlara, aya ve güneşe baktı ve onların tanrı olduklarını düşündü. Fakat onların hareketlerinde değişken olduklarını görünce, şöyle dedi: Bu tanrı hareket etmemeli ve bulutlar onu gizlememeli; yoksa insanlar hiç olacak. Bu şekilde kararsız dururken, İbrahim! diye çağırıldığını işitti, çevresine baktı ve dört bir yanda kimseyi göremeyip, şöyle dedi: Adım İbrahim'le çağırıldığıma eminim. Ardından, aynı şekilde iki defa daha İbrahim ismiyle çağırıldığını duydu. Cevap verdi: Beni kim çağırıyor? Sonra, şöyle dendiğini duydu: Ben, Allah'ın meleği Gabriel'im.

Bunun üzerine, İbrahim korkuya kapıldı; fakat melek onu rahatlatarak, şöyle dedi: Korkma, İbrahim, çünkü, sen Allah'ın dostusun; bu nedenle, insanların tanrılarını parçaladığın zaman, meleklerin ve peygamberlerin Allah'ını seçmiştin; öyle ki, adın hayat kitabında yazılıdır. Ardından, İbrahim dedi: Ben meleklerin ve kutsal peygamberlerin Allah'ına hizmet etmek için ne yapmalıyım? Melek cevap verdi: Şu çeşmeye git ve yıkan, çünkü Allah seninle konuşmak istiyor. İbrahim cevap verdi: Şimdi, nasıl yıkanmam gerekiyor? Bunun üzerine melek, güzel bir genç suretinde geldi ona ve çeşmede yıkanıp, dedi: Sen de, sırayla böyle yap İbrahim. İbrahim yıkanınca, melek şöyle dedi: Şu dağa çık, çünkü Allah seninle orada konuşmayı istiyor. Melek böyle söyleyince, İbrahim dağa çıktı ve dizleri üstüne oturup, kendi kendine şöyle dedi: Meleklerin Allah'ı benimle ne zaman konuşacak? Yumuşak bir sesle çağırdığını duydu: İbrahim! İbrahim cevap verdi: Beni kim çağırıyor? Ses cevap verdi: Ben senin Allah'ınım İbrahim! İbrahim korkuya kapılarak, yüzünü toprağa sürdü ve: Toz ve kül olan senin kulun, seni nasıl duyabilir?

Sonra, Allah şöyle dedi: Korkma, kalk, ben seni kullarım için seçtim ve seni kutsamak, seni büyük bir millet haline getirmek istiyorum. Bu nedenle, babanın ve yakınlarının evinden ayrıl ve sana ve soyuna vereceğim ülkeye gidip, yerleş. İbrahim cevap verdi: Her istediğini yaparım, Rabbim; fakat, başka bir tanrının beni incitmemesi için beni koru. Sonra, Allah şöyle konuştu: Ben tek olan Allah'ım ve benden başka tanrı yoktur. Yıkanda benim, yapanda; ben öldürürüm ve ben hayat veririm; Cehennem'e atarım, oradan çıkarırım da ve kimse benim elimden kurtulamaz. Ardından, Allah ona sünnet ahdini verdi; ve işte böylece babamız İbrahim Allah'ı

tanıdı. İsa bunları söyleyip, ellerini kaldırdı ve şöyle dua etti: Yücelik, şan ve şeref sanadır, Allah'ım.

İsa, kavmimizin bir bayramı olan Hasat Bayramı'na yakın Kudüs'e gitti. Yazıcılar Ferisiler bunu duyunca, onu konuşmasında yakalamak için bir plan yaptılar. Bunun üzerine, ona bir Din bilgini gelerek, dedi: Öğretmen, sonsuz hayatı elde etmek için ne yapmalıyım? İsa cevap verdi: Yasada nasıl yazılıdır? Kışkırtıcı şöyle cevap verdi: Allah'ın Rabb'i ve komşunu sev. Allah'ı her şeyin üstünde, bütün kalbinle ve düşüncenle seveceksin, komşunu da kendin gibi seveceksin. İsa cevap verdi: Doğru söyledin. Bu nedenle git ve böyle yap, derim, o zaman sonsuz hayatı elde edersin. Adam tekrar sordu: Benim komşum kimdir? İsa, gözlerini kaldırarak, cevap verdi: Bir adam Kudüs'ten çıkmış, lanetle yeniden yapılan bir şehre, Eriha'ya gidiyordu. Bu adam yolda eşkıyalar tarafından yakalandı, dövüldü, yaralandı ve soyuldu, bundan sonra, eşkıyalar onu yarı ölü bir durumda bırakarak çekip gittiler. Yolu bu yere düşen bir rahip yaralı adamı görüp, selam vermeden geçip gitti. Aynı şekilde, hiçbir şey demeden bir Levili de geçip gitti. Aynı yere bir Samiriyelinin yolu düştü; yaralı adamı görünce ona merhamet etti ve atından inip, yaralı adamı yanına aldı ve yaralarını şarapla yıkadı, üzerlerine merhem sürdü, yaralarını sarıp, rahatlattı ve kendi atına bindirdi. Sonra, akşam üzeri hana vardıklarında, onu han sahibine emanet etti. Ertesi gün, uyandığında han sahibine şöyle dedi: Bu adama bak, ücreti ne tutarsa sana ödeyeceğim. Ve hasta adama han sahibi için dört altın vererek, şöyle dedi: Geçmiş olsun, üzülme; ben hemen dönüp, seni kendi evime götüreceğim. Şimdi söyle bana dedi İsa, bunlardan hangisi komşuydu? Din bilgini cevap verdi: Mer-

hamet gösteren. Ardından, İsa: Doğru cevap verdin; işte, sen de git ve böyle yap. Din bilgini şaşırmış bir halde çekip gitti.

Sonra, İsa'ya Ferisiler yaklaşıp dediler ki: Öğretmen, Sezar'a vergi vermek doğru mudur? İsa, Yahuda'ya dönerek: Para var mı yanında? Ve eline bir kuruş alarak, Ferisiler'e döndü ve: Bu parada bir resim var; söyleyin bana, kimin resmidir bu? Cevap verdiler: Sezar'ın. Öyleyse verin dedi İsa, Sezar'ın olanı Sezar'a, Allah'ın olanı Allah'a verin. Şaşkınlık içinde çekip gittiler. Ve bir gün, bir yüzbaşı yaklaşıp, İsa'ya şöyle dedi: Rabbuni, oğlum hastadır; evladıma acı. İsa cevap verdi: İsrail'in Allah'ı Rabb sana acır. Adam gidiyordu; İsa seslendi: Beni bekle, evine gelip, oğlun için dua edeceğim. Yüzbaşı cevap verdi: Rabbuni, sen, Allah'ın bir peygamberi evime gelecek kadar değerli biri değilim ben, oğlumun iyileşmesi için söylediğin söz yeter bana; çünkü senin Allah'ın, meleğinin uykumda bana söylediği gibi, seni her hastalığın hekimi yapmıştır. İsa hayrete düştü ve kalabalığa dönerek, dedi: Şu yabancıya Ben, onun imanı, İsrail kavminde gördüğüm imanların hepsinden daha fazla. Ve yüzbaşıya dönerek, Selametle git, çünkü Allah, sana verdiği büyük imandan dolayı oğluna sağlık bahsetmiştir dedi. Yüzbaşı yoluna gitti ve yolda, oğlunun nasıl iyileştiğini bildiren hizmetçileriyle karşılaştı. Adam karşılık verdi: Hangi saatte ateşi düştü? Dediler: Dün, altıncı saatte ateşi düştü. Adam, İsa'nın, İsrail'in Allah'ı Rabb sana acır dediği zaman oğlunun sağlığına kavuştuğunu anladı. Bunun üzerine, adam bizim Allah'ımıza inandı ve evine girip, Yalnızca İsrail'in Allah'ı, gerçek ve yaşayan Allah vardır diyerek, bütün kendi tanrılarını parça parça etti. Bundan sonra da, şöyle dedi: İsrail'in Allah'ına ibadet etmeyen kimse benim ekmeğimden yemeyecek.

Kutsal yasa uzmanlarından biri, İsa'yı, denemek için akşam yemeğine çağırdı. İsa havarileriyle birlikte geldi; onu denemek için pek çok yazıcı da evde bekliyordu. Havariler, ellerini yıkamadan sofraya oturdular. Yazıcılar, bunun üzerine İsa'ya seslendiler: Neden havarilerin ekmek yemeden önce ellerini yıkamamakla, büyüklerinin geleneklerine dikkat etmiyorlar?

Siz yazıcılar ve Ferisiler, başkalarının omuzlarına taşıyamayacakları ibadet yükleri yüklersiniz, fakat kendiniz, bu esnada tek parmağınızla olsun, onları kımıldatmak istemezsiniz. Size söylüyorum, her kötülük dünyaya, sözde büyükler sebep gösterilerek girmiştir. Söyleyin bana, büyüklerin kullanmasıyla değil de, kim sokmuştur puta tapıcılığı dünyaya? Bir kral vardı, Baal adındaki babasını aşırı derecede seven. Ve babası ölünce, oğlu, kendini teselli etmek için, babasına benzeyen bir heykel yaptırıp, şehrin pazar yerine dikirtti. Ve bu heykele on beş arşın yaklaşanın güven içinde olacağı ve her ne olursa olsun, onun incitilmeyeceğine dair bir emir çıkardı. Bundan böyle bütün kötüler ve suçlular, oradan gördükleri yarar nedeniyle, heykele güller ve çiçekler sunmaya başladılar ve kısa bir zaman sonra, sunulan bu şeyler paraya ve yiyeceğe dönüştü. O kadar ki, onurlandırmak için ona tanrı dediler. Adetten kanuna dönüşen bu şeye Ben, o kadar ki, Baal putu dünyanın her tarafına yayıldı; ve Allah buna ne kadar üzüldüğünü peygamber İşıya'ya bildirdi: Gerçekten benim kullarım bana boşuna tapınıyor, çünkü onlar, kulum Musa aracılığıyla kendilerine verilen benim kanunumu hükümsüz kılıp, büyüklerinin geleneklerine uymaktadırlar.

Size diyorum, temiz olmayan ellerle ekmek yemek, bir insanı kirletmez, çünkü insanın içine giren insanı kirletmez, insanı ağzından çıkan şeyler kirletir. Bunun üzerine, yazıcılardan biri şöyle dedi: Eğer ben domuz eti veya bir başka temiz olmayan et yersem, benim vicdanımı kirletmezler mi? İsa cevap verdi: İtaatsizlik insanın içine girmez, insanın, kalbinden dışarı çıkar; ve bu nedenle, yasaklanmış yemeği yerse, kirlenmiş olur. Ardından, Din bilginlerinden biri dedi: Öğretmen sanki İsrail kavminin putları varmış gibi, hakkında konuştun, ve bize haksızlık etmiş oldun. İsa cevap verdi: Bugün İsrail halkında odundan heykeller olmadığını ben de biliyorum; fakat, etten heykeller var. Bütün yazıcılar buna kızarak cevap verdiler: O halde, biz de puta tapıcılardan mı oluyoruz? İsa cevapladı: Size diyorum yasada, tapınacaksınız demiyor, Allah'ınız Rabbi bütün ruhunuzla, bütün kalbinizle ve bütün düşüncenizle seveceksiniz diyor. Doğru değil mi bu? Doğru dediler hepsi birden.

Sonra, İsa konuşmasına devam ederek şöyle dedi: Şüpheleniz olmasın ki, kişinin seveceği ve uğruna her şeyden geçeceği tek şey Allah'dır. Ve bundandır ki, zina edenin hayalinde zina, pis boğaz ve sarhoşun hayalinde kendi bedeni ve dünyayla dost olanın hayalinde altın ve gümüş ve bunun gibi, her bir diğer günahkarın hayalinde kendi günah düşüncesi yatar. Ardından, kendini davet etmiş olan şöyle dedi: Öğretmen, en büyük günah nedir? İsa cevap verdi: Bir evi, en kötü şekilde harabe haline getiren nedir? Herkes sustu ve İsa Parmağıyla temele işaret ederek: Eğer yıkıma temel yol açarsa, bu durumda evi yeniden yapmak gerekir; fakat her bir bölüm yıkıma yol açarsa, o zaman onarmak imkansızlaşır. İşte, size diyorum ki, puta tapıcılık en büyük günahdır.

Çünkü kişiyi tümüyle inançtan ve sonunda Allah'tan yoksun hale getirir; böylece, kişide hiçbir manevi duygu görülemez olur. Bunun dışında her günah, merhamet olunma ümidi bırakabilir insanda; ve, bundan dolayı diyorum ki, puta tapıcılık en büyük günahdır. Herkes, İsa'nın sözlerine şaşakaldı, çünkü hiçbir şekilde karşı çıkamayacaklarını anlamışlardı. Sonra İsa devam etti: Allah'ın sözlerini ve Musa ile Yuşa'nın yasasında neler yazdıklarını hatırlayın, o zaman, bu günahın ne kadar ağır olduğunu göreceksiniz. Allah, İsrail kavmine ne demişti: Gökte olanlardan ve göğün altında olan şeylerden kendinize putlar yapmayacaksınız, yerin üstünde olan şeylerden ve yerin altındakilerden de yapmayacaksınız; suyun üstünde olanlardan ve suyun altındaki şeylerden de yapmayacaksınız. Çünkü sizin Tanrınız benim, bu günahın öcünü babalardan ve dördüncü kuşağa varıncaya kadar çocuklarından bile alırım. Kavminiz buzağıyı yaptığı ve ona tapındığı zaman, Yuşa ve Levi kabilesinin kılıcı çekip, Allah'tan merhamet dilemeyenlerden yüz yirmi dört bin kişiyi nasıl öldürdüğünü hatırlayın. Ah, puta tapıcılar Allah'ın üzerinize göndereceği belalar ne korkunçtur, ne korkunçtur O'nun gazabı.

Kapıda, sağ eli, kullanılamayacak biçimde büzülmüş biri dikildi. Bunun üzerine, İsa kalbini Allah'a vererek dua etti ve ardından şöyle dedi: Sözlerimin doğru olduğunu öğrenmen için diyorum ki: Allah'ın adıyla, ey adam, sakat olan elini aç ve uzat. Adam, elini, sanki hiç sakatlık görmemiş gibi tümüyle açtı. Sonra, Allah korkusuyla yemeye başladılar. Bir miktar yedikten sonra, İsa yine konuşmasına devam etti: Ben, size söylüyorum; bir şehri yakmak, orada kötü bir adet bırakmaktan daha iyidir. Çünkü böyle bir şey olursa, Allah,

kötülükleri yok edici, kılıcı ellerine teslim ettiği yeryüzünün hükümdarlarına ve krallarına gazap eder. Ardından da; Bir yere çağırıldığınızda, en yüksek yerde oturmayın ki, ev sahibinin daha büyük bir dostu geldiğinde size, Kalk ve aşağı otur deyip utandırmasın. Bunun yerine, gidip, en alta, oturun ki, sizi davet eden gelip, Kalk kardeşim, gel şuraya, yukarı otur desin. Böyle, büyük onur kazanırsın; çünkü kendini yükselten kim olursa olsun, alçaltılır ve kendini alçaltan da, yükseltilir. Ben, size söylüyorum, şeytan başka bir günahından dolayı değil, gururu yüzünden lanete uğradı. İşıya Peygamber de onu şu sözleriyle azarladı: Meleklerin güzeli olup, şafak gibi parlarken, nasıl oldu da gökten atıldın, ey İblis? Seni yere gönderen, gururundan başkası değildir. Ben, size söylüyorum, eğer insan acınacak hallerini bilse, burada, yerde daima ağlar ve kendisini en düşük, her şeyin gerisinde görür. İlk insanı karısıyla birlikte, Allah'tan merhamet dileyerek, yüz yıl durup dinlenmeden ağlatan başka bir neden yoktu. Çünkü gururları yüzünden nereye düştüklerini gerçekten biliyorlardı. İsa bunları diyip, Allah'a şükretti; ve o gün, gösterdiği mucizelerle birlikte, İsa'nın ne yüce sözler söylediği Kudüs'ün her tarafında öylesine yayıldı ki, halk kutsal adını yücelterek, Allah'a şükretti. Fakat O'nun büyüklerin gelenekleri aleyhinde konuştuğunu anlayan yazıcılar ve rahipler daha büyük bir kinle doldular. O'nu öldürmek için fırsat aradılarsa da bulamadılar.

İsa Kudüs'ten ayrılıp, Erden'in ötesindeki çöle gitti; ve çevresinde oturan havarileri İsa'ya şöyle dediler: Öğretmen, bize şeytanın nasıl gurura kapıldığını anlat, çünkü, biz onun itaatsizliği dolayısıyla düştüğünü ve insanı daima kötülüğe

ittiğini anlamış bulunuyoruz. İsa anlatmaya başladı: Allah, bir yeryüzünü yaratıp, başka bir şey yapmadan onu yirmi beş bin yıl bekletince, meleklerin başı ve bir hoca olan şeytan sahip olduğu büyük anlayışla, bu yeryüzünün Allah'ının, peygamberlikle belirtilenmiş yüz kırk dört bin insan ve ruhunu öteki her şeyden altmış bin yıl önce yaratmış olduğu Allah'ın Elçisini yeryüzüne getireceğini biliyordu. Bu nedenle kızıp, Ben, bir gün Allah bu yeryüzüne bizim saygı göstermemizi isteyecek, Bu bakımdan, bizim ruh olduğumuzu ve dolayısıyla böyle bir şeyin uygun olmayacağını düşünün diyerek melekleri kışkırttı. Bu şekilde, pek çoğu Allah'ı bıraktı, Bunun üzerine, bütün meleklerin toplandığı bir gün Allah şöyle dedi: Beni Rabb kabul eden her biriniz, hemen bu yeryüzüne saygı göstereceksin. Allah'ı sevenler kabul ettiler, fakat şeytan, kendi düşüncesinde olanlarla birlikte şöyle karşılık verdi: Rabb; biz ruhuz, ve bu nedenle, bizim bu çamura saygı göstermemiz doğru değildir. Şeytan bunu söyleyince, çirkin ve korkunç görünümlü oldu, ve ardından gidenler de çirkinleşti; isyanlarından dolayı, Allah kendilerinden yaratırken verdiği güzelliği çekip aldı. Bunun üzerine, kutsal melekler başlarını kaldırıncaya, şeytanın ve takipçilerinin ne korkunç birer varlık olduklarını görüp, korkuyla yüzlerini kapattılar. Sonra şeytan; Rabb, beni haksız olarak çirkinleştirdin, ama ben buna razıyım, çünkü ben senin yapacağın her şeyi hükümsüz kılmak istiyorum. Ve diğer şeytanlar da şöyle dediler: O'na Rabb deme ey İblis, çünkü Rabb sensin. Bundan sonra Allah, şeytanın peşinden gidenlere dedi ki: Tövbe edin ve beni Rabbiniz, Yaratıcınız olarak tanıyın. Onlar da cevap verdiler: Biz Sana saygı gösterdiğimiz için tövbe edi-

yoruz, çünkü sen adil değilsin; ama şeytan adil ve suçsuzdu ve bizim Rabbimizdir.

Buna karşı Allah şöyle dedi: Ayrılın benden ey lanetliler, artık sizin üzerinize hiç rahmetim, yoktur. Ve ayrılırken şeytan yeryüzüne tükürdü.

Havariler, meleklerin baş kaldırıışına şaşıp kaldılar. Sonra İsa devam etti: Ben, size söylüyorum ki, ibadet etmeyen şeytandan daha kötüdür ve daha büyük eziyet çekecektir. Çünkü şeytanın önünde kovulmadan önce hiçbir korkma örneği yoktu ve Allah onu tövbeye çağırarak hiçbir peygamber de göndermiş değildi; ve insan, Allah böyle dediği için, benden sonra gelecek ve belki de benim yolunu hazırladığım Allah'ın Elçisi dışında bütün peygamberler gelmiş bulunuyor. Ve insan, diyorum ki, Allah'ın adaletinin sonsuz örneklerini görmüş olmasına rağmen, hiç Allah yokmuş gibi korkusuz, keyfince yaşar. Davut Peygamberin şu sözünü hatırlayın: Aptal olan içinden "Allah yoktur" der. Bu nedenle o sefil ve iğrençtir, hiçbir iyiliği yoktur. Durmadan ibadet edin ey havarilerim ki, kazanasınız. Çünkü her arayan bulur, kapı çalana açılır ve isteyen alır. İbadetiniz de çok konuşmaya bakmayın, çünkü Allah, Süleyman'a; Kulum, bana kalbini ver dediği gibi, kalplere bakar. Ben, size söylüyorum, ikiyüzlüler, halk kendilerini görsün ve kutsal sansın diye şehrin her yanında ibadet üstüne ibadet ederler; fakat kalpleri kötülük doludur; bu nedenle de, içlerinde olan dillerinde değildir. İbadetinizi, Allah'ın kabul etmesini istiyorsanız yürekten yapmanız gerekir.

Şimdi söyleyin bana: İlk önce, kime gideceğine ve ne yapacağına karar vermiş olandan başka kim gidip, Romalı valiyle veya Hirodes'le konuşur? Bilin ki, hiç kimse ve eğer in-

san insanla konuşmak için böyle davranırsa, Allah'la konuşmak, kendisine verdiği her şey için şükredip, günahları için merhamet istediğinde ne yapmalıdır? Size söylüyorum ki, pek az kişi gerçekten ibadet eder ve bu nedenle şeytan diğerleri üzerinde güç sahibidir. Çünkü Allah, kendisini dudaklarıyla yüceltenleri istemez; mabet'te dudaklarıyla merhamet isterken, kalplerinden adalet diye haykırıranları da istemez. İşaya peygambere dediği gibi: Beni gücendiren şu insanları benden uzaklaştır, çünkü onlar dudaklarıyla beni yüceltir, ama kalpleri benden uzaktır. Ben, diyorum ki, düşünmeden kayıtsızca ibadet etmeye kalkan Allah'la alay eder. Şimdi, kim sırtını dönerek Hirodes'le konuşmaya gider ve onun önünde, ölesiye nefret ettiği vali Pilatus'u övebilir? Kuşkusuz hiç kimse. Hiç hazırlıksız ibadet etmeye kalkanın hali de bundan hiç aşağı değildir: Sırtını Allah'a döner ve yüzünü şeytana vererek, onu över de över. Çünkü kalbinde kötülük yatar ve bundan tövbe de etmez. Eğer, sizi inciten biri, dudaklarıyla bağışlayın derken, elleriyle size bir yumruk atarsa, onu nasıl bağışlayabilirsiniz? İşte böyle de, dudaklarıyla Rabb, bize merhamet et derken, kalplerinde kötülük taşıyanlara ve yeniden günah işlemeyi düşünenlere Allah merhamet mi edecek?

Havariler, İsa'nın sözleri üzerine ağlayarak, ona yalvardılar: Rabbuni, bize dua etmeyi öğret. İsa cevap verdi: Romalı vali sizi öldürmek niyetiyle yakalarsa, ne yaparsınız düşünün de, duaya kalktığınızda aynen böyle davranın. Ve sözleriniz şöyle olsun: Ey Allah'ımız Rabb, kutsal ismin yücelsin; melekutun gelsin; gökte ve yerde her zaman senin isteğin yerine gelsin; gündelik ekmeğimizi bugün de bize ver; bize karşı suç işleyenleri bağışladığımız gibi, sen de bizim günah-

larımızı bağışla, ayartılmamıza izin verme; kötü olandan bizi kurtar, çünkü hükümlanlık, güç ve yücelik sonsuzlara kadar senindir. Amin.

Sonra, Yuhanna söz isteyerek konuşmaya başladı: Öğretmen, Allah'ın Musa aracılığıyla emrettiği şekilde biz de yıkanalım.

İsa dedi ki: Benim yasayı ve peygamberleri yok etmek için geldiğimi mi sanıyorsunuz? Size diyorum ki, Allah'ın varlığına inandığınız gibi inanın, ben bunları yok etmek için değil, tamamlamak için geldim. Çünkü her peygamber, Allah'ın yasasını ve Allah'ın diğer peygamberler aracılığıyla söylemiş olduğu her şeyi korumuştur. Ruhumun huzurunda durduğu "Allah vardır" ve diridir ki, en küçük bir hükmü yerine getirmeyen, kim olursa olsun, Allah'ı razı etmek şöyle dursun, O'nun melekutun da en küçük şey olur. Çünkü orada hiçbir payı yoktur. Hatta size söylüyorum ki, Allah'ın yasasının tek bir hecesi, en ağır günahı göze almadan çiğnememez. Fakat ben, Allah'ın İşaya peygamber aracılığıyla bildirdiği şu sözlere uymanızın gerekli olduğunu söylüyorum: Yıkan ve temiz ol, düşüncelerini benim gözlerimden uzaklaştır. Ben, size söylüyorum ki, kalbi kötülükleri seven insanı bütün denizler birleşse yıkamayacaktır. Ve yine size söylüyorum ki, yıkanmayan kimse ibadetiyle Allah'ı razı etmek şöyle dursun, ruhuna puta tapıcılığa benzer günah yükleyecektir. Bana gerçekten inanın; eğer insan Allah'a gerektiği gibi ibadet edecek olsa, istediği her şeyi elde eder. İbadetiyle Mısır'a gazap eden Allah'ın kulu Musa'yı hatırlayın; Kızıl Deniz'i yardı da, Firavun ve ordusu orada boğuldu. Güneşi durduran Yeşu'yu hatırlayın, sayısız Filistin askerini korkudan titretmişti; gökten ateş yağdıran İlya'yı, ölü bir adamı

kaldıran Elişa'yı ve ibadet ve dua ile istedikleri her şeyi elde eden daha başka pek çok kutsal peygamberleri hatırlayın. Fakat bunlar kendi kişisel amaçları için değil, yalnız Allah ve Allah'ın adıyla çalıştılar.

Sonra Yuhanna tekrar söz alıp: Güzel konuştun öğretmen, fakat insan gururuyla nasıl günah işledi, tam bilemiyoruz. İsa cevapladı: Allah şeytanı kovup, melek Gabriel de şeytanın tükürdüğü yeryüzünden temizleyince, Allah yaşayan her şeyi, hem uçan ve hem yürüyen ve hem de yüzen hayvanları yarattı ve dünyayı içinde bulunan her şeyle süsledi.

Bundan sonra Allah, tüm kutsal melekler Senin kutsal adını yüceltiriz ey Rabbimiz Allah diye söyleşirken, insana ruhunu verdi. Ayağı üstüne kalkan Adem havada güneş gibi parlayan bir yazı gördü: Allah'tan başka ilah yoktur ve Ahmet Allah'ın Rasulü'dür. Bunun üzerine Adem ağzını açarak, dedi: Şükür sana Allah'ım Rabb, bana hayat nimeti verdin; fakat bana söylemeni diliyorum: Bu, Ahmet Allah'ın elçisidir sözleri ne anlama geliyor? Benden önce başka insanlar mı vardı? Bundan sonra Allah dedi: Tabi, ey kulum Adem. Sana diyorum ki: ilk yarattığım insan sensin. Ve senin görmüş olduğun, yıllar sonra dünyaya gelecek, benim rasulüm olacak ve her şeyi kendisi için yarattığım oğlundur. Geldiği zaman dünyaya ışık verecektir; ruhu, ben herhangi bir şey yaratmadan altmış bin yıl önce ruhlar alemine konmuştur. Adem dua ederek şöyle dedi; Senin dünyaya geleceğin gün mübarek olsun.

Allah Adem'i yalnız görünce dedi: Onun yalnız kalması iyi değildir. Bu nedenle onu uyuttu ve kalbinin yakınından bir kaburga kemiği alarak, yerini etle doldurdu. Bu kaburga

kemiğinden Havva'yı yaratıp, onu Adem'e eş olarak verdi. Bu ikisini Cennetin efendileri olarak yerleştirdi. Ve kendilerine şöyle dedi: Ben, size yemek için her meyveyi veriyorum, yalnız elma ve buğday hariç; ve bunlarla ilgili olarak da şunu dedi: Ne olursa olsun, bu meyvelerden yemeyin, yerseniz kirlenirsiniz ve öyle ki, sizi burada tutarak azap etmem; buradan sürer çıkarırım ve büyük eziyetler çekersiniz.

Bunları öğrenen şeytan, kızgınlığından deli oldu Ve Cennetin kapısına yaklaştı. Orada, deve gibi ayakları ve her yanında bir ustura gibi kesilmiş ayak tırnakları olan korkunç bir yılan nöbet bekliyordu. Şeytan ona şöyle dedi: Bi zahmet beni Cennete koy. Yılan cevap verdi: Allah bana seni çıkar mamı emretmişken, ben nasıl seni içeri alırım. şeytan karşılık verdi: Allah'ın seni ne kadar çok sevdiğini görüyorsun, ki seni insan denilen bir parça çamurun başında nöbet tutman için Cennetin dışına koydu. Bu bakımdan, eğer beni Cennete alırsan, seni öyle korkunç yaparım ki, herkes senden kaçır ve arzu ettiğin yerde gider kalırsın. Sonra yılan dedi ki: Seni içeri nasıl koyacağım ben? Şeytan dedi: Sen büyüksün; ağzını, aç, ben karnına gireceğim ve sen Cennete girince, şu sıralarda yer üzerinde yürümekte olan iki parça çamurun yanında beni bırakacaksın.

Sonra, yılan böyle yaptı ve şeytanı kocası Adem uyumakta olduğundan Havva'nın yanında bıraktı. şeytan güzel bir melek gibi kadının önünde durdu ve ona dedi ki: Neden şu elmalardan ve buğdaydan yemiyorsunuz? Havva cevap verdi: Rabbimiz bize, bunlardan yersek kirleneceğimizi ve kendisinin de bizi Cennetten çıkaracağını söyledi. Şeytan karşılık verdi: O, gerçeği söylemez. Allah'ın kötü ve kıskanç olduğunu, bu nedenle de hiçbir dengine katlanamayıp, her-

kesi köle tuttuğunu bilmelisiniz ve kendisine eşit olmayasınız diye size böyle demiştir. Fakat sen ve yoldaşın benim tavsiyeme göre hareket ederseniz, diğerlerinden olduğu gibi şu meyvelerden de yiyecek ve başkalarına taabi olarak kalmayıp, Allah gibi iyi ve kötüyü bilecek ve istediğinizi yapacaksınız. Çünkü Allah'a denk olacaksınız. Sonra, Havva o meyvelerden alıp yedi ve kocası uyandığında, şeytanın tüm dediklerini ona anlattı ve o da karısının sunduğu meyveleri alıp yedi. Bunun üzerine, yenilenler midelerinden aşağı doğru inerken Allah'ın sözlerini hatırladılar.

Sonra, her ikisi de çıplak olduklarını anladılar; dolayısıyla utanıp, incir yaprakları alarak gizli yerleri için bir elbise yaptılar. Öğle vakti geçince, Allah kendilerine göründü ve Adem'e seslenip dedi: Adem, neredesin? O cevap verdi: Rabbim, huzurundan kendimi gizliyorum, çünkü ben ve karım çıplağız. Bu nedenle de, senin huzurunda bulunmaktan utanıyoruz. Sonra Allah şöyle cevap verdi: Yediğiniz takdirde kirleneceğiniz ve cennette daha fazla kalamayacağınız meyveyi yemedikçe, sizi kim masumluğunuzdan soyup çıkarmıştır ki? Adem cevap verdi: Rabbim, bana vermiş olduğun eş yemem için yalvardı, ben de ondan yedim. Sonra Allah kadına dedi: Neden böyle bir yemeği kocana verdin? Havva cevap verdi: şeytan beni aldattı ve ben de yedim. Ama şeytan nasıl girdi buraya? dedi Allah. Havva cevap verdi: Kuzey kapıda duran bir yılan onu benim yanıma getirdi. Sonra Allah Adem'e dedi ki: Madem ki sen karının sözünü dinledin ve meyveyi yedin, yeryüzü senin işlerinle lanetlensin, bela bulsun; senin için iğnelikler ve dikenler bitirecektir o; ve yüzünün teriyle ekmek yiyeceksin. çünkü toprak olduğunu hatırla ve yine toprağa döneceksin.

Ve Havva'ya da şöyle konuştu: Sen şeytana kulak asıp, kocasına yemeği veren, seni köle tutacak olan erkeğin egemenliği altında yaşayacak ve ağrı çekip, çocuklar dünyaya getireceksin. Ve yılanı da çağıran Allah, Allah'ın kılıcını tutan melek Mikail'e seslenip şöyle dedi: Önce Cennetten bu kötü yılanı çıkar ve dışarıda bacaklarını kes; ki yürümek isterse, yerde vücudunu sürüsün. Ardından Allah, gülerek gelen şeytana seslendi ve ona dedi: Madem sen şeytan, bunları aldattın ve kendilerini kirlettin, öyle ise ben de diliyorum ki, onların ve bana gerçekten tövbe edip kulluk yapacak çocuklarının tüm günahları bedenlerinden çıktıkça senin ağzından girsin ve böylece sen günahla doyasın. Şeytan sonra korkunç bir şekilde kükredi ve dedi: Madem sen benim daha da kötü olmamı istersin, ben de o zaman, elimden geleni yapacağım. Sonra Allah şeytana şöyle dedi: Defol zalim, benim huzurumdan. Sonra şeytan gitti; bunun üzerine Allah ağlamakta olan Adem'le Havva'ya şöyle dedi: Siz de Cennet'ten çıkın ve cezanızı çekin ve ümidiniz de yok olmasın, çünkü ben, soyun şeytanın egemenliğini insan cinsinin üzerinden kaldıracak şekilde oğlunu göndereceğim. Çünkü o gelecek olan, kendisine her şeyi vereceğim benim elçimdir. Allah gizlendi ve Melek Mikail onları Cennetten çıkardı. Bunun üzerine Adem, çevresine bakınarak kapının üstünde yazılı olan Allah'tan başka ilah yoktur ve Ahmet Allah'ın elçisidir, sözünü gördü. Bu nedenle, ağlayarak dedi ki: Allah'ı razı edici olasın ki ey oğlum, çabuk gel ve bizi pişmanlıklarımızdan kurtar.

Sonra İsa'nın bu konuşmanın ardından havariler ağladılar ve İsa da ağlıyordu. O sırada onu bulmaya gelen pek çok kişi gördüler; rahipler onu konuşurken yakalamak için aralarında anlaşma yapmış ve bu nedenle de, Levililerle yazıcı-

ların bazılarını ona, sen kimsin? diye sormaya göndermişlerdi. Dediler: İlya mısın? Yeremya mısın? yoksa eski peygamberlerden biri misin? İsa cevap verdi: Hayır. İsa itirafta bulunup, gerçeği söyledi: Ben Mesih değilim. Sonra dediler: Kimsin sen? Bizi yollayanlara doğru şahitlikte bulunabilmemiz için bize söyle. Sonra İsa dedi: Ben bütün Yahudiye'de haykıran ve İşaya'da da yazılı olduğu gibi, Rabbin Elçisi için yol açın diye haykıran sesim. Dediler ki: Eğer sen Mesih veya İlya ve yahut da her hangi bir peygamber değilsen, neden yeni antlaşma vaaz eder ve kendini Mesih'ten daha çok saydırırsın? İsa cevap verdi: Allah'ın benim elimde meydana getirdiği mucizeler, benim Allah'ın dilediği şeyleri konuştuğumu gösteriyor, ben, hiçbir zaman, sözünü ettiğiniz kişiden kendimi daha çok saydırmıyorum da Çünkü ben, sizin Mesih dediğiniz, benden önce yaratılmış ve benden sonra gelecek ve dini son bulmasın diye gerçeğin sözlerini getirecek olan Allah'ın Elçisinin ayakxabılarının bağlarını çözecek değerde değilim. Levililer şaşkınlık içinde ayrılıp gittiler ve ileri gelen rahiplere her şeyi anlattılar: Onun sırtında her şeyi kendine anlatan cini var. Sonra İsa havarilere dönerek dedi ki: Ben, size diyorum, önderler ve halkımızın büyükleri bana karşı fırsat kolluyorlar. Sonra Petros söz istedi ve: Öyleyse, bir daha Kudüs'e gitmeyin. Bunun üzerine:

İsa ona dedi: Sen budalasın ve ne söylediğini bilmiyorsun. Pek çok eziyetler çekmem gerek, çünkü bütün peygamberler ve Allah'ın kutsalları çekmişlerdir. Ama korkmayın, bizimle birlikte olanlar da vardır, bize karşı olanlar da. Ve İsa böyle diyip ayrılarak Tabar dağına gitti ve oraya yanında Petros, Yakup ve kardeşi Yuhanna'yla Barnabas da çıktı. Bunun üzerine üstünde büyük bir nur parladı, elbiseleri beyaz

kar gibi oldu ve yüzü güneş gibi ışıldadı ve Oraya kutsal şehir üzerine gelmesi gereken tüm şeylerle ilgili olarak İsa ile konuşan Musa ve İlya geldiler. Petros şöyle konuştu: Rabbunî, burada bulunmakla iyi ettik. Bu bakımdan, eğer dilerse-niz, burada biri sizin için, biri Musa ve diğeri de İlya için üç çardak kuralım. Ve o konuşurken, beyaz bir bulut üzerlerini örttü ve Kendinden çok hoşnut olduğum kulumdur; onu dinleyin diyen bir ses duydular. Havariler korkuya kapıla-rak, ölü gibi yüz üstü yere düştüler. İsa geldi ve havarilerini kaldırıp dedi: Korkmayın, çünkü Allah sizi seviyor ve benim sözlerime inanmanız için böyle yapmıştır.

İsa, aşağıda kendisini bekleyen sekiz havarisinin yanları-na gitti ve dört havari bu sekiz havariye bütün gördüklerini anlattılar; o gün hepsinin kalbinden İsa ile ilgili tüm kuşku-lar silindi, yalnız hiçbir şeye inanmayan Yahuda İskariyot hariç. İsa, dağın eteğinde bir yere oturdu ve ekmekleri olma-dığından, hepsi dağ meyveleri yediler. Sonra Andreas söz al-dı ve şöyle dedi: Bize Mesih hakkında çok şeyler söylediniz, bu nedenle, lütfen bize her şeyi açıkça anlatın. Ve aynı şekil-de diğer havariler de kendisine rica ettiler. Bunun üzerine İsa; Çalışan herkes, tatmin olacağı bir gaye için çalışır. Bu bakımdan size söylüyorum ki, Allah, kendinde hiçbir nok-sanlık olmadığı için tatmin olma ihtiyacı duymaz. Zaten O'nun kendinde yeterlilik vardır. Ve işte, çalışmak dileğiyle O, her şeyden önce, yaratıklar Allah'ta rıza ve doyunluk bul-sunlar diye, kendisi için tüm evreni yaratmaya karar verdiği Elçisi'nin ruhunu yarattı; ki, kulları olarak tayin ettiği tüm yaratıklarından elçisi mutluluk ve sevinç duysun. Ve bu ne-denle işte her şey duyup gördüğünüz gibi oldu. Ama O ne-den böyle olmasını diledi? Ben, size diyorum ki; her pey-

gamber geldiği zaman, yalnızca bir kavme Allah'ın rahmetinin belirtisini götürmüştür. Ve sözleri de gönderildikleri insanların ötesine uzanmamıştır.

Fakat Allah'ın Elçisi geleceği zaman, Allah O'na kudret ve rahmetinin sonuymuş gibi verecek, o kadar ki, kendisine inanacak olan tüm dünya kavimlerine bereket ve selamet götürecektir. Dinsizler üzerine güçle gidecek ve puta tapıcılığı ezecek, o kadar ki, şeytanı kahredecektir; çünkü Allah İbrahim'e böyle vaad etmiştir: Dikkat et, senin soyunla yeryüzünün tüm kabilelerini kutsayacağım. Ve sen İbrahim, nasıl putları parça parça ettiysen, senin soyun da böyle yapacaktır. Sonra şöyle bir soru sordu havariler; Öğretmen, bu vaad kime verilmiştir, söyle bize; çünkü, Yahudiler İshak'a diyorlar, Filistinliler ise, İsmail'e diyorlar.

İsa cevap verdi: Davut kimin oğluydu ve hangi soydandı? Havariler cevap verdi: İshak'ın; çünkü İshak Yakub'un babasıydı, Yakup da soyu Davud'a varan Yahuda'nın babasıydı. Sonra İsa: Öyleyse, Allah'ın elçisi geleceği zaman, hangi soydan olacaktır? Havariler cevap yerdiler: Davud'un. Bunun üzerine İsa şöyle dedi: Siz kendinizi aldatıyorsunuz; çünkü Davud, şöyle söyleyerek, ona ruhundan efendim der: Allah Efendi'ne, Ben düşmanlarına senin ayaklarının altına basamak yapıncaya kadar sağ yanımda otur dedi. Allah düşmanlarının ortasında Efendilik kazanacak olanı gönderecektir. Eğer, sizin Mesih dediğiniz Allah'ın Elçisi Davud'un oğlu ise, Davut O'na nasıl efendim der? Bana inanın, size söylüyorum ki, vaad İsmail'e yapılmıştır, İshak'a değil.

Bunun üzerine havariler: Öğretmen, Musa'nın kitabında böyle, vaadin İshak'a yapılmış olduğu yazılıdır. İsa cevapla-

dı: Öyledir, ama onu Musa yazmadı, Yeşu da yazmadı onu Allah'tan korkmayan din bilginleriniz yazdı. Ben, size söylüyorum ki; melek Gabriel'in sözlerine baktığınızda yazıcılarınızın ve din bilginlerinin sabrını anlayacaksınız. Çünkü Gabriel demiştir ki: İbrahim, tüm dünya Allah'ın seni ne kadar sevdiğini biliyor; fakat senin Allah'a olan sevgini dünya nasıl bilecek? Muhakkak Allah sevgisi için bir şey yapman gerekiyor. İbrahim cevap verdi: Allah'ın kulu Allah'ın dileyeceği her şeyi yapmaya hazırdır. Sonra Allah İbrahim'e şöyle seslendi: Oğlunu, ilk doğan İsmail'i al ve dağa çıkıp onu kurban et. Eğer, İshak doğduğu zaman İsmail yedi yaşındaysa, o zaman İshak nasıl ilk doğan olmuş olur? Ardından havariler cevap verdi: Bizim din bilginlerimizin aldattığı ortada; bu bakımdan bize gerçeği anlat, çünkü biz senin Allah tarafından gönderildiğini biliyoruz. İsa: Ben, size söylüyorum ki, şeytan Allah'ın kanunlarını hükümsüz kılmak için çalışır durur; ve bu nedenle, yoldaşları olan sahte imanlı iki yüzlüler ve yaşantıları şehvet peşinde geçen günahkarlarla birlikte, bugün hemen her şeyi kirletmiş bulunmaktadır ki, pek az gerçeğe rastlanılmaktadır.

Yazıklar olsun ikiyüzlülere, çünkü bu dünyanın övgüleri, cehennemde onlar için azaba ve hakarete dönüşecektir. Bu nedenle size diyorum ki, Allah'ın elçisi, Allah'ın yarattığı hemen her şeye mutluluk getirecek olan bir nurdur; çünkü O, anlayış ve bilgelik ruhuyla, hikmet ve kudret ruhuyla, korku ve sevgi ruhuyla, akıl ve itaat ruhuyla donatılmıştır; rahmet ve merhamet ruhuyla, adalet ve iman ruhuyla, yumuşaklık ve sabır ruhuyla donatılmıştır ki, bunlar o Allah'tan, bütün diğer yaratıklarına verdiğinden üç kat daha fazla almıştır. O'nun dünyaya geleceği kutlu zaman, İnanın bana, O'nun

ruhunu görenlere Allah peygamberlik verdiğinden, her peygamber gibi ben de O'nu gördüm ve O'na saygı gösterdim. O'nu görünce, ruhum teselli ile doldu ve dedim: Almet, Allah seninle olsun ve beni ayakkabının bağlarını çözecek değerde kılsın. Buna ermekle ben de büyük bir peygamber ve Allah'ın bir kutsal olacağım. Ve İsa, Allah'a şükretti.

Sonra, melek Gabriel; İsa'ya geldi ve O'na, bizim sesini duyabileceğimiz bir şekilde seslendi: Kalk ve Kudüs'e git. İsa, bu emre uyarak çıktı ve Kudüs'e gitti. Yedinci gün mabede girerek, halka öğretmeye başladı. Bunun üzerine insanlar akın akın mabede geldiler. İçlerinde bulunan başrahip ve rahipler İsa'ya yaklaşıp, dediler: Öğretmen, hakkımızda kötü şeyler diyormuşsun; bu bakımdan dikkat et de, başına bir kötülük gelmesin. İsa şöyle cevap verdi: Dikkat edin, size diyorum, ben ikiyüzlüler hakkında kötü konuşuyorum; siz de ikiyüzlüyseniz, sizin aleyhinizde de konuşurum. Cevap verdiler: Kim ikiyüzlüdür? Bize açıkça anlat. İsa anlatmaya başladı: Ben, size diyorum ki, insanlar kendini görsün diye iyi bir şey yapan kişi ikiyüzlüdür. Öyle ki yaptığı iş insanların göremediği kalbe işlemez, orada ancak her türlü kötü düşünce ve her türlü kirli şehvet kalır. İkiyüzlünün kim olduğunu anladınız mı? Diliyle Allah'a kulluk ederken, kalbiyle insanlara kulluk eden kişi ikiyüzlüdür. Zavallı adam, Ölünce, bütün kazandıklarını yitirecek.

Bu konuda Davut peygamber şöyle diyor: Krallara güven bağlamayın. Kendileri için kurtuluş olmayan insanoğullarına da güvenmeyin. Çünkü ölürken düşündükleri yok olur. Ölmeden önce kendilerini mükafattan yoksun bulurlar, çünkü Allah'ın peygamberi Eyüb'ün dediği gibi: İnsan gelip geçicidir, hiçbir zaman aynı kalmaz. Öyle ki, bugün seni övse,

yarın kötüler, bugün seni ödüllendirmek istese, yarın malını elinden almak ister. Yazıklar olsun öyleyse ikiyüzlülere, çünkü onların kazandığı boşunadır. Huzurunda durduğum Allah vardır ve hayattadır ki, ikiyüzlüler soyguncudur ve saygısızdır, o kadar ki, iyi görünmek için kanundan yararlanır ve yücelik, şeref, ve şan ebediyyen yalnızca kendine ait olan Allah'ın şanını çalar. Size daha da söylüyorum ki, ikiyüzlülerin inancı yoktur, öyle ki, eğer Allah'ın her şeyi gördüğüne ve kötülüğü korkunç bir hükümle cezalandıracağına inanmış olsa, inanmadığı için kötülüklerle doldurduğu kalbini arıtır. Ben, size diyorum; ikiyüzlü, dıştan beyaz fakat içi çürük, küf ve solucanlarla dolu bir mezardır.

Size gelince ey rahipler, Allah sizi yarattığı ve sizden istediği için Allah'a kulluğunu yerine getiriyorsanız, siz iyi yapıyorsunuz, çünkü siz Allah'ın kullarısınız; fakat, her şeyi kazanç için yapıyor ve Allah'ın mabedini soyguncular mağarasına çevirdiğiniz bir ticaret değil, ibadet evi olduğuna bakmadan pazarda olduğu gibi mabette de alış verişte bulunuyorsanız, her şeyi insanları memnun etmek için yapıyor ve Allah'ı aklınızdan çıkarıyorsanız, o zaman size yüksek sesle diyorum ki, siz Allah için babasının evini terk eden ve kendi oğlunu kesmek isteyen İbrahim'in değil, şeytanın çocuklarısınız. Eğer böyleyseniz, yazıklar olsun size ey rahipler ve Din bilginleri, çünkü Allah rahipliği sizden alacaktır.

İsa konuşmasını şöyle sürdürerek; Size bir özdeyiş anlattayım; Bir aile reisi bir bağ dikmiş ve hayvanlar tarafından çiğnenip ezilmesin diye etrafını çevirmişti. Ve orta yere de şarap çıkarmak için mengene koymuştu ve buradan çiftçilere içecek verecekti. Bir gün, şarabın biriktirilme vakti gelince hizmetçilerini yolladı. Bunları gören çiftçiler bazılarını taşla-

dı, bazılarını yaktı ve diğerlerini de bıçakla delik deşik ettiler. Ve bunu defalarca yaptılar. Söyleyin bana, bağın sahibi çiftçilere ne yapar şimdi? Herkes cevap verdi: En kötü biçimde hepsini yok eder ve bağını başka çiftçilere verir. Bunun üzerine İsa; Bağın İsrail ailesi ve çiftçilerin ise Yahudiye ve Kudüs halkı olduğunu bilmez misiniz? Yazıklar olsun size, Allah size gazap etmektedir, Allah'ın bu kadar peygamberlerini öldürdünüz; öyle ki, Ahav zamanında Allah'ın kutsallarını gömecek tek bir kişi bulunamıyordu! Ve İsa böyle söyleyince, rahipler onu yakalamak istedilerse de, kendisini peygamber olarak gören halktan korktular. Sonra İsa, doğuştan başı öne doğru eğik bir kadın gördü: Allah'ın adıyla başını kaldır kadın, ki şunlar, benim doğruyu söylediğimi ve benim O'nun dilediği şeyleri bildirdiğimi anlayabilsinler.

Sonra kadın Allah'ı överek, başını tümüyle kaldırdı. Başrahip bağırdı: Bu adam Allah'ın göndermesi değildir, Hem, Sebt'i tanımıyor, çünkü sakat bir kişiyi iyileştiriyor bugün. İsa karşılık verdi: Şimdi söyleyin bana, yedinci günde konuşmak ve başkalarının kurtulması için dua etmek yasal değil midir? Sebt günü eşiği ve öküzü bir hendeğe kaçtığında, onu Sebt günü çekip çıkarmayacak kim vardır içinde? Eminim ki, hiç kimse. Ve ben, bir İsrail kızına sağlık kazandırmakla yedinci günü bozmuş mu oluyorum? Evet, işte burada ikiyüzlülüğünüz belli oluyor. Kendi üzerinde başını kesmek için bir bıçak dururken, başkasının gözüne bir saman çöpü gelip de çarpacak diye korkan nice kişi vardır bugün. Bir karıncadan korkarken bir fili önemsemeyen nice insan vardır. Ve İsa bunları söyleyip mabetten çıktı. Fakat ele geçirip, babalarının Allah'ın kutsal kullarına yaptığı gibi, ona istediklerini yapamayan rahipler kendi aralarında öfkeden kuduruyorlardı.

İsa, peygamberlik görevinin ikinci yılında Kudüs'ten çıkıp Nain'e gitti. Şehrin kapısına yaklaştığı sırada, halk herkesin ölümüne ağladığı dul bir annenin tek oğlunu mezara götürüyordu. Bu sırada İsa şehre gelmiş bulunuyordu. Ve halk, Galileli bir peygamber olan İsa'nın geldiğini anlayıp, ölüyü bir peygamber olduğundan kaldırabilir diyerek, kendisine yalvarmaya koyuldular. İsa çok korktu ve Allah'a yönelerek dedi: Beni bu dünyadan al Rabbim, çünkü dünya delirmiş, neredeyse bana tanrı diyecekler. Ve İsa böyle diyip ağladı. Sonra melek Gabriel gelip kendisine: İsa, korkma, çünkü Allah sana her sakatlık ve her noksanlık üzerine güç vermiştir, o kadar ki, senin Allah adıyla bahşedeceğin her şey tümüyle yerine gelecektir. Bunun üzerine İsa iç çekip şöyle yanıtladı: Sen ne dilersen olur. Böyle diyip ölünün annesine yaklaştı ve ona acıyarak; Kadın, ağlama. Ve ölünün elini tutarak, dedi: Sana diyorum genç, Allah'ın adıyla (Talitha khumi) uyan kalk. Sonra, çocuk yeniden canlandı ve bunun üzerine herkes korkuya kapılıp, şöyle konuşmaya başladılar: Allah içimizden büyük bir peygamber seçip çıkardı ve halkını ziyaret etti.

Bu sırada Roma ordusu Yahudiye'de olup, kavmimizin, ve atalarımızın günahları yüzünden onlara bağlıydı. Romalıların adeti böyleydi; halka yararlı yeni bir şey yapanlar tanrıya seslenip ibadet ederlerdi. Tanrılarınızdaki biri sizi ziyaret etti ve siz buna hiç önem vermediniz. Eğer, bizim tanrılarımızdan biri bizi ziyaret edecek olsa, biz ona elimizde olan her şeyimizi veririz. Bizim tanrılarımızdan ne kadar korktuğumuzu görüyorsunuz. Onların heykellerine sahip olduğumuz şeylerin en iyisini veriyoruz diyorlardı. Nain halkı arasında en ufak bir fesat çıkaramayan şeytan, bu tür konuşma-

ları teşvik ediyordu. Ama İsa Nain'de hiç oyalanmayıp, Kefer-nahum'a döndü. Nain'de anlaşmazlıklar öyle bir noktaya gel-mişti ki bazıları, Bizi ziyaret eden Allah'ımız derken, bazıları Allah görünmez, öyle ki, O'nu kimse görmemiştir, kulu Musa bile; o halde o Allah değil, ama O'nun oğludur diyordu.

Bir diğerleri de, O Allah değil, Allah'ın oğlu da değildir, çünkü Allah'ın baba olacak bedeni de yoktur ayrıca; O, sade-ce Allah'ın bir peygamberidir. diyordu. Ve böyle kışkırtma-larda bulunuyordu İsa'nın peygamberliğinin üçüncü yılında şeytan; bu kışkırtmalarıyla halkımızın başına büyük bir yı-kım getirecekti. İsa Kefernahum'a gitti; buradaki halk, ken-disinin geldiğini öğrenince tüm hastalarını toplayıp, İsa'nın havarileriyle birlikte kaldığı evin önüne koydu. Ve İsa'yı dı-şarı çağırıp, hastalara şifa için ricada bulundular. Sonra, İsa ellerini her birinin üzerine koyup, şöyle dua etti: Kutsal adınla İsrail'in Rabbi, bu hastaya şifa ver. Böylece hepsi iyi-leşti. Sebt günü İsa havraya girdi ve tüm halk onun anlattık-larını dinlemek üzere buraya geldi.

Başrahip o gün Davud'un mezmurunu okudu, Davut ora-da: Bir zaman bulduğumda dosdoğru hükmedeceğim. Ar-dından, peygamberleri okuduktan sonra İsa kalktı ve elleriy-le susun işareti yapıp, ağzını açarak şöyle konuştu: Kardeş-ler, babamız Davud'un, bir zaman bulduğunda dosdoğru hükmedeceğini söyleyen sözlerini duydunuz. Size gerçekten diyorum ki, pek çok hakim hükmünde, kendileri için uygun düşmeyen hüküm vermek ve kendileri için uygun düşene de zamanından önce hükmetmekten başka bir nedenle yanıl-gıya düşmez. Bu bakımdan, babalarımızın Allah'ı peygamberi Davut aracılığıyla bize şöyle seslenir: Adaletle hükmedin in-

sanoğulları. Bundan dolayı, cadde köşelerinde oturup da, gelen geçen için, Şu güzeldir, şu çirkindir, şu iyidir, bu kötüdür demekten başka bir şey yapmayanlar zavallılardır. Yazıklar olsun onlara, çünkü onlar, Ben şahidim ve hakimim ve şanımlı kimseye vermem diyen Allah'ın elinden hükmünün asasını kapıp alırlar. Ben, size söylüyorum ki, bunlar görmedikleri ve gerçekten duymadıklarına şahitlik ederler ve kendilerine yetki verilmeden hükümde bulunurlar. Bu nedenle, yerde olanlar Allah'ın gözüne iğrençtirler ve son günde Allah kendileri için korkunç hükmünü verecektir. Yazıklar olsun size, yazıklar olsun hayır ve kötülükten söz edip, iyiliğin yazarı olan Allah'a suç isnat ederek, kötüye iyi diyenlere ve tüm kötülüklerin kaynağı olan şeytanı haklı çıkaranlara. Ne ceza göreceğinizi düşünün ve kötüyü para için haklı çıkaran ve yetimlerle dulların davasına bakmayanlar üzerine gelecek olan Allah'ın hükmüne düşmek ne korkunçtur, Size diyorum, size, öyle korkunç olacaktır ki bu Tüm şeytanlar bu hüküm karşısında titreyecektir. Sen, hüküm makamında oturan insan, hiçbir şeye bakma, ne yakına, ne dosta, ne şerefe, ne kazanca sadece, Allah korkusuyla, en büyük dikkatle araştıracağın gerçeğe bak, çünkü Allah'ın hükmünde seni kurtaracak olan budur. Ben seni uyarıyorum ki, merhametsiz hükmedene, merhametsizce hükmedilecektir.

Söyle bana başkasını yargılayan adam, bütün insanların yaratılışının aynı çamurdan olduğunu bilmez misin? Yalnızca Allah'tan başka hiçbir şeyin iyi olmadığını bilmez misin? Bu bakımdan, her insan, bir yalancı ve bir günahkardır. İnan bana kardeşim eğer sen bir hatadan dolayı başkalarını yargılıyorsan, kendi kalbinin de aynı nedenle yargılanması gerekir. Ne tehlikeli bir şeydir yargılamak, Kaç kişi öldürülmüş-

tür yanlış yargılarından dolayı, şeytan, insanın kendinden daha değersiz olduğuna hükmetti de, yaratıcı Allah'a karşı isyan etti ve kendisiyle konuşurken öğrendiğim gibi, bu davranışından dolayı da tövbekar olmadı, ilk anne babamız şeytanın sözüne iyi hükmü verdiler ve bu nedenle Cennet ten atılarak, tüm nesillerini de mahkum ettiler. Ben, size söylüyorum, huzurunda durduğum Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, yanlış hüküm tüm günahların atasıdır.

Öyle ki, kimse iradesi dışında günah işlemez ve kimse de bilmediği şeyi dilemez. Bu nedenle, günaha değerli ve iyiliği değer siz hükmü veren ve böylece iyiliği reddedip günahı seçen hüküm sahibi günahkarlara yazıklar olsun bilin ki, Allah'ın dünyayı yargılama zamanı geldiğinde katlanılmaz bir cezayı çekecektir onlar. Kaç kişi öldürülmüştür yanlış hüküm nedeniyle ya kaç kişi daha öldürülecektir aynı sebepten. Firavun, Musa ve İsrail kavmi ne dinsizler hükmünü verdi; Saul Davud'un ölüme layık olduğuna hükmetti; Ahav İlya'yı yargıladı, Nebukadnessar ise yalancı tanrılarına tapınmayan üç delikanlıyı yargıladı. İki büyükler Suzanna'yı yargıladılar ve bütün puta tapıcı önderler peygamberleri yargıladılar. Allah'ın hükmü ve yasası; Yargılayan ölür, yargılanan kurtulur.

Ve insan, acele ile değilse, neden suçsuz aleyhinde hükmederler? iyilerin yanlış hüküm vermeleri nedeniyle nasıl ölüme yaklaştıklarını, kendini Mısırlılara satan Yusuf'un kardeşleri ve kardeşlerini yargılayan Harun ve Musa'nın kız kardeşi Miriyam gösteriyor. Eyüb'ün üç arkadaşı, suçsuz arkadaşları Eyüb'ü yargıladılar. Davud Mafebasedi ve Uriyah'ı yargıladı. Darius Daniel'in aslanlara et olmasına hükmetti ve daha pek çokları aynı sebepten ölüme yaklaştılar. Bu nedenle size diyorum, yargılamayın ki, yargılanmayasınız. Ve sonra, İsa

bu konuşmasını bitirince, pek çokları hemen tövbe edip, günahlarına ağladılar; ve onunla gelmek için her şeylerinden vazgeçeceklerdi. Fakat İsa buna engel oldu: Evlerinizde kalın ve günahı bırakıp, korkarak Allah'a kulluk edin; böylece kurtulursunuz; çünkü ben kendime hizmet edilsin diye değil, aksine, hizmet etmek için geldim.

Ve İsa bunları söyledikten sonra, havradan ve şehirden çıkarak, ibadet etmek için çöle gitti, çünkü o yalnızlığı çok seviyordu.

Rabbe ibadet ettiği sırada havarileri gelip İsa'ya: Öğretmen, öğrenmek istediğimiz iki şey var: Biri, tövbekar değildir dediğiniz şeytanla nasıl konuştuğunuz; diğeri de, Yargı Gününde Allah hükmetmek için nasıl gelecektir? İsa şu karşılığı verdi: Düştüğünü bildiğimden şeytana karşı merhametim vardı ve günaha ittiği insanlara karşı da merhametim vardı. Bu nedenle, Allah'ımız için ibadet edip oruç tuttum ve O bana meleği Gabriel aracılığıyla seslendi, Ne arıyorsun İsa, istediğin nedir? Cevap verdim: Rabb şeytanın ne kötülöklere neden olduğunu ve onun ayartmalarıyla birçok insanın yıkıma uğradığını bilirsin; o, Senin yarattığın bir yaratığıdır Rabb, bu nedenle Rabbim Ona merhamet et. Allah şöyle seslendi: İsa, Onu bağışlayacağım. Yalnızca Ona, Rabbim Allah, ben günah işledim, bana merhamet et dedirt, o zaman Onu bağışlayacak ve ilk durumuna getireceğim. Bu barışı çoktan gerçekleştirdiğime inanarak, çok sevindim dedi İsa. Bu nedenle şeytanı çağırdım ve o geldi ve bana sordu: Senin için ne yapmam gerek İsa? Cevap verdim: Kendin için yapacaksın, ey şeytan, çünkü senin güzel işlerini sevmiyorum, ama seni iyiliğin için çağırdım.

Şeytan bana karşılık verdi: Sen benim hizmetlerimi arzulamıyorsan, bende seninkileri arzulamıyorum; çünkü ben senden daha soyluyum, bu bakımdan, sen bana hizmet edecek değerde değilsin sen çamursun, halbuki ben ateşim. Bunu bırakalım dedim, Ve söyle bana, ilk güzelliğine ve ilk durumuna dönmen iyi olmaz mı? Melek Mikail'in Hüküm Gününde sana Allah'ın kılıcıyla yüz bin defa vurması gerektiğini, ve her vuruşun sana on cehennem azabı vereceğini bilmelisin. Şeytan karşılık verdi: O gün kimin daha çok şey yapabileceğini göreceğiz; ben kesinlikle yanıma pek çok meleklerle Allah'ı taciz edecek en güçlü puta tapıcıları alacağım ve O, pis bir çamur parçası uğruna beni sürgün etmekle ne büyük bir hata işlemiş olduğunu bilecektir. Sonra dedim ki: Şeytan, sen aklen sakatsın ve ne dediğini bilmiyorsun. Sonra, şeytan alay eder biçimde başını sallayarak karşılık verdi: Gel şimdi, benimle Allah arasında bu barışı yapalım; sen madem aklen sağlamsın, ne yapılması gerekiyor söyle bana İsa. Cevap verdim: Yalnızca iki sözün söylenmesi gerekli. Şeytan cevapladı: Hangi sözlerin? Cevap verdim: Şunlar: Günah işledim; bana merhamet et. Sonra şeytan dedi ki: Eğer Allah bu sözleri bana söyleyecek olursa, ben şimdi bu barışı hemen yapacağım. Şimdi defol buradan dedim, Zalim, sen bütün zulüm ve günahların gerçek yazarısın, fakat Allah, adil ve günahsızdır. şeytan bağırarak ayrıldı ve şöyle dedi: Öyle değil ey İsa, ama sen Allah'ı memnun etmek için yalan söylüyorsun. Şimdi düşünün bakalım dedi İsa havarilerine, o nasıl merhamet görecektir? Havariler cevap verdiler: Asla, Rabbini, çünkü o tövbe-kar değildir. Şimdi de bize Allah'ın hükmünden söz et.

Allah'ın Hüküm Günü öylesine korkunç olacaktır ki, baki size söylüyorum, günahkarlar, Allah'ın kendilerine öfke-

li konuşmasını, duymaktansa, kendilerine yedi cehennem seçeceklerdir. Onlara karşı bütün yaratıklar şahitlik edecektir. Size diyorum ki, yalnızca günahkarlar korkmakla kalmayacak, Allah'ın seçilmişleri ve kutsallar da korkacak, öyle ki, İbrahim imanına güvenmeyecek, Eyüp günahsızlığına itimat etmeyecek. Allah'ın Elçisi bile korkacak, şu sebepten ki Allah, ululuğunu bildirmek için, Allah'ın kendisine her şeyi nasıl vermiş olduğunu hatırlamasın diye Elçisini hafızadan yoksun bırakacak. Ben Size diyorum ki, bütün kalbimle söylüyorum, dünyadakiler bana tanrı diyeceklerinden ve bundan dolayı açıklamada bulunmam gerekeceğinden ben titriyorum. Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, ben de diğer insanlar gibi ölümlü bir insanım; Allah beni, hastalar şifa bulsun, günahkarlar doğrulsun diye İsrail ailesi üzerine peygamber yapmışsa da, ben Allah'ın kuluyum ve siz, benim dünyadan ayrılımdan sonra, şeytanın çalışmalarıyla benim kitabımdaki gerçeği iptal edecek olan şu kafirlere karşı nasıl konuştuğuma şahitsiniz. Fakat ben sonlara doğru döneceğim ve benimle birlikte Enoh'la İlya'da gelecek ve sonları kötü olacak kafirler karşısında delil ve şahit olacağız. Ve İsa böyle diyip, ağladı, bunun üzerine havariler de ağlayıp, seslerini yükselterek şöyle dediler: Bağışla Rabbimiz Allah, ve suçsuz kuluna merhamet et. İsa karşılık verdi: Amin.

Bu günden önce dedi İsa, dünyanın üzerine büyük bir bela gelecektir; öylesine amansız ve acımasız bir savaş olacak ki, insanlar arasındaki ayrılık ve gruplaşmalar nedeniyle, baba Oğlunu öldürecek, oğlu babasını öldürecektir. Bu şekilde şehirler yerle bir edilecek ve kırlar çöl olacaktır. Öylesine salgın hastalıklar baş gösterecek ki, ölüleri taşıyacak kimse bulunmayacak ve hayvanlara yem olsun diye terk edi-

lecekler. Yeryüzünde kalanlara Allah öylesine bir kıtlık gönderecek ki, ekmek altından daha kıymetli olacak ve her türlü pis şeyleri yiyecekler, hiç kimseden, günah işledim, bana merhamet et Allah'ım sözünün duyulmayacağı, fakat, korkunç seslerle, her zaman kudretli Allah'a küfredileceği zavallı çağ.

Bundan sonra, o gün yaklaşırken, yeryüzünün sakinleri üzerine, on beş gün süreyle her gün korkunç bir belirti gelecek. İlk gün, güneş gökte ki yörüngesinde ışıksız, fakat kumaş boyası gibi siyah olarak seyredecek; ve bir babanın ölmekte olan oğluna vah ettiği gibi, vah edecek. İkinci gün, ay kana dönecek ve kan yeryüzüne çığ gibi inecek. Üçüncü gün, yıldızların düşman orduları gibi, aralarında savaştıkları görülecek. Dördüncü gün, taşlar ve kayalar, vahşi hayvanlar gibi birbirleri üzerine hücum edecekler. Beşinci gün, her bitki ve ot kan ağlayacak. Altıncı gün, denizler yüz elli kat kadar yükselip, bütün gün öyle duvar gibi kalacaklar. Yedinci gün, tersine pek az görülebilecek kadar derine batacaklar. Sekizinci gün, kuşlarla yeryüzünün ve suların hayvanları bir araya gelip, feryat edecekler. Dokuzuncu gün, öylesine korkunç bir dolu fırtınası olacak ki, ancak canlıların onda biri kalacak şekilde her şeyi öldürecek. Onuncu gün, öylesine korkunç yıldırımlar ve gök gürlemeleri meydana gelecek ki, dağların üçte bir parçası yarılıp kavrulacak. On birinci gün, her ırmak geriye doğru akacak ve su yerine kan akıtacak. On ikinci gün, her canlı feryat edip, inleyecek. On üçüncü gün, gök çarşaf gibi dürülecek ve her canlının ölmesi için ateş yağdıracak. On dördüncü gün, öylesine korkunç bir deprem olacak ki, dağların tepeleri kuşlar gibi havada uçuşacak ve bütün yeryüzü bir ova haline gelecek. On beşinci gün, kutsal melekler ölecek ve Allah tek başına hayatta kalacak şan, şe-

ref ve yücelik O'nundur. Ve İsa böyle söyleyip, her iki eliyle yüzünü tokatladı ve başını yere vurdu. Ve başını kaldırıp, şöyle dedi: Benim sözlerime, benim Allah'ın oğlu olduğumu söyleyenlere lanet olsun. Bu sözler üzerine havariler ölümler gibi yere kapandılar, bunun üzerine İsa onları kaldırıp, konuşmasına devam etti: O günde korkuya kapılmak istemiyorsanız, şimdi Allah'tan korkun.

Bu belirtiler geçince, dünya üzerine kırk gün karanlık olacak, yalnızca yaşayan Allah'tır, şan, şeref ve yücelik ebediyen O'nadır. Kırk gün geçince Allah, tekrar güneş gibi, fakat bin güneş kadar parlak kalkacak olan Elçisi'ne hayat verecek. O, oturacak ve konuşmayacak, çünkü kendinden geçmiş gibi olacak. Allah, sevdiği dört meleği yeniden diriltecek ve onlar Allah'ın elçisini arayacak. Bulunca da, kendisini korumak için bulunduğu yerin dört yanına yerleşecekler. Ardından, Allah tüm meleklerle hayat verecek ve Allah'ın Elçisinin çevresinde arılar gibi dönerek gelecekler.

Bundan sonra, Allah tüm peygamberlerine hayat verecek ve Adem'in ardından hepsi Allah'ın Elçisi'nin yanına gidecek ve kendilerini O'nun korumasına bırakacaklar. Sonra, Allah tüm seçkin kullarına hayat verecek ve şöyle söyleyecekler: **Ahmet**, bizi hatırlından çıkarma. Bu bağışmalar üzerine Allah'ın elçisinde acıma duygusu uyanacak ve kurtuluşları için endişelenecek, ne yapması gerektiğini düşünecek. Bunun ardından, Allah her yaratılmışı hayat verecek ve önceki varlıklarına dönecekler, fakat herkes, ayrıca konuşma gücüne sahip olacak. Sonra, Allah tüm günahkarlara hayat verecek, yeniden dirildiklerinde çirkinliklerine bakarak, Allah'ın tüm yaratıkları feryat edecekler: Merhametin bizi bırakmasın, Allah'ımız Rabb. Bunun ardından, Allah şeytanı diriltecek ve

onu görünce, görünümünün iğrençliğinden korkarak, her yaratık ölü gibi olacak dedi İsa, bu canavarı ben o gün görmem, yalnızca Allah'ın Elçisi bu tür şekillerden korkuya kapılmayacak, çünkü O sadece Allah'tan korkacak. Sonra, borazan sesiyle herkesin dirileceği melek, borazanına yeniden üfleyip diyecek: Hüküme gelin yaratıklar, çünkü Yaratıcınız sizi yargılamak istiyor. Ardından göğün ortasında, Yehoşafat vadisi üzerinde ışıldayan bir taht belirecek ve üzerine beyaz bir bulut gelecek, bunun üzerine melekler konuşacaklar: Sen, bizi yaratan ve bizi şeytanın kaydırmasından koruyan Allah'ımızı yüceltmek ve övmek isteriz.

Sonra, Allah'ın elçisi korkacak, şu sebepten ki, kimsenin gerektiği kadar Allah'ı sevmemiş olduğunu anlayacak. Karşılığın da bir parça altın alacak olanın altmış akçesi olmalı; Eğer bir akçeden başka bir şey yoksa karşılığında bir şey alamayacaktır. Ya Allah'ın Elçisi de korkacak olursa, kötülük ve pislik dolu dinsizler ne yapacak?

Allah'ın Elçisi tüm peygamberleri toplamaya çıkacak, onlarla konuşup, kendilerinden imanlılar için birlikte Allah'a yalvarmaya gitmelerini rica edecek. Ve hepsi de korkuyla özür dileyecek; Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, bildiğim şeyi bilerek ben de gitmeyeceğim. Sonra Allah bu durumu görüp, Elçisine her şeyi nasıl O'nun sevgisi için yarattığını hatırlatacak ve böylece korkusu gidecek ve melekler; Allah, Allah'ımız, Senin kutsal adını yüceltiriz diye söyleşirken, sevgi ve saygıyla tahta yaklaşacak. Ve tahta yaklaştığında, Allah Elçisine, uzun zamandır bir araya gelmemiş bir dostun bir dosta açtığı gibi açacak. İlk konuşan Allah'ın elçisi olacak ve diyecek ki; Allah'ım, seni seviyor ve sana ibadet ediyorum; bütün kalbim ve ruhumla, beni kulun olarak ya-

ratmak lütfunda bulunduğun ve her şeyde, her şey için ve her şeyin üstünde seni seveyim diye her şeyi benim sevgim için yarattığından dolayı sana hamd ederim; bu bakımdan, bütün yaratıkların Sana şükür etsinler, Allah'ım.

Sonra, Allah'ın yarattığı her şey diyecek ki: Sana hamd ederiz Rabb ve kutsal adını yüceltiriz Size diyorum ki, Şeytanla birlikte cinler ve tövbe etmeyenler o zaman öyle ağlayacaklar ki, her birinin gözlerinden akan su, Erden ırmağının suyundan daha çok olacak. Ve Allah'ı da göremeyecekler. Ve Allah Elçisi'ne konuşarak, diyecek: Hoş geldin, benim imanlı kulum; şimdi ne dilersen iste benden, çünkü her şeyi elde edeceksin. Allah'ın Elçisi cevap verecek; Rabbim, hatırlıyorum ki, beni yarattığın zaman, benim sevgim için, ben kulun aracılığıyla Seni yüceltsinler diye dünyayı ve cenneti, melekleri ve insanları yaratmak istediğini söylemiştin. Bu bakımdan Allah'ım, adil olan Rabbim Allah, sana, kuluna yapılan vaadi hatırlaman için yalvarıyorum. Ve Allah, dostuyla şakalaşan bir dost gibi cevap verecek ve diyecek ki: Buna şahitlerin var mı dostum Ahmet? Ve o saygıyla diyecek: Evet Rabbim. Sonra, Allah cevap verecek, Git, çağır onları Gabriel. Melek Gabriel Allah'ın Elçisine gelip, diyecek: Efendim, şahitlerin kimdir? Allah'ın Elçisi cevap verecek: Adem, İbrahim, İsmail, Musa, Davud ve Meryem oğlu İsa. Sonra, melek gidecek ve adı geçen şahitleri çağırarak, korkuyla oraya gidecekler. Ve hazır olduklarında, Allah onlara diyecek; Elçimin iddia ettiği şeyi hatırlıyor musunuz? Cevap verecekler; Hangi şeyi ey Rabbimiz? Allah diyecek ki: Bütün şeyler kendi aracılığıyla bana hamd etsinler diye, her şeyi O'nun sevgisi için yarattığımı. Sonra, peygamberlerin hepsi cevap verecekler: Bizimle birlikte, bizden daha iyi üç şahit daha var, Rabbimiz.

Bunun üzerine, Allah cevaplayacak: Kimlerdir bu üç şahit? Sonra, Musa cevap verecek: Bana verdiğin kitap ilkidir; ve Davut diyecek: Bana verdiğin kitap ikincisidir; ve size konuşan diyecek: Rabbim, şeytan tarafından aldatılan tüm dünya, benim senin oğlun ve yoldaşın olduğumu söyledi ve fakat, bana verdiğin kitap, gerçekte benim senin kulun olduğumu söylüyordu; ve bu kitap, Bana verdiğin kitap da böyle yazılıdır, Rabbim. Ve Allah'ın Elçisi bunu söyleyince Allah konuşup, diyecek: Şimdi yapmış olduğum şeylerin hepsini herkesin seni ne kadar çok sevdiğimi bilmesi için yaptım. Ve böyle konuştuktan sonra, Allah Elçisine, içinde bütün seçilmiş kulların adı yazılan bir kitap verecek. Bunun üzerine, her yaratık Allah'a saygı gösterisinde bulunup, diyecekler: Yalnızca Sanadır, Allah'ımız şan ve izzet. Çünkü bize Elçini Sen gönderdin.

Allah, Elçisi'nin elindeki kitabı açacak ve Elçisi oradan okuyup, tüm melekleri, peygamberleri ve seçilmiş kulları çağırarak ve her birinin alnında Allah'ın Elçisinin belirtisi yazılı olacak. Ve kitapta Cennetin güzelliği yazılacak. Sonra, herkes Allah'ın sağına geçecek; Yanına elçisi oturacak ve peygamberler O'nun yanına oturacaklar. kutsallar peygamberlerin yanına oturacaklar. Asfiya kutsalların yanına oturacak ve melek Rafael borazanı üfleyip, şeytanı mahkemeye çağırarak.

Sonra, O zavallı gelecek ve en büyük küfür ve hakaretlerle her yaratık tarafından suçlanacak Bu nedenle, Allah melek Mikail'i çağırarak, o da Allah'ın kılıcıyla şeytana yüz bin defa vuracak. Şeytana vuracak ve her vuruş on Cehennem ağırlığında olup, Cehennem çukuruna atılanların da ilki olacak. Mikail, şeytanın yoldaşlarını çağırarak ve onlar da aynı şe-

kilde suçlanıp, hakarete uğrayacaklar. Bunun üzerine, melek Mikail, Allah'tan aldığı yetkiyle bir kısmına yüz defa, bir kısmına elli, bir kısmına yirmi, bir kısmına on, bir kısmına da beş kere vuracak. Ve sonra hepsi çukura inecekler, çünkü Allah onlara diyecek: Cehennem sizin yurdunuzdur zalimler. Bundan sonra, mahkemeye tüm kafirler ve ikiyüzlüler çağırılacak, bunlara karşı önce insanın altındaki yaratıklar çıkacak ve Allah'ın önünde, bu insanlara nasıl hizmet ettiklerini ve bunların Allah'a ve yaratıklarına nasıl rezilce davrandıklarına tanıklık edecekler.

Ve peygamberlerin hepsi kalkıp, aleyhlerinde tanıklık edecek. Bunun üzerine, Allah tarafından cehennemin alevlerine mahkum edilecekler. Size diyorum ki, bu korkunç günde hiçbir boş söz veya düşünce cezasız kalmayacak. Size söylüyorum ki, at kılından gömlek güneş gibi parlayacak ve kişinin Allah sevgisiyle taşıdığı her pire inciye dönüşecek. Gerçek yoksulluk içinde Allah'a yürekten kulluk eden fakirler iki kat, üç kat daha çok kutsandır. Çünkü onlar bu dünyada dünyevi hazzardan yoksundurlar. Ve bu nedenle pek çok günahlardan da azadedirler; o günde de, dünyanın zenginliklerini nasıl harcadıkları konusunda hesap vermek zorunda kalmayacaklar, tersine, sabırları ve yoksullukları nedeniyle ödüllendirilecekler. Ben Size diyorum ki, eğer dünya bunu bilse, kaftandan önce at kılından gömleği, altından önce bitleri, ziyafetlerden önce oruçları seçer.

Her şey incelendiğinde Allah, Elçisine seslenerek: Bak, dostum, kötülükleri ne kadar da büyük, halbuki, yaratıcıları olan Ben, tüm yaratılmış şeyleri hizmetlerine verdim ve onlar her şeyde şanımlı kırmaya çalıştılar. Bu nedenle, en adaletli şey, onlara merhamet etmememdir. Ve o bu sözleri söy-

ledikten sonra, tüm melekler ve peygamberler Allah'ın seçilmişleriyle birlikte hayır, neden seçilmişler diyorum? Ben, Size söylüyorum ki, örümcekler ve sinekler, taşlar ve kumlar dinsizlere karşı konuşacak ve adalet isteyecekler. Sonra, Allah insanın altındaki tüm canlı ruhları yeniden toprak edecek ve dinsizleri de cehenneme gönderecek.

İsa konuşurken havariler ağlıyorlardı. Ve İsa da ağlıyordu. Yuhanna ağlamasını bitirip sordu: Öğretmen öğrenmek istediğimiz iki şey var. Biri, merhamet ve acıma duygusuyla dolu olan Allah'ın Elçisinin kendisi gibi aynı çamurdan olduklarını bildiği halde, o gün tövbesizlere acımaması nasıl mümkün oluyor? Diğeri, Mikail'in kılıcının on cehennem ağırlığında olmasını nasıl anlayacağız; sonra, birden fazla cehennem var mıdır? İsa cevap verdi: Davut Peygamber'in, günahkarların mahvolmasına adaletli olanların nasıl güleceği ve ümidini gücüne ve zenginliğine bağlayıp Allah'ı unutan insanı gördüm diyerek alay edeceğiyle ilgili sözlerini duymadınız mı? Bu bakımdan, bakın size diyorum ki, İbrahim babasıyla ve Adem tüm tövbesiz günahkarlarla alay edecek; ve bu olacak, çünkü, seçilmişler yeniden öylesine tam ve Allah'la beraber olarak, zihinlerinde Allah'ın adaletine karşı en ufak bir düşünce beslemeyecekler; bu nedenle, hepsi ve hepsinin üstünde Allah'ın Elçisi adalet isteyecek. Huzurunda durduğum Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, ben şimdi insanlığa acıyarak ağlıyorum da, o gün, sözlerimi küçümseyenlere ve hepsinden çok kitabımı kirletenlere karşı acımadan adalet isteyeceğim.

Cehennem birdir sevgili havarilerim, ve içinde günahkarlar ebediyyen ceza çekeceklerdir. Böylece, biri diğerinden daha derin yedi odası vardır ve en derinine giden daha bü-

yük azap çekecektir. Yine, benim Mikail'in kılıcıyla ilgili sözlerim de doğrudur. Çünkü bir günah işleyen bir cehennemi hak eder, iki günah işleyen iki cehennemi hak eder. Bu bakımdan, bir cehennemde günahkar dinsizler, on, yüz veya bin cehennemde azap çekiyormuş hissi duyacaklardır; ve Allah, gücü ve adaleti sebebiyle, Şeytana on, yüz, bin cehennemdeymiş gibi ve geri kalanların her birine de kötülüklerine göre azap verecektir. Sonra Petros karşılık verdi: Öğretmen, gerçekten Allah'ın adaleti büyüktür ve bugün bu konuşma sizi üzdü; bu nedenle, sizden rica ediyoruz, dinlenin ve cehennemin nasıl olduğunu bize yarın anlatın. İsa şöyle karşılık verdi: Petros, bana dinlenmemi söylersin; Petros, sen ne dediğini bilmiyorsun. Yoksa böyle konuşmazdın. Sana diyorum ki, bu dünya hayatında dinlenmek dindarlığın zehri ve her iyi işi tüketen ateştir.

Hem, Allah'ın peygamberi Süleyman'ın bütün peygamberler gibi, üşengeçliği eleştirdiğini unuttun mu? doğru söylüyor o; Haylaz, soğuk korkusuyla toprağı işlemeyecek ve yaz gelince dilenecektir Bundan dolayı, dedi: Elinden ne geliyorsa, hepsini dinlenmeden yap. Ve Allah'ın en suçsuz dostu Eyüp ne diyor: Kuşun uçmak için doğduğu gibi, insan da çalışmak için doğmuştur. Şimdi size diyorum ki, her şeyden çok dinlenmekten nefret ederim.

Cehennem birdir; ve kış yazın, soğuk da sıcakın zıddı olduğu gibi, o da Cennetin zıddıdır. Bu bakımdan, Cehennemin alçaklığını tanımlayan, Allah'ın nimetlerinin Cennetini görmüş olmalıdır. Ve sonra İsa ağlatan bir ses tonuyla konuşmasına devam etti: Gerçekten, hiç şekillenmemiş olmak, böylesine dehşetli işkencelerden daha iyi olurdu. Çünkü vücudunun her yanında işkenceler çeken ve kendisine merha-

met gösterecek olması şöyle dursun, herkes tarafından alay edilen bir insan düşünün; söyleyin bana, bu büyük bir azap olmaz mı? Havariler cevap verdiler: Azabın en büyüğü olur. Sonra İsa: Şimdi bu cehenneme karşı bir sevinçtir. Size gerçekten diyorum ki, eğer Allah, tüm insanların bu dünyada çektikleri ve Hüküm Gününe kadar çekecekleri azabı bir kefeye ve cehennem azabının tek bir saatini da öbür kefeye koysa, kafirler ve ikiyüzlüler kuşkusuz bu dünyanın acılarını seçerler. Çünkü dünyanın acıları, insanların elinden gelirken, diğer acılar merhamet nedir bilmeyen cinlerin elinden gelir. Ne zalim ateş verecektir onlar zavallı günahkarlara. Ne acı, ama yine de alevleri hafifletmeyecek olan soğuk. Ne gıcırdayan dişler, hıçkırıklar ve ağlamalar. Öyle ki, Erden ırmağının suyu, onların gözlerinden her saniye dökülecek yaşlardan daha azdır. Ve burada dilleri, anneleri, babaları ve sonsuz bağışlayıcı olan Yaratıcılarıyla birlikte yaratılmış her şeye lanet okuyacaktır.

İsa böyle deyip, Musa'nın kitabında yazılı olan Allah'ın kanununa göre havarileriyle birlikte yıkandı; ve sonra ibadet ettiler. Ve onu böyle üzgün gören havariler kendisiyle o gün hiç konuşmadılar, her biri, onun sözleri üzerine dehşete düşmüşlerdi. Sonra İsa, akşam ibadetinin ardından ağzını açıp şöyle konuştu: Hangi aile babası bir hırsızın evine girmek niyetinde olduğunu bilir de uyuyabilir? Size doğrusunu söyleyeyim hiçbir; çünkü etrafı gözetler ve hırsızı yakalamak için hazır bekler.

Öyleyse Şeytanın yiyebileceği kişiyi bulmak için dolaşan azgın bir aslan olduğunu bilmez misiniz? O, insana günah işletmenin yolunu arar. Size diyorum ki, eğer insan tüccar gibi davranırsa, o gün hiçbir korkusu olmaz. Çünkü hazırlığı

iyidir. Ticaret yapmaları ve kârı adil bir şekilde bölüşmeleri için komşularına para veren bir adam vardı. Ve bir kısmının ticareti iyi gitti ve parayı iki katına çıkardılar. Fakat bir kısmı ise parayı, onu kendilerine veren adamı kötüleyip, düşmanın hizmetinde kullandılar. Şimdi söyleyin bana bu komşu borçlularını hesap vermeğe çağırdığında, ne olacaktır? İnanın, o ticareti iyi gidenleri ödüllendirecek, fakat diğerlerine karşı kızgınlığı paylama biçiminde kendini gösterecektir. Ve sonra onları kutsal yasaya göre cezalandıracaktır.

Ruhum huzurunda duran Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, komşu, kendisi hamd olunsun ve insan Cennetin ihtişamına ersin ve dünyada iyi yaşasın diye, insana hayatla birlikte sahip olduğu her şeyi veren Allah'tır. İyi yaşayanların örneği, paraları iki katına çıkanlardır. Çünkü günahkarlar onların tövbeye gelirler, böylece iyi yaşayan insanlar daha büyük bir ödülle ödüllendirileceklerdir. Fakat, günahlarıyla Allah'ın düşmanı şeytanın hizmetinde geçen hayatlarıyla Allah'ın kendilerine verdiği şeyleri yarıya indiren, Allah'a küfreden ve başkalarına saldırılarda bulunan lanetli günahkarların cezası ne olacaktır? Derecesiz olacaktır dedi havariler.

Sonra İsa sözlerine devam etti: iyi yaşayacak olan, dükkanını kilitleyip, onu gece gündüz büyük bir dikkatle koruyan tüccardan örnek almalıdır. Ve aldığı şeyleri satarak kâr etmek isteyecektir, çünkü bu şekilde kaybedeceğini sezerse, kendi kardeşine bile satmayacaktır. Öyleyse sizin de böyle yapmanız gerekir. Çünkü, gerçekten ruhunuz bir tüccardır, beden ise dükkandır; bu bakımdan, duyular yoluyla dışarıdan aldığını, ruhuyla alır, satar. Ve para sevgidir. Düşünün, sevginizi vererek kendisiyle kâr edemeyeceğiniz en küçük

bir düşünceyi alıp satmazsınız. Ama düşünce, söz, iş tümüyle Allah'ın sevgisi için olmalı, çünkü, bu şekilde o gün emniyette olursunuz. Ben, size diyorum ki, pek çokları ibadete gider, pek çokları oruç tutup sadaka verir, hepsinin sonu Allah katında kötüdür; çünkü, bedeni temizlerler, kalbi değil; ağızla ağlarlar, kalple değil; etlerden uzak dururlar, kendilerini günahlarla doyururlar; kendilerine iyi densin diye, başkalarına kendileri için iyi olmayan şeyler verirler; işe yarasın diye değil, konuşmayı bilmek için bilgelikle uğraşırlar. Kendilerinin tersini yaptıkları şeyleri başkalarına öğütlerler. Ve böylece kendi dilleriyle kendilerini mahkum ederler. Allah, sağ ve diridir ki, bunlar Allah'ı kalpleriyle tanımazlar; çünkü, tanımış olsalardı severlerdi; ve insan madem ki sahip olduğu her şeyi Allah'tan almıştır, Öyleyse her şeyi Allah'ın sevgisi uğrunda harcamalıdır.

Bir kaç gün sonra, İsa Samiriyelilerin bir şehrine uğradı; kendisini şehre almadıkları gibi, havarilerine ekmek de satmak istemediler. Bunun üzerine Yakup ve Yuhanna şöyle dediler: Öğretmen, ister misin ki, Allah'a dua edelim de, gökten bu insanların üzerine ateş indirsin? İsa yanıtladı: Hangi ruhun sizi çektiğini bilmiyorsunuz da, böyle konuşuyorsunuz.

Hatırlayın ki, Allah, içinde Allah'tan korkan kimse görmediğinden Ninova'yı yıkmaya karar vermişti. Burası, öylesine kötüydü ki, Allah Yunus peygamberi bu şehre göndermek üzere çağırdı. O da halktan korkusundan Tarsus'a kaçmak istedi. Bunun üzerine Allah O'nu denize attı ve bir balığa yakalanıp, Ninova yakınına fırlatıldı. Ve orada tebliğ de bulundu, insanlar tövbe ettiler ve Allah da kendilerine acıdı, öç için çağıranlara yazıklar olsun çünkü her insanın içinde Allah'ın öcünü çekecek bir neden bulunduğundan, çağırdık-

ları başlarına gelecektir. Şimdi söyleyin bana, bu şehri bu insanlarla birlikte siz mi yarattınız? Siz deliler, bilin ki hayır. Çünkü tüm yaratıklar bir araya gelse, hiç yoktan yeni tek bir sinek yaratamazlar.

Eğer, bu şehri yaratmış olan Allah şimdi onu yaşıyorsa, siz hangi nedenle onu yıkmayı arzularsınız? Neden şöyle demediniz? İster misinki öğretmen Allah'ımız Rabb'e dua edelim de, bu insanlar tövbe etsinler? Kesinlikle, benim harimin doğru hareketi budur. Kötülük yapanlar için Allah'a dua etmektir. Habil, Allah'ın lanetine uğrayan kardeşi Kayin kendisini öldürürken böyle yaptı. İbrahim, karısını kendisinden alan Firavun için de böyle yaptı ve bunun üzerine Allah'ın meleği Firavun'u öldürmedi de, vurup sakat bıraktı. Dinsiz kralın iradesiyle mabette öldürülürken, Zekeriya da böyle yaptı. Allah'ın tüm dostları ve kutsal peygamberlerle birlikte, Yeremya İşaya, Hezekiel, Daniel ve Davut böyle yaptılar.

Söyleyin bana, eğer bir kardeş delirmişse, kötü konuştu ve yanına varanlara vurdu diye onu öldürür müsünüz? Kesinlikle, böyle yapmayacaksınız, aksine sakatlığına iyi gelecek ilaçlarla onu sağlığına kavuşturmaya çalışacaksınız.

Ruhum huzurunda duran Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, bir günahkar herhangi bir insana eziyet ederken, sağlam bir akla sahip değildir, çünkü, düşmanının elbisesini yırtma uğruna başını kıracak bir kimse var mıdır? Şimdi, düşmanının bedenini incitmek için kendini Allah'tan, ruhunun başından ayıran kişinin nasıl sağlam bir akli olabilir? Söyleyin bana düşman kimdir? Kesinlikle bedeniniz ve sizi öven herkes. Bu nedenle, eğer sağlıklı bir akla sahipseniz, sizi kötüleyenlerin ellerini öper ve size eziyet edenlere ve

vurup duranlara hediyeler verirsiniz; çünkü; insanlar, bu hayatta günahlarınızdan dolayı ne kadar kötülenir ve eziyet çekerseniz, Hüküm Gününde o kadar az kötülenip, eziyet çekeceksiniz. Fakat söyle bana insan, eğer kutsallar ve Allah'ın peygamberleri, masum olmalarına rağmen eziyet çekmiş ve dünya tarafından lekelenmişlerse, günahkar, sana yapılacak olan nedir; ve onlar kendilerine eziyet edenler için dua edip, tüm sabırlarıyla tahammül göstermişlerse, senin ne yapman gerekir, Cehenneme layık olan insan?

Söyleyin bana havarilerim, Şimei'nin Allah'ın kulu Davut Peygambere hakaretler edip, taşıdığını bilmiyor musunuz? Öyleyken, Şimei'yi öldürecek olanlara Davut ne dedi? Sana ne oluyor ki Yoab, Şimei'yi öldürmek istiyorsun? Bırak, bana hakaretler etsin o, çünkü bu, o hakaretleri nimete çevirecek olan Allah'ın iradesidir. Ve böylede oldu; Allah Davud'un sabrını gördü ve onu kendi oğlu Abşalom'un zulmünden kurtardı. İki havari cevap verdi: Rabbuni, biz günaha girdik, Allah bize merhamet etsin. Ve İsa şöyle karşılık verdi: Amin.

Fısıh bayramı yaklaştı ve İsa havarileriyle birlikte Kudüs'e gitti. Ve Probhoticca denilen havuza vardı. Ve her gün Allah'ın meleği havuzu bulandırdığında ve suya ilk giren her türlü hastalıktan kurtulduğu için banyo böyle yapılırdı. Bu nedenle, beş çatılı bölmesi olan havuzun yanında çok sayıda hasta kalırdı. Ve İsa orada otuz sekiz yıldır kanaması bulunan, sakat ve güçsüz bir adam gördü. Bunun üzerine, durumu bilen İsa hasta adama acıdı ve şöyle dedi: iyi olmak ister misin? Güçsüz adam cevap verdi: Rabbuni, melek suyu bulandırınca beni içine itecek kimsem olmuyor, fakat ben gelirken de, bir başkası benden önce inip oraya giriyor. Sonra, İsa gözlemini gökyüzüne kaldırıp, dedi: Allah'ımız Rabb, babalarımı-

zın Allah'ı, bu güçsüz adama merhamet et. Ve bunu dedikten sonra İsa; Allah'ın adıyla bütün ol kalk ve yatağını topla. Sonra, güçsüz adam kalktı, Allah'a hamd ederek yatağını omuzlarına koydu ve Allah'a hamd ederek evine gitti. Onu görenler hayrete düştüler ve şöyle dediler; Bugün yedinci gündür; yatağını taşıma kutsal yasaya uygun değildir. Sonra, adama sordular: Kimdi o? Adam cevap verdi: Adını bilmiyorum.

Bunun üzerine, aralarında konuşmaya başladılar; Nasıralı İsa olmalı. Bazıları da şöyle söyledi: Hayır, çünkü o Allah'ın kutsal bir kuludur, halbuki bunu yapan kötü bir adamdır, çünkü yedinci gün yasağını çiğnemiştir. Ve İsa mabede girdi ve sözlerini duymak için büyük bir kalabalık yanına yaklaştı, bu durum karşısında, Ferisiler kıskançlıktan deli gibi olmuştular.

İçlerinden biri öne gelip konuşmaya başladı: İyi öğretmen, doğru ve güzel öğretirsin; bu bakımdan söyle bana, Cennette Allah bize nasıl bir ödül verecektir? İsa cevap verdi: Sen bana iyi dersin ve yalnızca Allah'ın iyi olduğunu bilmezsin. Allah'ın peygamberi Eyüb'ün sözüne bakın: Bir günlük çocuk temiz değildir; Allah'ın melekleri bile Allah'ın huzurunda hatasız değildirler. Diyerek devam etti: Beden günahı çeker ve toprağın suyu emdiği gibi kötülükleri emer. Bunun üzerine kafası karışan Ferisi sustu. Ve İsa konuşmasına devam etti: Ben, size söylüyorum ki, hiçbir şey konuşmaktan daha kötü değildir. Süleyman'ın sözüne dikkat edin; Hayat ve ölüm dilin kuvveti içindedir. Ve, havarilerine dönüp, İsa şunları söyledi: Sizi kutsayanlara karşı dikkatli olun, çünkü onlar sizi aldatmaktadırlar. Dille şeytan ilk anne

babamızı kutsadı, ama sözlerinin sonu kötü oldu. Mısır'ın önde gelenleri de aynı şekilde Firavun'u kutsadılar, Golyat Filistinlileri kutsadı. Yine, dört yüz sahte peygamber Ahav'ı kutsadı; ama övgüleri yalancıktandı ki, övülen övenlerle birlikte yok olup gitti. Bu bakımdan Allah İşaya Peygamber aracılığıyla boşuna, İnsanların sizi kutsayanları sizi aldatırlar dememiştir. Yazıklar olsun size yazıcılar ve Ferisiler; yazıklar olsun size rahipler ve Levililer çünkü siz, Kurban kesmeye gelenleri Allah'ın bir insan gibi et yediğine inandırarak, Rabb'in kurbanını katliam gibi gösterdiniz.

Çünkü onlara şöyle söylersiniz: Koyun, sığır ve kuzularınızı Allah'ın mabedine getirin ve hiç yemeyip, bunları size vermiş olan Allah'a bir pay ayırın; ve babamız İbrahim'in inancı ve itaatıyla birlikte, Allah'ın kendisine yaptığı vaad ve verdiği nimetler hiçbir zaman unutulmasın diye, babamız İbrahim'in oğluna bağışladığı hayata bir şahitlik olan kurbanın asıl nederini onlara anlatmazsınız. Fakat peygamber Hezekiel aracılığıyla Allah şöyle söylüyor: Kurbanlarınızı benden uzaklaştırın, sizin kurbanlıklarınız bana iğrenç gelir. Allah'ın Hoşea Peygambere söylediği sözün olacağı vakit yaklaşıyor: İnsanların seçmediğine seçilmişler diyeceğim. Ve Hezekiel Peygambere de şöyle söylüyor; Allah insanlarıyla, babalarınıza verip de gözetmedikleri antlaşmaya göre olmayan yeni bir antlaşma yapacak ve onlardan taşlaşmış yüreklerini çıkarıp, yeni bir yürek verecek; ve bütün bunlar olacaktır, çünkü siz O'nun kutsal yasasıyla yürümüyorsunuz. Ve elinizde anahtar varken açmıyorsunuz; tersine üstünde yürümek isteyenler için yolu kapatıyorsunuz. Rahip her şeyi mabedin yanında duran başrahibe bildirmek için gidiyordu ki, İsa ona şöyle dedi; Kal, çünkü soruna cevap vereceğim.

Allah'ın bize Cennette ne vereceğini size anlatmamı istersin. Ben, size diyorum ki, ücretleri düşünenler patronu sevmeyiz. Önünde bir koyun sürüsü bulunan bir çoban kurdun geldiğini görünce onları korumaya hazırlanır; tersine, ücretli çoban kurdu görünce koyunları ve sürüyü terk eder. Huzurunda durduğum Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, eğer babalarımızın Allah'ı sizin Allah'ınız olmuş olsaydı, Allah bize ne verecek diye aklınızdan geçirmeyiniz. Tersine, Davut Peygamberin dediğini hatırlayın: Bana verdiği bunca şeye karşılık ben Allah'a ne vereceğim? Anlayasınız diye, sözlerimi bir temsille anlatacağım. Kralın biri, yol kenarında hırsızlar tarafından soyulup, ölme derecesinde yaralanan bir adam gördü. Ve ona acıyıp, bu adamı şehre götürerek bakımını yapmalarını kölelerine emretti ve onlar da bunu tüm dikkatleriyle yerine getirdiler. Ve kral hasta adama karşı büyük bir sevgi duyup, kızını ona verdi ve varisi yaptı. Şimdi, bu kral mutlaka en merhametli kraldır; fakat adam köleleri dövdü, ilaçları küçümsedi, karısına kötü davrandı, kral hakkında ileri geri konuştu ve askerlerini ona karşı ayaklandırdı. Ve kral herhangi bir hizmet istediğinde, Kral bana ödül olarak ne verecek diye konuşurdu. Şimdi, kral bunu işitince, böylesine dinsiz bir adama ne yapsın? Hepsi cevap verdiler. Yazıklar olsun ona, kral onu her şeyden yoksun bırakır ve şiddetli, bir biçimde cezalandırır. O zaman İsa şöyle karşılık verdi: Rahipler, yazıcılar, Ferisiler ve siz, benim sözümü dinleyen başrahip: Size Allah'ın, peygamberi İşaya aracılığıyla söylediğini bildiriyorum: Ben köleleri besledim ve yücelttim, fakat onlar beni küçümsediler. Kral, İsrail kavmini bu dünyada acılarla dolu bularak, onlara kulları Yusuf, Musa ve Harun'u verip, bakımlarını yaptıran Allah'ımızdır. Ve Allah'ımız onlara

karşı öylesine bir sevgi duymuştur ki, İsrail kavmi uğruna Mısır'ı vurmuş, Firavun'u boğmuş ve Kenanlılarla Medyenlilerin yüz yirmi kralını darmadağın etmiştir; İsrail Kavmine kutsal yasasını vermiş, onları insanlarımızın oturduğu toprakların tümüne mirasçı kılmıştır. Fakat İsrail Kavminin yaptığı nedir? Ne kadar peygamberi öldürmüş, ne kadar peygamberliği bozup lekelemiştir; nasıl da Allah'ın kutsal yasasını çiğnemiştir; bu nedenle kaç tanesi Allah'tan kopup, sizin suçlarınız yüzünden Rahipler, putlara kulluğa koşmuştur. Ve yaşama biçiminizle Allah'ın kutsal yasasını nasıl da hiçe sayarsınız. Ve gelip bana sorarsınız; Allah bize Cennette ne verecek diye. Bana şöyle sormalıydınız: Allah'ın bize Cehennemde vereceği ceza ne olacaktır? Ve sonra da Allah'ın kendinize merhamet etmesi amacıyla gerçek tövbe için ne yapmanız gerektiğini sormalıydınız. Size bunları söylüyorum kulağı olan ne söylediğimi işitsin.

Huzurunda durduğum Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, benden göklere çıkarma değil, gerçeği alacaksınız. Bu bakımdan size diyorum ki, babalarımızın günah işledikten sonra yaptığı gibi tövbe edip, Allah'a dönün ve kalbinizi sertleştirmeyin. Rahipler bu konuşma üzerine İsa'ya iyice kızmışlardı ama halktan korktukları için hiçbir şey yapamamışlardı. Ve İsa konuşmasına devam etti: Din bilginleri, yazıcılar, Ferisiler, rahipler, söyleyin bana, askerler gibi atlar istersiniz, fakat savaşa gitmeyi istemezsiniz; kadınlar gibi güzel giysiler ister, fakat eğirme ve çocuk beslemeyi istemezsiniz; tarlaların meyvelerini ister, fakat toprağı işlemeyi istemezsiniz; denizin balıklarını ister, fakat balığa gitmeyi istemezsiniz; şehirliler gibi şerefli olmayı ister, fakat yönetimlerin yükünü istemezsiniz; ve rahipler olarak onda birleri ve

ilk meyveleri ister, fakat Allah'a gerçek kulluk etmeyi istemezsiniz.

Böyleyken, burada kötülüksüz her iyiliği arzuladığınızı gören Allah ne yapacaktır size? Ben, size diyorum ki, Allah size, tüm iyiliklerden yoksun her türlü belayı ve kötülüğü bulacağınız bir yer verecektir. Ve İsa bunları söyledikten sonra, konuşup göremeyen ve işitme gücünden yoksun bir cin çarpmış getirdiler kendisine. Bunun üzerine, imanlarını gören İsa gözlerini göğe kaldırdı ve şöyle dua etti: Babalarımızın Allah'ı Rabb, bu hasta adama merhamet et ve ona sağlık ver ki, bu insanlar beni Senin gönderdiğini bilsinler. Ve İsa böyle dua edip, cine ayrılmasını emrederek, şöyle söyledi: Rabbimiz Allah'ın adıyla adamdan çık. Cin adamdan ayrıldı ve dilsiz adam konuştu, gözleriyle de gördü. Bunun üzerine herkes korkuya kapıldı, fakat yazıcılar şöyle konuşmaya başladılar: Cinlerin başı olan Beelzevul'nun gücüyle cinleri çıkarıyor. O zaman İsa şöyle karşılık verdi: İçinde ayrılık olan her ülke yıkılır, eğer, şeytanın gücüyle şeytan çıkarıyorsa, bu ülke nasıl ayakta duracak? Eğer, sizin oğullarınız Süleyman Peygamber'in kendilerine verdiği kitapla şeytanı çıkarıyorsa, benim şeytanı Allah'ın gücüyle çıkardığımı doğruluyorlar. Ve İsa bunları söyleyip, mabetten çıktı. Ve halk, toplayabildikleri tüm hastaları getirdikleri ve İsa da dua ederek, hepsi ne sağlık verdiği için, ona övgüde bulundular. Bunun üzerine, o gün Kudüs'deki Romalı askerler şeytanın dürtmesiyle, İsa'nın, halkını ziyarette gelen İsrail Kavminin Allah'ı olduğunu söyleyerek halk arasında dedikodu yaymaya başladılar.

İsa Hasat Bayramından sonra Kudüs'ten ayrılıp Filipos Sezariyesi sınırlarından içeri girdi. Bu sırada, melek Gabriel

halk arasında başlayan dedikoduyu kendisine söyleyince, havarileri ne sordu: İnsanlar benim için ne diyor? Havariler cevap verdiler: Bir kısmı senin İlya olduğunu, bir diğer kısmı Yeremya, bir diğer kısmı da eski peygamberlerden biri olduğunu söylüyor. İsa tekrar sordu: Ya siz; benim için siz ne diyorsunuz? Petros söz alarak cevap verdi: Sen Allah'ın oğlu Mesih'sin. O zaman, İsa Petros'u azarlayıp, şöyle dedi, ayrıl benden, çünkü sen şeytansın ve beni günaha sokmaya çalışıyorsun. Ve on bir havariyi de uyararak: Eğer böyle inanıyorsanız, yazıklar olsun size, çünkü ben böyle inananlara karşı Allah'tan büyük bir lanet elde ettim. Ve Petros'u yanından kovmak istedi; bunun üzerine onbir havari onun için İsa'ya yalvardılar. O da onu kovmayıp, yeniden uyararak şöyle dedi: Uyanık olun da, bir daha sakın böyle bir söz söylemeyin, çünkü Allah sizi reddeder. Petros ağlayarak şöyle cevap verdi: Rabbuni, ben cahilce ve bilmeyerek böyle konuştum; Allah'a yalvar da beni affetsin. O zaman İsa şu karşılığı verdi: Eğer, Allah'ımız kulu Musa'ya, çok sevdiği İlya'ya veya herhangi bir peygambere görünmek dilemiş olsa, Allah'ın bu imansız nesle görünmesi gerektiğini mi düşüneceksiniz? Siz bilmez misiniz ki, Allah her şeyi hiç yoktan tek bir sözle yaratmıştır ve tüm insanların aslı bir çamur parçasıdır.

Bu durumda Allah'ın nasıl olur da, insana benzeyen bir yanı bulunabilir? Yazıklar olsun, şeytana kanarak kendilerine eziyet edenlere. Ve İsa bunu söyledikten sonra; Petros için Allah'a yalvardı, on bir havariyle Petros ağlayarak: Amin, amin dediler. Ardından İsa yanlarından ayrıldı ve halkın kendisiyle ilgili olarak boş ve yanlış düşüncelerini düzeltmek için Galile'ye gitti. İsa, kendi memleketine gelince

tüm Galile yöresinde, İsa Peygamberin Nasıra'ya nasıl geldiği yayıldı. Bunun üzerine, büyük bir dikkatle hastaları araştırıp, kendisine getirdiler ve onlara elleriyle dokunması için yalvardılar. Ve kalabalık öylesine büyüktü ki, tanınmış, felçli bir zengin kapıdan geçemeyerek İsa'nın bulunduğu evin damına çıktı ve damın örtüsünü alıp, kendini İsa'nın önündeki masanın yanına bıraktı, İsa, bir an tereddüt edip durdu ve sonra şöyle dedi: Korkma, çünkü günahların bağışlanmış bulunuyor.

Herkes bunu duyunca üzüldü ve aralarında konuşmaya başladılar: Kim bu günahları bağışlayan? O zaman İsa karşılık verdi: Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, ben günahları bağışlayamam, bir başka kişi de bağışlayamaz ama yalnızca Allah bağışlar. Fakat Allah'ın kulu olarak ben, başkalarının günahları için Allah'a yalvarabilirim; ve işte bu hasta adam için O'na yalvardım ve biliyorum ki, Allah duamı işitmiştir. Bu nedenle, gerçeği bilesiniz diye, bu hasta adama diyorum: Babalarımızın Allah'ı, İbrahim'in ve oğullarının Allah'ının adıyla, iyileşmiş olarak kalk. Ve İsa bunu söyleyince, hasta adam iyileşmiş olarak kalktı ve Allah'ı överek hamd etti. O zaman, halktan olanlar İsa'dan dışarıda bekleyen hastalar için Allah'a yalvarmasını rica ettiler. Bunun üzerine, İsa dışarıya onların yanına çıktı ve ellerini kaldırıp dua etmeye başladı: Ey orduların Allah'ı, yaşayan Allah, gerçek Allah, hiç ölmeyecek olan kutsal Allah Rabbim, onlara merhamet et. Bunun üzerine, herkes: Amin dedi. ve böyle dedikten sonra hasta halkın üzerine ellerini koydu ve hepsi sağlıklarına kavuştular. Bundan dolayı Allah'ı överek hamd ettiler: Allah bizi peygamberi aracılığıyla ziyaret etmiştir ve Allah büyük bir peygamber göndermiştir bize dediler.

İsa gece olunca havarileriyle gizlice konuşup onlara şöyle dedi: Ben, size diyorum ki, şeytan sizi buğday gibi elemek istemektedir. Fakat ben sizin için Allah'a yalvardım ve benim için tuzaklar kurandan başka sizin aranızda yıkıma uğrayacak yoktur. Ve bunu Yahuda hakkında söyledi, çünkü melek Gabriel ona Yahuda'nın rahiplerle nasıl iş birliği içinde olduğunu ve İsa'nın konuştuğu her şeyi onlara bildirdiğini söylemişti. Bunu yazan Barnabas gözyaşlarıyla İsa'ya yaklaşıp şöyle konuştu: Öğretmen, bana söyle, sana ihanet edecek olan kimdir? İsa; Barnabas, şimdi senin için onu bilmenin zamanı değildir. Fakat yakında kötü olan kendini ortaya koyacaktır. Çünkü ben dünyadan ayrılacağım.

O zaman, havariler ağlayarak söz isteyip konuştular: Öğretmen, demek bizi bırakacaksınız? Senin bizi bırakmandansa, biz ölelim daha iyi. İsa cevap verdi: Yüreğiniz sıkılmasın, korkmayın; çünkü sizi ben yaratmadım, fakat sizi yaratmış olan yaratıcımız Allah sizi koruyacaktır. Bana gelince, ben şimdi, dünyaya esenlik getirecek olan Allah'ın Elçisinin yolunu hazırlamak için dünyaya gelmiş bulunuyorum. Fakat sakın kimse sizi aldatmasın, çünkü benim sözlerimi alıp, benim kitabımı kirletecek pek çok sahte peygamber gelecektir. O zaman, Havari Andreas şöyle dedi: Öğretmen, bize bazı belirtiler söyle ki, onu bilelim. İsa konuşmasına devam ederek: Sizin zamanınızda gelmeyecek, fakat sizden birkaç yıl sonra, kitabımın hükümsüz olacağı, öyle ki, ancak otuz kadar imanlının kalacağı bir zamanda gelecektir. Bu zamanda Allah dünyadakilere acıyacak ve bu bakımdan Elçisini gönderecektir; üzerinde bir bulut duracak, buradan onun Allah'ın seçilmiş bir peygamberi olduğu bilinecek ve O'nunla tanınacaktır.

Dinsizlere karşı büyük bir güçle gelecek ve yeryüzünde puta tapıcılığı yıkacaktır. Ve, ben de seviniyorum ki, onunla Allah tanınır, övülecektir ve ben de gerçek olarak tanınacağım; ve, benim insandan öte olduğumu söyleyenlerden intikam alacaktır. Ben, size diyorum ki, ay çocukluğunda ona uyku verecek ve büyüdüğünde o ayı ellerine alacaktır. Bırakın, dünya onu çıkarıp attığını fark etsin, çünkü o, puta tapıcıları öldürecek; Allah'ın kulu Musa ve yaktıkları şehirleri ve çocuklarını öldürdükleri şehirleri bağışlamayan Yeşu çok daha fazlasını öldürmüştü. O, bütün peygamberlerinkinden daha açık bir gerçekle gelecek ve dünyayı yanlış şekilde kullananı uyaracaktır. Babamızın şehrinin kuleleri neşeyle birbirlerini selamlayacaklardır; ve işte, puta tapıcılığın yere kapaklandığının görüleceği ve benim de başkaları gibi bir insan olduğumu itiraf edeceği zaman, ben size söylüyorum ki, Allah'ın Elçisi gelmiş olacaktır.

Ben, size diyorum ki, eğer şeytan sizin Allah'ın dostları olup olmamanızla uğraşacak olursa çünkü kimse kendi şehirlerine saldırmaz, eğer şeytan dileğini üzerinize koyarsa, size kendi zevklerinize kaydırmakla işkence etmiş olur; fakat sizin kendisine düşman olduğunuzu bildiğinden, sizi yok etmek için her şiddete başvuracaktır. Ama korkmayın, çünkü o size karşı zincire vurulmuş bir köpek gibi duracaktır. Çünkü Allah benim duamı işitmiştir.

Yuhanna bir soru sordu: Öğretmen, yalnız kendimiz için değil, fakat kitaba inanacaklar için de anlat; eski ayartıcı – şeytan-insana nasıl tuzak kurar? İsa açıkladı: Şeytan dört yolla ayartır. İlki, kendisi düşüncelerle ayarttığı zamandır. İkincisi, kulları aracılığıyla söz ve işlerle ayarttığı zamandır. Üçüncüsü, sahte imanla ayarttığı zamandır. Dördüncüsü;

sahte görüşlerle ayarttığı zamandır. Şimdi, ateşi olanın suyu sevdiği gibi, günahı seven insan bedeni her şeyiyle onun yanındayken, insan nasıl tedbirli olmalıdır? Ben, size diyorum ki, eğer bir insan Allah'tan korkarsa, Allah'da her şeye karşı ona zafer verir, öyle ki Davut peygamber; Allah üzerinizde melekler görevlendirecek, şeytan sizi yanıltmasın diye yollarınızı tutacaklardır. Bin tanesi sol kolunuz üzerine düşecek, bin tanesi de sağ kolunuz üzerine düşecek ki, şeytan ve ailesi yanınıza yaklaşmasın. Hatta Allah'ımız büyük sevgisinden, aynı Davut aracılığıyla bizi koruyacağını vaad etmiştir.

Öğretmenlik edecek anlayış veriyorum sana; ve yürüyeceğin yolların da kendi gözümü senin üzerine dikeceğim. Ama ne diyeyim ben? O, İşaya aracılığıyla şöyle konuştu: Bir anne kendi rahminin çocuğunu unutabilir mi? Ben, size diyorum, ki, o unuttuğu zaman, ben sizi unutmayacağım. Öyleyse, söyleyin bana, gözetici olarak melekleri ve koruyucu olarak daim sağ olan Allah varken Şeytandan kim korkar? Bununla birlikte, Süleyman Peygamberin dediği gibi; Sen Rabb'den korkmak için gelen oğlum, ayartılmalara karşı ruhunu hazır et. Ben, size diyorum ki, insan paraları kontrol eden bir vergi görevlisi gibi yapıp, düşüncelerini kontrol etmeli ki, yaratıcısı Allah'a karşı günah işlemesin.

Dünyada günah için kaygı çekmeyen insanlar her zaman vardı hala da var; bunlar en büyük yanılğı içindedirler. Söyleyin bana, şeytan nasıl günah işledi? Onun insandan daha değerli olduğu düşüncesiyle günah işlediği ortada. Süleyman, bir ziyafete Allah'ın tüm yaratıklarını davet etmeyi düşünerek günah işledi de, bir balık hazırladığı her şeyi yiyerek onu doğrulttu. Bu bakımdan, babamız Davud'un sözü boş ve anlamsız değildir: Bir kimsenin kalbinde yükselmek

için kişi gözyaşları vadisinde oturur. Bu nedenle Allah, peygamberi İşaya aracılığıyla seslenmiştir; Gözlerinizden kötü düşüncelerinizi çekip, ayırın. Bu sebepten Süleyman peygamber şöyle demişti; Bütün gücünle yüreğini tut. Ruhunun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, düşünmeden günah işlemek mümkün olmadığından, her şey günaha götüren kötü düşünceler için söylenir. Şimdi, söyleyin bana, çiftçi bağ diktiği zaman, diktiklerini derine koymaz mı? Kesinlikle koyar. İşte böyle, şeytan günahı dikerken gözde veya kulakta durmayıp, Allah'ın en çok önem verdiği, insanın kalbine girer.

Allah'ın kulu Musa aracılığıyla dediği gibi; Benim kanununda yürüsünler diye, ben içlerinde yerleşeceğim. Şimdi söyleyin bana, eğer kral Hirodes içinde oturmak arzu ettiği bir evi korumanız için size verecek olsa, düşmanı Pilatus'un oraya girmesine veya içine eşyalarını koymasına katlanır mısınız? Bilin ki, hayır. Öyle de, Allah'ın, en çok önem verdiği kalbinizi korumanız için size verdiğini bilerek, Şeytanın oraya girmesine veya içine düşüncelerini yerleştirmesine hiç katlanmamanız gerekir. Bu bakımdan, nasıl vergi görevlisi, Sezar'ın resmi doğrumudur, değil midir, gümüş sağlam mıdır, sahtemidir ve gereken ağırlıkta mıdır diye paraya dikkat ediyor ve bu nedenle onu elinde evirip çeviriyorsa, siz de öylece dikkat edin. Vay yalancı dünya Kuşkusuz, kendi kulların Allah'ın kullarından daha ölçülü ve sakınan olduğu için, son günde Allah'ın kullarını ihmal ve dikkatsizlikleri nedeniyle uyarasın ve yargılayasın diye, kendi işlerinde ne kadar da akıllıdır. Söyleyin bana şimdi, kim bir düşüncüyü, vergi görevlisinin gümüş bir parayı kontrol ettiği gibi kontrol ediyor? Size doğrusunu söyleyeyim; Hiç kimse.

Sonra, Havari Yakup söz alıp bir soru sordu: Öğretmen, bir düşüncenin bir para gibi kontrolü nasıl olur? İsa karşılık verdi: Düşüncedeki sağlam gümüş dindarlıktır. Çünkü dine aykırı her düşünce şeytandan gelir. Doğru resim, peşlerinden gitmemiz gereken kutsal kulları ve peygamberleri örnek almaktır; düşüncenin ağırlığı ise, her şeyin kendisine göre yapılması gereken Allah sevgisidir. Böyle oldu mu, düşman, komşuna karşı araya din dışı düşünceler getirecektir, bedeni bozmak için dünyaya uygun düşünceler; Allah sevgisini bozmak için dünya sevgisiyle ilgili düşünceler.

Bartolomeos söz alıp bir soru da o sordu İsa'ya: Öğretmen, ayartılmaya kapılmayalım diye az düşünmemiz için ne yapmamız gerekiyor? İsa Bartolomeos'a karşılık verdi: İki şey gereklidir sizin için. İlki, kendinizi çok eğitmeniz, ikincisi de, az konuşmanızdır; çünkü tembellik her türlü kirli düşüncenin toplandığı bir bataktır. Çok fazla konuşmak ise, kötülükleri biriktiren bir kasedir. Bu bakımdan yalnızca çalışmanızın vücudu meşgul etmesi değil, aynı zamanda ruhunuzun da ibadetle meşgul olması gerekmektedir. Ruh ibadetten hiçbir zaman uzak durmamak ihtiyacındadır. Size bir benzetme anlatayım; Çalıştırdıklarının hakkını vermeyen bir adam vardı, bu nedenle de, onu tanıyan kimse tarlalarını sürmeye gitmezdi. Bunun üzerine, lanetli bir adam gibi ve şöyle dedi: Pazar yerine gidip, hiçbir şey yapmayan boş adamları bulacağım, onlar da boş olduklarından bağlarımı işlemeye gelecekler. Bu adam evinden çıktı ve boş oturup, hiç paraları olmayan pek çok yabancı buldu. Kendileriyle konuşup, onları bağına gönderdi. Fakat onu tanıyan ve eli iş tutan hiç kimse o tarafa gitmedi. Hakkını vermeyen şeytandır, çünkü o iş verir ve insan bunun karşılığında hizmetine

sonsuz Cehennem ateşini alır. Bu nedenle, Cennetten sürülmüş ve işçiler aramaya çıkmıştır. O, işlerine mutlaka, boş oturanları, en çok da kendisini tanımayanları koşar. Her ne durumda olursa olsun, kötülüğü öğrenmek, ondan kurtulmak İçin yeterli değildir. Fakat onu alt etmek için iyiliklerle uğraşmak gerekir.

Size bir benzetme daha anlatayım; Üç bağ tarlası olan ve bunları üç çiftçiye kiraya veren bir adam vardı. Birinci adam bağları nasıl işleyeceğini bilmediğinden, bağlar yalnızca yaprak verdi, ikincisi üçüncüye, bağlara nasıl bakılması gerektiğini öğretti; o da onun sözlerini en iyi şekilde dinledi ve kendisine anlatıldığı şekilde kendininkini işledi; o kadar ki, üçüncünün bağı çok üzüm verdi. Fakat ikinci zamanını yalnızca konuşmakla geçirerek, bağına işlemeyen bıraktı. Kiraları ödeme zamanı gelince, bağ tarlalarının sahibine birinci şöyle dedi; Efendim, bağ tarlalarının nasıl işleneceğini bilmiyorum, bu bakımdan, bu yıl hiç üzüm alamadım.

Bağ sahibi şöyle karşılık verdi: Aptal, sen dünyada tek başına mı yaşıyorsun ki, toprağı işlemesini çok iyi bilen ikinci bağcının fikrini sormazsın? Belli ki, bana kiranı ödemeyeceksin. Ve böyle konuştu, onu efendisine kirasını ödeyinceye kadar hapiste çalışmaya mahkum etti; ancak dürüstlüğünden dolayı acıma hissi harekete geçip onu salıverip, şöyle dedi; Çık git benim bağımda daha fazla çalışmanı istemiyorum, senin borcunu ödemen için bu kadarı yeter. İkincisi geldi ona da bağ sahibi şöyle dedi: Hoş geldin benim bağ kiracı Bana borçlu olduğun üzümler nerede? Kuşkusuz sen, bağların nasıl budanacağını en iyi bilen olduğundan, sana kiraya verdiğim bağım çok üzüm vermiş olmalı.

İkinci adam da şöyle cevap verdi: Efendim, senin bağın öyle duruyor, çünkü ben ne kök ve dalları budadım, ne de toprağı işledim; bu bakımdan, bağın üzüm vermedi, ben de sana kiramı ödeyemiyorum. Bunun üzerine bağ sahibi, üçüncü adamı çağırdı ve hayret içinde sordu: Bana, kendine ikinci bağı kiraya verdiğim şu adamın, sana kiraya verdiğim bağı nasıl işleneceğini sana tam olarak anlattığını söyledin. Öyle de, nasıl olur da ona kiraya verdiğim bağ, hepsi aynı toprakken üzüm vermemiş olsun? Üçüncü adam da şöyle cevap verdi: Efendim, bağlar yalnızca konuşmakla işlenmez, fakat bağının üzüm vermesini isteyen günde bir gömlek terletmelidir. Ve hiçbir şey yapmaz, ama vaktini konuşmakla harcarken efendim, senin kiracının bağı nasıl üzüm versin? Emin olun Efendim, eğer o kendi sözlerini uygulamaya koymuş olsaydı, bu kadar çok konuşamayan ben sana iki yıllık kirayı öderken, o beş yıllık bağ kirasını verirdi. Efendi kızdı ve bağcıya sertçe çıktı: Ve sen, kesilecek dalları kesmeyip, tarlayı düzlememekle büyük bir iş yaptın. Bu nedenle de, sana verilecek büyük bir ödül var. Ve hizmetçilerini çağırıp, onu acımadan dövdürdü.

Ve sonra da, onu her gün döven zalim bir hizmetçinin gözetiminde hapse koydu. Ve arkadaşlarının ricalarına bakıp da, hiçbir zaman serbest bırakmak da istemedi.

Ben, size diyorum ki, Hüküm Gününde pek çokları Allah'a diyecekler; Rabb, biz senin kutsal yasanı anlattık ve öğrettik. Bunlara karşı kuşlar bile dile gelip şöyle diyecekler: Siz başkalarına anlatıp öğretirken, kendi dilinizle kendinizi mahkum ediyordunuz, günah işçileri. Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki; dedi İsa, gerçeği bilip de aksini yapan, öylesine kötü bir ceza ile cezalandırılacak ki, hani neredeyse

şeytan bile ona acır duruma gelecek. Şimdi söyleyin bana, Allah bize kutsal yasasını bilmek için mi verdi, uygulamak için mi? Ben, size diyorum ki, tüm bilgeliğin amacı, bildiğini yapan bir akıla sahip olmaktır.

Söyleyin bana, eğer bir kişi sofrada oturup, gözleriyle nefis etlere baksa, ama elleriyle kirli şeyleri seçse ve bunları yese bu bir deli değil midir? Kesinlikle öyle dediler havariler. O zaman, İsa şöyle dedi: Bütün delilerden de deli, sen adam, anlayışınla göğü bilir, ellerinle yeri seçersin; anlayışınla Allah'ı tanır, içinden dünyayı seçersin; anlayışınla Cennetin zevklerini bilir, yaptıklarıyla Cehennem'in bayağılıklarını seçersin. Kılıcı Bırakıp da, savaşa kınıyla giden cesur asker. Şimdi, bilmez misiniz ki, geceleyin yürüyen yalnızca ışığı görmek için değil, gerçekte, hana sağlam bir şekilde varabilsin diye doğru yolu görmek için ışığı arzular? Bin defa hakir görülüp, iğrenilmesi gereken dünya, çünkü Allah'ımız kutsal peygamberleriyle hep kendi ülkesine ve dinlenme yerine giden yolu bildirmek istedi, fakat sen kötü olan mahlukat, yalnızca gitmek istememekle kalmaz, daha kötüsü, ışığı hakir görürsün.

Şu deveyle ilgili atasözü ne kadarda doğrudur: Deve, kendi çirkin yüzünü görmek istemediğinden içmek için duru suyu beğenmezmiş. İşte kötülük yapan dinsizler de böyledir; kötü işleri bilinmesin diye ışıktan nefret ederler. Fakat akli olup da, iyi işler yapmamakla kalmayıp, daha kötüsü, aklını kötü işlerde kullanan, hediyeleri, vereni öldürmek için alet olarak kullanan gibidir.

Ben, size diyorum ki, Allah şeytanın düşüşüne acımadı, ama, yine de Adem'in düşüşüne acıdı. Bu anlattıklarım iyiliği bilip de kötülük yapanın mutsuz durumunu bilmeniz için

yeterli olsun, kulağı olan ne söylediğimi işitsin. O zaman, Andreas alıp şöyle konuştu; Öğretmen, böyle bir duruma düşmemek için, bilgiyi bir yana koymak iyi bir şey olmalı galiba. İsa Andreas'a şöyle karşılık verdi; Eğer, dünya güneşsiz, insan gözsüz ve ruh da anlayışsız iyiye o zaman bilmemek de iyidir. Ben, size diyorum ki, bilginin ebedi hayat için olduğu kadar, ekmek geçici hayat için iyi değildir. Öğrenmenin Allah'ın bir emri olduğunu bilmez misiniz? Şöyle diyor Allah: Büyüklerinize sorun ve onlar size öğretsinler. Ve kutsal yasa hakkında Allah şöyle buyuruyor; Görün ki, hükmüm gözlerinizin önündedir; oturacağınız zaman, yürüyeceğiniz zaman ve her zaman onun üzerinde derin düşünün. Öyleyse, öğrenmenin iyi olup olmadığını şimdi biliyorsunuz herhalde. Ne kadar mutsuzdur bilgeliği aşağı gören. Çünkü o, ebedi hayatı kesinlikle kaybedecektir.

Havari Yakup, karşılık verdi; Öğretmen, Eyüb'ün bir hocadan ders almadığını biliyoruz, İbrahim'in de; öyleyse, Allah'ın kutsal birer kulu ve peygamberi oldular. İsa şöyle yanıtladı; Ben, size diyorum ki, güveyin evinden olanın evlilik törenine çağırılmasına gerek yoktur, çünkü o, törenin yapıldığı evde oturmaktadır. Fakat evden uzakta olanlar çağırılır. Şimdi, bilmez misiniz ki, Allah'ın peygamberleri Allah'ın rahmet ve bereket evindedirler ve Allah'ın kutsal yasasını açık olarak içlerinde bulurlar. Babamız Davut bu konuda şöyle diyor; Allah'ımın kutsal yasası kalbimdedir; bu nedenle, O'nun yolu kazmakla yapılmayacaktır. Ben, size diyorum ki, Allah'ımız insanı yaratırken, onu yalnızca doğru olarak yaratmakla kalmadı. Aynı zamanda kalbine, Allah'a kulluk etmeye uygun olanı kendine göstermesi için bir ışık yerleştirdi. Bu bakımdan, bu ışık günahlar nedeniyle kararsa bile,

yine de sönmez, çünkü her kavimde, Allah'ı yitirmiş olup, sahte ve yalancı tanrılara kulluk etseler bile, Allah'a kulluk etme arzusu vardır. Dolayısıyla, bir insanın Allah'ın peygamberlerinden ders alması gereklidir, çünkü onlar, Allah'a iyi kulluk ederek Cennete, vatanımıza giden yolu öğretmek için ışığı yakarlar; aynı, gözleri hasta olanlara yardım ve kılavuzluk edilmesinin gerekli olduğu gibi.

Sonra Havari Yakup söz isteyip bir soru sordu; Peygamberler ölüyse bize nasıl öğretecekler ve peygamberler hakkında bilgisi olmayana da nasıl öğretilecektir? İsa Yakub'a; Onların antlaşması, incelenibilsin diye yazılır, çünkü yazılanlar peygamberden size kalandır. Ben, size diyorum ki, peygamberliği aşağı gören, yalnızca peygamberi aşağı görmekle kalmaz, peygamberi gönderen Allah'ı da aşağı görmüş olur. Ancak, bazı kavimler gibi peygamberliği bilmeyenlere gelince, size doğrusunu söylüyorum: Eğer, böyle yörelerde bir insan yüreğinin kendine gösterdiği biçimde, başkalarından görmediğini başkalarına yapmadan ve başkalarından aldığını komşusuna vererek yaşayacak olursa, evet böyle bir insan Allah'ın merhametinden uzak kalmayacaktır. Ölürken, daha önce olmazsa Allah kendisine öğretecek ve merhametiyle kutsal yasasını verecektir. Belki de, Allah'ın yasa sevgisi için yasa verdiğini düşünüyorsunuz. Kesinlikle hayır, ama gerçekte Allah kutsal yasasını, insan Allah sevgisi için iyilik yapsın diye verir. Ve Allah Kendi sevgisi için iyilik yapan bir insan olduğun da sanki onu aşağıyı görecektir? Hayır, asla, ama daha, onu kendileri ne yasayı verdiklerinden çok sevecektir. Bir benzetmeyle anlatayım; Büyük mal varlığı olan bir adam vardı ve bölgesinde yalnızca meyve vermeyen çöl topraklar bulunuyordu, işte, bir gün böyle bir

çöl araziden geçerken, meyvesiz bitkiler arasında güzel meyveler yeren bir bitki buldu. Bunun üzerine, bu adam şöyle dedi; Bu bitki nasıl olur da, böylesine güzel meyveleri verir? Onu kesinlikle kesmeyecek ve diğerleriyle birlikte ateşe atmayacağım. Ve hizmetçilerini çağırıp, o bitkiyi söktürerek bahçesine diktirdi. Ben size diyorum ki, Allah'ımız nerede olurlarsa olsunlar, işler ve iyilik yapanları Cehennemin alevlerinden koruyacaktır.

Söyleyin bana, puta tapıcılar arasında Eyüp Uz kentinden başka nerede kaldı? Ve tufan zamanını Musa nasıl yazıyor? Bana söyleyin, O şöyle anlatıyor; Nuh gerçekten, Allah'ın önünde sevgi buldu. Babamız İbrahim'in sahte putlar yapıp tapınan inançsız bir babası vardı. Lut, yeryüzünün en rezil insanları arasında yaşadı. Daniel, bir çocukken Hananya, Azarya ve Mişael'le birlikte Nebukadnessar tarafından öyle bir şekil de tutsak alındılar ki, o zaman daha sadece iki yaşında idiler; ve puta tapıcı hizmetçiler kalabalığı içinde yetiştirildiler. Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, nasıl ateş zeytin, selvi veya palmye demeden kuru şeyleri yakar ve onları ateşe çevirir, öyle de Allah'ımız, Yahudi, Sisera, Grek veya İsmaili demeden, iyi işler yapan herkese merhamet eder. Fakat kalbin orada durmasın Yakup. Çünkü Allah'ın peygamber gönderdiği yerde kendi hükmünü tümüyle reddedip peygamberi izlemek, O neden bu şekil de konuşuyor? Neden böyle yasaklıyor ve emrediyor? Diye düşünmeden Allah böyle istiyor, Allah böyle emrediyor demek gerekir. Şimdi, İsrail kavmi Musa'yı aşağı gördüğünde, Allah Musa'ya ne demişti? Onlar seni aşağı görmediler, fakat onlar Beni aşağı gördüler.

Ben size diyorum ki, insan tüm ömrünü konuşup yazmayı öğrenmeye değil, iyi işler yapmaya da harcamalıdır. Şimdi söyleyin bana, tüm dikkatiyle hizmet ederek, kendini memnun etmeye çalışmayan Hirodes'in şu kulu kimdir? Yalnızca çamur ve gübre olan bir bedeni memnun etmeye çalışıp da, tüm şeyleri yaratan ve ebedi, ezeli ve kutsal olan Allah'a kulluk etmeye çalışmayıp unutan dünyadakilere yazıklar olsun. Söyleyin bana, eğer rahipler Allah'ın antlaşma sandığını taşıırken bırakıp yere düşürmüşlerse, bu onların büyük bir günahı değil midir? Havariler bunu duyunca titrediler, çünkü Allah'ın sandığına yanlış dokunduğu için Allah'ın Uzza'yı öldürdüğünü biliyorlardı.

Onlar şöyle karşılık verdi; Böyle bir günah en büyük olanıdır. O zaman İsa; Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, Allah'ın onunla her şeyi yarattığı ve ona uymakla size sonsuz hayat sunduğu sözünü unutmak daha büyük bir günahıdır. Ve İsa konuşmasını bitirdikten sonra dua etti; Duasından sonra tekrar havarilerine dönerek; Yarın Samiriye'ye gitmemiz gerek, çünkü Allah'ın kutsal meleği bana böyle haber getirdi. Belli bir günün sabahında erkenden İsa, Yakub'un yaptığı ve oğlu Yusuf'a verdiği kuyuya yaklaştı. Yolculuk nedeniyle yorgun düşen İsa havarilerini yiyecek satın almaları için şehre gönderdi. Kendi de kuyunun yanına, bir kuyu taşının üstüne oturdu. Bir süre sonra, Samiriyeli bir kadın su çekmek için kuyuya geldi. İsa kadına; İçmek için bana da su verir misin? Kadın cevapladı: Şimdi, sen bir İbrani olarak, ben Samiriyeli bir kadından içecek istemen doğru değil. İsa kadına şu karşılığı verdi; Kadın, senden içecek isteyen kim olduğunu bilseydin, belki de sen ondan içecek isterdin.

Kadın karşılık verdi: Kuyu derinken ve senin de su çekecek ne kabın, ne de ipin olmadığına göre, bana nasıl içmek için su vereceksin? İsa cevap verdi: Kadın, kim bu kuyunun suyundan içerse, tekrar susayacaktır, fakat kim benim verdiğim sudan içerse, içinden diri su ırmakları akacaktır. O zaman, kadın şöyle karşılık verdi; Rabbuni, bana bu sudan ver. İsa cevap verdi: Git, kocanı çağır. Kadın dedi: Benim kocam yok. İsa karşılık verdi: Peki, doğruyu söyledin, çünkü senin beş kocan oldu, şimdiki ise kocan değildir. Kadın bunu duyunca şaşırdı ve şöyle dedi: Rabbuni, anlıyorum ki, sen bir peygambersin; bu nedenle söyle bana, yalvarırım; İbraniler Kudüs'te Sion dağı üzerinde, Süleyman'ın yaptırdığı mabette ibadet ederler ve derler ki, bir başka yerde değil orada insanlar Allah'ın merhamet ve bereketini bulurlar. Ve halkımız ise bu dağlar üzerinde ibadet eder ve derler ki, ibadet yalnızca Samiriye dağlarında yapılmalıdır. Şimdi efendim gerçek ibadet edenler kimlerdir?

O zaman İsa iç çekti ve ağlayarak; Yazıklar olsun sana Yahudiye, çünkü sen Rabb'in mabedi, Rabb'in mabedi diye büyüklenir ve sanki hiç Allah yokmuş gibi ömür sürer, kendini tümünden dünyanın zevklerine ve kazançlarına verirsin; bu kadın Hüküm Gününde seni Cehenneme mahkum edecek; çünkü, bu kadın Allah önünde merhamet ve bereketin nasıl bulunacağını öğrenmeye çalışıyor. Ve kadına dönerek şöyle dedi: Kadın, siz Samiriyeliler bilmediğiniz şeye ibadet eder, fakat biz İbraniler bildiğimiz şeye ibadet ederiz. Ben, sana diyorum ki, Allah gerçektir, O'na ruhta ve gerçekte ibadet edilmelidir. Çünkü Allah'ın vaadi Kudüs'te, Süleyman mabedinde yapılmıştır, başka yerde değil. Bir gün gelecek ve Allah rahmetini bir başka şehre gönderecek ve her yerde O'-

na gerçekten ibadet etmek mümkün olacaktır. Ve Allah her yerde gerçek ibadeti lütfuyla kabul edecektir.

Kadın buna karşılık şöyle cevap verdi: Biz Mesih'e bakıyoruz; o geldiğinde bize öğretecek. İsa şöyle konuştu; Biliyor musun sen kadın, Mesih'in geleceğini? Kadın; Evet Rabbuni dedi. O zaman İsa tebessüm ederek; Gördüğüm kadarıyla kadın, sen imanlısın; bu bakımdan bilmelisin ki, Mesih'in inancıyla Allah'ın seçtiği herkes kurtulacaktır; dolayısıyla, Mesih'in gelişini bilmen gerekmektedir. Kadın karşılık verdi; Rabbuni, belki de sen Mesih'sin. Ve İsa cevap verdi: Ben, kuşkusuz İsrail ailesine bir kurtuluş peygamberi olarak gönderilmiş bulunuyorum; fakat benden sonra Allah'ın tüm dünyaya gönderdiği Mesih gelecek; onun için Allah dünyayı yaratmıştır. Ve o zaman tüm dünyada Allah'a ibadet edilecek merhamet ve rahmet bulacak insanlar, o kadar ki, şimdi elli yılda bir gelen jübile yılı Mesih'le her yerde her yıla inecek. Sonra, kadın su kabını bırakıp, İsa'dan duyduğu her şeyleri bildirmek üzere şehre koştu.

Kadın İsa ile konuşurken, havarileri gelmiş ve İsa'nın bir kadınla bu şekilde konuşmasına şaşır kalmışlardı. Yine de kimse ona, Samiriyeli bir kadınla böyle niye konuşursun? diyemedi. Sonra, kadın ayrılıp gidince havariler şöyle dediler: Öğretmen, yemeğe gelin. İsa karşılık verdi; Ben öbür yemeği yemeliyim. O zaman, havariler kendi aralarında şöyle konuşmaya başladılar; Belki, bir yolcu İsa ile konuşup ona yiyecek bulmak için gitmiştir. Ve Barnabas'a dönüp şöyle sordular; Buraya öğretmene yemek getirebilecek kimse geldi mi Barnabas? Barnabas onlara şöyle cevap verdi: Gördüğünüz, şu boş kovayı suyla doldurmak için getiren kadından başka kimse gelmedi. O zaman, havariler İsa'nın sözlerinin

açıklamasını bekleyerek, şaşırıp kaldılar. Bunun üzerine İsa sözlerini açıklamaya başladı; Bilmez misiniz ki, gerçek yiyecek Allah'ın istediğini yapmaktır, çünkü, insanı yaşatan ve ona hayat veren ekmek değil, Allah'ın sözüdür. Ve işte bu nedenle kutsal melekler yemezler. Ama yalnızca Allah'ın sözüyle beslenerek yaşarlar. Ve bu şekil de biz, Musa ve İlya ve yine bir başkası kırk gün kırk gece hiç yiyeceksiz oruç tutabiliriz. Ve İsa başını kaldırıp dedi; Hasat zamanına ne kadar var? Havariler cevap verdiler; Üç ay Rabbuni. İsa şöyle dedi; Ben de size diyorum ki, bugün toplanması gereken büyük bir hasat vardır. Ve sonra kendisini görmeye gelen kalabalığa işaret etti. Şehre varan kadın, Gelin ve Allah'ın İsrail ailesine gönderdiği yeni bir peygamberi görün, diyerek, tüm şehri ayağa kaldırmış ve İsa'dan duyduğu şeylerin hepsini anlatmıştı. İsa'nın bulunduğu yere gelip, kendileriyle kalması için ona yalvardılar; ve İsa şehre girip onlarla üç gün kaldı; hastaları iyileştirdi ve Allah'ın egemenliğiyle ilgili dersler verdi. O zaman, Samiriyeliler kadına dediler ki; Senin söylediğin zamankinden daha çok onun mucizelerine ve sözlerine inanıyoruz; çünkü o kuşkusuz Allah'ın bir kutsalı, kendine inananların kurtuluşu için gönderilmiş bir peygamberdir.

Gece yarısı ibadetinden sonra havariler İsa'nın yanına geldiler İsa onlara şöyle dedi: Bu gece Allah'ın elçisi Mesih zamanında; Şimdi elli yılda bir gelirken her yıl gelen jübile gecesi olacak. Bu bakımdan, istiyorum ki uyuma yalım, ibadet edelim, yüz kez secdeye varıp, her zaman hamda layık Allah'ımızı överek ibadet edelim ve her secdede şöyle diyelim: Sen Tek Allah'ımız, kabul ve itiraf ederiz ki, Senin başlangıcın olmadı, sonunda olmayacak; çünkü Sen merhametinle her şeye başlangıç ver din ve adaletinle de hepsine

bir son vereceksin; Senin insanlar arasında hiçbir benzerin yoktur. Çünkü sonsuz iyiliğin içinde Sen ne kımıldarsın, ne de herhangi bir yanılgıya uğrarsın. Bize merhamet et, çünkü, bizi Sen yarattın ve biz Senin Ellerinin eseriyiz.

İbadet edildikten sonra İsa Allah'a şükredelim, çünkü bize bu gece büyük rahmet indirdi; çünkü bu gece geçecek olan zamanı geri getirdi. Ve biz Allah'ın Elçisiyle birlikte ibadet ettik. Ve ben onun sesini duydum. Havariler bunu duyunca çok sevindiler ve şöyle dediler: Öğretmen, bize bu gece bazı hükümler öğret. O zaman İsa şu karşılığı verdi; Hiç balla karışık gübre gördünüz mü? Havariler cevap verdiler: Hayır Rabbuni, çünkü kimse bunu yapacak kadar deli değildir. Ben de size diyorum ki, dünyada daha deli insanlar vardır, dedi, İsa, Çünkü Allah'a kullukla onlar dünyaya kulluğu karıştırırlar. O kadar ki, lekesiz hayat yaşayanların pek çoğunu şeytan aldatmış ve ibadet ederlerken, ibadetleriyle dünya işlerini karıştırmışlar, bu nedenle de, bu zamanda Allah'ın gözünde çirkinleşmişlerdir. Söyleyin bana, ibadet için yıkanırken, hiçbir pis şeyin kendinize dokunmamasına dikkat ediyor musunuz? Evet, mutlaka. Ya ibadet ederken ne yapıyorsunuz? Ruhunuzu Allah'ın rahmetiyle günahlardan temizliyorsunuz. Öyleyse, ibadet ederken, dünyalık şeylerden söz etmek ister misiniz? Böyle yapmamaya dikkat edin, çünkü her dünyalık kelime, konuşanın ruhu üzerinde şeytanın bir gübresidir.

O zaman, havariler korktular, çünkü İsa ateşli bir biçimde konuşmuştu, sonra havariler şöyle bir soru sordular: Öğretmen, eğer, biz ibadet ederken bir arkadaş bizimle konuşmaya gelirse ne yapalım? İsa cevap verdi: Bekletin ve ibadeti tamamlayın. Bartolomeos söz alıp şöyle bir soru sordu? Ama

alınır da, kendisiyle konuşmadığımızı görünce çeker giderse? İsa cevap verdi: Eğer alınırsa, bana inanın ki, o sizin bir arkadaşınız veya bir imanlı değil, gerçekte inanmayanın biri ve şeytanın yoldaşdır.

Söyleyin bana, eğer Hirodes'in bir seyis yamağıyla konuşmaya gitseniz ve onu Hirodesin kulağına söz anlatırken bulsanız, sizi bekletti diye alınır mısınız? Kesinlikle hayır; aksine, arkadaşınızı kralın sevdiğini görerek rahat edersiniz değil mi? dedi İsa. Havariler cevap verdiler; Doğruların doğrusu. O zaman İsa şu karşılığı verdi; Ben, size diyorum ki, herkes ibadet ederken Allah'la konuşur. Öyleyse, insanla konuşacağız diye, Allah'la konuşmayı bırakmanız doğru olur mu? Bundan dolayı, Allah'a kendinden çok saygı gösterdiğiniz için arkadaşınızın alınması doğru olur mu? İnanın bana, eğer beklettiğimiz zaman alınırsa, şeytanın iyi bir kulu demektir. Çünkü Allah'ın insan için bırakılması şeytanın arzusudur. Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, her iyi işte, Allah'tan korkan kendini dünyanın işlerinden ayırmalı ki, iyi işler bozulmasın.

İsa konuşmasına şöyle devam etti; Bir adam kötü işte bulunduğu veya kötü sözler söylediği zaman, biri onu düzeltmeye gidip, bu tür işleri onun yapmasını engellese, bu adamın yaptığı nedir? Havariler karşılık vererek şöyle dediler; İyi eder, çünkü güneşin daima karanlığı alt etmeye çalışması gibi, her zaman kötülüklerin kaldırılmasını isteyen Allah'a hizmet eder. İsa; Ben de size diyorum ki, aksine, bir insan iyilik yapar ve iyi konuşurken, kim onu daha iyi olmayan her hangi bir şeyi bahane ederek engellemeye çalışırsa şeytana hizmet eder. Ve şeytanın yoldaşı olur. Çünkü şeytan, yapılan her iyi şeyi engellemekten başka bir işe bakmaz.

Şimdi ben size ne diyeyim? Allah'ın dostu ve kutsalı Süleyman Peygamber'in dediğini hatırlatayım size: Tanıdığınız bin kişiden biri arkadaşınızdır. O zaman havari Matta söz alıp şöyle dedi: Öyleyse, kimseyi sevemeyeceğiz. İsa cevap verdi: Ben, size diyorum ki, sizin için günah dışında herhangi bir şeyden nefret etmek yasal değildir; o kadar ki, şeytandan bile Allah'ın yaratığı olarak nefret edemez, ancak Allah'ın düşmanı olarak nefret edebilirsiniz. Bu neden böyle biliyor musunuz? Size doğrusunu söyleyeyim; Çünkü o, Allah'ın bir yaratığı olup, Allah'ın yarattığı her şey iyi ve tamdır. Bu bakımdan, kim yaratılıştan nefret ederse Yaratan'dan da nefret eder. Fakat arkadaş tek bir şeydir, kolayca bulunmaz, ama kolayca yitirilir. Çünkü arkadaş sonsuz derecede sevdiğiyle zıtlasmaya katlanamaz.

Dikkat edin, tedbirli olun ve arkadaş olarak sevdiğinizi sevmeyeni seçmeyin. Arkadaşın ne demek olduğunu biliyor musunuz? Arkadaş; şu bu değil, yalnızca ruh doktoru demektir. Ve böyledir nasıl kişi, hastalığı bilip de, ilacını vermekten anlayan iyi bir doktoru çok az bulursa, aynı şekilde, hatalarını görüp, doğruya yöneltmekten anlayan arkadaşlar da çok az bulunur. Fakat burada bir kötülük vardır; şöyle ki, arkadaşlarının hatalarını görmezlikten gelen arkadaşlara sahiptir pek çokları; bazıları vardır, onları mazur görür; bir diğerleri onları dünyevi bahanelerle savunur; ve en kötüsü de, arkadaşını yanlışlara çağırıp yardım eden ve sonunu kendi kötü sonuna benzetendir. Dikkat edin ki, böylelerini arkadaş edinmeyezsiniz, çünkü gerçekten onlar düşmandırlar ve ruh katilleridirler.

Arkadaşınız şöyle olsun: Sizi doğrultmak isterken bile, kendisi doğrulsun; sizin Allah sevgisi için her şeyden geç-

menizi isterken bile, Allah'a hizmet için kendini bile feda etmeniz onu memnun etsin. Ama söyleyin bana, eğer bir kişi Allah'ı nasıl seveceğini bilmezse, kendini ne şekilde seveceğini nasıl bilir; kendini sevmeyi bilmezken, başkalarını ne şekilde seveceğini nasıl bilir? Kesinlikle imkansızdır bu. Bu bakımdan, kendinize arkadaş seçeceğiniz zaman, önce, onun güzel soyuna, güzel ailesine, güzel evine, güzel giysisine, güzel şekline ve güzel sözlerine bakmayın. Çünkü; kolayca aldanırsınız. Fakat Allah'tan nasıl korktuğuna, dünyalık şeyleri nasıl hor gördüğüne, iyi işleri nasıl sevdiğine ve hepsinin üstünde kendi bedeninden nasıl nefret ettiğine bakın ki, gerçek arkadaşı kolayca bulasınız; eğer o her şeyin üstünde Allah'tan korkuyor ve dünyanın fani şeylerini hor görüyorsa; her zaman iyi işlerle meşgul oluyor ve kendi vücudundan zalim bir düşman gibi nefret ediyorsa. Yine de, böyle bir arkadaş sevin, onu da kalacak şekilde seveceksiniz. Çünkü böyle severseniz bir puta tapıcı olursunuz. Ama onu Allah'ın size verdiği bir hediye olarak sevin, çünkü bu şekilde Allah onu daha büyük sevgiyle süsleyecektir. Ben, size diyorum ki, gerçek bir arkadaş bulan Cennetin hediyelerinden birini bulmuştur; aslında böylesi Cennetin anahtarıdır.

Havari Taday söz alıp bir soru sordu; Ya, bir adamın yanlışlıkla, sizin anlattığınız gibi olmayan bir arkadaş olacak olursa, öğretmenim ne yapsın o? Ondan vaz mı geçsin? İsa havari Taday'a şu karşılığı verdi; Gemisini kârlı olduğu sürece kullanan, zararlı hale geldiğini gördüğü zaman da bırakan denizcinin yaptığı gibi yapsın. Senden daha kötü olan arkadaşını böyle yaparsın, senin için bir tehlike olduğu şeylerde eğer Allah'ın rahmetinden ayrı düşmeyeceksen onu terk et.

Vay haline tökezletmelerinden dolayı dünyanın. Tökezlemelerin olması gerekir, tüm dünya kötülükler içinde bulunuyor çünkü. Ama yine de, vay o adama ki, tökezlemeler onun aracılığıyla gelir. Eğer bu adam boynuna bir taş bağlayıp kendini denize atsaydı kendisi için daha iyi olurdu. Eğer, gözünüz sizi günaha sokarsa, onu çıkarıp atın; çünkü tek bir gözle Cennete gitmek, ikisiyle birlikte Cehenneme gitmekten daha iyidir. Eğer, eliniz veya ayağınız sizi günaha itiyorsa, aynı şekilde yapın; çünkü göklerin melekatura bir ayak veya bir elle girmek, iki el veya iki ayakla Cehenneme gitmekten daha iyidir.

Petros yüksek sesle şöyle dedi; Rabbuni, ben ne yapayım? Mutlaka, Senin zamanda öldürüleceğim. İsa cevap verdi: Petros, bedeni aklı bırak ve gerçeği bulmaya çalış. Çünkü sana öğreten senin gözündür, sana işlerinde yardım eden ayağındır, sana bir şeyler alıp veren de elindir. Bu bakımdan, bunlar senin için günah nedeni olursa, onları bırak; çünkü Cennete bilgisiz, bir kaç güzel iş ve yoksul gitmek, Cehenneme akıllı, büyük iyiliklerle ve zengin gitmekten daha iyidir. Seni Allah'a kulluktan alıkoyan her şeyi, bir kişinin görmesini engelleyen her şeyi fırlatıp attığı gibi, kendinden çıkar at.

Ve İsa böyle söyleyip, Petros'u yanına çağırdı ve ona şöyle dedi: Eğer, kardeşin sana karşı günah işlerse, git ve onu düzelt. Eğer düzelirse sevin; çünkü kardeşini kazanmış olursun. Ama düzelmezse, yeniden git ve iki tanık çağırıp, onu yeniden düzelt; ve düzelmeyecek olursa git ve durumu kiliseye anlat; yine de düzelmeyecek olursa, onu imansız biri gibi düşün, bu bakımdan, onunla aynı çatı altında durmaz, onun oturduğu masada yemek yemez ve onunla konuşmazsın; o

kadar ki, yürürken ayağını koyduğu yeri bilersen, oraya kendi ayağını koymazsın. Kulağı olan ne söylediğimi işitsin.

Aklında olsun ki, kendini daha iyi görmeyesin; bunun, yerine şöyle söylemelisin; Petros, eğer Allah nimetiyle sana yardım etmese, ondan daha kötü olursun. Petros karşılık verdi: Onu nasıl düzeltmeliyim efendim? İsa karşılık verdi: Kendinin nasıl düzeltilmesini istiyorsan öyle. Başkalarının sana nasıl davranmasını istiyorsan, sen de başkalarına öyle davran. Petros, çünkü sana söylüyorum ki, merhametle kardeşini düzelttiğin her vakit Allah'ın merhametini çekersin ve sözlerin meyvesini verir; fakat, sert ve inatçı olursan, Allah'ın adaleti tarafından sertçe cezalandırılırsın ve sözlerin hiç meyve vermez.

Söyle bana Petros; Şu, yoksulların içinde yemeklerini pişirdikleri toprak kaplar varya, bunları onlar denk geldiğinde taşlarla ve demir çekiçlerle mi yıkıyorlar? Biliyorsun ki hayır; ama bunların yerine suyla yıkamıyorlar mı? Kaplar, demirle parçalanır, yemek eşyası ateşte yanar; fakat insan merhametle düzelir. Dolayısıyla, kardeşini düzeltereceğin zaman kendi kendine şöyle düşünesin; Eğer Allah bana yardım etmezse, onun bugün yaptıklarının, ben daha kötüsünü yapabilirim yarın. Petros söz alıp şu soruyu sordu; Kardeşimi kaç kez bağışlamalıyım, öğretmenim? İsa cevap verdi: Onun seni kaç kez bağışlamasını istiyorsan, o kadar.

Petros tekrar şöyle karşılık verdi; Günde yedi kez mi? İsa; Yalnızca yedi kez değil, onu her gün yetmiş çarpı yedi kez bağışlayacaksın; çünkü; bağışlayan bağışlanacak, cezaya çarptıran ise cezaya çarptırılacaktır. O zaman Barnabas söz alıp şöyle dedi: Yazıklar olsun önderlere Çünkü Cehenneme gidecektir onlar. İsa, onu azarlayarak şu karşılığı verdi; Böy-

le demekle aptallaşıyorsun, Barnabas. Bak, sana diyorum ki, önderin devlet için gerekli olduğu kadar, banyo vücut için, gem at için ve dümen gemi için önemli değildir. Ve hangi nedenle Allah Musa'ya, Yeşuya, Samuel'e, Davut ve Süleyman'a ve gelip geçen daha pek çoklarına hikmet verdi? Bunlara Allah, kötülüklerin kökünden kazınması için kılıç vermiştir. O zaman, Barnabas şöyle sordu; Şimdi, cezaya çarptırma ve bağışlama hükümleri nasıl verilmeli efendim? İsa şöyle karşılık verdi; Herkes hüküm verici değildir: Çünkü başkalarını cezaya çarptırma hak ve yetkisi yalnızca hakimlere aittir, Barnabas. Ve nasıl baba, tüm beden çürümesin diye, çürümüş bir organı oğlundan kesilip atılmasını emrederse, hakim de suçluları cezaya çarptırmalıdır.

Ardından Petros şöyle bir soru sordu; Rabbuni kardeşimin tövbe etmesi için ne kadar beklemem gerek? İsa cevap şöyle verdi: Seni ne kadar beklemelerini istiyorsan o kadar. Petros karşılık verdi: Herkes bunu anlamaz; bu bakımdan, bize daha açık konuşsanız efendim. İsa tekrar cevap verdi: Allah'ın seni beklediği kadar, sen de kardeşini bekle. Bunu da anlamazlar efendim dedi Petros. İsa cevap verdi: Tövbe etmek için vakti olduğu sürece bekle. O zaman, Petros üzüldü ve diğerleri de üzüldüler çünkü söylemek istenileni anlamadılar. Bunun üzerine, İsa tekrar cevap verdi: Eğer sağlam anlayış sahibiyse ve kendinizin günahkar olduğunuzu biliyorsanız, kalbinizi günahkara karşı merhametten kesmeyi hiçbir zaman düşünmezsiniz. Ve ben böyle açıkça söylüyorum size ki günahkar, dişlerinin altında nefes alıp verecek bir ruhu oldukça tövbe etsin diye beklenmelidir. Çünkü Allah'ımız onu böyle bekler.

Allah demedi ki, Şu saatte günahkar oruç tutacak, ibadet yapacak ve ben de onu affedeceğim. Pek çokları bunu yerine getirdiler de, ebediyyen lanete uğradılar. Fakat O dedi ki; Şu saatte günahkar günahlarına ağlasın, ben de, kendi payıma onun kötülüklerini daha fazla hatırlamam. Anlıyor musunuz? diye sordu İsa. Havariler cevap verdiler: Kısmen anladık, kısmen de anlamadık. İsa tekrar söze başladı; Neresini anlamadınız? Havariler cevapladılar: Oruçla birlikte ibadet eden pek çok kişinin lanete uğramasını.

O zaman, İsa şu karşılığı verdi; Ben, size diyorum ki, Ferisiler, ikiyüzlüler ve Sadukiler Allah'ın dostlarından daha çok ibadet eder, daha çok sadaka verir ve daha çok oruç tutarlar. Ama inançları olmadığından, Allah sevgisi için tövbe edemezler ve böylece lanete uğrarlar. O zaman Yuhanna söz isteyip şunu söyledi; Bize, Allah'a imanı öğret. İsa cevap verdi: Şimdi, sabah ibadetini yapma vakti geldi. Bunun üzerine kalkıp yıkandılar ve her zaman olduğu gibi Allah'ımıza ibadet ettiler.

İbadet bitince, havarileri yeniden İsa'nın yanına geldiler, o da ağzını açtı ve konuşmaya başladı; Yaklaş Yuhanna, çünkü bu gün, sorduğun her şeyi sana anlatacağım. İman, Allah'ın seçtiklerini mühürlediği bir mühürdür: mühür ki, Elçisine vermiş ve Onun ellerinden seçilmiş olan herkes imanı almıştır. Çünkü nasıl Allah birdir, iman da birdir. Bu nedenle, her şeyden önce Elçisini yaratmış olan Allah, Ona her şeyden önce, sanki Allah'ın benzeriymiş ve Allah'ın yaptığı ve söylediği şeylerin hepsiymiş gibi imanı vermiştir. Ve işte, inanan imanla her şeyi birinin gözleriyle gördüğünden daha iyi görür; çünkü, gözler yanılabilir; hatta, her zaman

yanılır; ama iman asla yanılmaz, çünkü, kaynak olarak Allah ve sözüne sahiptir.

Bana inan, imanla Allah'ın tüm seçtikleri kurtulur. Ve her hangi bir kimsenin iman olmadan Allah'ı memnun etmesinin imkansız olduğu da kesindir. Bu nedenle şeytan, orucu ve ibadeti, sadakayı hiçe indirmek için çalışmaz; inanmayanları daha bu işleri yapmaya iter, çünkü insanın karşılığını almadan çalıştığını görmekten zevk alır. Fakat tüm gayretiyle imanı hiçe indirmek için çabalar durur.

Bu bakımdan iman özenle bilhassa korunmalıdır; Neden? Sorusunun insanları Cennetten çıkardığını ve şeytanı en güzel bir melekten çirkin bir cine çevirdiğini görerek, Nedeni bırakmak olacaktır. O zaman Havari Yuhanna şöyle dedi: Şimdi biz, bilginin kapısı olduğunu gördüğümüz halde Nedeni nasıl bırakalım? İsa cevap verdi: Öyle değil, Neden Cehennem kapısıdır. Bunun üzerine Yuhanna sustu, İsa konuşmasına devam etti; Allah bir şey söylediği zaman insan, sen kimsin ki, kuşkun kalmasın diye, Neden böyle dedin Allah; neden böyle yaptın? Diyecek misin? Toprak kap, olur ya, yapıcısına diyecek mi ki, beni neden su tutmak için yaptın da, almak için yapmadın? Ben, sana diyorum ki, her ayartılmaya karşı şu sözle kendini güçlendirmen gerekir: Allah böyle dedi; Böyle yaptı Allah; Allah böyle diledi; çünkü böyle yapmakla emniyet içinde yaşarsın.

Bu zamanda Yahudiye'nin her yanında, İsa hakkında büyük bir dedikodu vardı: Romalı askerler şeytanın ayartmalarıyla, İsa'nın kendilerini ziyaret etmeye gelen Allah olduğunu söyleyerek, İbraniler arasında karışıklık çıkartıyorlardı. Bu sebepten dolayı, öylesine büyük bir fitne doğdu ki, kırk

gün demeden tüm Yahudiye halkı ayaklandı; o kadar ki, oğul babasına, kardeş kardeşine karşı düşman oldu. Çünkü bazıları İsa'nın dünyaya gelen Allah olduğunu söylerken, diğerleri, Hayır, O Allah'ın oğludur diyor; bir diğerleri de, Hayır, Allah insana benzemez, bu nedenle de, oğul edinmez; Nasıralı İsa ise Allah'ın bir peygamberidir diyorlardı. Ve bu tartışmalar İsa'nın gösterdiği büyük mucizeler nedeniyle doğmuştu. Bunun üzerine, halkı susturmak için, başrahibin alnında Allah'ın kutsal adı, (Thetta Gramhathon) olduğu halde rahiplik cübbesini giyip at üzerinde merasimde görünmesi gerekti. Ve benzer şekilde vali Pilatus ve Hirodes de ata bindiler.

Bu olaylar nedeniyle, Mezbah'da, her biri kılıklı iki yüz bin kişiden oluşan üç ordu toplandı. Onlara karşı Hirodes konuştu, fakat susmadılar. Sonra, vali ve başrahip konuşup şöyle dediler: Kardeşler, bu savaş şeytanın ayartmasından dolayı oluyor, çünkü İsa hayattadır ve ona gidip sormamız gerekir, kendisi hakkında bize açıklama yapmasını istememiz gerekir. Sonra da ne derse ona inanırız. Bunun üzerine herkes sustu; silahlarını bıraktılar. O gün, kararlaştırıldığı biçimde herkes söyleyeceği şeye göre İsa'ya inanmayı kalbine koydu. Ve vali ile başrahip tarafından, İsa'nın bulunduğu yeri bildirecek olana büyük ödüller verileceği ilan edildi.

Bu sırada İsa ve havarileri, kutsal meleğin sözü üzerine Sina Dağına gitmişti. Ve İsa orada havarileriyle birlikte kırk gün kaldı. Bu süre dolunca, Kudüs'e gitmek üzere İsa Erden ırmağına vardı. Ve İsa'nın Allah olduğuna inananlardan biri tarafından görüldü. Bunun üzerine sevinçlerin en büyüğüyle, Allah'ımız geliyor diye bağırıp, şehre varınca da, Allah'ı-

mız geliyor Kudüs, onu almaya hazırlan diyerek tüm şehri ayaklandırdı. Ve İsa'yı Erden yakınında görmüş olduğuna tanıklık etti. O zaman, küçük büyük herkes İsa'yı görmek için şehirden çıktı, o kadar ki, şehir neredeyse boşaldı; çünkü kadınlar, çocuklarını kucaklarına almışlar, yemek için yiyecek almayı bile unutmuşlardı.

Bu durumu anladıkları zaman vali ve başrahip atla çıkıp, halk arasındaki söylentinin yatışması için, aynı şekilde İsa'yı bulmak için atla çıkan Hirodes'e bir elçi gönderdiler. Bunun üzerine, iki gün Erden yakınındaki görülen yerlerde İsa'yı aradılar ve üçüncü gün öğleye doğru, havarileriyle birlikte Musa'nın kitabına göre ibadet için temizlenirken buldular. İsa, yeri insanlarla dolduran kalabalığı görünce çok şaşırdı ve havarilerine şöyle dedi: Belki de şeytan Yahudiyede bir dedikodu çıkarmıştır. şeytandan günahkarlar üzerindeki egemenliğini Allah dilerse alır. Ve bunu dediğinde kalabalık yaklaşıyordu ve kendisini tanıdıkları zaman, Hoş geldin sen Allah'ımız diye bağırmaya ve Allah'a yapıyorlarmış gibi saygı gösterilerinde bulunma ya başladılar. Bunun üzerine İsa büyük üzüntü duydu ve şöyle dedi: Gidin benim önümden deliler, çünkü ben yerin açılıp da iğrenç sözlerinizden dolayı sizinle birlikte beni yemesinden korkuyorum. Bunun üzerine insanlar dehşete kapılarak, ağlamaya başladılar.

O zaman, İsa susun işareti yaparak elini kaldırdı ve konuşmaya başladı; Siz varya İsraililer, bir insan olan bana Allah'ımız demekle büyük günah işlediniz. Ve korkarım ki, Allah bundan dolayı kutsal şehir üzerine, onu yabancılara köle ederek ağır bir bela gönderir, sizi buna iten bin kez lanetli şeytan. Ve bunu diyip, İsa iki elleriyle yüzünü kapadı, bu-

nun üzerine öylesine bir yas yükseldi ki, kimse İsa'nın ne dediğini duyamıyordu. Bu durum karşısında, İsa bir kez daha susun işareti olarak elini kaldırdı. Ve, halk ağlamayı bırakınca, bir kez daha konuştu: Göğün huzurunda itiraf ediyorum ve yer üzerinde oturan her şeyi tanıklığa çağırıyorum ki, ben sizin dediğiniz, şeylerin tümüne yabancıyım; görüyorsunuz ki, ben, ölümlü kadından doğmuş, Allah'ın hükmüne tabi, diğer insanlar gibi yeme ve uyuma, soğuk ve sıcak dertlerini çeken bir insanım. Bu bakımdan, Allah hükmünü vereceği zaman; sözlerim benim insandan öte olduğuma inananların her birini bir kılıç gibi delip geçecektir. Ve böyle dedikten sonra İsa, çok büyük bir atlı kalabalığı gördü ve bundan Hirodes ve başrahiple birlikte valinin gelmekte olduklarını anladı.

O zaman İsa şöyle konuşmaya başladı; Ne belli, belki onlar da delirmiştir. Vali, Hirodes ve başrahiple birlikte oraya varınca, herkes atından inip, İsa'nın çevresinde bir çember oluşturdular, o kadar ki, askerler İsa'nın başrahiple konuşmasını dinlemek isteyen halkı tutamıyorlardı. İsa saygıyla rahibe yaklaştı, ama o İsa'nın önünde eğilip, tapınmak istiyordu ki, İsa ona bağırdı; Yaptığına dikkat et, yaşayan Allah'ın rahibi Allah'ımıza karşı günah işleme. Rahip karşılık verdi: Şimdi, Yahudiye senin alametlerin ve öğretinle öylesine ilgileniyorlar ki, senin Allah olduğunu söylüyorlar; bu nedenle, halk sıkıştığından, Roma valisi ve kral Hirodes'le buraya gelmiş bulunuyorum. Bu bakımdan, sana yürekten rica ediyorum ki, senin yüzünden ortaya çıkan dedikoduyu kaldırmaya razı olmalısın. Çünkü bazıları Allah olduğunu söylüyor, bazıları Allah'ın oğlu olduğunu, bazıları da bir peygamber olduğunu söylüyorlar. İsa cevap verdi: Ve sen, ey Allah'ın başrahibi, neden sen bu fitneyi yatıştırmadın? Sen

de mi yoksa aklını yitirdin? Allah'ın yasası ile birlikte peygamberlikler öylesine unutulmaya terk edilmiş ki, şeytanın aldattığı lanetli Yahudiye.

Ve İsa bunu söyledikten sonra sözlerine devam etti; Göğün huzurunda itiraf ediyor ve yer üzerinde oturan herkesi tanıklığa çağırıyorum ki, insanların hakkımda dedikleri, yani, benim insandan öte olduğum şeylerin tümüne yabancıyım ben. Çünkü bir kadından doğma, Allah'ın hükmüne tabi, burada diğer insanlar gibi yaşayan, ve herkesin çektiği dertlere maruz bir insanım ben. Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, dediğin şeyi söylemekle büyük günah işledin, başrahip. Bu günah nedeniyle kutsal şehir üzerine büyük bir felaket gelmesin. O zaman, rahip şöyle karşılık verdi; Allah bizi bağışlasın ve sen bizim için dua et. Sonra, vali ve Hirodes konuşmaya başladılar; Efendi, insanın senin yaptığını yapması imkansızdır; bu bakımdan, ne dediğini anlamıyoruz. İsa onlara şöyle karşılık verdi; Dediğiniz doğru, çünkü Allah insanda iyi şeyler yapar. Nasıl ki, şeytan kötü şeyler yapıyor.

Çünkü insan bir dükkan gibidir. Oraya rızasıyla giren çalışır ve orada satıcılık yapar. Fakat söyleyin bana sayın vali ve sen sayın kral, siz böyle dersiniz, çünkü bizim kutsal yamamıza yabancısınız. Eğer, Allah'ımızın sözlerini ve vaadini okursanız, Musa'nın bir asayla suyu kana nasıl çevirdiğini görürsünüz. Yerleri kaplayan kurbağa ve fareleri Mısır'a getirdi, ilk doğanları öldürdü ve denizi yardı da, orada Firaun boğuldu. Ben, bunlardan hiçbirini yapmış değilim. Ve Musa'ya gelince, herkes itiraf eder ki, o, şu anda ölmüş bir adamdır. İlya gökten görünen bir ateş ve yağmur indirdi,

ben, bunları da yapmış değilim. Ve İly'a'ya gelince, herkes itiraf eder ki, o bir insandır. Allah'ımızı bilmeyenlerin akıllarının kavrayamayacağı şeyler yapan daha pek çok peygamberler, kutsal insanlar, gelmiştir.

Ardından, vali, başrahip ve kral, İsa'dan halkı susturması için, yüksek bir yere çıkıp halka konuşmasını istediler. O zaman İsa, tüm İsraililer kuru ayakkabılarla geçerlerken Yeşu'nun Ürdün'ün orta yerinden on iki kavime aldirttığı on iki taştan birinin üzerine çıktı ve yüksek sesle şöyle konuşmaya başladı; Rahibimiz yüksek bir yere çıksın da, oradan benim sözlerimi tasdik etsin. Bunun üzerine, rahip oraya çıktı; İsa, herkes duysun diye, ona ayrıca şöyle dedi: Yaşayan Allah'ın vaadinde ve sözünde, Allah'ımızın başlangıcı olmadığı ve hiçbir zaman sonunun da olmayacağı yazılıdır. Rahip, karşılık verdi: Evet böyle yazılıdır. İsa konuştu; Allah'ımızın yalnızca Kendi Sözüyle her şeyi yaratmış olduğu yazılıdır. Evet doğru öyledir dedi rahip. İsa; Allah'ın değişmeyen cisimsiz ve hiçbir şeyden oluşmaması nedeniyle görünmez ve insan aklından gizli olduğu yazılıdır. Öyledir, gerçekten dedi rahip. İsa tekrar; Allah'ımız sınırsız ve sonsuz olduğundan, gökler göğünün onu kaplayamayacağı yazılıdır. Süleyman Peygamber de böyle söyledi peygamber İsa dedi rahip. İsa; Allah'ın yemediğinden, uyumadığından ve herhangi bir eksiklikle muhtaç olmadığından, hiçbir şeye ihtiyaç duymadığı yazılıdır. Evet Öyledir dedi rahip. İsa konuşmasına devam ederek şöyle dedi: Allah'ımızın her yerde olduğu ve vurup düşüren ve bütünleştiren ve razı olduğu her şeyi yapan O'ndan başka hiçbir ilah olmadığı yazılıdır. Doğru Öyle yazılıdır diye karşılık verdi rahip.

O zaman İsa ellerini yukarı kaldırarak şöyle dua etti: Allah'ımız Rab, tersine inanacak herkese karşı şahit olarak, senin hükmüne getireceğim inancım budur. Ve halka dönerek şöyle dedi: Rahibin, Allah'ın ebediyete kadar sözü olan Musa'nın kitabında yazılıdır dediği şeylere bakarak tövbe edin ki günahınızı daha iyi anlayabilesiniz; çünkü ben görünen bir insan ve yeryüzünde yürüyen diğer insanlar gibi ölümlü bir insanım. Ve benim bir başlangıcım oldu, sonum da olacak. Bunun üzerine, halk yüksek sesle ağlayarak şöyle dedi: Günah işledik sana karşı Allah'ımız Rabb; bize merhamet et. Ve kutsal şehrin güvenliği, Allah'ın öfkelenerek onu milletlerin ayaklarının altına teslim etmemesi için İsa'ya dua et diye hepsi yalvardı. Bu durum karşısında, İsa ellerini kaldırarak, kutsal şehir ve Allah'ın yarattığı kulları için dua etti. Herkes yüksek sesle bağırarak; Amin, dedi.

Dua bitince rahip yüksek bir sesle İsa'ya şöyle dedi: Dur İsa, çünkü milletimizi sakinleştirmek için senin kim olduğunu bilmemiz gerekiyor. İsa karşılık verdi: Ben, Davut soyundan Meryem oğlu İsa, ölümlü ve Allah'tan korkan bir insanım şan, şeref ve yüceliğin Allah'a verilmesine çalışıyorum. Rahip cevap vererek: Musa'nın kitabında, Allah'ın ne dilediğini bize anlatacak ve dünyaya Allah'ın rahmetini getirecek olan Mesih'i Allah'ın bize herhalde göndereceği yazılıdır. Bu bakımdan, senden rica ediyorum, bize gerçeği söyle, sen beklediğimiz Allah'ın Mesih'i misin? İsa cevap verdi: Allah'ın böyle vaad ettiği doğrudur. Fakat ben kuşkusuz o değilim, çünkü o benden önce yaratılmıştır ve benden sonra gelecektir. Rahip karşılık verdi: Sözlerinden ve mucizelerinden, biz ne olursa olsun inanıyoruz ki, sen Allah'ın bir peygamberi ve bir kutsalsın.

Bu nedenle, tüm Yahudiye ve İsrail adına senden rica ediyorum ki, Allah bize Mesih'in ne şekilde geleceğini anlatsın. İsa anlatmaya başladı; Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, Allah, atamız İbrahim'e, Senin soyundan yeryüzünün tüm kabilelerini kutsayacağım diye vaad etmişse de, ben yeryüzünün tüm kabilelerinin beklediği Mesih değilim. Fakat Allah beni dünyadan çekip alınca, şeytan dinsizleri benim Allah ve Allah'ın oğlu olduğuma inandırarak, bu lanetli yalanı yeniden çıkaracak, bu şekilde sözlerim ve antlaşmam öylesine tahrif edilecek ki, ortada otuz imanlı ya kalacak, ya kalmayacak. Bunun üzerine Allah dünyaya acıyacak ve her şeyi kendisi için yaratmış olduğu Elçisi'ni gönderecek; O güneyden kuvvetle gelecek ve puta tapıcılarla birlikte putları yok edecek; şeytandan insanlar üzerindeki egemenliği alacak. Yanında, kendisine inanacak olanların kurtuluşu için Allah'ın merhametini getirecektir. Onun sözlerine inanacak olanlara ne mutlu.

O'nun ayakkabı bağlarını çözecek layık değilsem de, Allah'tan O'nu görme sözünü ve bereketini aldım. O zaman, vali ve kralla birlikte rahip cevap verip, dediler; Üzme kendini İsa, Allah'ın kutsalı, çünkü bizim zamanımızda bu tür bir yalan bir daha olmaz, şundan ki, kutlu Roma senatosuna o şekilde yazacağız ki, İmparatorluk iradesiyle kimse sana bundan böyle Allah veya Allah'ın oğlu demeyecektir. O zaman, İsa şu karşılığı verdi; Sözlerinizden teselli bulmuyorum, çünkü sizin ışık umduğunuz yere karanlık gelecektir; fakat benim tesellim, hakkımdaki her yanlış düşüncüyü yok edecek ve dini tüm dünyaya yayılıp kontrolüne alacak olan Elçinin gelmesindedir, çünkü böyle vaad etmiştir.

Allah atamız İbrahim'e. Ve bana teselli veren, onun dininin sona ermeyecek ve Allah tarafından el değmeden korunacak olmasıdır. Rahip karşılık verdi: Allah'ın Elçisi geldikten sonra, başka peygamberler gelecek mi? İsa cevap verdi: Ondan sonra Allah tarafından gönderilen gerçek peygamberler gelmeyecek ama pek çok yalancı peygamber gelecek; ki ben buna üzülüyorum. Çünkü şeytan Allah'ın adaletli hükmüyle onları yerlerinden kaldıracak da, kendilerini, benim kitabımı bahane edip gizleyecekler. Hirodes karşılık verdi: Bu tür dinsizlerin huzuruna geleceği Allah'ın adaletli hükmü nasıl bir şeydir? İsa cevap verdi: Ne adalettir ki, kurtuluşa götüren gerçeğe inanmayan, lanete götüren bir yalana inanır. Bu nedenle size diyorum ki, Mika ve Yeremya zamanında da görülebileceği üzere, dünya hep gerçek peygamberleri horlamış ve yalancıları sevmiştir. Çünkü her benzer kendi benzerini sever.

O zaman, rahip şöyle bir soru sordu; Mesih'e ne ad verilecek ve hangi belirti onun gelişini ortaya koyacak? İsa cevap olarak; Mesih'in adı hayranlık uyandırır, çünkü Allah ruhunu yaratıp da, göksel bir nur içine koyduğu zaman ona bu adı kendisi vermiştir. Allah şöyle buyurdu: Bekle **Ahmet**; çünkü senin uğruna Cenneti, dünyayı ve yığınlarca yarattığı yaratacağım, içlerinden seni bir elçi yapacağım, öyle ki, kim seni kutsarsa kutsanacak, kim seni lanetlerse lanetlenecektir. Seni, dünyaya göndereceğim zaman, kurtuluşa elçim olarak göndereceğim ve senin sözün gerçek olacak. O kadar ki, gök ve yer düşecek. Fakat senin dinin düşmeyecek. **Ahmet** O'nun kutlu adıdır.

O zaman, kalabalık seslerini yükseltip, şöyle dediler: Allah, bize elçini tez gönder elçi Ahmet, dünyanın kurtuluşu için çabuk gel.

Ve kalabalık böyle söyledikten sonra, İsa ile ilgili ve inancı ile ilgili büyük görüşmeler yapmış olarak, rahip, vali ve Hirodes'le birlikte ayrıldılar. Bundan sonra rahip, Roma'ya, Senato'ya tüm meseleyi yazmasını validen rica etti; vali bunu yerine getirdi. Bunun üzerine, Senato İsraililere acıyıp, Yahudilerin peygamberi Nasıralı İsa'ya 'Allah' veya 'Allah'ın oğlu' diyenin öldürüleceği hükmünü verdi. Bu hüküm, bakır üzeri ne kazınıp mabede kondu. Kalabalığın büyük bölümü ayrıldığı zaman, kadın ve çocuk olmayan beş bin kadar kişi kaldı; yolculuktan yorgun düşmüş, İsa'ya olan özlemleri nedeniyle yanlarına almayı unuttuklarından iki gün ekmeksiz kalan ve bundan dolayı çimen ve ot yiyen kişilerdi onlar, diğerleri gibi ayrılıp gidememişlerdi. O zaman İsa, bunu öğrenince onlara acıdı ve Filipos'a sordu; Açlıktan ölmemeleri için bunlara nereden ekmek bulacağız? Filipos cevap verdi: Rabbuni, her birinin birazcık tatması için bile, iki yüz altın bu kadar ekmeği satın almaya yetmez. O zaman Andreas dedi: Burada beş somunu ve iki balığı olan bir çocuk var, fakat bu kadar insan için nedir ki bu? İsa şöyle dedi: Kalabalığı oturtun. Ellişer kırkar kişilik gruplar halinde otlar üzerine oturdular. O zaman İsa; Allah'ın adıyla dedi ve ekmeği alıp, Allah'a dua etti. Ve sonra ekmeği bölüp havarilere verdi, havariler de kalabalığa verdiler; ve balıkları da böyle yaptılar. Herkes yedi ve herkes doydu. O zaman İsa şunu söyledi; Artanları toplayın.

Havariler parçaları toplayıp on iki sepet doldurdular. Bunun üzerine herkes elleriyle gözlerini ovarak, şunları söyle-

diler: Uyanık mıyım, yoksa rüya mı görüyorum? Ve büyük mucize nedeniyle kendilerinden geçmiş gibi bir saat öyle kalakaldılar. Ardından İsa, Allah'a şükredip, onları dağıttı, fakat ayrılmak istemeyen yetmiş iki kişi vardı; bu durum karşısında İsa, imanlarından dolayı, onları havarisi olarak seçti.

Erden ırmağı yakınındaki Tire'de çölün boş bir parçasına çekilen İsa, yetmiş iki kişiyi, on iki havarisi ile birlikte çağırdı ve kendisi bir taşın üzerine oturup, onları da yanına oturttu. Ağzını açtı ve anlatmaya başladı; Bu gün Yahudiye'de ve İsrail'de büyük bir kötülük gördük ve öyle bir kötülük ki, göğsümün içinde kalbim Allah korku suyla titreyip duruyor. Ben, size diyorum ki, Allah kendi şanını kıskanır ve İsrail'i bir sevgili gibi sever. Bir genç bir hanımı sevdiğinde, o kendisini sevmez de, başkasını severse, kıskanır ve rakibini öldürür, biliyorsunuz. Allah da böyle yapar, ben size diyorum ki; İsrail her hangi bir şeyi sevip, bu nedenle de Allah'ı unuttur, Allah da böyle bir şeyi hiçe indirir. Şimdi, hangi şey burada, yeryüzünde, Allah için din adamlığı ve kutsal mabetten daha kıymetlidir? Bununla birlikte, Yeremya peygamber zamanında insanlar Allah'ı unutmuşlardı ve tüm dünyada bir benzeri yok diye yalnızca mabetle övünüyorlardı; o zaman Allah öfkelenip, bir orduyla Babil kralı Nebukadnesar'a kutsal şehri aldırıldı ve kutlu mabetle birlikte yaktırdı.

O kadar ki, Allah'ın peygamberlerinin dokunmak korkusuyla titrediği tüm kutsal şeyler kötülük dolu dinsizlerin ayakları altında ezildi. İbrahim, oğlu İsmail'i hak olandan biraz daha fazla sevdi; bunun üzerine Allah İbrahim'in kalbindeki bu kötü sevgiyi öldürmek için, ona oğlunu boğazlamasını emretti; bıçak kesmiş olsaydı, bunu yapacaktı. Davut Abşalom'u çok sevdi ve bu nedenle Allah, oğlun babası-

na isyan etmesine hükmetti ve oğlu saçından asılıp, Yoab tarafından öldürüldü. Allah'ın korkunç hükmü, Abşalom saçlarını her şeyden çok severdi de, bu saçları kendisinin asıldığı bir ipe döndü. Suçsuz Eyüp, yedi oğlu ve üç kızını sevecekti ki, Allah kendisini şeytanın eline verdi. Onu bir günde yalnızca oğullarından ve zenginliğinden yoksun bırakmakla kalmadı, Aynı zamanda onu acı bir hastalıkla çarptı. O kadar ki, yedi yıl süreyle bedeninden kurtlar çıktı. Babamız Yakup Yusuf'u öteki oğullarından daha çok sevdi: bunun üzerine Allah onu köle olarak sattırdı ve bu aynı oğullarıyla Yakub'u kandırttırdı; o kadar ki, kurtların oğlunu yediğine inandı ve böylece ağlayarak on yıl geçirdi.

Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, Allah bana öfkele-nir diye korkuyorum. Bu yüzden, Yahudiye ve İsrail'e gidip, on iki İsrail kavmine aldanmamaları için vaazlarda bulunmalısınız. Havariler korku içinde ve de ağlayarak şöyle dediler; Bize ne söylersen yaparız. O zaman İsa şu karşılığı verdi; Üç gün dua ve ibadet edip, oruç tutalım, bundan sonra da her akşam ilk yıldız görünüp, ibadet bittiğinde, üç kez daha Allah'a ibadet edelim, üç kez O'ndan merhamet isteyelim, çünkü; İsraililerin günahı başka günahkarlardan üç kat daha ağırdır. Öyle yapalım diye karşılık verdi havariler.

Üçüncü günün bitiminde dördüncü günün sabahı, İsa tüm havarilerini çağırıp, kendilerine şöyle dedi; Barnabas ve Yuhanna benimle kalsın yeter; siz diğerleri tüm Samiriye, Yahudiye ve İsrail yörelerine gidip, tüm insanları tövbeye çağırın; çünkü balta, kesip devirmek için ağaca inmek üzeredir. Ve hastalar için de dua edin, çünkü Allah bana her hastalık üzerinde yetki vermiştir. O zaman, Barnabas söz

alıp şöyle konuştu; Öğretmen, eğer havarilerine tövbe etme şekli sorulursa, nasıl cevap versinler? İsa karşılık verdi: Bir adam parasını kaybettiğinde, onu görmek için yalnızca gözünü mü, veya almak için yalnızca elini mi, ya da sormak için yalnızca dilini mi öne sürer? Kesinlikle hayır, ama tüm bedenini öne sürüp, onu bulmak için ruhunun tüm gücünü kullanır. Doğru değil mi? O zaman, Barnabas cevap verdi: Dosdoğru.

Sonra İsa konuşmasına devam etti; Tövbe, kötü yaşantının ters yüzüdür; çünkü her organ günah işlerken yaptığının tam tersine dönmelidir. Sevinç yerine keder konmalı, gülme yerine ağlama, gülüp eğlenme yerine oruç, uyuma yerine gece ibadetleri, boş vaktin yerine faaliyette bulunma, şehvetin yerine günahsızlık, masal söyleme ibadete, hırs ve istekler de sadaka vermeye dönüşsün. O zaman, Barnabas şöyle karşılık verdi: Ama kendilerine nasıl kederleneceğimiz, nasıl ağlayacağımız, nasıl oruç tutacağımız, nasıl faaliyet göstereceğimiz, nasıl saf ve temiz kalacağımız, nasıl ibadet edeceğimiz ve harcamada bulunacağımız sorulursa ne cevap verecekler? Ve nasıl tövbe edileceğini bilmiyorlarsa, doğru olarak nasıl bir bedel ödeyecekler? İsa cevap verdi: iyi sordun Barnabas, Allah'ın yardımıyla her şeye tam olarak cevap vermek arzusundayım.

Bu bakımdan, size bu gün genel olarak tövbeden söz edeceğim ve birine söylediğimi hepinize söylüyorum. Öyleyse bil ki, tövbe bir başka şeyden daha fazla olarak sadece Allah sevgisi için yapılmalıdır. Aksi halde tövbe etmek boşuna olacaktır. Size bir benzetmeyle anlatayım: Her bina, temeli çekip alındığında yıkılıp, harabe haline gelir; doğru mudur bu? Doğrudur diye karşılık verdi havariler. O zaman İsa ko-

nuşmasına devam ederek; Bizim kurtuluşumuzun temeli Allah'tır. O'nsuz kurtuluş olmaz. İnsan günah işlediği zaman, kurtuluşunun temelini kaybetmiş olur; bu yüzden temelden başlamak gerekir. Söyleyin bana, köleleriniz size karşı suç işleseler ve siz de, onların size karşı işledikleri suçtan dolayı değil de, ödülleri yitirdiklerinden dolayı üzüldüklerini bilerseniz, kendilerini bağışlar mısınız? Kesinlikle, hayır. Ben size diyorum ki, Allah, Cenneti yitirdiklerinden dolayı pişman olanlara işte böyle yapacaktır. Bütün iyiliklerin düşmanı olan şeytan, Cenneti kaybedip, Cehennemini kazandığı için büyük pişmanlık duydu. Ama hiç merhamet görmeyecek artık o, neden biliyor musun? Çünkü onda Allah sevgisi yoktur; bırakın bunu Yarattıcısından nefret eder o.

Ben, size diyorum ki, her hayvan tabiatı gereği, arzu ettiği şeyi kaybederse kaybolmuş olan iyilik için kederlenir. Bunun gibi, gerçekten tövbe edecek olan günahkar da, içinde Yarattıcısına karşı yaptığı şeyi cezalandırma arzusu duymalıdır. O şekilde, ibadet ettiği zaman, Allah tan Cennet dilenmeye veya Cehennemden kurtulmaya kalkışmaz. Bunun yerine utanarak Allah önünde secde eder ve şöyle söyler; Allah'ım, sana kulluk etmesi gereken zamanda, hiç yoktan sana karşı aşırı giden suçluya bak. Bu nedenle burada, yaptığının düşmanın olan şeytanın eliyle değil, Senin elinle cezalandırılmasını diliyor; bu sebeptendir ki, dinsizler Senin yaratıkların karşısında sevinmesinler. İstedığın biçimde cezalandır, ceza ver Allah'ım Rabb, çünkü Sen bana hiçbir zaman bu günahkarın hak ettiği kadar çok azap etmezsin.

Böylece, bu tövbe biçimine sarılan günahkar, adalet istegine oranla Allah'tan daha çok merhamet görecektir. Bilin ki, iğrenç bir saygısızlıktır günahkarın gülmesi; o kadar ki, bu

dünya, babamız Davud'un haklı olarak söylediği gibi, bir göz yaşları vadisidir. Kölelerinden birini oğul edinen ve mülkündeki her şey üzerine efendi yapan bir kral vardı. Bir gün, öyle oldu ki, kötü bir adamın kandırmasıyla zavallı kralın gözünden düştü; yalnızca içten içe değil, aynı zamanda hor görülüp, günden güne çalışarak kazandığı her şeyden yoksun bırakılarak büyük acılar çekti.

Siz sanır mısınız ki, bu adam şu veya bu vakit güler? Kesinlikle hayır diye cevap verdi havariler, çünkü, eğer kral bunu öğrenmiş olsa, gözünden düştüğünü görüp onu köleleştirir. Ama her halde o, gece gündüz ağlar. O zaman İsa ağlamaya başladı ve şöyle dedi: Yazıklar olsun dünyaya, çünkü sonsuz azap kesindir onun için. Zavallı insanlık, Allah seni bir oğul olarak seçip, sana Cenneti verdi, ama sen orada, zavallı, şeytanın etkisiyle Allah'ın gözünden düştün ve Cennetten kovulup, kötü dünyaya mahkum edildin; burada tüm şeyleri zahmetle elde edersin ve her iyi çalışma sürekli günah işlemekle sende, alınır. Ve dünya sadece güler ve daha kötüsü, en büyük günahkar olan herkesten daha çok güler. Bu bakımdan dediğiniz gibi olacak, yani Allah, günahlarına gülen ve onlar için ağlamayan günahkarı ebedi ölüme çarpacaktır.

Günahkarın ağlaması, bir babanın ölmek üzere bulunan oğluna ağlaması gibi olmalıdır. İnsanın deliliği, kendinden ruhu ayrılan bedene ağlar da, günah nedeniyle Allah'ın merhametinden ayrılan ruha ağlamaz. Söyleyin bana, denizci, gemisi fırtınaya tutulup parçalandığı zaman yitirdiği şeyleri ağlamakla geri getirebilecek olsa ne yapar? Belli ki, oturup ağlar. Ama Ben size diyorum ki size, insan ağladığı her şey-

de günaha girer de, yalnızca günahına ağladığı zaman girmez. Çünkü insana gelen her bela kurtuluşu için Allah'tan gelir ki, insanın buna sevinmesi gerekir.

Fakat günah, insanın cehenneme girmesi için şeytandan gelir de, insan buna üzülmez. Mutlaka buradan da anlayabiliyorsunuz ki, insan kayıp peşindedir, kâr değil. Bartolomeos söz alıp şu soruyu sordu; Rabbuni, kalbi ağlamaya yabancı olduğu için ağlayamayan kimse ne yapsın? İsa cevap verdi: Gözyaşı dökenlerin hepsi ağlamıyor, Bartolomeos. Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, gözlerinden hiç yaş düşürmeyen, gözyaşı döken bin kişiden daha çok ağlayan insanlar bulunur. Bir günahkarın ağlaması, üzüntünün ağırlığı nedeniyle dünyasal sevginin tüketilmesidir. Öyle ki, nasıl güneş ışığı en üste konanı bozulup çürümekten korursa, aynen öyle de, bu tükeniş ruhu günahattan korur. Eğer Allah, gerçekten tövbe edene denizin suları kadar gözyaşı verecek olsa, O çok daha fazlasını arzular; ve böylece bu arzu, yanan bir ocağın bir damla suyu tükettiği gibi, döküldüğü bu küçük damlayı da tüketir. Fakat hemen hıçkırıklarını koyuverenler, yükü azaldıkça daha hızlı giden at gibidirler.

Mutlaka, hem içte sevgisi, dışta gözyaşı olan insanlar da vardır. Fakat bu şekilde o, bir Yereya gibi olacaktır. Allah, ağlamada gözyaşından çok pişmanlığa bakar. O zaman Yuhanna söz alıp şöyle bir soru sordu; Öğretmen, insan günahattan başka şeyler üzerine ağlamakla nasıl kaybeder? İsa cevap verdi; Eğer, Hirodes sana tutman için bir gömlek verse ve ardından onu senden çekip alsa, bu senin için bir ağlama nedeni olur mu? Hayır dedi Yuhanna O zaman, İsa dedi: Şimdi, insan hiçbir şey yitirmediği zaman, ağlamasına neden

yoktur, yitirdiği zaman da yoktur; çünkü her şey Allah'ın elinden gelir.

Öyleyse, Allah'ın istediği zaman elindekini çıkarma kudreti olmasın mı, aptal adam? Madem senin olan senin, günah kendinin, öyleyse sen bunun için ağlayacaksın, bir başka şey için değil. Matta söz alarak şöyle bir fikir söyledi; Öğretmen, tüm Yahudiye önünde Allah'ın insana hiç benzemediğini itiraf ettin, şimdi de, insanın Allah'ın elinden aldığını söylüyorsun; o halde, Allah'ın eli olduğuna göre, insana benzeyen bir yanı var demektir. İsa cevap verdi Yanılgı içindesin Matta, ve kelimelerin anlamını bilmeyen pek çokları da bu şekilde yanılgıdadır. İnsan, kelimelerin dış biçimini değil, insan konuşmasını bizimle Allah arasında bir yorumcuymuş gibi görerek, anlamı göz önüne almalıdır. Bilmez misiniz ki, Allah babalarımıza Sina dağında konuşmak dilediği zaman, babalarımız, Bize sen konuş Musa, Allah bize konuşmasın, yoksa ölürüz diye söylemişlerdi? Ve Allah İşaya peygamber aracılığıyla ne dedi; gök yerden ne kadar uzaksa, Allah'ın yol ve yöntemleri insanların yol ve yönteminden o kadar uzaktır.

Allah öylesine ölçülendirilemezdir ki, O'nu anlatmaktan titriyorum. Ama sizin için bir girişimde bulunmam gerekiyor. Ben size diyorum ki, gökler dokuz kattır ve birbirlerine olan uzaklığı, birinci göğün yerle olan uzaklığı kadardır. Bu da yerden beş yüz yıllık bir yolculuk uzaklığındadır. Bu bakımdan, yer en yüksek gökten dört bin beş yüz yıllık bir yolculuk uzaklığındadır. Size diyorum ki, yine birinci göğe oranla bir iğnenin ucu gibidir. Birinci gök aynı şekilde İkinciye oranla bir nokta gibidir ve bunun gibi tüm gökler bir sonrakinden daha küçüktür Fakat tüm göklerle birlikte yerin tüm büyüklüğü, Cennete oranla bir nokta gibidir, bir kum

taneciği gibidir. Bu büyüklük ölçülemez değil midir? Havariler cevap verdiler: Evet, mutlaka.

O zaman, İsa dedi: Ruhumun huzurun da durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, Allah'ın önünde Evren bir kum taneciği kadar küçüktür. Ve Allah'ın Evrenden, tüm gökleri, Cenneti ve daha başka şeyleri doldurmak için gidecek kum taneleri sayısınca büyüktür. Şimdi, bakın bakalım; Allah, yeryüzü üzerinde küçük bir çamur parçası olan insanla herhangi bir şekilde oranlanabilir mi? öyleyse, dikkat edin de ebedi hayatı elde etmek istiyorsanız eğer, sadece kelimelere değil, anlamlarına bakın. Havariler karşılık verdiler: Yalnızca Allah bilebilir kendini ve gerçekte İşaya peygamberin dediği gibidir: O, insan duyularından gizlidir. İsa cevap verdi: Evet, böylesi doğrudur; bu bakımdan, Cennette olduğumuzda, burada kişinin bir damla tuzlu sudan denizi tanıdığı gibi, biz de Allah'ı tanıyacağız. Dersime dönecek olursam, Ben size diyorum ki, insan yalnızca günahı için ağlamalıdır. Çünkü günah işlemekle insan Yaratıcısını bir yana iter. Ya, eğlencelere ve ziyafetlere gidip duran insan nasıl ağlayacak. Eğer can üzerinde hakimiyetiniz varsa, ziyafetleri oruca çevirmelisiniz. Çünkü böyle bir hakimiyete sahiptir Allah'ımız.

Taday şöyle dedi: Öyleyse madem, Allah'ın üzerinde hakimiyeti bulunan canı vardır. İsa cevap verdi: Yine mi geriye dönüp, Allah'ın bunu vardır, Allah böyledir gibi sözler söylemek? Söyleyin bana, insanın canı var mıdır? Var diye cevap verdi havariler. İsa şöyle devam etti; Bir insan buluna bilir mi ki, içinde hayat olsun da canı çalışmasın? Hayır dedi havariler. Siz kendinizi aldatıyorsunuz dedi İsa, çünkü, kör, sağır, dilsiz ve kötürüm insan için can nerededir? Ya, bir in-

san bayıldığı zaman? O zaman havariler şaşırdılar; İsa açıklamaya devam etti; İnsanı meydana getiren üç şey vardır; her biri kendi başına ayrı üç şey: Ruh, can ve ceset. Allah'ımız ruhu ve bedeni duyduğunuz gibi yaratmıştır, ama canı nasıl yarattığını henüz işitmediniz. Bu bakımdan, yarın size hepsini anlatacağım. Ve, İsa bunları söyledikten sonra Allah'a şükretti ve halkımızın kurtuluşu için dua etti, hepimiz Amin dedik.

Sabah ibadetini bitirince İsa bir zeytin ağacının altına oturdu ve havarileri orada kendisine yaklaştılar. O zaman İsa anlatmaya başladı. Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, hayatımız konusunda pek çokları aldanıyor. Ruh ve can birbirine öylesine bitişiktir ki, insanların büyük bölümü ruh ve canı bir ve aynı şey olarak görür ve onu özde değil de, yaptığı işe göre kısımlara ayırıp, duygusal, bitkisel ve zihinsel ruh diye adlar takar. Ama Ben, size diyorum ki, ruh birdir, düşünür ve yaşar. Aptallar, hayat olmadan zihinsel ruhu nereden bulacaklar? Emin olun ki, hiç bulamayacaklar, ama duyular olmadan hayat, can kendisini terk ettiği zaman bayılanda görüldüğü gibi hemen bulunabilir.

Taday karşılık olarak; Öğretmen, can hayatı terk ettiği zaman insanın hayatı olmaz. İsa cevap olarak; Bu doğru değil, çünkü insan, ruh ayrıldığı zaman hayattan yoksun olur; çünkü ruh, mucize dışında bir daha bedene dönmez, fakat can duyduğu korku nedeniyle veya ruhun duyduğu üzüntü nedeniyle ayrılır. Çünkü özdenetmi Allah zevk için yaratmıştır; ve nasıl beden yemekle yaşıyor ve ruh da bilgi ve sevgiyle yaşıyorsa, o da yalnızca bununla yaşar. Can şimdi, günah nedeniyle Cennetin zevkinden yoksun bırakılmasının

sıkıntısıyla ruha karşı isyan halindedir. Bu bakımdan, onun bedeni zevklerle yaşamasını istemeyen için, onu manevi zevklerle beslemeye çok büyük ihtiyaç vardır. Anlıyor musunuz? Ben, size diyorum ki, onu yaratan Allah, onu cehenneme ve acımasız karlara ve buzlara mahkum etti; çünkü o kendisinin Allah olduğunu söyledi; fakat Allah onu, yiyeceğini alıp da besininden yoksun bırakınca, Allah'ın bir kölesi ve Onun ellerinin işi olduğunu itiraf etti Ve şimdi söyleyin bana, can dinsizlerde nasıl çalışır? Bilin ki, onlar da Allah gibidir o, Allah'ın kanununu bırakarak canın peşinden gittiklerini görüyorsunuz. Bu bakımdan, onlar iğrençleşirler ve hiç iyi işler yapmazlar.

Ve günaha üzülmenin peşinden gelen ilk şey oruç tutmaktır. Belli bir yemeğin kendisini hasta ettiğini gören, ölmekten korkarak, yediğine üzüldükten sonra, hastalanmamak için bu yemeği bırakır. Günahkar da böyle yapmalıdır. Zevkin kendisini, dünyanın bu iyi şeylerinde nefse uyarak yaratıcısı Allah'a karşı günaha sürüklediğini görür, bırakın böyle yaptığına üzülsün, çünkü, bu kendisini Allah'tan, hayatından yoksun bırakmakta ve sonsuz Cehennem ölümü vermektedir. Ama insan yaşarken dünyanın bu güzel şeylerine ihtiyaç duyduğundan, burada oruç gereklidir. Öyleyse, bırakın da nefsi kırsın ve Rabb'i olan Allah'ı bilsin. Ve nefsin oruçtan nefret ettiğini görünce de, bırakın sonsuz üzüntüden başka hiçbir zevkin olmadığı Cehennemin durumunu koysun önüne; bir tek zerresi tüm dünyanın zevklerinden daha büyük olan Cennetin zevklerini koysun önüne. Bu şekilde kolaylıkla durgunlaşacaktır o; çünkü, çoğu elde etmek için azla yetinmek, azın içinde tepinip, bütünden yoksun kalmaktan ve azap içinde kalmaktan daha iyidir.

İyi oruç tutmak için zengin ağırlayıcıyı hatırlamanız gerek. Çünkü burada yeryüzünde her günü zevk sefa içinde geçirmek isteyen, tek bir damla sudan ebediyyen yoksun kaldı; öte yandan, burada, yeryüzünde kırıntılarla yetinen Lazarus Cennetin dopdolu nimetleri içinde ebediyyen yaşayacaktır. Ama pişman olan tedbirli olsun; çünkü şeytan her iyi işi, daha çok, başkalarından da öte, kendisine karşı inançlı bir köleden asi bir düşmana dönüştüğü için pişman olanın iyi işlerini yok etmenin yollarını arar. Bu bakımdan, şeytan, hastalık bahanesiyle ne olursa olsun ona oruç tutturmamaya çalışacak ve bundan bir yarar sağlayamadığı zaman da, hasta düşüp, ardından zevk sefa içinde yaşaması için onu aşırı derecede oruç tutmaya çağıracaktır. Ve bunda da başarılı olamazsa, hiç yemek yemeyen, fakat daima günah işleyen kendisine benzemesi için, orucunu yalnızca bedensel yemeğe dayandırtmanın çaresini arayacaktır.

Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, oruç tutmayanları hor görüp, kendini onlardan daha üstün tutarak bedeni yemekten yoksun bırakmak ve ruhu gururla doldurmak iğrenç bir şeydir. Söyleyin bana, hasta olan adam, doktorun kendisine verdiği perhizden dolayı böbürlenip, perhizsiz olanlara deli mi diyecektir? Kesinlikle hayır. Aksine, kendisine, perhiz verilmesini gerektiren hastalıktan dolayı üzülecektir. Ben size diyorum ki; pişman olan orucundan dolayı övünmemeli ve oruç tutmayanları hor görmemelidir; bunun yerine, oruç tutmasına neden olan günahı için üzülmelidir. Pişman olup oruç tutan, lezzetli yemekler de yememelidir, kaba yemeklerle yetinmelidir. Oruçla ilgili olarak bu kadar size yetsin.

Benim uyanık olmakla ilgili size söyleyeceklerime kulak verin. Nasıl, vücudun uyuması ve ruhun uyuması diye iki

tür uyuma varsa, böylece, uyanık olmakta, vücut uyurken ruhun uyumamasına dikkat etmelisiniz. Çünkü bu en büyük hatadır. Size bir benzetmeyle anlatayım; Yürürken kendini kayaya çarpan ve ayağını kayaya vurmamak için kaçındıkça başını vuran bir adam var. Nedir böylesi bir adamın durumu? Zavallı diye cevap verdi havariler, çünkü böyle bir adam kendinde değildir. O zaman, İsa dedi: İyi cevap verdiniz, çünkü bakın size diyorum ki, vücuduyla uyanık olup, ruhuyla uyuyan kendinde değildir. Manevi kötürümlük maddi olandan daha çok ağırsa, iyileşmesi de daha zor olur.

Bu bakımdan, böylesi bir zavallı, yaşamanın başı olan ruhuyla uyuma hatasının farkına varmayıp da, yaşamanın ayağı olan vücuduyla uyumadığı için övünecek midir? Ruhun uyuması, Allah'ı ve korkunç hükmünü unutmaktır. Öyleyse, uyanık olan ruh, her yerde ve her şeyde Allah'ı duyan ve daima her an Allah'tan merhamet ve bereket gördüğünü bilerek, her şeyde ve her şeyin üstünde şükür eden ruhtur. Bu bakımdan, O'ndan korkan ruhun kulağında Meleklerin şu sözü vardır; Yaratıklar, yargıya gelin, çünkü Yaratıcınız sizi yargılayacak; Çünkü, o hep Allah'a kulluk etmektedir. Söyleyin bana, daha fazlasını, bir yıldızın ışığıyla veya güneşin ışığıyla görmek istemez misiniz? Andreas cevap verdi: Güneşin ışığıyla; çünkü yıldızınkiyle yakındaki dağları göremeyiz, ama güneşin ışığıyla en küçük bir kum tanesini görürüz. Bu nedenle de, yıldızın ışığında korkarak yürürken, güneşin ışığında güvenle yürürüz.

İsa karşılık verdi. Evet öyle, Ben size diyorum ki, ruhla Allah'ımız adalet güneşiyle bakmalı, gözün gördükleriyle övünmemelisiniz. Bu bakımdan, en doğru olan, vücudun uyumasından mümkün olduğu kadar kaçınmaktır, can ve

beden yiyecekle, zihin de işle ağırlaştığından bu imkansızdır. Bundan dolayı, bırakın, çok fazla iş ve çok fazla yemekten kaçınmak için birazcık uyusun.

Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, her gece bir miktar uyumak iyidir, fakat Allah'ı ve korkunç hükmünü unutmak asla iyi değildir; ve ruhun uyuması böylesi bir unutmadır. O zaman, Barnabas şöyle dedi; Öğretmen, Allah'ı her zaman hatırdan nasıl tutabiliriz? Emin olun, bize bu imkansız görünüyor. İsa, şöyle karşılık verdi; İnsanın çekebileceği en büyük ızdırap bu, Barnabas. Çünkü insan burada yeryüzünde yaratıcısı Allah'ı her zaman hatırdan tutamaz; ancak kutsal olanlar bunun dışındadır. Çünkü onlar, Allah'ı unutmasınlar diye içlerinde Allah'ın bereketinin nurunu taşıdıklarından Allah'ı her zaman hatırdan tutarlar. Ama söyleyin bana, taş ocağında çalışanları gördünüz mü? Başkalarıyla konuşurken, Demire bakmadan taşı işleyen demir aletle devamlı vurmayı, ama yine de ellerine vurmamayı nasıl da öğrenmişler. Şimdi, siz de bu şekilde yapın. Unutma hastalığını tümüyle yenmek istiyorsanız, kutsal olmayı arzulayın. Öyle ki, su uzun bir süre vurarak en sert kayaları sadece bir damlayla yarar geçer.

Bu hastalığı neden yenemediğinizi biliyor musunuz? Çünkü bunun bir günah olduğunun farkına varmadınız. Öyleyse size ben diyorum ki, bir önder sana bir hediye verse insan, senin gözlerini kapayıp onu dönmen bir hatadır. Allah'ı unutanlar da işte böyle hata yaparlar. Çünkü her vakit insan Allah'tan bereket ve hediyeler alır. Şimdi söyleyin bana, Allah'ımız her vakitte size nimeti vermiyor mu? Kesinlikle evet; çünkü hiç durmadan, sayesinde yaşadığınız nefesi ve-

riyor size. Ben size diyorum ki, vücudunuzun nefes aldığı her an kalbiniz, Allah'a şükürler durumunda olsun demelidir.

O zaman Havari Yuhanna şöyle dedi; Dediklerin doğruların doğrusudur öğretmenim; bu bakımdan bu kutsal duruma ulaşmanın yolunu öğret bize. İsa anlatmaya başladı; Ben, size diyorum ki, kişi böyle bir duruma, Rabb'imiz Allah'ın merhameti olmadan insan güçlerle erişemez. İnsanın, Allah'ın kendisine vermesi için iyiliği istemesi gerektiği doğrudur. Söyleyin bana, sofraya oturduğunuz zaman, yemek istemediğiniz etleri alır mısınız? Bilin ki, hayır. Ben size diyorum ki, arzu etmediğiniz şeyi almayacaksınız.

Eğer kutsallık arzu ederseniz, Allah göz açıp kapamadan daha az bir zaman içinde sizi kutsal yapabilecek güçtedir, fakat insan hediye ve vereni anlasın diye, Allah'ımız beklememizi ve istememizi diler. Bir hedefe atışta bulun anları gördünüz mü? Mutlaka pek çok kez boşa atarlar. Buna rağmen, hiçbir zaman boşa atmak istemezler, daima da hedefi vurmayı isterler. İşte, siz de böyle yapın. Allah'ımızı her zaman hatırdan tutmak isteyen ve unuttuğunuzda kederlenen sizler; Allah, söylediğim şeylerin hepsini elde etmeniz için size bereket verecektir. Oruç tutmak ve ruhen uyanık bulunmak birbiriyle öylesine bir aradadır ki, eğer kişi uyanıklığı bozarsa, oruç da hemen bozulur. Çünkü bir insan, günah işlemekle ruhun orucunu bozar ve Allah'ı unuttur. İşte, uyanık olmak ve oruç tutmak ruh bakımından biz ve bütün insanlar için her zaman gereklidir. Çünkü günah işlemek kimse için iyi bir şey değildir. Ama vücudun oruç tutması ve uyanık kalması, her zaman ve herkes için mümkün değildir. Çünkü hastalar ve yaşlılar, çocuklu kadınlar, perhiz yapan insanlar, çocuklar ve zayıf yapıda daha başka kişiler vardır.

Kuşkusuz herkes, normal ölçülerine göre giyinmiş olsalar bile, kendi oruç tutma biçimini tespit etmelidir. Nasıl, bir çocuğun elbiseleri otuz yaşlarında bir insan için uygun değildir, bir kişinin uyanıklığı ve orucu da bir diğeri için uygun değildir.

Ama dikkat edin, geceleyin uyanık kalıp, ardından Allah'ın emri üzere ibadet etmeniz ve Allah'ın sözünü dinlemeniz gerektiği zaman, uyuyasınız diye şeytan tüm gücünü kullanacaktır.

Söyleyin bana, bir arkadaşınız eti yiyip de, kemikleri size verse razı olur musunuz? Havari Petros şöyle dedi; Hayır öğretmen, çünkü böylesine arkadaş değil, sahtekar denmesi gerekir. İsa Petros'a şu karşılığı verdi: Gerçeği söyledin Petros, çünkü kişi vücuduyla gereğinden fazla uyanık kalıp, ibadet edeceği veya Allah'ın sözlerini dinleyeceği zaman uyur veya uyuklayıp başı aşağı düşerse, böylesi bir günahkar, Yaraticısı Allah'la alay etmektedir ve böyle bir günah dolayısıyla da suçludur. Hatta Allah'a vermesi gereken zamanı çalıp, istediği zaman ve istediği kadar harcadığı için de bir soyguncudur. Bir insan, içinde en iyi şarap bulunan bir kaseyi, şarabın en iyi kısmı bitinceye kadar içmeleri için düşmanlarına, şarabın tortuları kalınca da, içmesi için efendisine verdi. Efendinin her şeyi öğrendiği zaman hizmetçisine ne yapacağını ve hizmetçinin onun önünde ne hale geleceğini düşünün? Mutlaka onu dövecek ve yerinde bir öfkeyle dünyanın yasalarına göre kendisini öldürecektir.

Şimdi, zamanının en iyisini işlerin de ve en kötüsünü de ibadet ve kutsal yasayı incelemede geçiren bir adama Allah ne yapacaktır? Yazıklar olsun dünyaya, çünkü bununla ve daha büyük günahlarla kalbi ağırlaşmıştır. Bu yüzden, size

gölmek ağlamaya, ziyafetler oruca ve uyku uyanıklığa dönüşmeli dediğim zaman, duyduğunuz şeylerin tümünü üç kelimeye sıkıştırdım. Burada, yeryüzünde kişi her zaman ağlamalı ve bu ağlama yürekten olmalı, çünkü Yaratıcımız Allah'a karşı geliniyor; can üzerinde hakimiyet kurmak için oruç tutmalı ve günah işlememek için uyanık olmalısınız; ve bedenlen ağlama, bedenlen oruç tutma ve uyanık olma her bir kişinin bünyesine göre yapılmalıdır.

İsa böyle söyledikten sonra devam ederek şöyle dedi; Hayatımızı sürdürmemiz için tarlanın meyvelerinden aramaya çıkmalısınız, çünkü sekiz gündür hiç ekmek yemiyoruz. Bu bakımdan, Allah'ımıza dua edecek ve Barnabas ile birlikte sizi bekleyeceğim. Bunun üzerine, tüm havariler ve havariler, İsa'nın sözüne göre dörder ve altışar kişilik bölümler halinde yola koyuldular.

İsa'nın yanında Barnabas kaldı; o zaman İsa şöyle dedi: Barnabas, sana büyük sırlar açık lamam gerekiyor, bundan sonra ben dünyadan ayrılacağım ve sen de onlardan anlatacaksın. O zaman, Barnabas ağlayarak karşılık verdi; Beni ağlat öğretmen, başkalarını da. Çünkü biz günahkarlarız. Ve Allah'ın bir kutsal ve peygamberi olan sen, senin için bu kadar ağlamak uygun değildir. İsa karşılık verdi: İnan bana Barnabas, ben gerektiği kadar ağlayamıyorum. Çünkü eğer insanlar bana Allah'ın oğlu dememiş olsaydı, ben Allah'ı burada, Cennette görüleceği biçimde Allah'ı görecek ve Hüküm Gününden korkmama gerek kalmayacaktı. Ama Allah biliyor ki, ben suçsuzum, çünkü hiçbir zaman bir köleden öte tutulma düşüncesinde olmadım.

Ben sana diyorum ki, eğer Allah'ın oğlu diye çağırılmış olsaydım, dünyadan ayrılınca Cennete götürülecektim,

ama şimdi Hüküm Gününe kadar oraya gitmeyeceğim. Şimdi, benim ağlamamın nedenimi görüyorsun. Bil ki Barnabas, bu yüzden her halde büyük zulme uğrayacak ve havarilerimden biri tarafından otuz paraya satılacağım. Bu bakımdan, eminim ki, beni satacak olan benim adıma öldürülecek, çünkü Allah beni yeryüzünden göğe alacak. Fakat Allah'ın kutlu Elçi'si **Ahmet** gelince, bu rezalet silinip gidecek. O zaman, Barnabas karşılık vererek şöyle dedi; Öğretmen, söyle bana, kimdir bu hain? Sus, bir şey söyleme dedi İsa, çünkü Allah böyle diliyor ve o hain başka bir şey de yapamaz. Fakat annem böyle bir olaya üzüldüğünde, rahatlaması için ona gerçeği anlatırsın. O zaman, Barnabas karşılık verdi: Bütün bunları yapacağım öğretmenim.

Havariler dönüşlerinde, ekmek getirdiler ve Allah'ın iradesiyle bir hayli de zeytin bulmuşlar. Öğle ibadetinden sonra İsa ile birlikte yediler. Bu sırada Barnabasın üzgün yüzünü gören havariler ve havariler, İsa'nın hemen dünyadan ayrılması gerektiğini anlayarak korkuya kapıldılar. Bunun üzerine, İsa onları teselli ederek; Korkmayın, çünkü sizden ayrılma saatim henüz gelmiş değil. Yanınızda bir süre daha kalacağım. Bu bakımdan, dediğim gibi, Allah'ın İsraililer üzerine merhamet etmesi için, tüm İsrail'e gidip, tövbe etmelerini size öğretmeliyim. Öyle ki, herkes tembelliğinin farkına varsın ve çok daha fazla günahının kefareti ödesin; çünkü iyi meyve vermeyen her ağaç kesilecek ve ateşe atılacaktır. Bağlı olan bir adam vardı ve bağın ortasında, içinde güzel bir incir ağacı olan bir bahçe bulunuyordu. Üç yıldır mal sahibi ağaca geliyor ve üzerinde hiç meyve bulamıyordu; ve tüm öbür ağaçların meyve verdiğini görünce, bağcısına şöyle dedi: Bu kötü ağacı kes, çünkü araziye yük oluyor. Bağcı karşı-

lık verdi: Değil efendim; çünkü güzel bir ağaç. Palmiye ve pelesenk ağacının incirden daha soylu olduğunu bilmen gerek. Ama evimin avlusuna bir palmiye ve bir de pelesenk ağacı fidanı dikmiş ve çevresine hayli para harcayarak duvar çevirmiştim.

Fakat bunlar meyve yerine yığılıp kalan yaprak verip, evimin önündeki araziyi de verimsizleştirtince, ikisini de ortadan kaldırdım. Şimdi, diğer bütün ağaçların meyve verdiği bağıma ve bahçeme yük olan evimin uzağındaki bir incir ağacını nasıl bağışlayayım? ona daha fazla katlanmayacağım. O zaman bağcı cevap verdi; Efendim, toprak oldukça zengin. Bu bakımdan, bir yıl daha bekle. Ben incir fidanının dallarını budayıp, kendinden toprağın verdiği tüm fazlalıkları alayım ve taşlı kuru bir araziye koyayım; böyle yapınca meyve verecektir. Mal sahibi; Şimdi git ve öyle yap; bekleyeceğim ve incir fidan da meyve verecek. Bu benzetmeyi anlıyorsunuz değil mi? Havariler cevap verdiler: Hayır Rabbuni, anlayamadık bu nedenle onu bize açıklayın.

İsa karşılık verdi: Ben, size diyorum ki, mal sahibi Allah'tır, bağcı da O'nun kanunu. Allah'ın Cennette palmiye ve pelesenk ağaçları vardı; şeytan palmiye ağacı, ilk insan da pelesenk ağacıdır. Allah, bunları çıkarıp attı. Çünkü salih ameller meyvesini vermiyorlar, bunun yerine pek çok melekleri ve pek çok insanları ayıplayan dinsizce sözler sarf ediyorlardı. Şimdi, Allah insanı dünyaya, tüm emir ve yasaklarına göre Allah'a kulluk eden yaratıklarının arasına indirmiştir.

Allah'ın meleği ve ilk insanı bağışlamayıp, meleği ebedi, insanı da bir süre için cezalandırdığını görerek diyorum ki, meyve vermeyen insanı Allah kesip, Cehenneme mahkum eder. Bu konuda Allah'ın kanunu der ki, bu hayatta insan

için pek çok iyi şeyler vardır ve bu nedenle salih ameller işleyebilmesi için sıkıntılar çekmesi Ve dünyevi iyiliklerden yoksun kalması gerekmektedir. Dolayısıyla, Allah'ımız insanın Pişman olmasını bekler. Ben, size diyorum ki, Allah'ımız insanı çalışmaya mahkum etmiştir ki, Allah'ın dostu ve peygamberi Eyüp der: Kuşun uçmak için, balığın da yüzmek için doğduğu gibi, insan da çalışmak için doğar. Allah'ın bir peygamberi olan Davut'ta şöyle der: Elimizin emeğini yiyecek kutsanacağız ve bu bizim için iyidir. Bu nedenle, herkes niteliğine göre çalışsın.

Şimdi söyleyin bana, babamız Davut ve oğlu Süleyman elleriyle çalışmışlarsa, Günahkarın ne yapması gerekir? Yuhanna dedi: Öğretmen, çalışmak yerinde olan bir şey, ama bunu yoksullar yapmalı. İsa karşılık verdi: Çünkü onlar başka türlü yapamaz. Ama bilmez misin ki, iyilik iyi olmak için gereklilikten azat olmalıdır? Böyle de, güneş ve diğer gezenler, başka türlüünü yapamamışlar diye Allah'ın hükümleriyle güçlen dirilmişlerdir ve bu nedenle de, her hangi bir liyakatleri yoktur. Söyleyin bana, Allah çalışma hükmünü koyduğu zaman, Yoksul insan yüzünün teriyle yaşayacaktır mı dedi? Ve Eyüp, Kuş uçmak için doğar, yoksul insan da çalışmak için doğar mı dedi? Hayır, Allah insana Ekmeğini yüzünün teriyle yiyeceksin ve Eyüp de İnsan çalışmak için doğmuştur demiştir. Bu bakımdan, yalnızca insan olmayan bu hükmün dışındadır. Emin olun ki, her şeyin pahalı olmasının nedeni, pek çok haylaz insanın bulunmasıdır. Eğer, bunlar çalışacak olsalar, bazısı toprağı sürse, bazısı da sular da balıkçılık yapsa, dünyada bolluk üstü bolluk olur. Ve yokluklar nedeniyle, korkunç Hüküm Gününde hesap vermek gerekecektir.

Bırakın, insan bana bir şeyler desin. Dünyaya ne getirdi ki, bu nedenle haylaz haylaz yaşasın? Çıplak ve hiçbir şey yapamayacak biçimde doğduğu ortada. Bundan dolayı da, bulduğu şeylerin tümünün sahibi değil, dağıtıcısıdır o. Ve o korkunç günde bunların hesabını verecektir. İnsanı vahşi hayvanlar gibi yapan iğrenç şehvetten çok korkmak gerekir; çünkü düşman kişinin kendi evi içindedir. Bu bakımdan, düşmanın gelemeyeceği herhangi bir yere gitmen mümkün değildir. Ah, niceleri şehvet yüzünden helak olup gittiler! Şehvet yüzünden tufan oldu, o kadar ki, dünya Allah'ın merhameti önünde silinip gitti de, yalnızca Nuh ve seksen üç insan kurtuldu. Şehvet yüzünden Allah üç Lanetli şehri yerle bir etti ve içlerinden yalnızca Lut ve iki kızı kurtuldu. Şehvet yüzünden Bünyamin'in kabilesi tümüyle sönüp yok oldu.

Ve bakın size diyorum ki, şehvet yüzünden ne kadar insanın helak olduğunu size anlatacak olsam, beş günlük süre yetmez. Yakup karşılık verdi: Ey Efendim, şehveti simgeleyen nedir? İsa cevap verdi: Şehvet, gem vurulmamış bir aşk arzusudur; akıl tarafından yönlendirilmezse, insan zihin ve duygularının sınırlarını aşar, öyle ki, insan kendini bilmeden, nefret etmesi gereken şeyi sever. İnanın bana, insan, böyle bir şeyi Allah kendisine verdi diye değil de, sahibi olarak bir şeyi severse, bir zani olur; çünkü Yaratıcısı Allah'la birlikte olması gereken ruhu yaratıkla birleştirmiştir. Ve, işte Allah İşaya peygamber aracılığıyla ağlayarak der: Sen pek çok aşıklarla zina ettin; buna rağmen bana dön, seni kabul edeceğim. Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, eğer insanın kalbinde içten bir şehvet olmazsa, dışta kötülüklere düşmez; çünkü, kök giderse ağaç

hemen ölür. Bu nedenle insan, Yaratıcısının kendisine verdiği hanımla yetinsin ve başka bir kadını unutsun. Andreas karşılık verdi: insan, yaşadığı şehirde o kadar çok varken, kadınları nasıl unuttur? Ey Andreas, şehirde yaşayan insana, şehrin zarar vereceği ortada; görülüyor ki, şehir her kötülüğü emen bir süngerdir.

Nasıl asker, kale çevresinde düşmanlar olduğu zaman, vatandaşlar adına her zaman ihanetten korkarak ve kendini her türlü saldırıya karşı koruyarak yaşıyorsa, insana da şehirde yaşamak yaraşır. Aynen böyle de, diyorum ki size, insan dıştan gelen her türlü günah dürtüsünü itsin ve nefisten korksun, çünkü onun kirli şeylere karşı taşın bir arzusu vardır. Ama her türlü şehvi günahın kaynağı olan göze gem vurmazsa, kendini nasıl korusun? Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, maddi gözleri olmayan, üçüncü dereceye kadar olan cezaları görmekten emindir; halbuki, gözleri olan yedinci dereceye kadar cezalandırılır.

İlyâ peygamber zamanında, İlyâ iyi yaşantısı olan kör bir adamı ağlarken görüp, ona sordu: Niye ağlıyorsun, ey kardeş? Kör adam cevap verdi: Ağlarım, çünkü Allah'ın kutsal İlyâ Peygamberi göremiyorum. O zaman, İlyâ kendisini azarlayıp dedi: Bırak ağlamayı ey adam, çünkü ağlamakla günaha giriyorsun. Kör adam karşılık verdi: Söyle bana şimdi, ölüleri kaldıran ve gökten ateş indiren Allah'ın kutsal bir peygamberini görmek günah mıdır? İlyâ cevap verdi: Gerçeği konuşmuyorsun; çünkü İlyâ senin dediklerinin hiçbirini yapamaz. Senin gibi bir insandır o.

Dünyadaki tüm insanlar, tek bir sineği meydana getiremezler. Kör adam dedi: Sen böyle dersin ey adam, çünkü

İlya her halde bazı günahların nedeniyle seni azarladı da, bu bakımdan ondan nefret ediyorsun. İlya karşılık verdi: gerçeği söylüyorsundur; çünkü, ey kardeş, eğer İlya'dan nefret edersem Allah'ı severim ve İlya'dan ne kadar nefret edersem, Allah'ı o kadar çok severim.

Bunun üzerine, kör adam çok kızdı ve dedi: Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, sen dinsizin birisin! insan Allah'ın peygamberinden nefret ederken, Allah sevinebilir mi? Defol git, seni daha fazla dinlemek istemiyorum çünkü! İlya karşılık verdi: Kardeş, şimdi bedenle görmenin nasıl kötü olduğunu zekanla görebiliyorsundur. Çünkü İlya'yı görmek için göz istersin, ruhunla da İlya'dan nefret edersin. Kör adam karşılık verdi: Hemen defol git, çünkü sen şeytansın. Allah'ın kutsalına karşı beni günaha katacaksın. O zaman İlya ah çekti ve gözyaşları içinde dedi: Gerçeği söyledin ey kardeş, çünkü görmeyi arzu ettiğin benim bedenim seni Allah'tan ayırır. Kör adam dedi: Seni görmek istemiyorum; hem, gözlerim olsa, seni görmemek için kaparım. O zaman İlya dedi: Bil ki kardeş, ben İlya'yım! Kör adam karşılık verdi: Doğruyu söylemiyorsun.

O zaman İlya'nın havarileri dediler: Kardeş, O' Allah'ın peygamberi İlya'nın ta kendisidir. Söyleyin bana dedi kör adam, Eğer o peygamberse, ben hangi soydanım ve nasıl kör oldum? İlya cevap verdi: Sen Levi kabilesindensin ve Allah'ın mabedine girerken, mabedin yanında bir kadına şehvetle baktığından Allah'ımız görme gücünü aldı. O zaman, kör adam ağlayarak dedi: Bağışla beni ey Allah'ın kutsal peygamberi; sana dediklerimden dolayı günaha girdim; seni görmüş olsaydım, günah işlemeyecektim.

İlyâ karşılık verdi: Allah'ımız bağışlasın seni ey kardeş, çünkü benim hakkımda bana doğruyu söylediğini biliyorum; çünkü kendimden ne kadar çok nefret edersem, o kadar çok Allah'ı severim; ve eğer beni görsen, Allah'ın razı olmadığı arzunu yatıştır. Çünkü senin Yaratıcın İlyâ değil, Allah'tır; bu bakımdan ben senin için şeytanım dedi İlyâ ağlayarak; çünkü sana Yaratıcıdan yüz çevirttim. O halde ağla kardeş, çünkü senin hakkı batıldan ayırt ettirecek ışığın yok. Ama olsaydı, benim akidemi hor görmeyecektin. Bu nedenle, sana diyorum ki, pek çokları beni görmek arzular ve uzaklardan beni görmeye gelirler ve bunlar sözlerimi hor görürler. Dolayısıyla onlar için, kurtuluşları için, gözlerinin olmaması daha iyi, çünkü kendileri gibi yaratılardan zevk alan ve Allah'tan zevk almaya çalışmayan herkes kalbinde bir put yapıyor ve Allah'ı bırakıyor. Sonra İsa iç çekerek dedi: İlyâ'nın dediklerinin hepsini anladınız mı?

Havariler cevap verdiler: Gerçekten anladık ve burada, yeryüzünde puta tapıcı olmayan pek az kişi bulunduğunu görüp, ne diyeceğimizi bilemiyoruz.

O zaman İsa dedi: Doğru söylüyorsunuz, çünkü, şimdi İsrailîliler beni Allah yerine koyarak, kalplerindeki puta tapıcılığı yerleştirmek arzusundaydılar; pek çokları Allah olduğumu söylersem tüm Yahudiye'ye hakim olabileceğimi ve sürekli nefis bir yaşantı içinde reisler arasında kalmayıp, çöllük, yerlerde yoksulluk içinde yaşamak istediğimden deli olduğumu söyleyerek, öğretimi hakir görmektedirler. Ey, sinelerde ve karıncalardaki ışığa değer verip, yalnızca meleklerde, peygamberlerde ve Allah'ın kutsallarında bulunan ışığı hor gören talihsiz insan!

O halde, göz korunmayacak olursa ey Andreas diyorum ki sana, baş aşağı şehvetle düşmemek mümkün değildir. Bu konuda, Yeremya peygamber ağlaya ağlaya gerçeği söylüyordu: Gözüm ruhumu çalan bir hırsızdır. Böyledir, çünkü babamız Davut'da Rabb'imiz Allah'a en büyük özlemle, yatarsız şeylere bakmaktan gözlerini çevirmesi için dua ediyordu. Gerçekten sonu olan her şey boşunadır. Öyleyse, söyleyin bana, bir kimsenin ekmek alacak iki kuruşu olsa, onu duman almak için harcar mı? Kesinlikle hayır; şundan ki, duman gözleri incitir ve vücuda hiçbir gıda vermez. İşte insan da aynen böyle yapsın, çünkü o gözlerinin bakışı ve kalbinin bakışıyla -basiret- Yaratıcısı Allah'ı ve iradesinin verdiği temiz lezzeti tanımaya çalışmalı ve Yaratıcıyı yitirmeye neden olan yaratılanı amaç edinmemelidir.

İnsan, bir şeye baktığı ve o şeyi insan için yaratan Allah'ı unuttuğu her vakitte günah işlemiş olur. Çünkü eğer bir arkadaşın kendisini hatırd tutması için sana herhangi bir şey verse ve sen de onu satıp, arkadaşını unutsan, arkadaşına karşı suç işlemiş olursun, işte, insan da böyle yapar; çünkü, yaratılana bakıp, onu insanın sevgisi için yaratmış olan Yaratıcıyı hatırd tutmadığı zaman, akılsızlığından yaratıcısı Allah'a karşı günaha girer, Bu bakımdan, kadınlara bakıp, kadını erkeğin iyiliği için yaratan Allah'ı unutan kişi, kadını sevecek ve arzulayacaktır. Ve bu şehveti o dereceye zorlayıp gelecektir ki, sevilen şeye benzeyen her şeyi sevecek, bu şekilde hatırlanması bir utanç olan bu işin günahı doğacaktır. O halde, eğer insan gözlerine gem vuracak olursa, nefsinin üzerinde hakim olacak, o da kendisine sunulmayan şeyi arzulamayacaktır. Çünkü böylece beden ruha tabi olacaktır. Nasıl gemi rüzgarsız hareket edemezse, beden de can olmadan günah işleyemez.

Sonra, pişman olanın masal söylemeyi ibadete çevirmesi gerekir. Bu Allah'ın bir hükmü olmasa bile, akıl bunu gösteriyor. Çünkü her haylaz kelimedede insan günaha girer ve Allah'ımız günahı ibadetle siler. Çünkü ibadet ruhun savunucusudur; ibadet ruhun ilacıdır; ibadet kalbin savunmasıdır; ibadet inancın silahıdır, ibadet nefsin gemidir; ibadet bedenin, günahla bozulmasını önleyen tuzudur. Size diyorum ki, ibadet hayatımızın elleridir; bununla, ibadet eden kişi hüküm gününde kendisini koruyacaktır çünkü ruhunu burada, yeryüzünde günden uzak tutacak ve kalbini kötü arzuların değmesinden koruyacaktır; nefsinin Allah'ın kanunu içinde tutup, istediği her şeyi Allah'tan alarak bedeni de takva yolunda yürüdüğü için şeytanı kızdıracaktır.

Huzurunda durduğum Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, ibadet etmeyen insan, derdini köre açan dilsiz bir adamdan; merhemsiz iyileştirilebilen fistülden, hareket etmeden kendini savunan veya silahsız olarak bir başkasına saldıran, dümen-siz kürek çeken veya tuz olmadan ölü bedeni koruyan bir adamdan daha çok salih amel sahibi değildir. Çünkü Beni, eli olmayan alamaz. Eğer insan gübreyi altına ve çamuru şekerle çevirebilecek olsa, ne yapar? Sonra, İsa sustu, havariler cevap verdiler: Kimse, altın ve şeker yapmaktan başka bir işe kendini koşmaz. O zaman İsa dedi: Şimdi, neden insan aptalca masal anlatıcılığı ibadete dönüştürmez? Zaman kendine Allah tarafından Allah'a karşı gelsin diye mi verilmiştir yoksa? Hangi reis kendi üzerine savaş açsın diye bir şehri tebasına verir? Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, eğer insan boş konuşmakla ruhunun ne hallere girdiğini bilmiş olsa, konuşmaktansa hemen dilini dişleriyle koparır. Ey zavallı dünya! Bugün insanlar ibadet için toplanmazlar da,

mabedin verandalarında ve mabedin ta içinde şeytan boş konuşma kurbanlarını alır ve utanç duymadan sözünü edemediğim şeylerden daha kötü olan da budur.

Boş konuşmanın meyvesi budur ki, zihni gerçeği anlamayacak biçimde zayıflatır; nasıl, yarım kiloluk pamuk yükünü taşımaya alışmış bir at on kiloluk taşı taşıyamazsa, aynen öyle.

Fakat bundan daha kötüsü, insanın zamanını şaka matrakla geçirmesidir, İbadet etmek istediği zaman, şeytan aklına şu aynı şakaları getirir, o kadar ki, Allah'ın merhametini çekip, günahlarının affını sağlamak için günahlarına ağlaması gerektiği zaman, gülmekle Allah'ın kızgınlığını çeker; O da kendisini cezalandıracak ve fırlatıp atacaktır.

Öyleyse, yazıklar olsun şaka matrakla boş vakit geçirenlere! Ama Allah'ımız şaka edip boş vakit geçirenleri iğrenek alırsa, ya komşusuna iftira edip, mırıldanıp duranı nasıl alacak ve çok gerekli bir işle uğraşır gibi günahla uğraşanların durumu ne olacaktır? Ah murdar dünya, senin Allah'ın nasıl elem verici bir cezasına çarpılacağını tasavvur edemiyorum! Öyle de, pişman olan, diyorum ki o sözlerini altın fiyatına vermelidir. Havarileri karşılık verdiler: Ama bir insanın sözlerini altın fiyatına kim alır? Kesinlikle hiç kimse ve nasıl pişman olacaktır? Mutlaka aç gözlü olacaktır o! İsa cevap verdi: Öylesine ağır kalpleriniz var ki, ben onları kaldıramıyorum. Bu, bakımdan, her sözde size anlamı da söylemem gerekiyor. Ama size sırlarını öğrenme lütfun da bulunan Allah'a şükredin. Pişman olan, konuştuğunu satsın demiyorum. Konuştuğu zaman, altın çıkarıyormuş gibi düşünsün diyorum. Çünkü kuşkusuz böyle yapmakla, nasıl altın

gerekli şeyler için harcanırsa, o da yalnızca konuşması gerektiği zaman konuşacaktır. Ve nasıl kimse altını vücudunu incitecek bir şey için harcamazsa, o da ruhunu incitebilecek bir şeyin sözünü etmesin.

Vali bir mahpusu yakalayıp da sorguya çekerken zabıt katibi de konuşulanları kayda geçiriyorsa, söyleyin bana, böyle bir adam nasıl konuşur? Havariler cevap verdiler: Yerinde ve korkarak konuşur ki, kuşku uyandırmasın; ve valiyi sinirlendirebilecek herhangi bir şey söylememek, aksine serbest bırakılabilecek şekilde konuşmanın yollarını aramak için dikkat eder. O zaman, İsa karşılık verdi: Ruhunu yitirmemek için, pişman olanın da yapması gereken budur. Çünkü Allah her insana zabıt katibi olarak, biri yaptığı iyilikleri, diğeri de kötülükleri yazan iki melek vermiştir. Öyleyse, eğer bir insan merhamet görmek istiyorsa, altını ölçtüğünden daha çok konuşmasını ölçsün.

Hırs ve tamaha gelince, bu da sadaka vermeye çevrilmelidir. Ben, size diyorum ki, nasıl terazinin denge olarak merkezi varsa, tamahkarın da sonunda varacağı yer olarak Cehennem vardır. Neden biliyor musunuz? Anlatacağım size: Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, tamahkar diliyle sessiz bile olsa yaptıklarıyla der: Benden başka Allah yoktur.

Sahip olduğu ne varsa, başını, sonunu, çıplak doğup, her şeyi ardında bırakarak öleceğini düşünmeden istediği gibi harcar. Şimdi söyleyin bana, Hirodes size bakmanız için bir bahçe verse, siz de kendinizi hemen sahip yerine koyup, Hirodes'e hiç meyve göndermeseniz ve Hirodes size adam gönderip meyve istediğinde elçileri kovsanız, söyleyin bana,

kendinizi bu bahçenin kralları yapmış olmaz mısınız? Mutlaka, öyle. Şimdi, diyorum ki size, aynen tamahkar adam da böyle, Allah'ın kendi ne vermiş olduğu zenginliği üzerinde kendini ilah yapar.

Hırs ve tamah, zevkine göre yaşamasının günahıyla Allah'ı yitiren ve kendinden gizli olup, çevresini iyilikleri yerine koyduğu geçici şeylerle kuşatan Allah'tan memnun olmayan nefsin bir susuzluğudur; ve bu susuzluk arttıkça, kendini o kadar çok Allah'tan uzaklaşmış bulur. Ve Günahkarın doğru yolu bulması, tövbe etme lütfun da bulunan Allah'tandır. Babamız Davut ta şöyle der: Bu değişim Allah'ın sağ elinden gelir. Pişmanlığın nasıl olması gerektiğini bilmek istiyorsanız, size insanın ne tür bir şey olduğunu anlatmam lazım. Ve bugün bize iradesini sözlerim aracılığıyla bildirme lütfunda bulunan Allah'a şükürler edelim. Bundan sonra ellerini kaldırıp dua ederek, dedi: Merhametiyle bizi yaratan, bize Doğru Elçinin diniyle kulların insanlar mertebesi veren Kadir ve Rahim Rab Allah, tüm nimetlerin için sana şükreder, günahlarımıza hayıflanarak, ibadet kılıp zekat vererek, oruç tutup Kelimen üzerinde çalışarak, iradeni bilmeyenlere öğreterek, Senin sevgin için dünyanın sıkıntılarını çekerek ve Sana kulluk için ölüm üzerine hayatımızdan geçerek seve seve yalnızca Sana ibadet ederiz.

Sen ey Rabb, seçtiklerini koruduğun gibi, Kendi benliğin aşkına ve bizi kendisi için yarattığın Elçin aşkına ve tüm kutsal kulların ve peygamberlerin aşkına bizi şeytandan, bedenden ve dünyadan koru! Havariler karşılık verdiler: Amin, Amin Rabb, Amin ey merhametli Allah'ımız. Cuma günü gelince, sabah erkenden ibadetten sonra İsa havarileri-

ni topladı ve onlara dedi: Oturalım; çünkü işte bu günde Allah insanı yeryüzünün çamurundan yarattı; bende, insanın nasıl bir şey olduğunu size anlatacağım. Herkes oturunca yeniden dedi: Allah'ımız, yaratıklarına iyiliğini, merhametini ve hoşgörülüğü ve adaletiyle birlikte kudretini de göstermek için birbirine zıt dört şeyden bir terkip meydana getirdi ve bunları, -toprak, hava, su ve ateş- her biri zıddını dengelesin diye insan denilen nihai bir nesnede birleştirdi. Ve bu dört şeyden, sinirler, damarlarla birlikte ve tüm iç parçaları ile birlikte et, kemik, kan, ilik ve deriden oluşan insan vücudu olarak bir kap yaptı; içine Allah, bu hayatın iki yönü olarak ruh ve nefsi yerleştirdi; orada yağ gibi yayıldığı için nefse yerleşim bölgesi olarak vücudun her parçasını verdi.

Ve ruha da yerleşim bölgesi olarak, nefisle birleşip tüm hayata egemen olması için kalbi verdi. İnsanı bu şekilde yaratan Allah, içine akıl denilen bir ışık yerleştirdi ki, deri, nefis ve ruhla tek bir hedefte -Allah'a kulluk için çalışmak- birleşsin. Bundan sonra, bu eseri Cennete koyunca, akıl, şeytanın dürtmesiyle nefsin ayartmasına uğradı, beden rahatını yitirdi, nefis kendisiyle yaşadığı zevki yitirdi ve ruh da güzelliğini yitirdi. Böylesi kötü bir duruma düşen insan, akıl tarafından engellenmediğinden çalışmakta huzur bulamayıp, zevk peşinde koşan nefisle, gözlerin kendine gösterdiği ışığın peşinden gider; bundan dolayı da, gözler, boş şeylerden başka bir şey görmediğinden kendini aldatır ve böylece dünyevi şeyleri seçerek günah işler.

İşte, Allah'ın rahmetiyle, insanın aklının iyiyi kötüden seçmek ve gerçek zevki ayırt etmek için yeniden aydınlatılması gerekmektedir; bunu bilmekle Günahkar tövbeye yöne-

lir. Bu bakımdan, Ben, size diyorum ki, eğer Rabb'imiz Allah insanın kalbini aydınlatmazsa, insanın akıl yürütmelerinin hiçbir önemi yoktur. Yuhanna karşılık verdi: O halde, insanların konuşması hangi, amaca hizmet etmektedir? İsa cevap verdi: İnsan, insan olarak insanı tövbeye yöneltmek için hiçbir işe yaramaz; fakat insan, Allah'ın insanı doğruya çekmek için kullandığı bir araç olarak işe yarar. İşte Allah böyle, insanın kurtuluşu için gizli olarak insanda bir şeyler meydana getirir. Bu nedenle kişi, Allah'ın kendinde konuştuğu birini bulabilirim diye herkesi dinlemelidir.

Yakup karşılık verdi: Ey öğretmen, eğer sahte bir peygamber ve bize ders veriyormuş gibi davranan yalancı bir öğretmen gelecek olsa, ne yapmamız gerekir? İsa bir temsille cevap verdi. Bir insan ağını alıp balık tutmaya gider ve gittiği yerde pek çok balık yakalar, ama kötü olanları çıkarıp atar. Bir insan ekin ekmeye gider, ama yalnızca iyi toprağa düşen tane tohum taşır. Siz de aynen böyle yapmalısınız. Her şeyi dinlemeli, ama sadece gerçek ebedi hayata meyve taşıyacağından yalnızca gerçek olanı almalısınız. O zaman, Andreas karşılık verdi: Öyle, de gerçek nasıl bilinecektir? İsa cevap verdi: Musa'nın kitabına uyan her şeyi gerçek diye alırsınız. Biliyorsanız, Allah birdir, gerçek birdir; buradan giderek deriz ki, akide birdir ve akidenin anlamı birdir ve dolayısıyla din birdir.

Ben, size diyorum ki, eğer gerçek Musa'nın kitabından silinip çıkarılmamış olsaydı, Allah, babamız Davud'a ikinciye vermeyecekti. Ve Davud'un kitabı tahrif edilmemiş olsaydı, Allah İncil'i bana emanet etmeyecekti; çünkü Allah'ımız Rabb değişmez ve tüm insanlara tek bir mesajla konuşmuştur. Bu bakımdan, Allah'ın elçisi geleceği zaman, din sizlerin

benim kitabımda yaptıkları tahrifatın tümünü temizlemek için gelecektir. Sonra, bu satırları yazan Barnabas karşılık verdi: Ey öğretmen, kanunun tahrif edildiği ve yalancı peygamberin konuştuğu zamanlarda insan ne yapsın? İsa cevap verdi: Güzel bir soru Barnabas. Bu nedenle sana diyorum ki, böyle bir zamanda, insanlar sonunda Allah'a varacaklarını düşünmediklerin den pek az kişi kurtulur. Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki; insanı amacından, yani Allah'tan yüz çevirten her akide en kötü akidedir. Onun için, akidede göz önünde bulunduracağınız üç şey vardır, Allah'a karşı sevgi, kişinin komşusuna acıması ve Allah'a karşı gelen, O'na her gün karşı gelen kendinden nefret etmesi.

Öyleyse, bu üç temele zıt olan her akideden kaçın. Çünkü o en kötü olandır. Şimdi de hırs ve tamaha dönüyorum; ve size diyorum ki, nefis bir şeyi elde etmek istediği veya onu inatla koruduğu zaman, ki, böyle bir şeyin sonu olacak demelidir. Eğer onun sonu olacaksa, onu sevmenin delilik olduğu ortadadır. Bu bakımdan, kişiye yakışan, sonu gelmeyecek olanı sevmesi ve korumasıdır. Öyleyse, bir insanın haksızca kazandığı şeyleri hakça dağıtmakla, hırs ve tamah sadakaya dönüşsün. Ve sağ elin verdiğini, sol elin bilmemesine baksın. Çünkü münafıklar infakta bulunurken görünmek ve dünya tarafından övülmek arzu ederler. Ama boşunadır verdikleri, çünkü insan kim için çalışırsa, ücretini de ondan alır. O halde, eğer insan Allah'tan bir şey alacaksa, onun Allah'a kulluk etmesi yaraşır.

Ve infakta bulunurken, verdiğiniz her şeyi Allah sevgisi için Allah'a verdiğinizizi düşünmeye çalışın. Bu bakımdan,

vermekte yavaş davranmayın ve sahip olduğunuz şeyin, Allah sevgisi için en iyisini verin. Söyleyin bana, Allah'tan kötü olan bir şeyi almak ister misiniz? Ey toz toprak, kesinlikle hayır! O halde, eğer Allah sevgisi için kötü olan bir şeyi verirseniz, kendinize nasıl inanırsınız? Kötü bir şey vermekten hiçbir şey vermemek daha iyidir; çünkü vermemekle dünyaya göre bazı mazeretleriniz olacaktır; ama değersiz bir şey vermek ve en iyiyi kendisi için alıkoymakta, mazeretiniz ne olacaktır? Pişman olmakla ilgili size söylemem gereken şeylerin tümü bu kadar.

Barnabas karşılık verdi: Pişmanlık ne kadar sürmeli? İsa cevapladı: İnsan günah içinde oldukça, daima tövbe etmeli ve pişman olmalı. Dolayısıyla, insan hayatı boyunca her zaman günah işlediğinden, daima da pişman olmalıdır; ayak-kabılarınızın patladığı her vakit onları onarıyorsunuz, ama ayakkabılarınıza ruhunuzdan daha çok dikkat etmeyeceksiniz. İsa, havarilerini çağırıp, Gidin ve duyduklarınızı anlatın diyerek, onları ikişer ikişer tüm İsrail yöresine dağıttı. Havariler baş eğdiler ve İsa elini başlarının üzerine koyarak dedi: Allah'ın adıyla hastalara sıhhat verin, cinleri çıkarıp atın ve benim başrahibin önünde dediklerimi kendilerine anlatarak, İsrailileri benim ne olduğum konusunda aldatmayın.

Sonra, bu satırları yazanla, Yakup ve Yuhanna dışında hepsi ayrıldı; ve tüm Yahudiye içine girip, İsa'nın kendilerine anlattığı gibi pişman olmayı anlattılar, her türlü hastalığı iyileştirdiler. O kadar ki, İsrail'de, İsa'nın Allah birdir ve İsa Allah'ın peygamberidir şeklindeki sözleri tasdik edildi ve bir kalabalık gördüklerinde hastaları iyileştirmekle ilgili olarak İsa'nın yaptığını yaptılar. Ama şeytanın oğulları İsa'ya sıkıntı

vermek için bir başka yol buldular. Bunlar Rahiplerle yazıcıları.

Ardından, İsa'nın İsrail üzerinde krallığa göz diktiğini söylemeye başladılar. Fakat avamdan korktukları için, İsa'ya karşı gizli gizli planlar kurdular. Tüm Yahudiye'yi geçtikten sonra, Havariler İsa'ya geri döndüler, o da kendilerini bir babanın oğullarını kabul ettiği gibi kabul ederek dedi: Söyleyin bana, Allah'ımız Rabb ne işler yaptı? Emin olun ki, şeytanın ayaklarınızın altına düştüğünü ve onu bağcının üzüm-leri ezdiği gibi ezdiğinizi gördüm! Havariler karşılık verdiler: Ey öğretmen, sayısız hastayı iyileştirdik ve insanlara eziyet eden pek çok cinleri çıkarıp attık. İsa dedi: Allah sizi afetsin ey kardeşler, çünkü her şeyi yapan Allah olduğu halde, biz iyileştirdik demekle günaha girdiniz. O zaman dediler: Budalaca konuştuk; bu bakımdan, ne diyeceğimizi bize öğretin.

İsa cevap verdi: Her, iyi işte, Allah yaptı Söyleyin, her kötü işte de günah işledim Söyleyin. Böyle yapacağız dedi Havariler ona. Sonra İsa dedi: İsraililer, Allah'ın, benim elimle yaptıklarını şu kadar insanın elleriyle de yaptığını görünce ne diyorlar? Havariler cevap verdi: Tek bir Allah'ın bulunduğunu ve senin Allah'ın peygamberi olduğunu söylüyorlar. İsa neşeli bir yüzle karşılık verdi: Ben, kulunun arzusunu hor görmeyen Allah'ın kutsal adını yüceltmek ve övmek isterim! Ve bunu dedikten sonra istirahatata çekildiler.

İsa çölden ayrılıp, Kudüs'e vardı; bunun üzerine tüm insanlar O'nu görmek için mabede koşuştular. Mezmurlar okuduktan sonra İsa, yazıcıların çıkmak adetine oldukları mabedin kürsüsüne çıkarak, eliyle sus belirtisi yapıp dedi:

Bizi alevli ruhtan değil, yeryüzünün çamurundan yaratan Allah'ın kutsal adını yüceltir ve överim, ey kardeşler. Günah işlediğiniz zaman, Allah'ın huzurunda merhamet bulunuz ki, şeytan bunu hiç bulmayacaktır, çünkü o gururu yüzünden, alevden olması nedeniyle her zaman soylu olduğunu söylediğinden bunu hiç bulmayacaktır. Duydunuz mu kardeşler, babamız Davut'un Allah'ımız için, toprak olduğumuzu ve ruhumuzun gidip, bir daha geri dönmeyeceğini göz önüne alarak bize merhamet etmiştir dediğini? Bu sözleri bilenler ne kadar kutsaldır, çünkü onlar, günahattan sonra tövbe ederek ve günahları sürüp gitmeyerek, Rabblerine karşı sonsuza değin günah işlemezler. Kendilerini yüceltenlere yazıklar olsun, çünkü onlar Cehennemin yakıcı kömürleri olarak azaltılacaklardır.

Söyleyin bana kardeşler, kendi kendini yüceltmenin nedeni nedir? Burada, yer üzerinde her hangi bir iyilik var mıdır acaba? Kesinlikle hayır; çünkü Allah'ın peygamberi Süleyman'ın dediği gibi, Güneşin altında bulunan her şey boştur. Eğer dünyada bulunan şeyler bize kendimizi kalbimizde yüceltme nedeni vermiyorsa, hayatımız çok daha az verir bunun nedeni; çünkü, insanın altındaki tüm yaratıklar bize karşı savastıklarından pek çok dert ve ızdıraplarla yüklüdür o.

Yazın yakıcı sıcağından niceleri can vermiştir, niceleri kışın soğuğundan ve donundan ölmüştür; yıldırımdan ve doludan ölmüştür niceleri; niceleri de hastalıklardan ve kıtlıktan veya vahşi hayvanlara yem olarak, yılanlar tarafından ısırılarak, yemekten boğularak ölmüştür! Ey, her yerde tüm yaratıkların kendisi için tuzak kurduğu ve altında ezilecek kadar kendini yücelten talihsiz insan! Ya, yalnızca fena şey-

ler arzulayan beden ve canı için, günden başka bir şey teklif etmeyen dünya için, şeytana kulluk edip, Allah'ın kanununa göre yaşayan herkese eziyet ve zulmeden Lanetliler için ne diyeyim? Açıktır ki kardeşler, eğer bir insan, babamız Davud'un dediği gibi Sonsuzluğa gözleriyle bakarsa günaha girer.

Kişinin kendini kalbinde yüceltmesi, bağışlanmaması için Allah'ın rahmetini ve acımasını kilitlemekten başka bir şey değildir. Çünkü babamız Davut der ki: Allah'ımız toprak olduğumuzu ve ruhumuzun gidip bir daha dönmeyeceğini bilir. Kim kendini yüceltirse, toprak olduğunu inkar etmiş olur. Bu yüzden de ihtiyacını bilmeyerek yardım istemez ve böylece yardımcısı olan Allah'ı kızdırır. Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, şeytan kendi zavallılığını bilse ve her zaman hiçbir eksik ve kusur bulunmayan Yaratıcısından merhamet isteseydi, Allah şeytanı bağışlardı.

İşte böyle kardeşler, ben yeryüzünde yürüyen ve size pişman olun ve günahlarınızı bilin diyen bir insanım. Toprağım ve çamurum. Diyorum ki kardeşler, Roma askerleri aracılığıyla şeytan, benim Allah olduğumu söylediğinizde sizi aldattı. Bu bakımdan, sahte ve yalan ilahlara kulluk ederek Allah'ın lanetine uğradıklarından, aman onlara inanmayın; babamız Davut bile onlara şöyle lanet okur: Ulusların tanrıları gümüş ve altındır, kendi ellerinin eseridir; gözleri vardır, görmezler; kulakları vardır, duymazlar; burunları vardır koklamazlar, ağızları vardır yemezler; dilleri vardır, söylemezler; elleri vardır dokunmazlar; ayakları vardır, yürümezler.

Bu nedenle babamız Davut sağ ve diri olan Allah'ımıza dua ederek dedi: Onları yapanlar ve onlara güvenenler de onlar gibi olsunlar. Ey duyulmamış gurur, Allah tarafından topraktan yaratıldığı halde kendi durumunu unutan ve kendi keyfine göre seve seve ilah yaratan insanın ah bu gururu! Burada o, sanki Allah'a kulluk etmekte hiçbir yarar yoktur diyerek, Allah'la sessizce alay etmektedir. Çünkü yaptıkları bunu gösteriyor. Şeytan size benim Allah olduğuma inandırarak, sizi bu duruma düşürmek istedi ey kardeşler; çünkü bir sineği bile yaratamayan ve geçici ve ölümlü olan ben her şeye kendim muhtaç olduğumdan, size yararlı hiçbir şey veremem.

O halde bunu yapmak Allah'a aitken ben her şeyde nasıl yardım edebilirim? Öyleyse Allah'ımız olarak, sözüyle Kainat'ı yaratan yüce Allah'ı alacak ve başka dinden olanlarla ve ilahlarıyla alay mı edeceğiz? Buraya, mabede dua etmek için iki kişi geldi; biri ferisi ve diğeri de bir vergi görevlisiydi. Feri'si ibadet yerine yaklaşp yüzünü yukarı tutarak şöyle dua etti: Şükürler olsun sana ey Allah'ımız Rabb, çünkü ben her kötülüğü yapan öteki insanlar, Günahkarlar ve özellikle şu vergi görevlisi gibi değilim. Şundan ki, haftada iki kez oruç tutar ve varımın yoğunum onda birini veririm.

Vergi görevlisi uzakta durup yere doğru eğildi ve göğsüne vura vura başı eğik dedi: Rabb, ben ne göğe, ne de ibadet yerine bakacak değilim, çünkü pek çok günahlar işledim; bana merhamet et! Ben, size diyorum ki, vergi görevlisi mabetten Ferisi'den daha iyi bir durumda indi; çünkü Allah'ımız tüm günahlarını affedip onu temize çıkardı. Ama ferisi vergi görevlisinden daha kötü durumda mabetten indi; çün-

kü Allah'ımız yaptıklarını nefretle karşılayıp onu reddetti. Olur ya, bir insanın bahçe haline getirdiği ormanı kestin diye balta kendi kendiyile öğünsün mü? Asla, çünkü her şeyi yapan insandır; baltayı da kendi elleriyle yapmıştır.

Ve sen ey insan, Allah'ımızın seni çamurdan yarattığını ve yapılan her iyiliği sende O'nun yaptığını göre göre, iyi bir şey yaptım diye kendinle öğünür müsün? Ve hangi nedenle komşunu hor görürsün? Bilmez misin ki, eğer Allah seni şeytandan korumamış olsaydı, sen şeytandan daha kötü olurdun. Şimdi bilmez misin ki, tek bir günah en güzel meleşti en iğrenç şeytan yapar. Ve dünyaya gelen en tam insan Adem'i tüm soyuyla birlikte bizim çektiklerimizi çeken zavallı bir varlık haline getirdi. O halde hiç korkmadan kendi keyfince yaşayabileceğin faziletle ilgili hangi hükme sahipsin ki? Yazıklar olsun ey çamur, çünkü kendini seni yaratan Allah'ın üstüne çıkardığından, sana tuzak kuran şeytanın ayaklarının altına indirileceksin.

Ve İsa böyle deyip ellerini Rabbe kaldırarak dua etti. Ve insanlar da Amin, Amin, dedi. Duasını bitirince mabedin kürsüsünden indi. Bunun üzerine başına pek çok hasta üşüştü ve onları iyileştirerek mabetten ayrıldı. O zaman, İsa'nın hastalığını gidermiş olduğu bir cüzzamlı, Simon kendisini yemeğe davet etti. İsa'dan nefret eden Rahipler ve bilginler, Roma askerlerine İsa'nın tanrılarına karşı söylediklerini bildirdiler. Kuşkusuz, O'nu öldürmenin yollarını aradılar, ama bulamadılar, çünkü halktan korkuyorlardı. İsa, Simon'un evine varıp, sofraya oturdu. Ve yemeğini yerken gördü ki, Meryem adında bir hayat kadını eve girip kendini İsa'nın ayakları altındaki yere atarak onları gözyaşlarıyla yıkıyor, değerli bir yağ sürüyor ve başının saçlarıyla siliyor.

Simon yemeye oturan herkesle birlikte bir rezaletle karşılaştığını düşündü. Ve kalplerinden dediler: Eğer bu adam bir peygamber olsa, bu kadının kim ve ne türden olduğunu bilir ve onu kendisine dokundurmaz. Bunu anlayan İsa şöyle dedi: Simon, sana söyleyecek bir şeyim var. Simon karşılık verdi: Konuş ey öğretmen, çünkü sözlerini arzuluyorum İsa dedi: Bir adama iki kişinin borcu vardı. Biri alacaklısına elli kuruş, diğeri beş yüz kuruş borçluydu. Sonra, bunlardan hiçbirinin ödeyecek bir şeyleri olmadığından paranın sahibi merhamete gelip borcu her ikisine de bağışladı. Bunlardan hangisi alacaklısını en çok sever? Simon cevap verdi: Kendisine daha büyük borç bağışlanmış olan. İsa dedi: İyi söyledin; sana diyorum ki, öyleyse bu kadına ve kendine bak; çünkü sen Allah'a iki kez borçlusun, biri bedeninin cüzzamından dolayı, diğeri de ruhun cüzzamından dolayı ki bu günahtır.

Rabbimiz Allah dualarımla merhamete gelip, senin bedenini ve ruhunu iyileştirmek istedi. Sen bu bakımdan beni az seversin. Çünkü benden hediye olarak az bir şey aldın. Ve böyle, ben evine gelince de benim ayağımı öpmedin ve başıma da yağ sürmedin. Ama bu kadın, bakın! Senin evine girer girmez, kendini doğruca ayaklarıma atıp, onları gözyaşlarıyla yıkadı ve değerli bir yağ sürdü. Bu bakımdan, bakın size diyorum ki, ona pek çok günahları bağışlandı, çünkü beni çok sevmiştir. Ve kadına dönüp, dedi: Huzur içinde var yoluna git, çünkü Allah'ımız Rabb günahlarını bağışlamıştır. Bir daha da günah işlememeye bak. İmanın seni kurtarmıştır.

Havarileri gece ibadetinden sonra İsa'nın yanına varıp, dediler: Ey öğretmen, gururdan kurtulmak için ne yapmalıyız? İsa cevap verdi: Yemek için bir reisin evine çağırılan bir

yoksul gördünüz mü hiç? Yuhanna karşılık verdi: Ben Hirodes'in evinde yemek yedim. Şöyle ki, seni tanımadan önce balığa gider ve Hirodes'in ailesine balık satardım. Böyle, ziyafet verdiği bir gün, ben o tarafa güzel bir balık götürürken beni durdurdu ve orada yemek yedirdi. O zaman İsa dedi: Şimdi, Kafirlerle nasıl yemek yedin? Allah seni bağışlasın ey Yuhanna! Ama söyle bana, sofraya nasıl oturdun? En yüksek yeri mi aradın? En nefis yemeği mi istedin? Sofrada, kendine soru sorulmadığı zaman konuştun mu? Kendini sofrada oturan diğer kimselerden daha mı değerli saydın?

Yuhanna cevap verdi: Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, kralın baronları arasında oturan kötü giyimli, yoksul bir balıkçı olduğumu görerek, gözlerimi kaldırmaya cesaret bile edemedim. Böyle iken, kral bana küçük bir et parçası verdiği zaman kralın bana gösterdiği teveccühün büyüklüğünden dünyanın benim olduğunu sandım. Ve işte diyorum ki, kral eğer bizim kanunumuza uymuş olsaydı, hayatımın bütün günlerinde seve seve ona hizmet ederdim. İsa haykırdı: Konuşma Yuhanna, çünkü Allah'ın gururumuzdan dolayı Ebi-ram gibi bizi Cehenneme atmasından korkarım! Havariler İsa'nın sözleri üzerine korkudan titrerken, O yine dedi: Bizi gururumuzdan dolayı Cehenneme atmaması için Allah'tan korkalım.

Ey kardeşler, bir reisin evinde ne yapıldığını Yuhanna'dan duydunuz mu? Dünyaya gelen insanlara yazıklar olsun, çünkü gurur içinde yaşarlarken zillet içinde ölecekler ve şaşırıp kalacaklar. Bu dünya da, Allah'ın insanlara ziyafet verdiği ve Allah'ın tüm kutsal kullarıyla peygamberlerinin yemek yediği bir evdir.

Ve size diyorum ki Ben, insan aldığı her şeyi Allah'tan alır. Bu bakımdan, insan kendi değersizliğini ve Allah'ın bizi besleyen büyük nimetleriyle birlikte yüceliğini de tanıyarak, en derin bir alçak gönüllülük içinde olmalıdır. Öyleyse, insanın, bu dünyada bu neden yapılır ve bu neden söylenir demesi değil, gerçekten, kendini dünyada Allah'ın sofrasında duracak değerde görmemesi meşrudur. Ruhumun huzurunda olduğu Allah sağ ve diridir ki, burada, yeryüzünde Allah'ın elinden alınan hiçbir şey küçük değildir, öyleyse insan, karşılığında tüm ömrünü Allah sevgisi için harcamalıdır. Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, Hirodesle yemek yemekle günah işlemiş değilsin ey Yuhanna, çünkü senin yaptığın bize ve Allah'tan korkan herkese bunu anlatman için Allah'ın bir takdiri idi. Böyle yapın dedi. İsa havarilerine, dünyada, Yuhanna'nın Hirodes'in evinde onunla yemek yerken yaşadığı gibi yaşayınız, çünkü bu şekilde, gerçekten tüm gururlardan kurtulacaksınız.

İsa Galile denizi boyunca yürürken, çevresini büyük bir kalabalık aldı; bunun üzerine, sahilden biraz ötede durmakta olan bir kayığa bindi. Ve sesi işitilebilecek kadar yakınlıkta karaya demir attı. Bunun üzerine, hepsi denizin kıyısına gelerek, oturup sözlerini beklediler. O zaman ağzını açtı ve dedi: İşte, ekici ekmeye çıktı, ekerken ekinlerin bazısı yola düştü. Ve bunlar insanların ayakları altında çiğnenip, kuşlar tarafından yendi; bazısı taşların üstüne düştü, nem olmadığından sıçrayıp, güneşte yandılar; bazısı çitlerin içine düştü, burada büyüdüklerinden, dikenler tohumları boğdu; ve bazısı da iyi toprağa düştü, burada otuz, altmış ve yüz katına kadar meyve verdiler. İsa yine dedi: Ben, bir aile babası bu

tarlaya iyi tohum ekti; burada iyi adamın hizmetçileri uyurlarken efendileri olan adamın düşmanı gelip, iyi tohumların üzerine delice otları ekti.

Bunun üzerine, ekinler çıkınca, aralarında bir hayli delice otları çıktığı da görüldü. Hizmetçiler efendilerine gelip, dediler: Ey efendi, tarlana iyi tohum ekmedin miydi? Neden orada bir hayli delice otları da çıktı? Efendi cevap verdi, İyi tohum ektim, fakat adamlar uyurken, adamın düşmanı geldi ve ekinler üzeri ne delice otları ekti. Hizmetçiler dediler: Gidip, ekinler arasındaki delice otlarını söküp koparmamızı ister misin? Efendi cevap verdi, Böyle yapmayın, çünkü onlarla birlikte ekinleri de koparırsınız; bunun yerine hasat zamanı gelinceye kadar bekleyin. O zaman gider ve ekinler arasındaki delice otlarını koparıp yanmaları için ateşe atar, ekinleri de ambarıma korsunuz.

İsa yine dedi: Pek çok adam incir satmaya gittiler. Ama pazara vardıklarında gördüler ki, insanlar iyi incirler değil de, güzel yaprakları arıyorlar. Bunun üzerine, adamlar incirlerini satamadılar. Ve bu durumu gören kötü bir vatandaş dedi: Muhakkak zengin olabilirim. Ardından, iki oğlunu çağırıp dedi: Gidin ve kötü incirleri bulunan pek çok yaprak toplayın. Ve bunları ağırlıklarınca altın karşılığı sattılar. Çünkü insanlar yapraklarından pek memnun oluyorlardı. Ama yaprakları yiyenler ağır bir hastalığa tutuldular. İsa yine dedi: Bakın ki, bir vatandaşın, tüm komşu vatandaşların pisliklerini yıkamak için su aldıkları bir çeşmesi vardı; fakat bu vatandaşın kendi elbiseleri çürüyüp gidiyordu. İsa yine dedi: İki adam elma satmaya gittiler. Biri, elmanın kendine bakmadan, altın karşısındaki ağırlığından dolayı, satmak

için elmanın kabuğunu seçti. Diğer, elmaları elden çıkarıp, yalnızca yolculuğunda yiyeceği ekmeği alabildi. Ama altın karşısındaki ağırlığı nedeniyle insanlar, onları kendilerine iştahla verene bakmadan ve onu hakir görmeden elmaların kabuğunu aldılar.

Ve o gün İsa kalabalığa böylece temsillerle konuştu; sonra, onları dağıtıp, havarileriyle birlikte Naine gitti; burada bir dul kadının oğlunu Allah'ın izniyle diriltmişti; bu oğul annesiyle birlikte onu evine alıp, hizmette bulundular. Havarileri İsa'nın yanına varıp, ona şöyle sordular: Ey öğretmen, halka söylediğin temsillerin anlamını bize anlat. İsa karşılık verdi: İbadet saati yaklaşıyor; bu bakımdan, akşam ibadeti bitince size temsillerin anlamını söyleyeceğim.

İbadet bitince havariler İsa'nın yanına vardılar, o da kendilerine dedi: Yol üstüne, taşlara, dikenlerin üstüne, iyi toprağa tohum eken, çok sayıda insanın üstüne düşen Allah'ın Sözlerini öğreten kişidir. Yola düşer; yani, yaptıkları uzun yolculuklar ve ilişki içinde bulundukları kavimlerin farklılığı nedeniyle, şeytanın hatırlarından Allah'ın Sözlerini çıkardığı denizcilerin ve tüccarların kulağına varır. Taşların üzerine düşer; bu vakit, bir reisin vücuduna karşı göstermek zorunda oldukları büyük dikkat nedeniyle, içlerine Allah'ın Sözlerinin işlemediği saray hizmetçilerinin kulağına varır. Şundan ki, hatırlarında bundan az bir şey varsa da, herhangi bir zorlukla karşılaşır karşılaşmaz Allah'ın Sözleri hatırlarından çıkar gider; çünkü, Allah'a kulluk etmediklerinden, Allah'tan yardım da umamazlar. Dikenlerin arasına düşer, bu kez, kendi hayatlarını sevenlerin kulağına varır.

Her ne kadar bunların üzerinde Allah'ın Sözü biterse de, bedeni arzular büyüyünce iyi tohum olan Allah'ın Sözlerini boğarlar. Çünkü bedeni arzular insanlara Allah'ın Sözlerini bıraktırır. İyi toprağa düşer; bu kez, Allah'ın Sözü Allah'tan korkanın kulağına varır, burada sonsuz hayat meyvesi verir. Ben, size diyorum ki, kişinin Allah'tan korktuğu her durumda, Allah'ın Sözleri onun içinde meyve verir.

Şu aile babasına gelince, size diyorum ki Ben, o her şeyin babası olan Rabbimiz Allah'tır, şundan ki, her şeyi O yaratmıştır. Fakat O, tabiatta görüldüğü biçimde bir baba değildir. Çünkü O hareket etmez, hareket etmeyen üremez, doğmaz, doğurmaz. O halde, Allah'ımız bu dünyanın sahibi olandır; tohum ektiği tarla insan soyudur ve tohum da Allah'ın Sözleridir. İşte böyle, öğretmenler dünyanın işlerine dalarak Allah'ın Sözlerini anlatmayı ihmal ettikleri zaman, şeytan insanların kalbine sapmalar-sapkınlıklar eker, bundan da, şerli akidenin sayısız kolları türer. Kutsal kullar ve peygamberler haykırır: Ey Rabb, sen o zaman insanlara iyi akide vermemiş miydin? Neden o halde bu kadar çok dalalet oluyor? Allah cevap verir: İnsanlara iyi akide verdim, ama insanlar kendilerini boş şeylere kaptırıp giderken, şeytan, benim kanunumu hiçe indirgemek için dalaletler ekiyordu.

Kutsal kullar der: Ey Rabb, insanları yok ederek bu dalaletleri dağıtacağız. Allah cevap verir: Böyle yapmayın, çünkü müminler Kafirlerle akrabalıkla öylesine bağlıdırlar ki, Kafirler içinde yok olurlar. Ama mahkemeye kadar bekleyin, çünkü o zaman Kafirler meleklerim tarafından toplanıp, şeytanla birlikte Cehenneme atılırken, iyi mümin olanlar benim melekutuma gelecek. Emin olun ki, pek çok Kafir babanın

mümin oğulları olur, bunların uğruna da Allah dünyanın tövbe etmesini bekler. İyi incir taşıyanlar iyi akide vaaz eden öğretmenlerdir. Fakat yalanlardan zevk alan dünya ehli, öğretmenlerden güzel sözler ve koltuk kabartma yaprakları ister. Bunu gören şeytan, beden ve nefisle birleşerek, bir sürü yaprak, yani, günahları örtecek bir sürü yaprak getirir; bunları alan insan hastalanır ve sonsuz ölüme hazırlanır.

Suyunu pisliklerini yıkayıp gidermek için başkalarına veren, fakat kendi elbiselerini çürümeye bırakan su sahibi vatandaş, başkalarına pişman olmayı öğütleyen, kendisi ise, hala günahla devam eden öğretmedir. Hava üzerine, kendine uygun cezayı melekler değil, kendi diliyle yazan zavallı insan! Eğer bir insanın dili fil dili gibi, vücudunun geri kalan kısmı ise karınca gibi küçük olsa, bu acayip bir şey olmaz mı? Evet, mutlaka.

Şimdi, size diyorum ki, Ben, başkalarına pişman olmayı öğütleyip, kendisi ise günahlarına tövbe etmeyen daha çok acayıptır. Şu elma satan iki adama gelince: Biri, Allah rızası için öğütte bulunup, kimsenin koltuğunu kabartmayan, fakat yalnızca yoksul bir insanın geçimliğini isteyip gerçekten öğüt veren kişidir. Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, böyle bir insanı dünya ehli kabul etmez, aksine hor görür. Ama altınla olan ağırlığı nedeniyle kabuk satan ve elmaları saçıp savuran ise, insanları memnun etmek için öğütte bulunan kişidir; ve o dünya ehlinin koltuğunu kabartmakla, koltuk kabartıcılığının sonucu olarak ruhunu mahveder. Bundan dolayı niceleri helak olup gitmiştir! O zaman bunu yazan karşılık verdi Kişi Allah'ın

kelamını nasıl dinlemeli; ve kişi Allah sevgisi için vaaz vere-ni nasıl bilmeli?

İsa cevap verdi: Vaaz veren, iyi akideyi vaaz ederken Allah konuşuyormuş gibi dinlenilmelidir; çünkü, Allah onun ağzıyla konuşmaktadır. Fakat kişilere saygı gösterip, belli insanların koltuklarını kabartarak, günahlara günah demeyenden yılandan kaçır gibi kaçmalıdır, çünkü gerçekte o insanın duyduğunu zehirler. Anlıyor musunuz? Ben, size diyorum ki, nasıl ki yaralı bir adamın yaralarını sarmak için güzel bir sargıya değil de, iyi bir merheme ihtiyacı varsa, aynı şekilde, bir Günahkarında, günah işlemeyi bırakması için güzel sözlere değil, güzel uyarı ve sakındırmalara ihtiyacı vardır. Sonra, Petros dedi: Ey öğretmen, bize kaybedenlerin nasıl azap göreceğini ve Cehennemde ne kadar kalacaklarını anlatın ki, insan günden kaçabilsin. İsa cevap verdi: Ey Petros, sorduğun güzel bir şey, ben de sana cevap vereceğim. Bu bakımdan bilin ki, Cehennem birdir. Ama birbiri altında yedi katı vardır. Dolayısıyla nasıl yedi türlü günah varsa, şeytanın neden olduğu bu günahlar için Cehennemin yedi kapısı ve orada yedi tane de ceza vardır. Kalben en mağrur olan, üstteki tüm katlardan geçerek ve bunlardaki tüm acıları çekerek en alt kata fırlatılacaktır.

Burada, Allah'ın emrettiğinin aksine, istediğini yapmak arzusuyla Allah'tan daha yüce olmanın peşinde koşup, kendi üstünde kimseyi tanımak istemiyor idiyse, aynı şekilde orada şeytan ve şeytancıklarının ayakları altına konacak. Bunlar kendisini üzümün şarap yapılırken ezildiği gibi ezecekler ve bundan sonra hep şeytanların eğlencesi ve maskarası olacaktır. Komşusunun iyiliğinden tedirgin olup, başına

gelenlere sevinen haset, altıncı kata gidecek ve çok sayıda Cehennem yılanlarının dişleri tarafından tedirgin edilecektir. Ve Cehennemdeki tüm şeyler gördüğü azaba seviniyor ve yedinci kata gitmediğine üzülyormuş gibi gelecektir kendisine. Her ne kadar Lanetliler hiçbir şeye sevinemezlerse de, yine de Allah'ın adaleti kötü, haset adamı insan rüyasında biri tarafından tekmeleniyor ve bu yüzden azap duyuyormuş hissi veren bir duruma sokacaktır.

Kötü haset adamın önüne konan durum aynen böyle olacaktır işte. Asla hiçbir mutluluğun olmadığı bir yerde, ona, öyle gelecektir ki, sanki herkes, başına gelenlere sevinmekte ve daha kötüsünü tatmadığına üzülmektedir. Tamahkar beşinci kata gidecek ve orada zengin ziyafetçinin çektiği gibi aşırı derecede yoksulluk çekecektir. Ve görevli melekler daha çok azap vermek için, arzuladığı şeyi kendisine sunacaklar ve onu eline aldığı anda, diğer melekler, Hatırla ki, Allah sevgisi için vermiyordun. Allah da şimdi almanı istemiyor diyerek, elinden zorla çekip alacaklardır. Ey mutsuz insan! Şimdi, eski zenginliğini hatırlayıp, şu andaki dehşetli yoksulluğunu görünce kendini bu durumda bulacak işte, Ve o zaman sahip olamayacağı mallarla sonsuz zevkleri kazanabilirdi! Ama! Dördüncü kata şehvet düşkünü gidecek. Orada, kendilerine Allah tarafından verilen yolu değiştirenler, şeytanın yanan tersinde pişmiş ekin gibi olacaklar. Ve orada korkunç Cehennem yılanlarınca kucaklanacaklar.

Ve fahişelerle günah işleyenlerin bütün bu pis hareketleri, kendileri için Cehennemi ateş ve öfkelerle dönüştürecek; bunlar, saç yılan, gözleri alevli kükürt, ağzı zehirli, dili yılan dolan, vücudu tümüyle ahmak balıkları yakalamada kul-

landıklarına benzer dikenli çengellerle kaplı kuşak, pençeleri ejderha pençeleri gibi, tırnakları ustura, ve üreme organları da ateş gibi olan kadına benzer şeytanlardır. Şimdi, bütün bunlarla birlikte, tüm şehvet düşkünleri, yatakları olacak olan Cehennemin közlerinden de yararlanacaklardır! Üçüncü kata, şimdi çalışmak istemeyen tembeller gidecektir. Burada, tek bir taş gereken yere konmadığı için, biter bitmez yıkılıveren şehirler ve büyük büyük saraylar yapılır.

Ve bu koca koca taşlar tembellerin omuzlarına konur. Bunlar, yürürken bedenlerini serinletmek ve yükü kolaylaştırmak için ellerini kullanmazlar. Çünkü tembellik kollarının gücünü gidermiştir ve bacakları Cehennemin yılanlarıyla kucaklaşmaktadır. Ve daha kötüsü ardında cinler vardır, kendisini iter ve yükün altında defalarca yere düşürürler; yükü kaldırması için yardım da etmezler; kaldırılamayacak derecede ağırdır o, bir iki katı daha konur üzerine. İkinci kata boğaz düşkünleri gider. Şimdi, burada yiyecek kıtlığı vardır, o derecede ki, canlı akreplerle, canlı yılanlardan başka yenecek hiçbir şey yoktur. Bu öyle bir azap verir ki, hiç doğmamış olmak bu tür yemekleri yemekten daha iyidir.

Görünüşte şüphesiz, kendilerine cinler tarafından nefis etler sunulur; fakat elleri ve ayakları ateşten zincirlerle bağlı olduğundan, kendilerine et görüldüğü durumlarda el uzatamazlar. Ama daha da kötüsü, yediği akrepler karnını kemirir. Hızlıca dışarı çıkamadıklarından oburun gizli yerlerini parçalarlar. Ve zaten kirli olup, pis ve tiksindirici biçimde dışarı çıktıkları zaman tekrar tekrar yenirler. Öfkeli olan, birinci kata gider. Orada, tüm cinlerden ve kendinden aşağılara giden o kadar Lanetli kişilerden hakaret görür. Kendisini

tekmelerler, tokatlarlar, geçtikleri yola yatırırlar ve ayaklarıyla boğazına basarlar. O, yine de kendisini koruyamaz. Çünkü elleri ve ayakları bağlanmıştır. Ve daha kötüsü, başkalarına hakaret ederek öfkesinin çıkacağı bir yol da bulamaz. Çünkü dili, balık satanın kullandığına benzer bir kancayla bağlanır. Bu Lanetli yerde, tüm katlarda görülen, ekme yapmak için çeşitli ekin tanelerinin karıştırılması gibi, genel bir cezalandırma olacaktır.

Ateş, buz, yıldırımlar, şimşek, kükürt, sıcak, soğuk, rüzgar, çılgınlık, şiddet hepsi Allah'ın adaletince birleştirilecek. O şekilde ki, ne soğuk sıcığı yumuşatacak, ne de ateş buzu. Her biri sefil Günahkara azap verecektir. Bu Lanetli bölgede Kafirler ebediyyen kalacaktır, o kadar ki, dünya mısır taneleriyle dolsa ve tek bir kuş, dünyayı boşaltmak için yüz yılda bir kez, tek bir taneyi götürecek olsa eğer bu şekilde boşalıp Kafirler de Cennete girecek olsalar, sevinip rahat ederler. Ama böyle bir ümit yoktur. Çünkü günahlarına Allah sevgisiyle bir son vermedikleri için çektikleri azap da sona ermeyecektir.

Fakat müminler rahat edecekler, çünkü çektikleri azabın sonu gelecektir. Havariler bunu duyunca korkup dediler: Müminlerin de Cehenneme girmeleri gerekiyor mu? İsa cevap verdi: Kim olursa olsun, herkesin Cehenneme girmesi gerek. Ama buna rağmen, Allah'ın kutsal kulları ve peygamberlerinin, her hangi bir ceza çekmek için değil de, görmek için oraya gidecekleri doğrudur; ve korkanlar yalnızca takvalı olanlardır. Ne diyebilirim ki ben? Size söylüyorum ki, buraya, Allah'ın adaletini görmek üzere Allah'ın Elçisi bile gelecektir.

O zaman, O'nun varlığından Cehennem titreyecektir. Ve O da bir insan bedenine sahip olduğundan, tüm insan bedene sahip olup da cezaya konulanlar, Allah'ın Elçisinin Cehennemi görmek için kaldığı sürece cezasız kalacaklardır. Fakat O orada yalnızca göz açıp kapayıncaya kadar geçen süre içinde kalacaktır. Ve Allah bunu, her yaratık Allah'ın Elçisinden yarar gördüğünü bilsin diye yapacaktır. O oraya geleceği zaman, tüm şeytanlar titreyecek ve birbirlerine kaçın kaçın, çünkü düşmanımız **Ahmet** buraya geliyor diyerek, yanan közlerin altına gizlenmeye çalışacaklardır.

Bunu duyan şeytan, her iki elleriyle yüzüne vuracak ve haykırarak diyecektir: Sen, bana rağmen benden daha soylusun, adaletsizce yapılmış bir iş bu! Yetmiş iki derecede olan müminlere gelince: biri salih amellere üzüлүp, diğeri de kötülöklere sevinerek salih amelleri olmadan yalnızca imanı bulunan son iki derecedekiler Cehennemde yetmiş bin yıl kalacaklar. Bu yıllardan sonra melek Gabriel Cehenneme gelecek ve onların Ey **Ahmet**, sana inananların Cehennemde ebediyyen kalmayacaklarını söyleyerek, bize edilmiş vaadlerin nerede? dediklerini duyacak. O zaman, melek Gabriel geri Cennete dönüp, saygıyla Allah'ın Elçisine yaklaşacak, duyduklarını O'na anlatacak.

O zaman Elçisi Allah ile konuşup, diyecek: Allah'ım Rabb, benim inancımı kabul edenlerle ilgili olarak, onların Cehennemde ebediyyen kalmayacakları şeklinde ben kuluna edilmiş vaadi hatırla. Allah karşılık verecek: Ne diliyorsan iste, ey dostum, çünkü istediğın her şeyi sana vereceğim. O zaman Allah'ın Elçisi diyecek: Ey Rabb, müminlerden yetmiş bin yıldır Cehennemde kalanlar var. Merhametin nerede ey

Rabb? Sana, Rabb, onları acı cezalardan kurtarman için dua ediyorum. O zaman Allah, dört gözde meleşine Cehenneme giderek, Elçisine inanan herkesi çıkarıp, Cennete götürmelerini emredecek. Ve onlar da bunu yapacaklar. Ve Allah'ın Elçisine inanmanın yararı böyle olacaktır işte. O'na inananlar, hiçbir salih amel işlemeseler de, inançları içinde ölürlerse, sözünü ettiğim cezadan sonra Cennete gireceklerdir. Sabah olunca erkenden, şehrin tüm insanları kadın ve çocuklarla birlikte, İsa'nın havarileriyle kaldığı eve gelerek, O'na yalvarıp dediler: Efendim, bize merhamet et. Çünkü, bu yıl kurtlar ekinleri yediler ve biz de bu yıl toprağımızdan hiçbir şey alamayacağız.

İsa karşılık verdi: Sizinki de ne korku! Bilmez misiniz ki, Allah'ın kulu İlya, Allah'ın azabının sürdüğü üç yıl içinde, yalnızca otlarla ve yabani meyvelerle beslenerek, ekmek yüzü görmedi. Allah'ın peygamberi babamız Davut, Saul'un zulmü altında iki yıl yabani meyve ve ot yedi. O kadar ki, yalnızca iki kez ekmek yedi. Adamlar karşılık verdiler: Rabb, onlar manevi nimetlerle beslenen ve dolayısıyla iyi sabır gösteren Allah'ın peygamberleridirler; ama bu küçükler nasıl yemek bulacaklar? Ve O'na çocukların oluşturduğu kalabalığı gösterdiler. O zaman İsa, onların perişanlıklarına merhamet ederek dedi: Hasada ne kadar var? Cevap verdiler: Yirmi gün. O zaman İsa dedi: Ben, bu yirmi gün süreyle kendimizi oruca ve ibadete veririz; böylece Allah size, merhamet edecektir.

Ben, size diyorum ki, burada, benim Allah veya Allah'ın oğlu olduğumu söylediklerin de İsraililerin günahı ve insanların deliliği başladığı için, Allah bu kıtlığı vermiştir. On

dokuz gün oruç tutup da, yirminci günün sabahı olduğu zaman, tarlaların ve tepelerin olgun ekinlerle kaplı olduğunu gördüler. Bunun üzerine, İsa'ya koşup, her şeyi anlattılar. Ve bunu işitince İsa, Allah'a şükürler etti ve dedi: Gidin kardeşler, Allah'ın size verdiği yemeği toplayın. Adamlar o kadar çok ekin topladılar ki, nereye koyacaklarını bilemediler; ve bu şey İsrail'deki bolluğun sebebi oldu. Şehirliler, İsa'yı başlarına kral yapmak için danışıp görüştüler; o, bunu öğrenince kendilerinden kaçtı. Bu nedenle, havariler on beş gün kendisini bulmak için uğraştılar.

İsa, bu satırları yazan Barnabas, Yakup ve Yuhanna tarafından bulundu. Ve onlar ağlayarak dediler: Ey Efendim, bizden neden kaçtın? Yana yakıla seni aradık; tüm havariler de ağlaya ağlaya seni arıyorlar. İsa cevap verdi: Kaçtım. Çünkü biliyordum ki, şeytanların bir yol göstericisi, İsa bir zaman sonra göreceğiniz bir şey hazırlıyor benim için. İleri derecedeki Rahiplerle halkın önde gelenleri bana karşı ayaklanacak ve Romalı validen beni öldürmek için yetki koparacaklar. Çünkü benim İsrail krallığını gasp etmek istediğimden korkuyorlar. Hatta Yusuf'un Mısır'a satıldığı gibi, ben de havarilerimden biri tarafından ihanete uğrayacak ve satılacağım. Ama peygamber Davud'un O çukura komşusuna tuzak kurarı düşürecektir. Dediği gibi, adaletli Allah, kendisini düşürecek. Allah, beni onların elinden kurtarıp, dünyadan çekip alacak.

Üç havari korktular; ama İsa, Korkmayın, çünkü sizden hiçbiriniz bana ihanet etmeyecektir diyerek kendilerini rahatlattı. Ertesi gün olunca, İsa'nın havarilerinden otuz altısı ikişer ikişer geldi; ve İsa diğerlerini bekleyerek Şam'da kaldı.

Ve herkese dert yaşıyorlardı. Çünkü İsa'nın dünyadan ayrılması gerektiğini biliyorlardı. Bunun üzerine ağzını açtı ve dedi: Kesinlikle mutsuz odur ki, nereye gideceğini bilmeden yürür; ama bundan daha mutsuz olan ise, gücü yettiği ve iyi bir hana nasıl varılacağını bildiği halde, yağmur altında, eşkiya tehlikesine karşı bataklıkta kalmak diler ve arzu eder. Söyleyin bana kardeşler, bu dünya bizim ana vatanımız mıdır? Hiç de değil. Çünkü ilk insan dünyaya sürgüne gönderildi; ve burada hatasının cezasını çekiyor. Yoksulluk içinde olduğunu görürken, kendi zengin ülkesine dönme özlemini duymayan bir sürgün bulunur mu acaba? Akıl bunu kesinlikle reddeder, ama tecrübe doğruluyor, çünkü dünyayı sevenler ölümü düşünemezler; hem de, biri kendilerine ondan söz etti mi, konuşmasına kulak vermezler.

İnanın ki ey insanlar, ben dünyaya, hiç kimsenin, hatta Allah'ın Elçisinin bile sahip olmadığı bir ayrıcalıkla geldim. - Bu ayrıcalık İsa Peygamberin kıyamete yakın bir zamana kadar yükseltildiği yerde yaşamasıdır-; çünkü Allah'ımız insanı dünyada yerleştirmek için değil, gerçekte Cennete koymak için yarattı. Emin olun ki, kendisine yabancı bir kanuna bağlı olduklarından, Romalılar'dan herhangi bir şey almak ümidi olmayan kişi, sahip olduğu tüm şeylerle birlikte kendi ülkesini terk etmek ve asla dönüp de, gidip Roma'da yaşamak istemez. Ve kendisinin Sezar'a karşı geldiğini gördüğü zaman, çok daha az ihtimalle böyle bir şey yapar.

İşte ben de size diyorum ki Ben, Allah'ın peygamberi Süleyman da benimle birlikte ağlıyor, Ey ölüm, seni hatırlamak, zenginlikleri içinde rahat rahat oturanlara ne kadar da acı gelir! Bunu, şimdi öleceğim için demiyorum; çünkü dün-

yanın sonuna kadar yaşayacağımdan eminim. Fakat ölmeyi öğrenesiniz diye size bundan söz edeceğim. Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, bir kez bile olsa yanlış yapılan her şey gösterir ki, bir şeyi iyi yapmak için, o şeyde alıştırma yapmak gereklidir. Askerleri gördünüz mü, barış zamanında sanki savaştalarmış gibi nasıl da birbirleriyle kendilerini eğitirler. Ya iyi ölmesini bilmeyen insan, iyi bir ölümle nasıl ölecektir? Rabb'in gözünde kutsal kulun ölmesi çok kıymetlidir demişti Peygamber Davut. Neden biliyor musunuz? Söyleyeceğim size: Şundan ki, nasıl, tüm az bulunan şeyler kıymetliyse, iyi ölenlerin ölümü de, az bulunduklarından Yaratıcımız Allah'ın gözünde kıymetlidir.

Gerçekten, bir insan ne zaman bir şeye başlasa, aynı şeyi bitirmek istemekle kalmaz, bunun yanı sıra, planı iyi bir sonuca varsın diye sancılanır. Ey, donuna kendinden daha çok değer veren zavallı insan; kumaşı keseceği zaman, kesmeden önce dikkatle ölçer; kesilince de özenle diker. Ya, hayatını ölmek için doğan, o kadar ki, yalnızca doğmayan ölmez neden insanlar hayatlarını ölümle ölçmezler? Yapı yapanları gördünüz mü; koydukları her taşa duvar yıkılmasın diye, tam yerinde olup olmadığını ölçerek temeli nasıl da göz önünde bulundururlar? Ey sefil insan, hayat yapısı en büyük yıkımla yıkılacak, çünkü ölüm temeline bakmıyor! Söyleyin bana, bir insan doğarken nasıl doğar? Mutlaka çıplak doğar.

Ve ölü olarak toprağın altına konurken, ettiği kâr nedir? içine sarıldığı basit bir keten bezi; ve budur dünyanın kendisine verdiği ödül. Şimdi, işin iyi bir sona varması için, her işte kullanılan araçların başlangıç ve sonla uyum içinde olması gerekirken, ya dünyanın zenginliğini isteyen insanın

varacağı son nedir? Allah'ın peygamberi Davut Peygamberin Günahkar en kötü bir ölümle ölecektir dediği biçimde ölüp gidecektir. Bir insan elbise dikerken, iğneye iplik yerine kiriş geçirirse, işi nasıl bir sona varır? Mutlaka boşa çalışmış olur ve komşuları tarafından küçümsenir Şimdi, insan dünyalık malları toplarken sürekli bu işi yaptığını görmüyor. Çünkü Ölüm iğnedir, dünyalık malların kirişleri ondan geçmez. Yine de o, delicesine işi başarmak için uğraşır durur, ama nafile. Ve benim bu sözüme kim inanmıyorsa mezarlıklara baksın. Çünkü orada gerçeği bulacaktır.

Allah korkusuyla başka her şeyin ötesinde akıllı olmak isteyen mezarın kitabesini incelesin. Çünkü orada, kurtuluşu için gerçek akideyi bulacaktır. Çünkü insan bedeninin kurtukların yiyeceği haline dönüştüğünü gördüğü zaman, dünyadan, bedenden ve nefisten sakınmayı öğrenecektir. Söyleyin bana, insanın ortasından yürüdüğünde emniyetle gidebileceği, kıyılardan yürüdüğünde ise başını kıracağı bir yol olsa; birbirlerine karşı çıkan ve kıyıya en yakın olmak gayretiyle kavga eden ve kendilerini öldüren insanlar görürseniz ne dersiniz? Nasıl da şaşırırsınız! Mutlaka dersiniz ki, Deli ve çılgındır onlar. Eğer çılgın değillerse akli dengesizlik içindedirler. Doğru, aynen öyledir diye karşılık verdi havariler.

O zaman İsa ağladı ve dedi: İşte, dünyayı sevenler de tıpkı böyledirler. Çünkü insanda orta bir yer tutan akla göre yaşasalardı, Allah'ın kanununa uyarlar ve sonsuz ölümden kurtulurlardı. Fakat bedene ve dünyaya uyduklarından, biri diğerinden daha bir gurur ve şehvetle yaşamak için didinen çılgınlar ve kendi benliklerinin acımasız düşmanlarıdır. Hain Yahuda İsa'nın kaçtığını görünce, dünyada güçlü olma

ümidini yitirmişti. Çünkü içinde Allah sevgisi için kendisine verilen tüm şeylerin bulunduğu İsa'nın kesesini taşıyordu. İsa'nın İsrail kralı, kendisinin de güçlü bir insan olacağını ümit ediyordu. Bu bakımdan, ümidini yitirince kendi kendine dedi: Eğer bu adam bir peygamberse, parasını çaldığımı bilir; ve böylece sabrını yitirip, kendisine inanmadığımı bile- rek beni hizmetinden kovar. Eğer akıllı bir adam olsaydı, Allah'ın kendisine vermek istediği şereften kaçmazdı? Bu bakımdan, Ferisiler, yazıcılar ve önde gelen Rahipleriyle bir düzen kurup, onu ellerine nasıl teslim edeceğime bakmam daha iyi olacak, çünkü böylece iyi bir şeyler elde edebilirim.

Bunun üzerine, kararını verip, meselenin Nain'de nasıl geçtiğini yazıcılar ve Ferisiler'e duyurdu. Onlar da başrahiple istişare edip, dediler: Bu adam kral olursa ne yaparız? Kesinlikle geçimimiz kötü olur; çünkü o, eskiden olduğu gibi Allah'a ibadeti geri getirmek isteyecektir. Çünkü bizim geleceklerimizi alıp kabul edemez. Şimdi, böyle bir adamın egemenliği altında nasıl geçiniriz? Kesinlikle, çocuklarımızla birlikte helak oluruz; çünkü memuriyetimizden atılırsak, ekmeğimizi dilenmek zorunda kalırız. Şimdi, Allah'a şükür, bizim kendilerinininkiyle ilgilenmediğimiz gibi bizim kanunumuzla ilgilenmeyen, kanunumuza yabancı bir kral ve bir valimiz var. Ve böylece listeye ne alırsak yapabiliyoruz; bu şekil de her ne kadar günah işliyorsak da, Allah'ımız öylesine merhametlidir ki, kurban ve oruçla yumuşayıverir.

Fakat eğer, bu adam kral olursa, Musa'nın kitabına göre Allah'a ibadet edildiğini görmedikçe yumuşamayacaktır; ve daha da kötüsü, önde gelen havarilerinden birinin bize dediği gibi Mesih, Davut soyundan gelmeyecek demekte, ama

İsmail'in soyundan geleceğini ve vaadin İshak'a değil, İsmail'e yapıldığını söylemektedir. O halde, bu adam yaşamaya katlanacak olursa, sonuç ne olacaktır? Mutlaka İsmaililer Romalılarla anlaşmaya varıp, ülkemizi ellerine verecekler ve böylece İsrail, eskiden olduğu gibi yine köleleştirilecektir. Bunun üzerine, teklifi duyan başrahip Hirodes ve valiyle görüşmesi gerektiği şeklinde cevap verdi, Çünkü halk O'na öylesine eğilim göstermektedir ki, asker olmadan her hangi bir şey yapamayız; ve askerle bu işi belki başarabiliriz. Bu nedenle, aralarında istişare edip, vali ve Hirodes olur dedikleri zaman, onu geceleyin yakalamak için plan kurdular.

Sonra, tüm havariler Allah'ın dilemesiyle Şam'a geldiler. Ve o gün hain Yahuda herkesten daha çok İsa'nın yokluğuna üzülüyor göründü. Bunun üzerine İsa dedi: Herkes, hiç yeri yokken sizi seviyor gösterisinde bulunan kişiden sakınsın. Ve Allah anlayışımızı giderdi de, onun bunu ne amaçla dediğini bilemedik. Havarilerin tümü geldikten sonra İsa dedi: Galile'ye dönelim, çünkü Allah'ın meleği bana oraya gitmem gerektiğini söyledi. Bunun üzerine, bir sebt günü sabahı İsa Nasıra'ya geldi. Şehirli İsa'yı tanıyınca herkes kendisini görmek istedi. Bu arada, Zakkay adlı kısa boylu bir vergi görevlisi büyük kalabalık nedeniyle İsa'yı göremediğinden yabani bir incir ağacına tırmanıp, İsa havraya giderken oradan geçeceği zamanı bekledi. Sonra İsa o yere gelince gözlerini kaldırıp dedi: Aşağı in Zakkay çünkü bugün senin evinde kalacağım. Adam inip O'nu memnunlukla kabul etti ve mükemmel bir ziyafet hazırladı.

Ferisiler mırıldanıp İsa'nın havarilerine dediler: Öğretmeniniz neden vergi görevlileri ve Günahkarlarla yemeğe

gider? İsa cevap verdi: Doktor bir eve neden girer? Söyleyin bana ve ben de size neden buraya geldiğimi söyleyeceğim. Cevap verdiler: Hastaları iyileştirmek için. Doğru Söylüyorsunuz. dedi İsa, Çünkü hastalardan başka kimsenin ilaca ihtiyacı yoktur. Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, Allah peygamberlerini ve kullarını dünyaya, Günahkarlar tövbe etsin diye gönderir, takva sahipleri uğruna göndermez, çünkü, nasıl temiz olanın banyoya ihtiyacı yoksa, onların da tövbeye ihtiyacı yoktur. Ama size diyorum ki Ben, eğer sizler gerçek Ferisilerseniz benim kurtuluşları için Günahkarlarla uğraşmam gerektiğinden memnun olmalısınız. Söyleyin bana, kaynağını ve dünyanın Ferisileri neden çekmeye başladığını biliyor musunuz? Mutlaka anlatacağım size, çünkü bilmiyorsunuz, öyleyse sözlerime kulak verin.

Dünyaya hiç değer vermeden, gerçekten Allah'ın yolunda yürüyen bir Allah dostu Enoh -İdris Peygamber- Cennete alındı; ve, mahkemeye kadar orada kalacak çünkü, dünya sonuna yaklaştığı zaman o, İlya ve bir başkasıyla birlikte dünyaya dönecektir. Ve böylece, bunu bilen insanlar Cennet arzusuyla Yaratıcıları Allah'ı aramaya başladılar. Ferisi, Kenan dilinde tam anlamıyla Allah'ı arayan demektir. Çünkü Kenanlılar insanın ellerine tapınma denen putperestliğe bağlı olduklarından, bu ad orada iyi insanlarla alay etmek suretiyle başladı.

Bu şekilde, halkımızdan Allah'a kulluk için dünyadan ayrılanları gören Kenanlılar, böyle birini gördüklerinde Ferisi, yani 'Allah'ı arıyor' derlerdi. Şöyle demek istiyorlardı: Ey deli yoldaş, senin heykelden putların yok ve rüzgara tapmıyor-

sun; bu bakımdan, kaderine bak da, gel ve bizim tanrılarımıza kulluk et. Ben, size diyorum ki, dedi İsa, Tüm seçilmişler ve Allah'ın peygamberleri sizin gibi ismen değil, ama ibadet'de Ferisi olmuşlardır. Çünkü tüm hareketlerinde yaratıcıları Allah'ı aramışlar ve Allah sevgisiyle şehirleri terk etmişler ve mallarını Allah sevgisi uğruna Allah'a satmışlar ve yoksullara vermişlerdir. Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, Allah'ın peygamberi ve dostu İlya zamanında on yedi bin Ferisi'nin oturduğu on iki dağ vardı. Ve öyleydi ki, bu kadar büyük bir sayının içinde tek bir fasık/azgın yoktu; ve hepsi Allah'ın seçkin kullarıydı. Ama şimdi, İsrail'de yüz binden fazla Ferisi'nin olduğu bir zamanda, bin kişide bir tane seçkin kul vardır! Ferisiler kızarak karşılık verdiler: Öyleyse, biz hep fasık/azgınız. Ve sen bizim dinimizi fık/fücur içinde görüyorsun.

İsa cevap verdi: Gerçek Ferisiler'in dinini fık/ fücur içinde değil, beğenilecek bir şey olarak görüyorum. Ve bunun için ölmeye de hazırım. Ama gelin siz Ferisi misiniz, değil misiniz bakalım. Allah'ın dostu İlya havarisi Elişa'nın ricası üzerine küçük bir kitap yazıp, içinde Rabb'imiz Allah'ın kanunuyla birlikte tüm insani hikmetlere de yer verdi. Ferisiler İlya'nın kitabının adını duyunca şaşırdılar, çünkü geleneklerinde kimsenin böyle bir akideye uyduğunu bilmiyorlardı. Bu bakımdan yapılacak işleri olduğu bahanesiyle ayrılıp gitmek istediler. O zaman İsa dedi: Eğer siz Ferisilerseniz başka her işi bırakırsınız; çünkü Ferisi yalnızca Allah'ı arar.

Bunun üzerine şaşkınlık içinde İsa'yı dinlemek için kaldılar, o da dedi: Allah'ın kulu İlya -çünkü, küçük kitap böyle başlıyor- Yaratıcısı Allah'la birlikte yürümek isteyen herkes

için bunu yazıyor. Kim çok şey öğrenmek isterse, o Allah'tan az korkar -metinden aynen-, çünkü Allah'tan korkan yalnızca Allah'ın dilediğini öğrenmekle yetinir. Güzel sözler isteyenler, başka değil, yalnızca günahları mızı reddeden Allah'ı istemezler. Allah'ı anmak arzu edenler, hemen evlerinin kapı ve pencerelerini kapasınlar. Çünkü mal sahibi evinin dışındada, sevilmediği bir yerde bulunmaya katlanamaz.

Bu bakımdan, canlarınızı koruyun, kalbinizi koruyun, çünkü Allah, dışınızda, nefret edildiği bu dünyada bulunmaz. Salih amel işlemek isteyenler kendi benliklerine yönel-sinler, çünkü tüm dünyayı kazanıp da kendi ruhunu yitirmek hiçbir işe yaramaz. Başkalarına öğretmek isteyenler, başkalarından daha iyi yaşasınlar; çünkü kendinizden daha az bilenden hiçbir şey öğrenilemez. O halde, Günahkar kendine öğretenen daha kötü birini duyduğu zaman hayatını nasıl düzeltecek? Allah'ı arayanlar insanların -metinden aynen- sohbetinden kaçsınlar, çünkü Musa Sina dağında yalnızken kendini buldu ve bir dostun bir dostla konuştuğu gibi Allah'la konuştu. Allah'ı arayanlar, otuz günde yalnızca bir kez dünyalık insanların bulundukları yere çıksınlar; çünkü Allah'ı arayanın iki yıllık işi bir günde yapılabilir. Yürüdüğü zaman, yalnızca kendi ayaklarına baksın. Konuştuğu zaman, yalnızca gerekli olan şeyi konuşsun. Yedikleri zaman, sofradan doymadan kalsınlar. Her gün bir ertesi güne çıkmayacaklarını düşünüp, vakitlerini son nefesi yaklaşan biri gibi harcasınlar. Elbise olarak hayvan derisi yeter. Toprak yığını, çıplak yer üstünde uyusun; her gece iki saatlik uykuda yeter. Kendinden başka kimseden nefret etmesin, kendinden başka kimseyi ayıplamasın.

İbadet ederlerken, gelecek olan mahkemedelermiş gibi bir korku içinde ayakta dursunlar. Şimdi, Allah'a kulluk için Allah'ın Musa kanalıyla sana verdiği kanuna göre bunları yap, çünkü bu şekilde Allah'ı bulacak, her zaman ve her yerde sen Allah'ta, Allah da sendeymiş hissini duyacaksın. İlyas'ın küçük kitabı budur ey Ferisiler. Bu nedenle size yine diyorum ki, eğer siz Ferisilerseniz benim buraya girmeme sevinmiş olmalısınız, çünkü Allah Günahkarlara merhamet eder. Sonra Zakay dedi: Rabb, Allah sevgisi için tehditle aldığım tüm şeylerin dört katını vereceğim. O zaman İsa dedi: Bugün kurtuluş bu eve gelmiş bulunuyor. Ben, bakın pek çok vergi görevlileri, fahişeler ve Günahkarlar Allah'ın melekutuna girecekler ve kendilerini takva sahibi sayanlar sonsuz ateşlere gireceklerdir.

Bunu duyan Ferisiler öfkeyle ayrıldılar. O zaman İsa tövbeyle gelenlere ve havarilerine dedi: Bir adamın iki oğlu vardı, küçük olanı dedi: Baba bana düşen malları ver Ve babası verdi ve kendi payını alan oğul ayrıldı ve uzak bir ülkeye gitti; orada tüm varlığını lüks içinde yaşayarak fahişelerle harcayıp bitirdi. Bundan sonra, bu ülkede şiddetli bir kıtlık oldu, o kadar ki, bu sefil adam bir vatandaşa hizmet etmeye gitti, o da kendisini malları arasında bulunan domuzların başına verdi. Ve domuzlara bakarken, onlarla birlikte palamut yiyerek açlığını ne de olsa gideriyordu. Ama kendine geldiği zaman şöyle dedi: Ah babamın evinde ne bol yiyecekler vardı. Bense burada açlıktan kırılıyorum! Bu nedenle, kalkıp babama gidecek ve kendisine diyeceğim: Baba, gökte sana karşı günah işledim; bana hizmetçilerinden birine davrandığın gibi davran. Zavallı adam gitti ve öyle oldu ki, babası onun uzaklardan geldiğini görüp kendisi ne karşı mer-

hamete geldi. Bunun üzerine onu karşılamaya çıktı ve yanına varıp kendisini kucakladı ve öptü. Oğul, baş eğip dedi: Baba, gökte sana karşı günah işledim, bana hizmetçilerinden birine davrandığın gibi davran. Çünkü ben, senin oğlun de-necek değerde değilim. Baba karşılık verdi: Oğul, böyle de-me, çünkü sen benim oğlumsun ve seni kölem durumunda görmeye dayanmam. Ve hizmetçilerini çağırıp dedi: Buraya yeni elbiseler getirip bu oğlumu giydirin ve kendisine yeni don verin. Parmağına yüzüğünü takın ve hemen yağlı danayı kesin, şenlik yapacağız. Çünkü bu benim oğlum ölmüştü. Şimdi ise yeniden hayata gelmiş bulunuyor. Kayıptı da şimdi bulundu. Evde şenlik yaparlarken bakın ki, büyük oğul eve geldi. Ve içerde şenlik yaptıklarını duyup şaşırıp ve hizmetçilerden birini çağırıp niye böyle şenlik yapmakta olduklarını sordu. Hizmetçi ona cevap verdi: Kardeşin geldi, baban da yağlı danayı kesti, yiyorlar. Büyük oğul bunu duyunca çok kızdı ve eve girmedi.

Bunun üzerine, babası dışarı çıkıp kendisine dedi: Oğul, kardeşin geldi, sen de gel ve onunla birlikte sevin. Oğul kızarak cevap verdi: Sana hep iyi bir şekilde hizmet ettim; ve sen bana hiçbir zaman arkadaşlarımla yemek için bir kuzu vermedin. Fakat seni terk edip giden ve tüm payına düşeni fahişelerle yiyip bitiren bu değersiz adama gelince şimdi yağlı danayı kesiyorsun. Baba cevap verdi: Oğul, sen hep benimlesin ve her şey senindir. Ama bu ölmüştü, şimdi yine hayattadır, kayıptı, şimdi bulunmuştur, bu bakımdan sevinmeliyiz. Büyük oğul daha çok kızdı ve dedi: Sen git ve neşelen, ben zina edenlerin sofrasında yemek yemeyeceğim. Ve tek bir kuruş bile almadan babasını bırakıp gitti. Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki dedi İsa, tövbe eden Gü-

nahkarlar için Allah'ın melekleri arasındaki sevinç işte böyledir. Ve yemeği yedikleri zaman ayrıldı, çünkü Yahudiye'ye gitmek istiyordu.

Bunun üzerine havariler dediler: Öğretmen, Yahudiye gitme, çünkü Ferisiler'in başrahip ve rahiplerle senin aleyhinde görüşüklerini biliyoruz. İsa karşılık verdi: Ben, onlar bunu yapmadan önce de biliyordum, fakat korkmuyorum. Çünkü onlar Allah'ın iradesine aykırı hiçbir şey yapamazlar, bu bakımdan bırakın istedikleri her şeyi yapsınlar; çünkü ben onlardan değil, Allah'tan korkuyorum. Şimdi söyleyin bana: Bu günün Ferisileri Ferisimidirler? Allah'ın kullarımıdır onlar? Hiç de değil. Evet ve bakın size diyorum ki, burada yeryüzün de bir insanın melanetlerini örtmek için din mesleği ve kılığına bürünmesinden daha kötü bir şey yoktur. Şimdiki bilirsiniz diye eski zamanların Ferisilerinden tek bir örnek vereceğim size. İlyan'ın, puta tapıcıların büyük zulümleri sonucu ayrılmasından sonra Ferisiler'in kutlu cemaati dağıldı. Çünkü daha hemen İlyan zamanında, bir yılda gerçek Ferisi olan onbinden fazla peygamber öldürülmüştü. İki Ferisi yerleşmek üzere dağlara gittiler ve birbirlerinden yalnızca bir saatlik mesafede bulunuyor idiyse de, biri komşusundan on beş yıl hiçbir haber alamadı. Bakın ki, bunlar meraklı kişilerdi de! Gel zaman git zaman bu dağlarda bir kuraklık oldu ve bunun üzerine her ikisi de su aramaya koyuldular ve birbirlerini buldular.

O zaman daha yaşlı olanı dedi -çünkü en büyüğün herkesten önce konuşması adetleriydi ve genç bir adamın yaşlı birinden önce konuşmasını büyük bir günah sayarlardı.- Bu bakımdan, yaşlı olanı dedi: Nerede oturuyorsun kardeş?

Oturduğu yeri parmağıyla belirtti ederek cevap verdi: Şurada oturuyorum. Çünkü genç olanın oturma yerinin yakınındaydılar. Yaşlı olanı dedi: Kardeş ne zamandır burada oturuyorsun? Genç olanı cevap verdi: On beş yıldır. Yaşlı olanı dedi: Belki de, Ahab Allah'ın kullarını öldürdüğü zaman geldin? Evet öyle diye cevap verdi genç olanı Yaşlı olana dedi: Ey kardeş, şimdi İsrail kralı kimdir, bilir misin? Genç olanı cevap verdi: İsrail'in kralı Allah'tır, çünkü puta tapıcılar kral değil, İsrail'in cellatlarıdır. Doğru dedi yaşlı olanı. Ama ben şimdi İsrail'in Celladı kimdir demek istemiştım. Genç olanı cevap verdi: İsrail'in günahları İsrail'in cellatlarıdır. Çünkü günah işlememiş olsalardı, Allah İsrail'e karşı puta tapıcı reisleri ayaklandırmayacaktı. O zaman yaşlı olanı dedi: Allah'ın İsrail'i cezalandırmak için gönderdiği şu Kafir reis kimdir? Genç olanı cevap verdi: Şimdi ne bileyim, on beş yıldır senden başka kimseyi görmemişim ve okumak da bilmiyorum ki, bana herhangi bir mektup gönderilmiş olsun. Yaşlı olanı dedi: Ama koyun derilerin ne kadar da yeni! Madem, hiçbir kimseyi görmedin de, onları sana kim verdi? Genç olanı cevap verdi: İsrail halkının, üstünü başını çölde kırk yıl eskitmekten koruyan, benim derilerimi de korudu.

O zaman yaşlı olanı sezdi ki, genç olan kendinden daha tamdır, çünkü kendisinin her yıl insanlarla ilişkisi oluyordu. Bu yüzden, sohbetinden yararlanmak için dedi: Kardeş, sen okumak bilmezsin, bense bilirim, benim evimde Davud'un Mezmurlar'ı vardır. O halde, gel ben her gün sana biraz okuyayım ve Davud'un ne dediğini açıklayayım. Genç olanı cevap verdi: Haydi gidelim. Yaşlı olanı dedi: Ey kardeş, iki gün oldu ki, su içmiyorum. Bu bakımdan biraz su araştır-

lım dedi. Genç olanı dedi: Ey kardeş, ben iki aydır su içmiyorum. O halde haydi gidelim de, Allah'ın peygamberi Davut aracılığıyla ne dediğine bakalım; Rabb bize su vermeye kadirdir.

Bunun üzerine dönüp, yaşlı olanın mekanına vardılar. Ve kapıda bir taze su kaynağı buldular. Yaşlı olanı dedi: Ey kardeş, sen Allah'ın kutsal bir kulusun; bak Allah bu kaynağı senin uğruna verdi. Genç olanı dedi: Ey kardeş, alçak gönüllülüğünden diyorsun bunu. Ama belli ki, Allah eğer bunu benim uğruma yapmış olsaydı onu aramak için ayrılmayayım diye, benim mekanımın yakınında bir kaynak verirdi. Ben sana karşı günah işlediğimi itiraf etmeliyim. Sen iki gündür içmediğinden su aradığını söyleyince, ben iki aydır içeksiz olduğumdan, sanki senden daha iyiymişim gibi içimde bir yükseklik duydum. O zaman yaşlı olanı dedi: Ey kardeş, gerçeği söyledin, dolayısıyla günah işlemiş değilsin. Genç olanı dedi: Ey kardeş, babamız İlya'nın Allah'ı arayan yalnızca kendini ayıplasın. Dediğini unutuyorsun. O, biz bunu bilelim diye değil, buna uyalım diye yazdı onu mutlaka. Daha yaşlı olanı yoldaşının doğruluğunu ve takvasını sezerek dedi: Doğru; ve Allah'ımız seni bağışlamıştır. Ve bunu deyip, Mezmurlar'ı aldı ve babamız Davud'un dediklerini okudu: Dilimin günahıma bahane bulup göz yumarak kötü sözlere dalmaması için ağzımın üzerine bir gözetleyici yerleştireceğim.

Ve burada yaşlı adam bir konuşma yaptı ve genç olanı ayırdı. Bundan sonra, buluşmalarından önce on beş yıl daha geçti. Çünkü genç olanı yerini değiştirmişti. İşte böyle, yaşlı olan onu bulunca dedi: Ey kardeş, kaldığın yere neden geri

bir daha gelmedin? Genç olanı cevap verdi: Çünkü bana söylediklerini henüz öğrenmiş değilim. O zaman yaşlı olanı dedi: On beş yıl geçmişken nasıl olabilir bu? Genç olanı cevap verdi: Sözlere gelince, onları tek bir saatte öğrendim ve hiç unutmadım; fakat henüz onlara uyamadım. Uymayacak oluktan sonra, çok fazla şey öğrenmenin amacı nedir ki? Allah'ımız zihnimizin değil de, daha çok kalbimizin iyi olmasını bekler, bu bakımdan, Hüküm Gününde bize ne öğrendiğimizi değil, ne yaptığımızı soracaktır. Yaşlı olanı karşılık verdi: Ey kardeş, böyle deme, çünkü Allah'ımızın değer verilmesini istediği ilmi hor görmüş oluyorsun. Genç olanı cevapladı: Şimdi, günaha düşmemek için nasıl söylemeliyim ki, çünkü senin sözün doğru, benimki de öyle. Öyleyse, diyorum ki, Allah'ın kanununda yazılı olan emirlerini bilenler, eğer ardından daha çok şey öğreneceklerse, önce bunlara uymalıdırlar. Ve insan öğrendiği her şeye, bırakın uysun, yalnızca onu bilmekle kalsın. Yaşlı olanı dedi: Ey kardeş, söyle bana, kiminle konuştun ki, benim söylediklerimin tümünü öğrenmediğini bilirsin? Genç olanı cevap verdi: Ey kardeş, kendimle konuşurum. Her gün hesabımı vermek için kendimi Allah'ın mahkemesinin önüne korum. Ve her zaman içinde günahlarıma göz yuman bir şey duyarım. Yaşlı adam dedi: Ey kardeş, sen tamken, hataların nedir ki? Genç olanı cevap verdi: Ey kardeş, böyle deme, çünkü ben iki büyük hatanın ortasında duruyorum: Biri, kendimi Günahkarların en büyüğü olarak bilmemem, diğeri ise, başkalarından daha çok günahıma pişman olmak istemememdir. Yaşlı olanı karşılık verdi: Şimdi, sen insanların en olmuşu iken, kendini nasıl Günahkarların en büyüğü olarak bilebilirsin? Genç

olanı cevapladı: Bir Ferisinin alışkanlığını edindiğim zaman, efendimin bana söylediği ilk söz şuydu: Başkalarının iyiliklerine, kendimin ise kötülüklerime bakmalıyım. Çünkü böyle yaparsam eğer, kendimi Günahkarların en büyüğü olarak algılayabilirim.

Yaşlı adam dedi: Ey kardeş, bu dağlar da kimin iyiliğine, kimin hatalarına bakarsın, görüyorsun ki, burada hiç kimse yoktur. Genç olanı cevap verdi: Güneşin ve gezegenlerin itaati ne bakmalıyım. Çünkü onlar Yaratıcılarına benden daha iyi kulluk ediyorlar. Ama ya arzuladığım gibi ışık vermediklerinden, ya sıcaklıklarının çok fazla olduğundan ya da yerde çok fazla veya çok az yağış olduğundan ben onları ayıplıyorum. O zaman, yaşlı adam bunu duyunca dedi: Kardeş, sen bu akideyi nereden öğrendin. Çünkü ben şimdi doksan yaşındayım ve yetmiş yıldır bir Ferisi'yim. Genç olanı cevap verdi: Ey kardeş, sen bunu alçak gönüllülüğünden söylersin, çünkü sen, Allah'ın kutsal bir kulusun. Yine de ben sana cevap vereyim ki, Yaratıcımız Allah zamana bakmaz. Ama kalbe bakar. Bundandır ki, Davut on beş yaşında, öbür altı kardeşinden daha genç iken İsrail kralı seçildi ve Rabbimiz Allah'ın bir peygamberi oldu.

Bu adam gerçek bir Ferisi'ydi dedi İsa havarilerine. Ve Hüküm Gününde onu arkadaşımız olarak buluruz. İsa sonra bir gemiye bindi ve havariler ekmek getirmeyi unuttuklarından dolayı üzgündüler. İsa kendilerini azarlayıp dedi: Günümüz Ferisilerinin mayalarından sakının. Çünkü küçük bir maya bir yığın yemeği bozar. O zaman havariler birbirlerine dediler: Şimdi, ekmeğimiz bile yokken, nasıl mayamız olsun ki? O zaman İsa dedi: Ey az inancı olan adamlar, Allah'ın,

hiçbir ürün belirtisi olmayan Nain'de yaptıklarını unuttunuz mu? Ve beş ekmek ve iki balığı kaç kişi yemiş ve doymuştu? Allah'a imandan yoksun olan Ferisi'nin mayası ve ben düşünceci, yalnızca bugünün Ferisi'lerini bozmakla kalmamış, İsrailileri de bozmuştur. Çünkü okumak bilmeyen basit bir halk, kutsal kişiler olarak tanıdıklarından Ferisi'lerde gördüğü şeyleri yapar. Gerçek Ferisi nedir bilir misiniz? O, insan tabiatının yağıdır. Nasıl ki, yağ her sıvının üstünde durursa, gerçek Ferisi'nin iyiliğı de tüm insani iyiliklerin üstünde durur. O, Allah'ın dünyaya verdiğı yaşayan bir kitaptır; çünkü söylediğı ve yaptığı her şey Allah'ın kanununa uygundur.

Bu bakımdan, kim onun yaptığını yaparsa, Allah'ın kanununa uymuş olur. Gerçek Ferisi, günahla insan bedenini çürütmeyen tuzdur; çünkü onu gören herkes tövbe eder. Hacıların yolunu aydınlatan bir ışıktır o, çünkü onun pişmanlığıyla birlikte yoksulluğunu gören herkes, bu dünyada kalbimizi kapamamamız gerektiğini idrak eder. Ama yağı ekşiten, kitabı tahrif eden, tuzu çürüten, ışığı söndüren bu insan sahte bir Ferisi'dir. Bu bakımdan, eğer helak ölmeyaceksanız, bu günkü Ferisilerin yaptıklarını yapmamaya dikkat edin. İsa Kudüs'e gelip de, bir sebt günü mabede girdiğinde, askerler onu kışkırtmak ve alıp götürmek için yaklaşıp dediler: Öğretmen, savaş açmak meşru mudur? İsa cevap verdi: İnancımız bize, hayatımızın yeryüzü üzerinde sürekli bir savaş halinde olduğunu söyler. Askerler dediler: Öyleyse, bizi kendi inancına döndürmek ve bizim yığınla tanrıyı bırakıp, -yalnızca Roma'da görülen yirmi sekiz bin tanrı vardır- senin tek olan ve görülemediğı için nerede olduğı bilinmeyen, belki de bir hayal olan Allah'ına uymamızı ister

misin? İsa cevap verdi: Eğer sizi Allah'ımızın yarattığı gibi, sizi ben yaratmış olsaydım, sizi hidayete erdirmek isterdim. Karşılık verdiler: Şimdi, nerede olduğu bilinmediği halde, senin Allah'ın bizi nasıl yaratmış olabilir? Bize Allah'ını göster, o zaman Yahudi olacağız. O zaman İsa dedi: Eğer sizin O'nu görecektir gözleriniz olsa, ben size O'nu gösteririm, fakat kör olduğunuz için, O'nu size gösteremiyorum. Askerler karşılık verdiler: Bu insanların sana verdiği onur mutlaka senin anlayışını götürmüş olmalı. Çünkü hepimizin başında iki gözü varken, sen bizim kör olduğumuzu söylersin.

İsa cevap verdi: Bedeni gözler, yalnızca cismi olan ve dıştaki şeyleri görebilir. Bu bakımdan, siz yalnızca, hiçbir şey yapamayan altından, gümüşten ve tahtadan tanrılarınızı görebilirsiniz. Ama biz Yahudiyelilerin Allah'ımıza karşı korku ve iman şeklinde manevi gözlerimiz vardır, bu yüzden de, biz Allah'ımızı her yerde görebiliriz. Askerler karşılık verdiler: Konuşmana dikkat et, çünkü eğer tanrılarımıza nefret yağdırarak olursan, seni Hirodes'in ellerine veririz, o da her şeye gücü yeten tanrılarımızın öcünü alır. İsa cevap verdi: Eğer dediğiniz gibi, onların her şeye gücü yetiyorsa, beni bağışlayın, artık onlara tapacağım.

Askerler bunu duyunca sevindiler ve putlarını yüceltme-ye başladılar. O zaman İsa dedi: Burada işlerinize ihtiyaç vardır, sözlerinize değil, madem öyle, tanrılarınıza bir sineği yarattırın ve ben onlara tapacağım. Askerler bunu duyunca şaşırıp, diyecek şey bulamadılar, bunun üzerine İsa dedi: Asla, onların tek bir sineği bile yeniden yaratmadıklarını gördüğümünden, kendileri için, tek bir sözle her şeyi yaratmış olan Allah'ı bırakmayacağım, O'nun adı tek başına orduları

korkutur. Askerler karşılık verdiler: Şimdi şuna bakalım; çünkü biz seni alıp götürmek istiyoruz. Ve ellerini İsa'ya karşı uzatmak istediler. O zaman İsa dedi: Adonai Sabaoth! - Ey Orduların Rabbi!- Bunun üzerine, bir kişinin, yıkanıp yeniden şarapla doldurulacakları zaman tahta fıçıları yuvarladığı gibi, askerler de hemen mabetten yuvarlanıp gittiler; o kadar ki, kendilerine dokunan kimse olmadığı halde, başları ve ayakları yere çarpıyordu. Ve o kadar korktular ve öyle bir şekilde kaçtılar ki, Yahudiye'de bir daha görünmediler.

Rahipler ve Ferisi'ler kendi aralarında murıldanıp dediler. O'nda Baal ve Eşterot'un bilgeliği var ve bundan dolayı, şeytanın gücüyle yaptı bunu. İsa ağzını açtı ve dedi: Allah'ımız komşumuzun mallarını çalmamamızı emretti. Fakat bu tek hüküm öylesine aşıldı ve kötüye kullanıldı ki, dünyayı günahla doldurdu ve bu günah diğer günahların bağışlandığı gibi bağışlanmayacaktır; çünkü başka her günah için insan ağlar ve onu bir daha işlemez, ibadet ve zekatla birlikte oruç da tutarsa, Her şeye gücü yeten ve Merhametli olan Rabb Allah'ımız affeder. Fakat bu günah o türdendir ki, zulümle alınan geri verilmedikçe, asla bağışlanmayacaktır. O zaman, bir yazıcı dedi: Ey öğretmen, hırsızlık tüm dünyayı günahla nasıl doldurmuştur? Şimdi, Allah'ın lütfuyla, yalnızca bir kaç hırsızın bulunduğu ortadadır, onlarda kendilerini gösteremezler, çünkü hemen askerler tarafından asılırlar. İsa karşılık verdi. Malları bilmeyen –metinden aynen- hırsızları da bilmez, hem, bakın size diyorum ki, pek çokları ne yaptığını bilmeden çalar, bu yüzden de, günahları başkalarınınkinden daha büyüktür, çünkü bilinmeyen hastalık iyileşmez.

O zaman Ferisi'ler İsa'ya yaklaşp dediler: Ey öğretmen, İsrail'de gerçeği tek sen bildiğin için bize öğret. İsa karşılık verdi: İsrail'de gerçeği tek benim bildiğimi söylemiyorum, çünkü bu tek kelimesi başkalarına değil, yalnızca Allah'a ait. Çünkü O Hak'tır, hakkı gerçeği de yalnızca O bilir. Bu bakımdan, eğer ben böyle dersem, büyük bir hırsız olurum. Çünkü Allah'ın şanını çalmış olurum. Ve Allah'ı tek ben biliyorum demekle de, herkesten daha çok cehaletin içine düşerim. Bu nedenle siz, tek benim gerçeği bildiğimi söylemekle ağır bir günah işlediniz. Ve size diyorum ki, eğer bunu teşvik etmek için dediyseınız, günahınız daha da büyük olacaktır. Sonra İsa, herkesin sustuğunu görünce yeniden dedi: Her ne kadar ben İsrail'de gerçeği bilen tek kişi değilsem de, tek ben konuşacağım; bu bakımdan, madem bana sordunuz, o halde bana kulak verin.

Yaratılan her şey Yaratıcıya aittir, o şekilde ki, hiçbir şey her hangi bir şey için iddiada bulunamaz. Öyle de, ruh, can, beden, zaman, mal ve şan hep Allah'ın mülkiyetindedir. Eğer bir insan onları Allah'ın istediği biçimde almazsa, bir hırsız olmuş olur. Ve aynı şekilde, eğer onları Allah'ın isteğinin aksine harcarsa, yine bir hırsız olmuş olur. Bu bakımdan diyorum ki size, ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, siz zamanı yarın şöyle yapacağım, şöyle bir şey söyleyeceğim, şöyle bir yere gideceğim diyerek ele alırsanız ve -Allah izin verirse- demezseniz, hırsız olursunuz ve zamanınızın daha iyi bölümünü Allah'ı memnun etmek için değil de, kendinizi memnun etmek için harcadığınızda daha büyük hırsız olursunuz ve daha kötü bölümünü Allah'a kulluk için harcadığınızda, o zaman da kuşkusuz hırsız olursunuz.

Kim günah işlerse, hangi şekilde olursa olsun bir hırsızdır; çünkü o Allah'a kulluk etmesi gereken zamanı, ruhu ve kendi hayatını çalıp Allah'ın düşmanı şeytana vermiş olur. Bu bakımdan, onuru, canı ve malı olan insanın malı mülkü çalındığı zaman hırsız asılacaktır; canı alındığı zaman, katilin başı kesilecektir ve adaletli olan budur, çünkü Allah böyle buyurmuştur. Ama bir komşunun onuru alındığı zaman, neden hırsız çarmıha gerilmez? Mal onurdan, gerçekten daha mı iyidir? Allah gerçekten, malı alanın cezalandırılacağını, malla birlikte canı alanın cezalandırılacağını, ama onuru alanın serbest kalacağını mı buyurmuştur? Hiç de değil, çünkü mırıldanmaları nedeniyle babalarımız vaad edilen ülkeye girmediler de, yalnızca çocukları girdi. Ve bu günah nedeniyle, yılanlar halkımızdan yetmiş bin kadarını öldürdü.

Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, onuru çalan, bir insanı malından ve canından edenden daha büyük cezayı hak eder. Ve mırıldayana kulak veren de aynı şekilde suçludur. Çünkü biri şeytanı diline, diğeri ise kulaklarına alır. Ferisiler bunları duyunca öfkeden çatlıyorlardı, çünkü konuşmasına karşı çıkamıyorlardı. Sonra İsa'nın yanına bir din bilgini yanaştı ve ona dedi: Sayın öğretmen, bana anlat ki Allah, babalarımıza neden ekin ve meyve bahşetmedi? Düşeceklerini bildiğinden, mutlaka kendilerine vermeli veya insanlara onu görme eziyetini çektirmemeliydi. İsa cevap verdi: Adam, sen bana iyi dersin, fakat hata edersin, çünkü yalnızca Allah iyidir. Ve Allah'ın neden senin beynine göre iş yapmadığını sormakla daha çok hata edersin. Yine de sana cevap vereceğim.

O halde sana diyorum ki, Yaratıcımız Allah işinde kendisini bize uydurmaz, bu bakımdan yasal olan, yaratılmışın O'nun yöntemini ve uygunluğunu değil de, bunun yerine, Yaratanın yaratılmışa değil, yaratılmışın Yaratana bağlı kalması için Yaratıcısı Allah'ın şanını araştırmasıdır. Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, eğer Allah insana her şeyi vermiş olsaydı, insan, kendisinin Allah'ın kulu olduğunu bilmeyecekti; ve böylece de kendini Cennetin efendisi sayacaktı. Bu bakımdan, her zaman Azim ve hiçbir eksik ve kusur bulunmayan olan Yaratıcı, Kendine bağlı kalsın diye insanı yemekten men etti. Ve bakın size diyorum ki, kimin gözünde ışık varsa her şeyi açık görür ve bizzat karanlıktan bile ışık çıkarır; fakat kör böyle yapmaz. Bu nedenle diyorum ki, eğer insan günah işlememiş olsaydı, ne ben ne de sen Allah'ın merhametini ve adaletini bilmeyecektik. Ve eğer Allah, insanı günah işleme istidadında yaratmamış olsaydı, bu konuda o, Allah'a eşit olacaktı. Bundan dolayı, hiçbir eksik ve kusur bulunmayan Allah insanı iyi ve adaletli yarattı, ama kendi hayatı, kurtuluşu ve batışıyla ilgili olarak istediğini yapmaktaki serbest bıraktı.

Din bilgini bunları işitince dondu kaldı ve şaşkınlık içinde ayrılıp gitti. Sonra, Başrahip iki yaşlı Rahibi gizlice çağırarak mabetten çıkıp, öğle ibadetini kılmak için Süleyman verandasında oturup beklemekte olan İsa'ya gönderdi. Ve İsa'nın yanında halktan büyük bir kalabalıkla birlikte havarileri de bulunuyordu. Rahipler İsa'ya yaklaşp dediler: Öğretmen, insan ekini ve meyveyi neden yedi? Allah onu yemesini istedi mi, istemedi mi? Ve onlar bunu İsa'yı yanıltmak için dediler; çünkü Allah istedi dese, öyleyse niçin yasakladı?

Karşılığını verecekler, Allah istemedi dese, o halde, Allah'ın istediğinin aksini yapabildiğine göre, insan Allah'tan daha büyük bir güce sahip diyeceklerdi.

İsa cevap verdi: Sizin sorunuz, dağın üstünden geçen ve sağ ve solunda uçurum bulunan bir yol gibi, ama ben ortadan yürüyeceğim. Bunu duyunca, Rahipler İsa'nın kalplerini bildiğini sezerek şaşırdılar. Sonra İsa dedi: Her insan ihtiyacı olduğundan, her şeyi kendi yararı için yapar. Ama hiçbir şeye ihtiyacı olmayan Allah, kendi hak arzusuna göre yaptı, Bu bakımdan, insanı yaratırken onu, Allah'ın kendine ihtiyacı olmadığını bilsin diye hür yarattı. örnek olarak, kendi zenginliğini sergilemek için ve köleleri kendini daha çok sevsin diye, kölelerine hürriyet veren bir kralın yaptığı gibi. O halde, Allah insanı, Yaraticısını çok daha fazla sevsin ve nimetini bilsin diye hür yarattı. Çünkü Allah her ne kadar Kadiri Mutlak olup, insana ihtiyacı yok ve onu kudretiyle de yaratmışsa da, hayır işleyip, şerre karşı koyabilecek şekilde onu serbest bırakmıştır. Çünkü her ne kadar Allah'ın günaha engel olma gücü var idiyse de, kudret ve nimeti insanda görüldüğünden, insanda günaha karşı çıkmamak için, yani, insanda Allah'ın rahmeti ve adaleti yürüsün diye O, kendi nimetiyle çelişmeyecekti çünkü Allah'ta çelişme yoktur.

Ve gerçeği konuştuğuma belirti olarak, sizi başrahibin beni aldatmak için gönderdiğini ve bunun da Rahipliğin meyvesi olduğunu size söylüyorum. Yaşlı adamlar ayrılıp gittiler ve her şeyi başrahibine anlattılar, o da dedi: Bu adamın sırtında her şeyi kendisine söyleyen cin var; çünkü o İsrail krallığını arzular, ama Allah bunun da gereğine bakacaktır. İsa öğle ibadetini yapıp da mabetten çıkarken, annesinin rah-

minden kör doğan birini gördü. Havarileri kendisine sorup dediler: Öğretmen, bu adamda kimin günahı var, babasının mı, yoksa annesinin mi ki. Böyle kör doğmuş? İsa cevap verdi: Ne babasının, ne de annesinin günahı var onda, ama Allah, İncil'e bir şahit olsun diye onu böyle yarattı. Ve kör adamı yanına çağırıp, yere tükür erek çamur yaptı ve onu kör adamın gözlerine sürdü ve ona dedi: Siloam gölüne git ve yıkan! Kör adam gitti ve yıkanıp, ışığa kavuştu, ardından eve dönerken, kendisine rastlayan pek çokları dediler: Bu adam körse, kesinlikle derim ki, mabedin güzel kapısında oturup duran adamdı. Başkaları dediler; O dur, fakat ışığa nasıl kavuştu? Ve yanına yaklaşp dediler: Sen mabedin güzel kapısında oturup duran kör adam değil misin? Cevap verdi: Oyum, neden soruyorsunuz? Dediler: Öyleyse, görme gücüne nasıl kavuştun? Cevap verdi: Bir adam toprağa tükürerek çamur yaptı ve bu çamuru gözlerimin üzerine koyup, bana dedi: Git Siloam gölünde yıkan. Gidip yıkandım ve şimdi görüyorum.

İsrail'in Allah'ını yüceltirim! Kör doğmuş olan adam mabedin güzel kapısına yeniden geldiği zaman, tüm Kudüs meseleyi duymuştu. Bunun üzerine, İsa aleyhinde Rahipler ve Ferisilerle konuşmakta olan Rahiplerin reisine getirildi. Başrahip kendisine sorup, dedi: Adam, sen doğuştan kör değil miydin? evet diye cevap verdi. Şimdi Allah'ın şanı üzerine, dedi başrahip anlat bize, hangi peygamber sana rüya da göründü de ışık verdi. Babamız İbrahim miydi, yoksa Allah'ın kulu Musa'mı, veya bir başka peygamber miydi? Çünkü başkaları böyle bir şeyi yapamaz. Kör doğmuş olan adam cevap verdi: Ben rüyada ne İbrahim'i, ne Musa'yı, ne

de bir başka peygamberi görüp iyileştirilmedim. Ben mabe-din kapısında otururken bir adam beni yanına getirtti, tükü-rüğüyle topraktan çamur yaparak, bu çamurun bir kısmını gözlerime sürdü ve beni yıkanmam için Siloam gölüne gön-derdi; ben de oraya gidip yıkandım ve gözlerimin ışıyla geri döndüm.

Başrahip kendisine o adamın adını sordu. Kör doğmuş olan adam cevap verdi: Bana adını söylemedi, ama onu gö-ren biri beni çağırarak dedi: Git ve bu adamın sana söylediği gibi yıkan, çünkü o Nasıralı İsa'dır, İsraililerin Allah'ının bir peygamberi ve kutsal bir kuludur. O zaman başrahip dedi: O seni belki de bugün, yani sebt günü iyileştirdi? Kör adam cevap verdi: Bu gün iyileştirdi beni. Başrahip dedi: Bakın şimdi, bu adam nasıl da Günahkarın biridir, görüyorsunuz ki sebt gününe riayet etmez! Kör adam karşılık verdi: O bir Günahkar mıdır, değil midir bilmem; ama şunu bilirim ki, ben kör iken o beni ışığa kavuşturdu. Ferisiler buna inanma-dılar bu nedenle de başrahibe dediler: Anne ve babasını ça-ğirtin, bize gerçeği söyler onlar. Bunun üzerine kör adamın anne ve babasını çağirttilar ve onlar gelince başrahip kendi-lerine şöyle sordu: Bu adam sizin oğlunuz mudur? Cevap verdiler: O bizim oğlum uzun ta kendisidir. O zaman başra-hip dedi: O, kör doğduğunu ve şimdi de gördüğünü söylü-yor; nasıl olmuştur bu iş? Kör olarak doğan adamın baba ve annesi cevap verdi: Evet, o kör doğmuştu, ama ışığı nasıl al-dığını bilmiyoruz; onun yaşı başı yerindedir, kendisine so-run, size gerçeği söyler.

Bunun üzerine onlara yol verildi ve başrahip yeniden, kör doğmuş olan adama dedi: Allah'ın şanı üzerine doğruyu

söyle. Kör adamın baba ve annesi konuşmaktan korkmuşlardı; çünkü Roma Senatosu'ndan, ölüm acısına çarptırılmak istemeyen kimsenin, Yahudilerin peygamberi İsa hakkında çekişmemesi için bir ferman çıkmıştı. Bu ferman valinin de eline ulaşmıştı, bu nedenle, Onun yaşı başı yerindedir, kendisine sorun dediler. Sonra, başrahip kör adama dedi: Allah'ın şanı üzerine doğruyu söyle, çünkü biz, senin kendini iyileştirdiğini söylediğin bu adamın bir Günahkar olduğunu biliyoruz. Kör doğmuş olan adam cevap verdi: O bir Günahkar mıdır, değil midir bilmem. Ama şunu bilirim ki, ben görmüyordum, o beni ışığa kavuşturdu. Dünyanın başlangıcından bu saate kadar, kesinlikle, kör doğup da ışığa kavuşturulan kimse olmamıştır. Ve Allah Günahkarlara kulak asmaz. Ferisiler dediler: Seni ışığa kavuştururken ne yaptı? O zaman kör doğmuş olan bunların inançsızlığına şaşıtı kaldı ve dedi: Söyledim ya, neden bir daha soruyorsunuz bana? Siz de O'nun havarileri olmaz mısınız? O zaman, başrahip kendisine küfredip dedi: Sen zaten günah içinde doğmuşsun, öyleyken bize öğretmeye mi kalkıyorsun? Defol ve böyle bir adamın sen havari ol! Çünkü biz Musa'nın havarileriyiz ve biliyoruz ki, Allah Musa ile konuşmuştur; bu adama gelince, onun neci olduğunu bilmiyoruz.

Ve onu havra ve mabetten atıp, İsraililer arasındaki temizlerle birlikte ibadet etmesini yasakladılar. Kör doğmuş olan adam gidip İsa'yı buldu. O da kendisini şöyle teselli etti: Hiçbir zaman şimdiki kadar kutsanmamıştın, çünkü peygamberi ve babamız Davut kanalıyla dünyanın dostlarına karşı, Onlar lanetlerler, ben kutsarım diyen Allah'ımız tarafından kutsandın; ve O, peygamber Mika aracılığıyla da de-

di: Ben sizin kutsamanızı lanetlerim. Çünkü Allah'ın dilemesinin dünyanın dilemesine zıt olduğu kadar yer göğe, su ateşe, ışık karanlığa, soğuk sığağa veya sevgi nefrete zıt değildir.

Havariler ardından kendisine şöyle sordular: Rabbuni sözlerin pek güzel; bu nedenle anlamlarını bize söyle, çünkü henüz anlamış değiliz. İsa cevap verdi: Dünyayı tanıdığınız zaman göreceksiniz ki, ben gerçeği konuştum ve böylece her peygamberdeki gerçeği de tanıyacaksınız. O halde bilin ki, tek bir isimde birleşmiş üç türlü dünya vardır: Biri, su, hava ve ateşle birlikte gökleri ve yeri ve insanın altında olan tüm şeyleri temsil eder. Şimdi, bu dünya her şeyi ile Allah'ın peygamberi Davud'un, Allah onlar için çığnemedikleri bir kural koymuştur dediği gibi, Allah'ın iradesine uyar. İkincisi, nasıl bunlardan birinin evi duvarları değil de, aileyi temsil ediyorsa, bunun gibi tüm insanları temsil eder, şimdi bu dünya yine Allah'ı sever; çünkü fıtratları gereği Allah'ı özlerler. O kadar ki, fıtrata göre herkes, Allah'ı aramada yanılığa düşse de, Allah'ı özler. Ve biliyor musunuz, hepsi Allah'ı neden özler? Çünkü onlar, herkes hiçbir kötülüğü olmayan sonsuz bir iyiliğin özlemini duyar, bu ise yalnızca Allah'tır.

Bu bakımdan, Rahman olan Allah, bu dünyaya kurtuluşu için peygamberlerini göndermiştir. Üçüncü dünya, insanların, dünyanın yaratıcısı Allah'a aykırı bir kanuna dönüşmüş olan günaha batmış durumudur. Bu, insanı Allah'ın düşmanları olan cinlere benzetir. Ve Allah'ımız bu dünyadan öylesine şiddetle nefret eder ki, eğer peygamberler bu dünyayı sevmiş olsalardı, ne düşünürsünüz? mutlaka Allah kendilerinden peygamberliklerini alırdı. Ve nasıl söyleyeyim ki

ben? Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, Allah'ın Elçisi dünyaya gelince eğer bu şerli dünyaya karşı bir sevgi duyacak olsa, mutlaka Allah ondan, kendisini yarattığı zaman vermiş olduğu tüm şeyleri alır ve, onu ebediyen cezalandırır; Allah bu dünyaya işte bu derecede zıttır.

Havariler karşılık verdiler: Ey öğretmen, sözlerin öylesine güzel, bu bakımdan bize merhamet et, çünkü onları anlamıyoruz. İsa dedi: Sanır mısınız ki, Allah Elçisini kendisini Allah'la eşit tutmak isteyecek bir rakip olarak yaratmıştır? Kesinlikle hayır, aksine, efendisinin istemediğini istemeyecek olan itaatkar kölesi olarak yaratmıştır. Siz bunu anlayamazsınız, çünkü neyin günah olduğunu bilmiyorsunuz. Bu nedenle, sözlerime kulak verin. Ben, dikkat edin, diyorum ki size, günah insanda Allah'a aykırı bir şey olmadıkça ortaya çıkmaz; çünkü yalnızca Allah'ın dilemediği şey günahdır; o kadar ki, Allah'ın dilediği her şey günaha yabancıların yabancısıdır. Bu durumda, eğer Ferisilerle bizim başrahipleri-miz ve rahiplerimiz, İsrail halkı bana Allah dediği için bana işkence etseler, Allah'ı razı eden bir şey yapmış olurlar ve Allah da kendilerini ödüllendirir. Fakat benim gerçeği, gelenekleriyle Allah'ın peygamberleri ve dostları olan Musa ve Davud'un kitaplarını tahrif ettiklerini söylememi istemeyerek, tersi bir nedenle bana işkence ettiklerinden ve bu yüzden benden nefret edip, ölümümü arzuladıklarından, işte bundan dolayı Allah kendilerini tiksinti ve nefretle kabul eder.

Söyleyin bana, Musa insan öldürdü, Ahab da insan öldürdü, bu, her iki durumda da katil değil midir? Kesinlikle değil; çünkü Musa, puta tapıcılığı yok etmek ve Hak olan

Allah'a ibadet etmeyi koruyup sürdürmek için insan öldürdü; ama Ahab ise, insanları Hak olan Allah'a ibadeti yok etmek ve puta tapıcılığı koruyup sürdürmek için öldürdü, bu nedenle, Musa için insan öldürmek kurbana dönüşürken, Ahab için dine karşı saygısızlığa dönüştü; o kadar ki, bir ve aynı iş bu iki zıt etkiyi ortaya çıkardı. Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, eğer şeytan meleklerle onların Allah'ı nasıl sevdiklerini görmek için konuşmuş olsaydı, Allahın reddine uğramayacaktı; ama, onları Allah'tan yüz çevirtmenin yollarını aradı, bu yüzden de ebedi azaptadır.

O zaman, bu satırları yazan Barnabas karşılık verdi: O halde, İsrail krallarının kitabında yazılı olduğu gibi, Allah'ın yalancı peygamberlerin ağzıyla söylenmesini takdir buyurduğu yalanla ilgili olarak, peygamber Mika'ya da söylenen şey nasıl anlaşılmalıdır? İsa karşılık verdi: Ey Barnabas, onları kısaca anlat ki, gerçeği açıkça görelim. O zaman, yazan Barnabas dedi: Peygamber Daniel, İsrail krallarının ve tiranlarının tarihini anlatırken şöyle yazar: İsrail kralı, Ammoniler olan Belial oğullarına yani, fasık /azgınlara karşı savaşmak için Yahuda kralıyla birleşti. Şimdi, Yahuda kralı Yehoşafat ve İsrail kralı Ahab ikisi birlikte Samiriye'de bir tahtta otururlarken, önlerine dört yüz yalancı peygamber gelip, İsrail kralına dediler: Ammonilere karşı çık, çünkü Allah onları senin ellerine verecek. Ve sen Ammon'u parçalayacaksın. O zaman Yehoşafat dedi: Burada babalarımızın Allah'ının herhangi bir peygamberi var mıdır? Ahab cevap verdi: Yalnızca bir tane var, o da şerlidir, çünkü benimle ilgili olarak her zaman kötü haber verir durur; ve ben de onu hapiste tutuyorum.

Böyle, yani yalnızca bir tane var, çünkü Ahab'ın ferma-nıyla o kadar çok peygamber öldürülmüştü ki, peygamberler sizin de dediğiniz gibi ey öğretmen insanların bulunma-dığı dağ tepelerine kaçmışlardı. O zaman Yehoşafat dedi: Onu buraya çağirt bakalım, ne diyor. Bunun üzerine Ahab Mikaya'nın oraya çağırılmasını emretti. O da ayağında pran-galarla ve hayatla ölüm arasında bulunan bir insan gibi, şa-sırmış bir yüzle geldi. Ahab kendisine sorup dedi: Allah adına konuş Mikaya, biz Ammoniler'e karşı çıkacak mıyız? Allah, onların şehirlerini bizim ellerimize verecek mi? Mika-ya cevap verdi: Çık çık çünkü başarılı bir şekilde çıkacak ve yine daha başarılı bir şekilde ineceksin! O zaman, yalancı peygamberler Mikaya'yı Allah'ın gerçek bir peygamberi ola-rak övüp, ayaklarındaki prangaları kırıp çıkardılar. Allah'ı-mızdan korkan ve hiçbir zaman putlar önünde diz çökme-miş olan Yehoşafat Mikaya'ya sorup, dedi: Bu savaş işini na-sıl görüyorsun, babalarımızın Allah'ı aşkına doğruyu konuş.

Mikaya cevap verdi: Ey Yehoşafat, senin yüzün için kor-kuyorum. Bu nedenle diyorum ki sana, İsrail kavmini çoban-sız koyun gibi görüyorum. O zaman Ahab gülümseyerek, Yehoşafat'a dedi: Sana bu adamın yalnızca kötülüğü haber verdiğini söylemiştim de, sen inanmamıştın. Sonra ikisi de dediler: Şimdi, bunu nerden bilirsin ey Mikaya? Mikaya ce-vap verdi: Her halde Allah'ın huzurunda bir melekler heyeti toplandı ve ben Allah'ın şöyle gediğini işittim: Ahab'ı Am-mon'a karşı çıkıp, öldürülmesi için kim kandıracak? Bunun üzerine, biri bir şey dedi, öbürü bir başka şey dedi. Sonra, bir melek gelip dedi: Rabb, ben Ahab'a karşı savaştacak ve yalancı peygamberlere gidip, yalanı onların diline koyaca-

ğım ve böylece o da karşı çıkıp, öldürülecek. Ve Allah bunu duyunca dedi: Şimdi git ve öyle yap, çünkü sen başaracaksın.

O zaman yalancı peygamberler kızdı ve reisleri Mikaya'nın yanağına tokat atıp, dedi: Ey Allah'ın fasığı, gerçeğin meleği ne zaman bizi bıraktı da sana geldi. Söyle bize, yalanı getiren melek bize ne zaman geldi? Mikaya cevap verdi: Kralınızı aldattığınız için, öldürülmek korkusuyla evden eve kaçtığınız zaman öğreneceksiniz. O zaman Ahab gazaba gelip dedi: Mikaya'yı yakalayın, ayaklarındaki bukağıları yanağına vurun ve ben dönünceye kadar kendisine arpa eke meği ve su verin, çünkü şu anda, ona nasıl bir ölüm biçeceğimi bilmiyorum. Sonra gittiler ve her şey Mikaya'nın dediği gibi oldu. Çünkü Ammoniler'in kralı kullarına dedi: Ben, ne Yahuda kralına, ne de İsrail reislerine karşı savaşıyorsunuz, ama düşmanım olan İsrail kralı Ahab'ı öldürün. O zaman İsa dedi: Burada kal Barnabas çünkü amacımız açısından bu kadarı yeterli. Hepsini işittiniz mi? dedi İsa. Havariler cevap verdiler: Evet Rabbuni. Bunun üzerine İsa dedi: Yalan söylemek bir günahdır, ama öldürmek daha büyük bir günahdır; çünkü yalan, söyleyene ait bir günahken, cinayet, işleyene ait ise de, Allah'ın burada, yeryüzündeki en kıymetli şeyini, yani insanı da yok eder. Ve yalan söylemeye, söylenen şeyin aksini söylemekle çare bulunabilir; halbuki katlin çaresi yoktur. Çünkü ölüye yeniden hayat vermek mümkün değildir. O halde söyleyin bana, Allah'ın kulu Musa öldürdüklerinin hepsini öldürmekle günah mı işledi? Havariler cevap verdiler: Haşa haşa ki, Musa kendisine emreden Allah'a itaat etmekle günah işlemiş olsun! O zaman İsa dedi: Ben de diyo-

rum, haşa ki, Ahab'ın yalancı peygamberlerini yalanla kandıran şu melek, günah işlemiş olsun; çünkü, Allah nasıl insanların boğazlanışını kurban diye kabul etmişse, bu yalanı överek kabul etmiştir.

Ben, diyorum ki size, nasıl, ayakkabılarını bir devin ölçüsüne göre yaptıran çocuk hata ederse, aynen öyle de, insanın kendisi kanuna tabi iken Allah'ı kanuna tabi kılan da hata eder. Bu bakımdan, yalnızca Allah'ın dilemediği şeyin günah olduğuna inandığınız zaman, size söylediğim gibi, doğruyu bulmuş olacaksınız. Bu nedenle, çünkü Allah bileşik değildir ve değişemez, öyleyse aynı zamanda farklı şey dileyemez ve dilemez; çünkü böyle olsaydı, kendinde çelişki ve neticede dert barındıracaktı ve sonsuz derecede kutsal ve hiçbir eksik ve kusur bulunmayan olmayacaktı. Filipos karşılık verdi: Öyleyse, peygamber Amos'un şu sözü nasıl anlaşılmalıdır? Şehirde Allah'ın yapmadığından başka kötülük yoktur. İsa cevap verdi: Şimdi bak buraya Filipos, Ferisiler'in yaptığı gibi harflerde çakılıp kalmanın tehlikesi ne kadar büyüktür; onlar, kendileri için, seçilenler de Allah'ın takdirini icat ettiler, öyle ki, gerçekte, Allah'ın haksız, kandırıcı, yalancı ve üzerlerine gelecek hükümden nefret edici olduğunu demeye getiriyorlar.

Bu bakımdan diyorum ki, burada Allah'ın peygamberi Amos, dünyanın kötülük dediği kötülükten söz etmektedir; çünkü, eğer muttakilerin dilini kullanmış olsaydı, dünyadakiler tarafından anlaşılmayacaktı. Çünkü bütün dertler iyidir; ister yaptığımız kötülükleri temizledikleri için olsun, ister bizi kötülük yapmaktan alıkoydukları için iyi olmuş olsun, isterse ebedi hayatı sevip, özleyelim diye, insana bu ha-

yatın durumunu öğrettikleri için, iyi olmuş olsun. İşte, eğer Amos, Allah'ın yaptığından başka şehirde hiçbir iyilik yoktur demiş olsaydı, zenginlik içinde yaşayan Günahkarlara ve kendilerini bela içinde gören dertlilere ümitsizlik için fırsat tanımış olacaktı. Ve daha kötüsü, şeytanın insan üzerinde böyle bir egemenliği olduğuna inanan pek çokları, dert çekmemek için şeytandan korkacaklar ve ona kulluk edeceklerdi. Bu nedenle Amos, başrahibin huzurunda konuşurken onun sözlerine bakmayıp, İbrani dilini konuşmayı bilmeyen Yahudi'nin iş ve dileğini dikkate alan Romalı tercümanın yaptığını yapmıştır.

Eğer Amos, Şehirde Allah'ın yaptığından başka iyilik yoktur demiş olsaydı, ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, ağır bir hata işlemiş olacaktı; çünkü, dünya kendini beğenme yoluyla işlenen kötülük ve günahların dışında hiçbir iyilik barındırmaz. Böyle olunca da, insanlar kendinden yerin titrediği böyle bir sözü duymakla, Allah'ın yapmadığı herhangi bir günah ve kötülük olmadığına inanarak daha çok kötülük işleyeceklerdi. Ve İsa bunu demişti ki, hemen büyük bir deprem oldu. O kadar ki, herkes ölü gibi yere düştü. İsa onları kaldırıp, dedi: Şimdi, benim size doğruyu söyleyip söylemediğimi görün işte. O halde, Amos'un, dünyadakilerle konuşurken Allah şehirde kötülük yapmıştır derken, sadece Günahkarların kötülük dediği dert ve belalardan söz ettiği konusunda bu kadarı yetsin. Şimdi, bilmek istediğiniz takdire gelelim ve size bundan yarın öte tarafta, Erden kıyısında söz edeceğim. İsa havarileriyle Erden'in ötesindeki çöle gitti ve öğle ibadeti yapılırca bir palmiye ağacının yanına oturdu. Palmiye ağacının gölgesine de havarileri oturdular.

Sonra İsa dedi: Takdir öylesine gizlidir ki ey kardeşler, size diyorum ki ben, o yalnızca bir kişiye açıkça bilinecektir. O, milletlerin aradığı, Allah'ın gizliliklerinin kendisine öylesine açık olacağı kimsedir; o dünyaya geldiği zaman, onun sözlerini dinleyecek olanlar kutsanacaktır. Çünkü bu palmiye ağacının bizi gölgelendirdiği gibi, Allah da onları rahmetiyle gölgelendirecektir. Ya, nasıl bu ağaç bizi güneşin yakıcı ısısından koruyorsa, Allah'ın rahmeti de, o kişiye inananları şeytandan öyle koruyacaktır. Havariler karşılık verdiler: Ey öğretmen, sözünü ettiğiniz bu dünyaya gelecek kişi kim olacak? İsa kalp coşkusuyla cevap verdi: O, Allah'ın Elçisi Ahmet'dir. Ve o dünyaya geldiği zaman, yağmurun, uzun bir süre yağmur almadıktan sonra yere meyve verdirmesi gibi, o da getireceği bol rahmetle insanlar arasında salih ameller için bir fırsat olacak. Çünkü O, Allah'ın rahmetiyle yüklü beyaz bir buluttur. Bu rahmeti Allah, Alemler üzerine yağmur gibi fışkırtacaktır. İşte şimdi size, Allah'ın bu aynı takdirle ilgili olarak bilmem için bana bahsettiği azıcık şeyi anlatacağım.

Ferisiler derler ki, her şey önceden o şekilde takdir edilmiştir ki, seçilmiş olan fasık/azgın olamaz, fasık-azgın olan da, ne olursa olsun seçilmiş olamaz; ve nasıl Allah salih ameli, üzerinde seçilmişlerin kurtuluşa doğru yürüdüğü yol olarak önceden takdir etmişse, aynı şekilde günahı da, üzerinde fasık/azgınlara helake yürüdüğü yol olarak önceden takdir etmiştir. Bunu yazan elle birlikte, diyen dile de lanet olsun. Çünkü bu, şeytanın inancıdır. Buradan kişi günümüz Ferisilerinin durumunu gelebilir. Çünkü onlar, şeytanın inanmış kullarıdır. Takdir, kişinin elinde araç olarak bulundurduğu şeye son veren mutlak bir iradeden başka ne anlama gelebilir? O halde, yalnızca harcayacak taş ve para değil, aynı za-

manda, üzerine bir ayak koyacak kadar arsası da olmayan bir kişi evi nasıl takdir edecektir? Böyle bir şeyi asla kimse yapamaz. Öyleyse size diyorum ki, takdir, Allah'ın insana kendi pak nimeti, kendi kanunundan verdiği hür iradeyi çekip almaktan öte bir şey değildir. Yerleştirmekte olduğumuz, kesinlikle takdir değil, sadece kötülük aracıdır.

Musa'nın kitabı gösteriyor ki, şu insan hürdür. Allah'ımız kanunu Sina dağında verdiği zaman şöyle konuşmuştur: Benim buyruğum gökte değil ki. Şimdi kim Allah'ın buyruğunu gidip bize getirecek ve acaba kim ona uyma gücünü bize verecek? diye kendine mazeret arayasın. Ama, benim buyruğum senin kalbinin yanındadır, ki dilediğin zaman ona uyabilesin. Söyleyin bana, eğer kral Hirodes yaşlı bir adama gençleşmesini ve hasta bir adama düzelmesini emretse, onlar bunu yapmayınca kendilerini öldürtse, bu adalet olur mu? Havariler cevap verdiler: Eğer Hirodes böyle bir emir verse, en zalim ve dinsiz kişi olur. O zaman İsa iç çekerek, dedi: Bunlar insani geleneklerin meyveleridir kardeşler; çünkü Allah fasık/azgını bir daha seçilmiş olamayacak şekilde önceden takdir etmiştir demekle, onlar Allah'ı en dinsiz ve zalim yaparak küfrediyorlar. O, Günahkara günah işlememeyi, işlediği zaman da tövbe etmeyi emreder; halbuki bu tür bir takdir Günahkardan günah işlememe gücünü çekip alır ve tövbeden tümüyle yoksun bırakır. Allah'ın peygamber Yoel aracılığıyla ne dediğini de duyun: Sağ ve diriyim ki, der Allah'ımız, Günahkarın ölümünü dilemem, ama onun tövbeye gelmesini ararım.

O halde, Allah dilemediği şeyi önceden takdir mi edecektir? Bir, Allah'ın dediğine Ben, bir de bu zaman Ferisilerinin

dediğine. Dahası var, Allah peygamber İşıya aracılığıyla der: Ben çağırdım, sizse beni dinlemediniz. Ve Allah ne kadar çağırmış, aynı peygamber aracılığıyla dediğini duyun; Bütün gün ellerimi bana inanmayan bir kavme yaydım da, bana karşı geldiler. Ve bizim Ferisi'lerimiz fasık/azgının seçilmiş olamayacağını söylerken, Allah'ın, beyaz bir şey gösterip kör bir adamla alay etmek gibi veya sağır bir adamla kulaklarına konuşarak alay etmek gibi insanlarla alay ettiğinden başka bir şey mi söylemiş oluyorlar? Ve seçilmişin fasık-azgın olamayacağı konusunda, bakın Allah'ımız Hezekiel peygamber aracılığıyla ne diyor: Sağ ve diriyim ki der Allah eğer takva sahibi takvasını bırakır da, kirli işler yaparsa helak olur. Artık onun takvasından da hiçbir şey hatırlamaz olurum; çünkü takvasına güvenirse, takvası onu Benim önümde terk eder ve onu kurtarmaz.

Ve fasık/azgını çağırma konusunda, Allah peygamber Hoşea aracılığıyla şundan başka bir şey mi der: Ben seçilmiş olmayan bir kavmi çağıracağım, onlara seçilmiş diyeceğim. Allah doğrudur ve yalan söylemez; çünkü doğru olan Allah doğruyu söyler. Ama bu zamanın Ferisileri akideleriyle Allah'a tümüyle karşı çıkarlar. Andreas karşılık verdi: Ama Allah'ın Musa'ya dediği şu, merhamet etmek dilediğine merhamet edeceği, katılaştırmak dilediğini katılaştıracığı sözü nasıl anlaşılmalıdır? İsa cevap verdi: Allah bunu, insanın kendi faziletiyle kurtulacağına inanmaması, bunun yerine, hayatın ve Allah'ın merhametinin kendisine Allah tarafından nimeti olarak bahsedildiğini idrak etmesi için der, Ve bunu insanların Kendinden başka tanrılar bulunduğu düşüncesinden kaçınmaları için der.

Bu bakımdan, eğer Allah Firavun'u katılaştırdıysa, o, kav-mimize işkence edip, onu İsrail'deki tüm erkek çocukları yok etmekle hiçe indirmeye kalkıştığı için yapmıştır. O zaman Musa'da hayatını kaybede yazmıştı. Aynı şekilde, bakın size diyorum ki, takdir kendisine temel olarak Allah'ın kanunu-nu ve insanın hür iradesini alır. Evet, ve eğer Allah kimse helak olmasın diye tüm dünyayı kurtaracak olsa, ruhun tepeden baktığı bu çamur yığını, ruh gibi günah işlese bile, tövbe etme gücüne sahip olsun ve ruhun fırlatılıp atıldığı o yerde oturmaya gelsin diye, şeytana garez olarak kendisine sakladığı hürriyetten insanı yoksun bırakmamak için bunu yapmaz. Allah'ımız, diyorum ki, rahmetiyle insanın hür iradesini izlemek diler, yarattığı kudretiyle terk etmek dilemez. Ve bu nedenle hüküm gününde kimse, günahları için herhangi bir mazerette bulunamayacaktır. Çünkü Allah'ın doğru yola gelmeleri için neler neler yaptığı ve ne kadar sık kendilerini tövbe etmeye çağırdığı o zaman herkes için apaçık ortada olacaktır.

İşte böyle, eğer zihniniz bununla da yetinip durulmadıysa ve yine neden böyle? demek istiyorsanız, size bir nedeni daha açıklayacağım. O da şudur: Söyleyin bana, neden tek bir taş suyun üstünde duramaz da, tüm yeryüzü suyun üstünde durur? Söyleyin bana, su ateşi söndürür ve yer havadan kaçarken ve kimse toprak, hava, su ve ateşi uyum içinde bir araya getiremezken, yine de bunlar insanda bir araya geliyor ve uyum içinde kalıp gidiyorlar, neden? O halde bunu bilmiyorsanız -hem, tüm insanlar da insan olarak bunu bilmezler- Allah'ın kainatı hiç yoktan tek bir sözle yarattığını nasıl anlayacaklar; Allah'ın sonsuzluğunu nasıl anlayacaklar? Ne olursa olsun bunu asla anlayamayacaklardır. Çünkü

insan, sonlu ve peygamber Süleyman'ın dediği gibi vücutla bileşim içinde olup, bozulabilir ve ruhu da baskı altında tutarken ve Allah'ın işleri de Allah'a göreyken onları nasıl anlayabilecekler? Allah'ın peygamberi İşaya bunun böyle olduğunu gördüğünden, haykırıp, dedi: Gerçekten sen gizli bir Allah'sın! Ve Allah'ın Elçisi hakkında, Allah O'nu nasıl yarattı, o der: Onun doğuşu, kim anlatacak? Ve Allah'ın işlemesi hakkında der: Onun danışmanı kim? Bu bakımdan, Allah insan tabiatına der: Nasıl gök yerin üstünde yükseltilmişse, benim yöntemlerim, sizin yöntemleriniz üzerinde ve benim emrim sizin emriniz üzerinde yükseltilmiştir.

Bu nedenle size diyorum ki, takdirin niteliği, durum benim size anlattığım gibiyse de, insanlara açık değildir. Öyleyse insan, yöntemi bulamadığı için gerçeği inkar mı etmelidir? Ben, nasıl olduğu anlaşılmadığı halde sağlığı reddeden bir kimseyi henüz görmüş değilim. Hem, Allah'ın benim dilimle hastaları nasıl iyileştirdiğini bile bilmiyorum. O zaman havariler dediler: Gerçekten sende Allah konuşuyor, çünkü insan senin konuştuğun gibi asla konuşmamıştır. İsa karşılık verdi: Ben inanın ki, Allah beni İsrail ailesine göndermek için seçtiği zaman, bana apaçık bir aynaya benzeyen bir kitap verdi; o, benim kalbime o şekilde indi ki, konuştuğum şeylerin hepsi bu kitaptan geliyor. Ve bu kitabın benim ağzımdan çıkması sona erdiği zaman, ben dünyadan yukarı alınacağım. Petros karşılık verdi: Ey öğretmen, senin şimdi söylediğin bu kitapta yazılı mıdır? İsa cevapladı: Allah'ın bilgisi ve Allah'a kulluk hakkında, insan bilgisi ve insanlığın kurtuluşu hakkında söylediğim her şey, hepsi benim İncil'im olan bu kitaptan çıkar.

Petros dedi: Onda Cennetin ihtişamında yazılı mıdır? İsa cevap verdi: Dinleyin ve ben Cennetin ne tür olduğunu ve kutsal kişilerle müminlerin orada nasıl sonsuz olarak kalacaklarını size anlatacağım; çünkü bu Cennetin en büyük nimetlerinden biridir; görüyorsunuz ki, her şeyin ne kadar büyük olursa olsun, mademki bir sonu var, o halde küçüktür, hatta hiçtir. Cennet, Allah'ın nimetlerini depo ettiği yurttur; burada kutlu ve kutsanmışların ayaklarının bastığı yer öylesine kıymetlidir ki, bir dirhemi bin dünyadan daha değerlidir. Bu nimetler Allah'ın peygamberi babamız Davut tarafından görülmüştür, çünkü Allah, Cennetin ihtişamına baksın diye bunları kendisine göstermiştir. O, ardından kendine gelince, iki elleriyle gözlerini kapamış ve ağlayarak demiştir: Bu dünyaya daha fazla bakmayın ey benim gözlerim, çünkü her şey boş ve hiçbir iyi şey yok! Bu nimetler hakkında İşaya peygamber demiştir: Allah'ın sevdikleri için hazırladığı şeyleri insanın gözleri görmemiştir, kulakları işitmemiştir. İnsan kalbi de tasavvur etmiş değildir.

Neden bu tür nimetleri görmemişler, işitmemişler ve tasavvur etmemişlerdir biliyor musunuz? Şundan ki, burada aşağıda yaşarken, bu tür şeyleri müşahade edecek değerde değillerdir. Bu bakımdan, babamız Davut, onları gerçekten görmüşse de, size diyorum ki, onları insan gözüyle görmüş değildir; Allah ruhunu kendisine almış ve böylece Allah'la bir olarak, onları ilahi ışıkla görmüştür. Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, Cennetin nimetleri sonsuz, insan ise sonlu olduğundan, küçük bir toprak kavanozun denizi içine alamayacağı gibi, insan da onları içine sığdıramaz. Öyleyse bakın ki, dünya her şeyin meyve verdiği yaz vakti ne kadar da güzeldir! Vakti gelen hasat

nedeniyle sarhoş olan şu köylü, emeklerini son derecede sevdiği için vadileri ve dağları türkülerıyla çınlatır. Şimdi, onları yapana yakışan meyvelerle her şeyin yüklü olduğu Cennete yükselt bakalım aynı şekilde kalbini. Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, Cenneti bilmek bakımından bu kadarı yeterlidir. Öyle ki, Allah, Cenneti kendi nimetlerinin yurdu olarak yaratmıştır.

Şimdi ölçüsüz derecedeki iyiliğin, ölçüsüz derecede iyi şeyleri olmayacağını mı düşünüyorsunuz? Veya ölçüsüz derecedeki güzelliğin ölçüsüz derecede güzel şeyleri olmayacağını mı? Sakının ki, eğer olmayacağını düşünürseniz, büyük hata işlersiniz. Allah, kendine inanarak kulluk edecek olan insana şöyle der: Senin yaptıklarını biliyorum, sen Benim için çalışıyorsun. Ebediyyen sağ ve diriymdir ki, senin sevgin Benim nimetimi aşmayacaktır. Madem kendini Benim eserim bilip, Bana yaratıcın Allah olarak kulluk edersin, ve madem, Bana inanarak kulluk etmek için Benden rıza ve merhametten başka bir şey istemezsin; madem Bana sonsuza değin kulluk etmek arzusuyla Bana kulluğa bir son vermezsin, ben de işte aynen böyle yapacak ve seni, ödüllendireceğim. Elllerine yalnızca Cennetin bol nimetlerini koymakla kalmayacak, aynı zamanda sana kendimde bir hediye vereceğim; şöyle ki, nasıl sen ebediyyen Benim kulum olmak istiyorsan, ben de senin ücretini ebedi yapacağım.

Cennet hakkında ne düşünürsünüz? dedi. İsa havarilerine. Böylesi zenginlik ve nimetleri kavrayabilecek bir akıl var mıdır? İnsanın Allah'ın ki kadar geniş bilgisi olmalı ki, Allah'ın kullarına vermek istediği şeyleri bilebilsin. Hiroides gözde baronlarından birine bir hediye verirken, hangi türde

hediye verir, hiç gördünüz mü? Yuhanna karşılık verdi: İki kez gördüm; emin olun ki, onun verdiği şeyin onda biri yoksul bir adama yetecektir. İsa dedi: Ya yoksul bir adam Hirodes'e hediye verecek olsa, ne verir ona? Yuhanna cevap verdi: Bir veya iki metelik. Şimdi, bu sizin cennet hakkındaki bilgiyi incelediğiniz kitabınız olsun dedi İsa çünkü Allah'ın insana bedeni için bu dünyada verdiği şeylerin hepsi, sanki Hirodes'e yoksul bir adamın bir metelik vermesi gibidir ama Allah'ın bedene ve ruha Cennette vereceği şeyler, Hirodes'in sahip olduğu her şeyi, hatta hayatını hizmetçilerinden birine vermesi gibidir. Allah kendisini sevene ve inanarak kulluk edene şöyle der: Git ve denizin kumlarına bak ey kulum, ne kadardır? Öyleyken, eğer deniz sana tek bir kum taneciği verecek olsa, bu sana az gelmez mi? Mutlaka, öyle.

Ben, Yaratıcın sağ ve diriyimdir ki, bu dünyada yeryüzünün tüm reislerine ve krallarına verdiğim şeylerin tümü, sana Cennetimde vereceğim şeylere oranla, denizin sana verdiği bir kum taneciğinden daha azdır. O halde dedi İsa, Cennetin bolluğunu siz göz önüne getirin. Çünkü eğer Allah bu dünyada insana bir kaç gramlık mal vermişse. Cennette on yüz bin yük verecektir.

Bu dünyada ki meyvelerin miktarını; yiyeceklerin miktarını, içeceklerin miktarını ve insana verilen şeylerin miktarını düşünün. Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, insan bir kum taneciği aldıktan sonra, denizde nasıl hala daha ne kadar kum kalıyorsa, aynen bu şekilde Cennetteki yemişlerin miktarı ve niteliği, burada yediğimiz yemişlerin türünü aşacaktır. Ve Cennetteki diğer şeyler de böyledir. Olmadı, hatta bakın size diyorum ki, bir dağ altın ve inci, bir karıncanın gölgesinden ne kadar kıy-

metliyse, Cennetin nimetleri de, dünyadaki reislerin sahip oldukları ve dünyanın sona ereceği Allah'ın mahkemesine kadar sahip olacakları nimetlerin tümünden aynı şekilde kıymetlidir. Petros karşılık verdi: Öyle de, şimdi bizim sahip olduğumuz bedenimiz Cennete girecek mi? İsa cevap verdi: Dikkat et ki Petros, aman bir Saduki olmayasın; çünkü Sadukiler, bedenin yeniden dirilmeyeceğini ve meleklerin olmadığını söylerler. Bu bakımdan, onların bedeni ve ruhu Cennete girmekten yoksundur ve onlar bu dünyada meleklerin hizmetinden de yoksundurlar.

Belki de, Allah'ın peygamberi ve dostu Eyüb'ü, onun ne dediğini unutmuşsunuzdur: Biliyorum ki, Allah'ım sağ ve diridir; ve Son Gün yeniden bedenimle birlikte kalkacak ve Kurtarıcım Allah'ı gözlerimle göreceğim. Ama inanın bana, bizim bu bedenimiz öylesine paklanacaktır ki, şimdi sahip olduğu şeylerden tek bir mala bile sahip olmayacaktır; çünkü bütün kötü arzulardan arınacak ve Allah onu, Adem'in günah işlemekten önceki durumuna getirecektir. İki insan bir efendiye tek ve aynı işte hizmet eder. Biri yalnızca işi seyrederek ve ikinciye emirler verir, ikinci de birincinin emrettiği her şeyi yerine getirir. Size adaletli gelir mi diyorum, efendinin, yalnızca seyredip emirler vereni ödüllendirmesi ve kendini çalışarak yoranı evinden çıkarıp atması? Mutlaka hayır. Öyleyse, Allah'ın adaleti bunu nasıl götürecektir? Ruh ve beden insanın canıyla birlikte Allah'a hizmet eder; yalnızca ruh seyrederek ve hizmet emri verir. Çünkü ruh yemek yemez, oruç tutmaz, yürümez, soğuğu ve sıcaklığı duymaz, hasta olmaz ve öldürülmez, çünkü ruh ölümsüzdür; o, bedenin her bir uzvunda çektiği bu bedeni acıların hiçbirini çekmez. O halde, hak mıdır ki, kendini Allah'a hizmet ederek bu kadar

yoran beden değil de, yalnızca ruh Cennete girsin? Petros karşılık verdi: Ey öğretmen, beden ruha günah işlettiğinden Cennete konmamalıdır.

İsa cevap verdi: Şimdi, beden ruh olmadan nasıl günah işler ki? Bu kesinlikle imkansızdır. Bu nedenle, Allah'ın rahmetini bedenden çekmekle sen ruhu Cehenneme mahkum ediyorsun. Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, Allah'ımız rahmetini Günahkara vaad ederek der: Günahkarın günahına ağlayacağı şu saatte, Kendi üzerime yemin ederim ki, onun kötülüklerini artık hiç hatırlamayacağım. Şimdi, eğer beden oraya gitmeyecekse, Cennetin yiyeceklerini kim yiyecektir? Ruh mu? Emin olun ki değil. Çünkü o manevidir. Petros karşılık verdi: O halde, kutsananlar Cennette yiyecekler, ama pislik olmayacaksa, yemekler nasıl boşaltılacaktır? İsa cevap verdi: Şimdi eğer yemez içmezse insan nasıl nimetlendirilir? Yüceltilen şeye oranla yüceltmede bulunulmasının uygun olduğu açıktır.

Fakat sen Petros, böyle yemeğin pislik şeklinde boşaltılacağını düşünmekle yanılgıya düşüyorsun, çünkü bu beden şimdi bozulabilen yemekler yiyor ve bundan dolayı da kokuşma ve çürüme ortaya çıkıyor; ama Cennette beden bozulmayacaktır, ölümsüz ve her türlü dertten kurtulmuş olacaktır; ve hiçbir kusurlu yanı olmayan yemekler herhangi bir kokuşma veya çürüme olmayacaktır. Allah, fasık/azgınların üzerine nefret yağdırarak İşaya Peygambere şöyle demiştir: Kullarım Benim evimde Benim soframda oturacaklar, neşeyle, mutluluk içinde ve harp ve lir sesleriyle yiyip içecekler ve onlara hiçbir ihtiyaç hissettirmeyeceğim. Fakat siz Benim düşmanım olanlar, Benden uzağa atılacaksınız ve orada, Be-

nim kullarımın hepsi sizi hor görürken, sefillik içinde helak olacaksınız. Onlar yiyip içecekler sözüne demeye gelir? Dedi İsa havarilerine. Emin olun ki, Allah açık konuşuyor. Fakat bu kadar meyve ile birlikte, Cennetteki dört kıymetli şarap içecek ırmağı hangi amaca yöneliktir? Kesinlikle Allah yemez, melekler yemez, ruh yemez, can yemez, ama bizim vücudumuz olan beden yer.

Bu bakımdan, Cennetin ihtişamı için de yemekler beden içindir; Allah, meleklerin konuşması ve kutsanmış ruhlar da can ve ruh için. Bu ihtişam, Allah her şeyi Kendi sevgisi için yarattığından her şeyi herhangi bir diğer yaratıktan daha iyi bilen Allah'ın Elçisi tarafından açıklanacaktır. Bartolomeos dedi: Ey öğretmen, Cennetin ihtişamı herkes için eşit mi olacak? Eğer eşitse, bu adaletli olmayacaktır; eşit değilse daha az olan daha çok olanı kıskanacaktır. İsa cevap verdi: Eşit olmayacaktır, çünkü Allah adildir; ve herkes de razı olacaktır. Çünkü orada kıskançlık yoktur. Söyle bana Bartolomeos: Pek çok hizmetçileri olan bir efendi var ve hizmetçilerin hepsini aynı elbiseyle giydiriyor. O zaman, kendilerine çocuk elbisesi giydirilen çocuklar, yetişkinlerin kıyafetinde olmadıkları için üzülrler mi? Emin ol ki tam tersine, eğer büyüklerin geniş elbiselerini giymiş olsalardı öfkelenirlerdi, çünkü elbiseler kendi bedenleri ölçüsünde olmadığından, kendileriyle alay edildiğini düşünürlerdi.

Şimdi Bartolomeos, kalbini Cennette Allah'a yükselt ve bütün bir ihtişamın birine daha çok, diğerine daha az da olsa, hiçbir kıskançlık doğurmayacağını göreceksin. O zaman bu, satırları yazan Barnabas dedi: Ey öğretmen, bu dünyanın aldığı gibi, Cennette güneşten ışık alır mı? İsa cevap verdi:

Allah bana şöyle dedi ey Barnabas: Siz Günahkar insanların oturduğu dünyanın, sizin yararınız ve mutluluğunuz için güneşi, ayı ve kendisini süsleyen yıldızları vardır; çünkü bunu Ben yarattım. Düşünün o halde, benim mümin kullarımın oturduğu ev daha iyi olmayacak mıdır? Böyle düşünmekle mutlaka hata ediyorsunuz; çünkü Ben, sizin Allah'ınız Cennetin güneşiyim ve benim Elçim her şeyi benden alan aydır; ve yıldızlar, size irademi tebliğ eden peygamberlerimdir. Bu bakımdan, benim mümin kullarım burada benim sözümü peygamberlerimden almış oldukları gibi, nimetlerimin Cennetinde de, mutluluk ve sevinci aynı şekilde yine onların aracılığıyla alacaklardır. Cenneti bilmeniz için bu kadarı size yetsin dedi İsa. Bunun üzerine, Bartolomeos yeniden dedi: Ey öğretmen, size bir kelime daha sorsam; bana sabır edin. İsa karşılık verdi: Ne arzu ediyorsun, söyle. Bartolomeos dedi: Cennet mutlaka büyüktür; çünkü içinde böylesine büyük iyilikler var, o halde büyük olmalı. İsa cevap verdi: Cennet öylesine büyüktür ki, kimse onu ölçemez.

Ben, size diyorum ki, gökler dokuzdur, aralarına, birbirlerinden bir insanın beş yüz yıllık yolculuğu kadar uzak olan gezegenler yerleştirilmiştir; ve yeryüzü de aynı şekilde birinci gökten beş yüz yıllık yolculuk kadar uzaktır. Ama birinci göğü ölçerken durun daha, o yeryüzünden, tüm yeryüzünün bir kumtaneciğinden büyük olduğu oranda büyüktür. İkinci gök birinciden bu şekilde büyük, üçüncü ikinciden ve son göğe kadar biri diğerinden aynı şekilde büyük ola ola gider. Ve bakın size diyorum ki, tüm yeryüzü bir kum tanesinden nasıl büyükse, Cennette tüm yeryüzü ve tüm göklerin toplamından o şekilde büyüktür.

O zaman Petros dedi: Ey öğretmen, Cennet Allah'tan büyük olmalı, çünkü Allah onun içinde görünecektir. İsa karşılık verdi: Ağzını kapa Petros, çünkü farkında olmadan küfre gidiyorsun. O zaman melek Gabriel İsa'ya gelerek, ona güneş gibi parlayan ve içinde şu sözlerin yazılı olduğu görülen bir ayna gösterdi: Ebediyyen sağ ve diriyimdir ki, nasıl Cennet tüm göklerden ve yeryüzünden ne kadar daha büyükse ve nasıl tüm yeryüzü bir, kum taneciğinden ne kadar daha büyükse, ben de aynı şekilde Cennetten o kadar büyüğüm; ve denizin sahip olduğu kum tanecikleri kadar, denizdeki su damlaları kadar, yerdeki otlar kadar, ağaçlardaki yapraklar kadar, hayvanlardaki deriler kadar; gökleri ve Cennetleri ve daha başka şeyleri dolduracak kum taneciklerinin sayısı kadar Cennetten büyüğüm. Sonra İsa dedi: Ebediyyen Kutsal ve hiçbir eksik ve kusur bulunmayan olan Allah'ımıza övgüde bulunalım. Bunun üzerine yüz kez rükuya vardılar ve dua ederek secdeye kapandılar.

Bu şekilde ibadet eda edilince, İsa Petros'u çağırıp, O'na ve tüm havarilere görmüş olduğu şeyleri söyledi ve Petros'a dedi: Tüm yeryüzünden daha büyük olan senin ruhun, bir, gözle tüm yeryüzünden bin kez daha büyük olan güneşi görüyor. Doğru dedi Petros. O zaman İsa dedi: Aynen böyle. Cennet gözüyle Yaratıcımız Allah'ı göreceksin. Ve İsa bunu deyip, İsrail ailesi ve kutsal şehir için dua ederek, Rabbiniz Allah'a şükretti. Ve, herkes karşılık verdi: Amin Rabb. Bir gün, İsa Süleyman mabedi verandasın da otururken, yanına yazıcılar geldi ve içlerinden halka hitap eden birisi kendisine dedi: Ey öğretmen, ben bu insanlara defalarca hitap ettim, aklımda kitaptan anlayamadığım bir bölüm var. İsa karşılık

verdi: Nedir o? Yazıcı dedi: Allah'ın babamız İbrahim'e söylediği şu, Ben senin büyük ödülün olacağım sözü. Şimdi, insan böyle bir ödülü nasıl hak edebilir? O zaman İsa ruhen sevindi ve dedi: Eminim ki sen Allah'ın melekutundan uzak değilsin. Beni dinle, bu öğretinin anlamını sana anlatacağım. Allah, sonsuz, insan sonlu olduğundan, insan Allah'ı hak edemez ve senin kuşkun bu mudur kardeş? Yazıcı ağlayarak cevap verdi: Efendim, sen benim kalbimi biliyorsun; o halde konuş, çünkü benim ruhum senin sesini duymak arzu ediyor.

O zaman İsa dedi: Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, insan her an aldığı küçük bir nefesi de hak edemez. Bunu duyan yazıcı kendinden geçti ve havariler de aynı şekilde hayrete düştüler, çünkü İsa'nın, Allah sevgisi için ne verilerse, onun yüz katını alacaklarını söylediğini hatırlıyorlardı. Sonra İsa dedi: Eğer biri size yüz altın kuruş ödünç verse ve siz de bu kuruşları harcasanız, sonra bu adama, ben sana kurumuş bir bağ yaprağı veriyorum; bu nedenle bana evini ver, çünkü onu hak etmiş oluyorum diyebilir misiniz? Yazıcı cevap verdi: Asla Rabbuni, çünkü o önce borcunu ödemeli ve sonra da, herhangi bir şey isteyecekse iyi şeyler vermeli-dir, ya bozulmuş bir yaprak ne işe yarar ki? İsa karşılık verdi: İyi söyledin ey kardeş; o halde söyle bana, insanı hiç yoktan yaratan kimdir? Mutlaka Allah'tır, aynı zamanda ona yararlanması için tüm dünyayı da vermiştir. Ama insan, günah işleyerek bunu tümüyle harcamıştır, çünkü günahattan dolayı tüm dünya insanın aleyhine döndü ve insanın sefilliği içinde, Allah'a günahla bozulmuş amellerinden başka verecek hiçbir şeyi yoktur. Çünkü her gün günah işlemekle, kendi amelini bozmaktadır, bu nedenle İşaya peygamber şöyle der: Bizim takvamız bir aybaşı bezi gibidir. O halde, tatmin et-

mekten uzak olan insan nasıl hak sahibi olabilir? Olur ya, insan günah işlemiyor mu diyelim?

Allah'ımızın peygamber Davut aracılığıyla söyledikleri açık seçiktir. Muttaki bir günde yedi kez düşer öyleyse, muttaki olmayan ne kadar düşer? Ve eğer bizim takvamız leke-liyse, takvasızlığımız ne kadar da iğrençtir! Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, bir insanın, hak ederim sözünden daha çok kaçınması gereken başka bir şey yoktur. Bir insan, elinin yaptıklarını bilsin, kardeş, o zaman hakkını hemen görecektir. İnsandan çıkan her iyi şeyi, gerçekten insan yapıyor değildir, ama onu kendisinde yapan Allah'tır; çünkü varlığı kendisini yaratmış olan Allah'ındır. İnsanın yaptığı, yaratıcısı Allah'a karşı çıkmak ve günah işlemektir, böylece de o, ödülü değil, azabı hak eder. Dediğim gibi, Allah insanı yalnızca yaratmakla kalmamış, aynı zamanda onu tastamam yaratmıştır. Ona tüm dünyayı vermiştir. Cennetten ayrıldıktan sonra kendisine korumak için iki melek vermiş, ona peygamberler göndermiş, ona kanunu bahşetmiş, imanı bahşetmiş, her an onu şeytandan korumakta, ona Cennet vermek istemektedir; hatta insana Kendisini vermek istemektedir. O halde borcun büyüklüğünü düşünün! Hiç yoktan kendiniz gibi insanlar yaratmak, bir dünya ve Cennetle birlikte, hatta Allah'ımız gibi, büyük ve iyi bir Allah'la birlikte, Allah'ın gönderdikleri kadar peygamberler yaratmak ve her şeyi Allah'a vermek borcu tehir edilmekte ve size yalnızca Allah'a şükretme zorunluluğu kalmaktadır.

Fakat tek bir sinek yaratamadığınız için ve her şeyin Rabb'i olan Allah'tan başka tanrı olmadığından, borcunuzu nasıl erteleyebileceksiniz? Emin olun ki, eğer bir insan size yüz

altın kuruş ödünç verecek olsa, geri yüz altın kuruş vermek zorunda olursunuz. İşte kardeş, bunun anlamı şudur ki, Cennetin ve her şeyin Rabbi olan Allah istediğini diyebilir; ve her ne isterse verebilir. Bu bakımdan, O İbrahim'e Ben senin büyük ödülün olacağım dediği zaman, İbrahim, Allah benim ödülümdür değil, Allah benim hediyem ve borcumdur diyebildi: Sen de insanlara hitap ederken ey kardeş, bu bölümü işte böyle açıklamalısın; yani, eğer insan iyi çalışırsa, Allah şu şeyleri insana verecektir demelisin. Ey insan, Allah'ın sana konuşacağı ve Ey benim kulum, benim sevgim için iyi işler yaptın; ben Allah'ından nasıl ödül istersin? diyeceği zaman, sen cevap ver: Rabb, ben Senin ellerinin eseri olduğumdan, bende şeytanın sevdiği günahın bulunması yakışık almaz. Bu nedenle Rabb, kendi azametinin için, ellerinin eserlerine merhamet et. Ve Allah, Seni bağışladım, şimdi de seni ödüllendirmek istiyorum derse cevap ver: Rabb, yaptıklarım için ben ceza hak ettim, ve Sen ise yaptıkların için ululanmayı hak ettin. Rabb, bende yapmış olduğum şeyleri cezalandır ve Kendi yaptığın şeyleri ise kurtar.

Ve eğer Allah, Günahın için kendine hangi ceza uygun görünüyor? Derse sen cevap ver: Ey Rabb, tüm fasık/azgınların çekeceği kadar. Ve eğer Allah, Neden bu kadar büyük bir ceza istersin, ey benim mümin kulum? Derse cevap ver: Çünkü, onların hepsi senden benim aldığım kadar çok şey almış olsalardı, sana benden daha çok inançla kulluk ederlerdi. Ve eğer Allah, Bu cezayı ne zaman ve ne kadar süreyle almak istersin? Derse cevap ver: Şimdi ve sonsuza değin. Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, böyle bir insan Allah'ı tüm kutsal meleklerin-

den daha çok hoşnut edecektir. Çünkü Allah gerçek alçak gönüllülüğü sever ve gururdan nefret eder.

Sonra, yazıcı İsa'ya teşekkür etti ve dedi: Efendim, haydi hizmetçinin evine gidelim. Çünkü hizmetçin sana ve havarilerine yemek verecektir. İsa karşılık verdi: Bana 'Efendim' değil de, kardeş diyeceğine söz verdiğin zaman oraya gelecek ve sen hizmetçim değil, kardeşimsin diyeceğim. Adam söz verdi ve İsa da onun evine gitti. Yemekte otururlarken yazıcı dedi: Ey öğretmen, Allah'ın gerçek alçak gönüllülüğü sevdiğini söyledim. Bu bakımdan, bize alçak gönüllülüğünü ve onun nasıl gerçek, nasıl sahte, olabileceğini anlatın. İsa cevap verdi: Bakın size diyorum ki, küçük bir çocuk gibi olmayan göklerin melekutuna girmeyecektir. Herkes bunu duyunca şaşırdı ve birbirlerine dediler; şimdi, otuz ya da kırk yaşında olan biri nasıl küçük bir çocuk gibi olacak? İsa cevap verdi: Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, sözlerim doğrudur. Size, bir insanın çocuk gibi olması gerektiğini söyledim; çünkü bu, gerçek alçak gönüllülüktür. Eğer küçük bir çocuğa, Senin elbiselerini kim yaptı? Diye sorsanız, babam diye cevap verecektir. Eğer ona, oturduğu evin kimin olduğunu sorsanız, babamın diyecektir. Eğer sana kim yiyecek veriyor? Deseniz, babam diye karşılık verecektir. Eğer, sana yürümek ve konuşmayı kim öğretti? Deseniz, babam diye cevap verecektir. Ama deseniz ki, alnını kim yardı, alnını böyle sardırmışsın diyecek olsanız, düştüm ve başımı yardım diye cevap verir.

Eğer, neden düştün? Derseniz, görmüyor musunuz küçüğüm, yetişkin bir insan gibi yürüme ve koşma gücüm yok ki! Bu bakımdan babam, sağlam yürümem için benim elim-

den tutmadı. Fakat iyi yürümeyi öğrenmem için babam beni bir an bıraktı ve ben de koşmak isteyince düştüm. Diye cevap verir. Eğer, o zaman baban ne dedi? Derseniz, niye şimdi oldukça yavaş yürümedin? Bak, ileride benim yanımdan ayrılmayacaksın dedi diye cevap verir. Söyleyin bana, doğru değil mi bu? Dedi İsa. Havariler ve yazıcı cevap verdiler: Doğruların doğrusu! O zaman İsa dedi: Kalbinden Allah'ı tüm iyiliklerin yazarı, kendini de günahların, yazarı olarak tanıyan gerçekten alçakgönüllü olur. Ama dille çocuk gibi konuşup, hareketle zıtlarını ortaya koyan, emin olun ki, sahte alçakgönüllülük ve gerçek gurur sahibidir. Çünkü gurur bu şekilde, insanlar tarafından azarlanıp tekmelenmedikçe, alçak gönüllü şeyleri kullandığı zaman zirvesine varır. Gerçek alçak gönüllülük insana kendini gerçekten bildiren bir ruh alçak gönüllülüğüdür; ama sahte alçak gönüllülük Cehennemden bir duman olup, ruhun anlayışını öylesine karartır ki, insan kendinde bulması gerekeni Allah'ta bulup, Allah'ta bulması gerekeni kendinde bulur. Bu şekilde, sahte alçakgönüllü insan kendisinin ağır bir Günahkar olduğunu söyler, fakat biri kendisine Günahkar olduğunu söylediği zaman, hemen ona karşı gazaba gelir ve ona eziyet eder.

Sahte alçakgönüllü insan, sahip olduğu her şeyi kendisine Allah'ın verdiğini söyler, ama kendi başına kalınca uyumaz ve salih ameller yapmış olur. Ve bu zamanın bu Ferisileri kardeşler, söyleyin bana, nasıl yürürler? Yazıcı ağlayarak cevap verdi: Ey öğretmen, bu zamanın Ferisileri Ferisi cübbesi ve adını taşırlar, ama kalben ve amel bakımından Kenanlıdırlar. Ve Allah'a karşı böyle bir adı gasp etmekle kalmıyorlar, bu şekilde basit insanları da aldatıyorlar! Ey eski

zaman, ne kadar zalimce davrandın bize. Gerçek Ferisileri bizden aldın ve bize sahtelerini bıraktın! İsa karşılık verdi: Kardeş, bunu yapan zaman değil, gerçekte şerli dünyadır, çünkü her zaman içinde Allah'a gerçekten kulluk etmek mümkündür; ama dünya ile bir olunca, yani her zaman kötü tavırlarla insanlar kötüleşir.

Elişa peygamberin hizmetçisi Gehazi'nin yalan söyleyip efendisini utandırdığını, para ve Suriyeli Naaman'ın elbiselelerini aldığını biliyormusunuz? Ama Elişa'nın da Allah'ın onu kendilerine peygamber yaptığı çok sayıda Ferisi'si vardı. Ben, size diyorum ki, İnsanlar kötü işlere öylesine meyillidir ve dünya da onları bu işlere öylesine çeker ve şeytan da kendilerini kötülüğe sürükler ki, bu zamanın Ferisi'leri her iyi ve güzel işten ve her kutsal örnekten kaçınmaktadırlar; ve Gehazi örneği, Allah tarafından lanetlenmeleri için kendilerine yeter. Yazıcı karşılık verdi: Doğruların doğrusu. Bunun üzerine İsa dedi: Gerçek Ferisileri görebilmemiz için, bize Allah'ın iki peygamberi olan Haggay ve Hoşea örneğini anlatsana. Yazıcı karşılık verdi: Ey öğretmen, nasıl diyeyim ki? Daniel peygamber tarafından yazılmış olmasına rağmen, pek çokları kesinlikle buna inanmıyor; ama sana itaat ederek, ben gerçeği nakledeceğim. Haggay, babadan kalma mirasını satarak, yoksullara verip de, Obadya peygambere hizmet etmek için Anatostan ayrıldığında on beş yaşındaydı. Haggay'ın alçakgönüllülüğünü bilen yaşlı Obadya onu, havarilerine öğretmede bir kitap olarak kullandı. Bu nedenle, o sık sık kendisine elbise ve güzel yemekler gönderir, fakat Haggay her seferinde elçiyi geri gönderip, derdi: Git, evine dön, çünkü bir yanlışlık yaptın. Obadya bana böyle şeyler

mi gönderecek? Asla; çünkü o benim hiçbir işe yaramadığımı ve yalnızca günah işlediğimi bilir.

Ve Obadya kötü bir şeyi olduğunda, görmesi için onu Haggay'ın yanında bulunan birine verirdi. O zaman Haggay bunu görünce kendi kendine derdi: Bak. Şimdi Obadya mutlaka seni unuttu, çünkü bu, herkesten kötü olduğundan yalnızca bana uygundur. Ve bunun kadar pis bir şey yoktur. Allah'ın Obadya'nın elleriyle bana bahşettiği bu şeyi ondan alsam, bir hazine olurdu. Obadya birine dua etmeyi öğretmek istediğinde. Haggay'ı çağırır ve derdi: Dua'nı burada yap ki, herkes sözlerini işitsin. O zaman Haggay derdi: İsrail'in Allah'ı Rabb, Seni çağırın kuluna merhametle bak, çünkü onu Sen yarattın. Adaletli Rabb Allah, adaletini hatırla ve kulunun günahlarını cezalandır ki, senin eserini kirletmeyeyim. Allah'ım Rabb, ben senden mümin kullarına bahşettiğin nimetleri isteyemem, çünkü benim günden başka bir şey yaptığım yok. Bu bakımdan Rabb, kullarından birine bir hastalık vereceğin zaman kendi şanın için ben kulunu hatırla. Ve Haggay, böyle davranınca dedi yazıcı, Allah onu öylesine sevdi ki, zamanında yanında bulunan herkese Allah peygamberlik hediyesini verdi. Ve Haggay dua ederken hiçbir şey istemedi ki, Allah vermemiş olsun. Salih yazıcı bunları söylerken, gemisi parçalanan bir denizcinin ağladığı gibi ağladı. Ve dedi: Hoşea, Allah'a kulluk etmek için gittiği zaman, Naftali kabilesinin reisiydi ve on dört yaşındaydı. Ve o da babadan kalan mirasını satarak, yoksullara verip Haggay'ın havari olmak üzere gitti. Hoşea sadakaya öylesine tutulmuştu ki, kendinden istenen her şey için derdi: Bunu Allah bana senin için verdi ey kardeş, bu nedenle onu kabul et! Böyle

yaptığından, az sonra iki elbiseyle kalakaldı, bunlar da çuval bezinden uzun bir gömlekle, bir deri cübbeydi. Babadan kalma mirasını satarak yoksullara verdi diyorum, çünkü, başka türlü kimsenin Ferisi olarak çağırılmasına izin verilmezdi. Hoşea'da Musa'nın kitabı vardı, onu en büyük ciddiyetle okurdu. Bir gün Haggay kendisine dedi: Hoşea, varını yığunu senden kim çekip aldı? Karşılık verdi: Musa'nın kitabı. Komşu bir peygamberin havarilerinden biri bir gün Kudüs'e gitmek istedi, ama cübbesi yoktu. Bunun üzerine, Hoşea'nın iyilikseverliğini duymuş olduğundan varıp onu buldu ve dedi: Kardeş, Allah'ımıza kurban kesmek için Kudüs'e gitmek istiyorum ama cübbem yok, bu nedenle ne yapacağımı bilmiyorum. Hoşea bunu duyunca dedi: Bağışla beni kardeş, çünkü sana karşı büyük bir günah işledim; Allah bana, sana vereyim diye bir cübbe verdi de, ben unutmuştum. Bu bakımdan şimdi onu kabul et ve Allah'a benim için dua et. Buna inanan adam Hoşea'nın cübbesini kabul edip, gitti. Ve Hoşea Haggay'ın evine varınca, Haggay dedi: Cübbeni kim alıp gitti? Hoşea cevap verdi: Musa'nın kitabı. Haggay bunu duyunca çok sevindi, çünkü Hoşea'nın iyiliğini anlamıştı. Bir gün bir yoksul adam hırsızlar tarafından soyuldu ve çıplak kaldı. Bunun üzerine, onu gören Hoşea kendi uzun gömleğini çıkarıp, çıplak olana verdi; kendisi ise, gizli yerleri üzerindeki bir keçi derisi parçasıyla kalakaldı. Bu nedenle, Haggay'ı görmeye gidemeyince, Salih Haggay Hoşea'nın hasta olduğunu sandı. Bunun üzerine, iki havariyle birlikte onu görmeye gitti. Ve onu palmiye yapraklarına sarılmış olarak buldular. O zaman Haggay dedi: Şimdi söyle bana, neden beni ziyarete gelmedin? Hoşea cevap verdi: Musa'nın kitabı

uzun gömleğimi aldı ve oraya gömleksiz gelmekten korktum. Bunun üzerine Haggay kendisine bir başka gömlek verdi. Bir gün, genç bir adam Hoşea'yı Musa'nın kitabını okurken görüp, ağlayarak dedi: Bir kitabım olsa, ben de okumayı öğrenirim. Bunu duyan Hoşea ona kitabı verip, dedi: Kardeş, bu kitap senindir; Allah onu bana, ağlayarak kitap isteyen birine vermem için verdi. Adam ona inandı ve kitabı kabul etti. Haggay'ın, Hoşea'nın yakınında bir havari vardı; ve kitabının iyi yazılmış olup olmadığını görmek arzusuyla Hoşea'yı ziyarete gitti ve ona dedi Kardeş, kitabımı al ve benimki gibi olup olmadığına bakalım.

Hoşea karşılık verdi: O benden alındı. Kim aldı onu senden? dedi havari. Hoşea cevap verdi: Musa'nın kitabı. Bunu duyan diğeri Haggay'a vardı ve dedi: Hoşea delirmiş, Musa'nın kitabının kendinden Musa'nın kitabını aldığını söylüyor. Haggay karşılık verdi: Ben de aynı şekilde deli olsam ey kardeş ve tüm deliler Hoşea gibi olsa! Yahudiye ülkesine akın eden Suriyeli soyguncular, peygamberlerin ve Ferisilerin oturduğu Karmel dağı yanında zar zor yaşayıp giden yaşlı bir dulun oğlunu ele geçirdiler, öyle denk geldi ki, odun kesmeye gitmiş olan Hoşea, ağlamakta olan kadına karşı geldi. Bunun üzerine, hemen ağlamaya başladı, çünkü ne zaman gülen birini görse güler ve ne zaman ağlayan birini görse ağlardı.

Sonra Hoşea, ağlamasının nedeni ile ilgili olarak kadına sordu; ve o da her şeyi anlattı. O zaman Hoşea dedi: Gel kardeş, çünkü Allah sana oğlunu vermek diliyor. Ve ikisi birlikte Hebran'a gittiler, Hoşea burada kendisini satıp, parayı dul kadına verdi, o da Hoşea'nın parayı nasıl elde etti-

ğini bilmeyerek kabul etti. Ve oğlunu kurtardı. Hoşea'yı satın almış olan onu Kudüs'e getirdi, burada oturacak bir yeri vardı, Hoşea'yı da tanımıyordu. Hoşea'nın bulunmadığını gören Haggay, üzüntüye kapıldı. Bunun üzerine Allah'ın meleği, onun bir köle olarak Kudüs'e nasıl getirildiğini anlattı.

Salih Haggay bunu duyunca, oğlunun yokluğuna ağlayan bir anne gibi Hoşea'nın yokluğuna ağladı. Ve iki havari çağırıp Kudüs'e gitti. Ve Allah'ın dilemesiyle, şehrin girişinde, efendisinin bağ tarlasındaki işçilere götürdüğü ekmeği yüklenmiş olan Hoşea'yla karşılaştı. Haggay onu tanıyıp dedi: Oğul, nasıl oldu da, yana yakıla seni arayan yaşlı babanı bıraktın? Hoşea cevap verdi: Baba, ben satıldım. O zaman Haggay öfkeyle dedi: Seni satan bu kötü adam kimdir? Hoşea cevap verdi: Allah seni affetsin ey babam; çünkü beni satan o kadar iyidir ki, eğer o dünyada olmamış olsaydı, kimse kutsal olmayacaktı. O halde kimdir o? dedi Haggay. Hoşea cevap verdi: Ey benim babam, o Musa'nın kitabıydı. O zaman, Haggay kendinden geçip, olduğu yerde kaldı ve dedi: Seni sattığı gibi oğlum, Musa'nın kitabı tüm çocuklarımla birlikte beni de satsa! Ve Haggay Hoşea ile birlikte efendisinin evine gitti, o Haggay'ı görünce dedi: Peygamberini benim evime gönderen Allah'ı yüceltirim; ve elini öpmeye koştu. O zaman Haggay dedi: Kardeş, satın aldığın kölenin elini öp, çünkü o benden daha iyidir. Ve olup bitenlerin hepsini ona anlattı; bunun üzerine, efendi Hoşea'ya hürriyetini verdi. Ve istediğin tam bu kadar, ey öğretmen dedi yazıcı.

Sonra İsa dedi: Bu gerçektir. Çünkü Allah bunu bana kesinlikle bildirdi. O halde, herkesin bunun gerçek olduğunu

bilmesi için, Allah adıyla güneş olduğu yerde kalsın ve on iki saat hareket etmesin! Ve Kudüs ve Yahudiye'nin dehşeti karşısında böyle oldu. Ve İsa yazıcıya dedi: Ey kardeş, böyle bir bilgin varken, benden ne öğrenmek istersin? Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, bu insanın kurtuluşu için yeterlidir. Öyle ki, Hoşea'nın iyilikseverliğiyle Haggay'ın alçakgönüllülüğü tüm kanunun ve tüm peygamberlerin istediğidir. Söyle bana kardeş, bana mabette soru sormak için geldiğin zaman, Allah'ın beni belki de kanunu ve peygamberleri yok etmek için göndermiş olabileceğini düşündün mü? Bellidir ki, Allah bunu istemez. Çünkü O değişmez ve bu nedenle de, insanın kurtuluş yolu olarak takdir ettiği şeyi tüm peygamberlere söyletmiştir. Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, eğer Musa'nın kitabı babamız Davud'un kitabıyla birlikte sahte Ferisi ve din bilginleri insani gelenekleriyle tahrif edilmemiş olsaydı, Allah bana Kelamı'nı vermeyecekti. Ve neden ben Musa'nın kitabından ve Davud'un kitabından söz ediyorum? Her peygamberliği tahrif ettiler.

O kadar ki, bugün, Allah'ın emrettiği hiçbir şeye bakılmıyor, ama insanlar, sanki Allah yanılğı içinde de, insanlar hata etmezmiş gibi din bilginleri ne diyor, Ferisiler ne yapıyor, ona bakıyorlar. Bu bakımdan, yazıklar olsun bu imansız nesile, çünkü üzerlerine mabetle mihrap arasında öldürdükleri Berekya'nın oğlu Zekeriya'nın kanıyla birlikte, her peygamberin ve takvalı insanın kanı dökülecektir! Hangi peygamberi öldürmediler ki? Hangi takvalı insanı tabii bir ölümle ölüme bıraktılar? Olsa olsa bir tane: Ve şimdi de beni öldürmenin yollarını arıyorlar. İbrahim'in çocukları olmakla ve

güzel mabetleri bulunmakla övünürler. Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki onlar şeytanın çocuklarıdır ve onun dilediğini yaparlar; bu, yüzdendir, kutsal şehirle birlikte mabet yıkılacak, o kadar ki, mabette taş üstünde taş kalmayacaktır. Söyle bana kardeş, sen kanunu öğrenmiş bir bilginsin. Atamız İbrahim'e yapılan Mesih vaadi kim içindir? İshak için mi, İsmail için mi? Bilgin cevap verdi: Ey öğretmen, ölüm cezasından ötürü bunu sana söylemekten korkuyorum. O zaman İsa dedi: Kardeş, evinde yemek yemeye geldiğim için üzgünüm, çünkü sen bu hayatı Yaratıcın Allah'tan daha çok seviyorsun; ve bu nedenle de, hayatını yitirmekten korkuyor ve dil Allah'ın kanunuyla ilgili olarak kalbin bildiğinin aksini söylediği zaman yok olan sonsuz hayatı ve imanı yitirmekten korkmuyorsun.

O zaman salih yazıcı ağladı ve dedi: Ey öğretmen, nasıl sonuç vereceğini bilmiş olsaydım, insanlar arasında fitne çıkmasın diye söylenmeden bıraktığım pek çok şeyi anlatırdım. İsa cevap verdi: Ne insanlara, ne tüm dünyaya, ne tüm kutsal kişilere, ne de tüm meleklere, Allah'a karşı gelmeyi gerektirdiğinde saygı duymamalısın. Bu bakımdan, yaratıcın Allah'a karşı gelineceğine, bırak bütün dünya helak olsun. Ve günahlarla birlikte ortada kalmasın. Çünkü günah yıkar, korumaz ve Allah denizdeki kumlar kadar, hatta daha çok dünyalar yaratmaya kadirdir. Sonra, yazıcı dedi: Bağışla beni öğretmen, günaha girdim. İsa dedi. Allah bağışlasın seni; çünkü günahı O'na karşı işledin. Bunun üzerine yazıcı dedi: Allah'ın kulları ve peygamberleri Musa ve senin yaptığın gibi güneşi yerinde durduran Yuşa'nın eliyle yazılmış eski bir kitap gördüm. Bu kitap Musa'nın gerçek kitabıdır. İçinde,

İsmail'in Mesih'in babası, İshak'ın da Mesih'in habercisinin babası olduğu yazılıdır.

Ve kitap şöyle der ki: Musa dedi: Kadir ve Rahim olan İsmail'in Allah'ı Rabb, azametinin nurunu kuluna göster. Bunun üzerine, Allah ona Elçisini İsmail'in kucağında gösterdi ve İsmail de İbrahim'in kucağındaydı. İsmail'in yanında İshak duruyordu, kucağında bir çocuk vardı. Parmağıyla Allah'ın Elçisini gösterip diyordu: Bu, Allah'ın tüm şeyleri kendisi için yarattığı kişidir. Bunun üzerine Musa sevinçle haykırdı: Ey İsmail, sen kucağında tüm dünyayı ve Cenneti tutuyorsun; ben Allah'ın kulunu unutma ki, Allah'ın her şeyi kendisi için yarattığı oğlunun sayesinde Allah'ın gözünde bir lütfâ erebiliyorum.

Bu kitapta, Allah'ın koyun ve sığır eti yediği bulunmaz; bu kitapta Allah'ın rahmetini yalnızca İsrail için tuttuğu değil, bilakis Allah'ın, gerçekten yaratıcısı Allah'ı arayan her insan için rahmet sahibi olduğu yazılıdır. Bu kitabın tamamını okuyamadım, çünkü ben kitaplığımda iken başrahip onu bir İsmaili'nin yazmış olduğunu söyleyerek beni men etti. O zaman İsa dedi: Artık tekrar bir daha gerçeği saklamamaya bak. Çünkü Mesih'e inanmakla Allah insanlara kurtuluş verecek ve O'nsuz kimse kurtulamayacak. Ve İsa konuşmasını burada bitirdi. Bunun üzerine, yemeye oturmuyorlardı ki, birde ne görelim, İsa'nın ayaklarının dibinde ağlayan Meryem Nikodemus'un -yazıcının adı böyleydi,- evine girip, ağlayarak kendini İsa'nın ayaklarının dibine bıraktı ve dedi: Rabbuni, senin sayende Allah'ın rahmetini gören kulunun bir kız kardeşi ve bir erkek kardeşi şimdi ölüm tehlikesiyle hasta yatıyor. İsa karşılık verdi; Evin nerededir? Söy-

le bana, çünkü onun sağlığı için Allah'a dua etmeye geleceğim. Meryem cevap verdi: Betani erkek ve kız kardeşimin memleketidir. Benim kendi memleketim Magdala'dır; erkek kardeşim Betani'dedir. İsa kadına dedi: Hemen doğru erkek kardeşinin evine git ve orada beni bekle. Onu iyileştirmeye geleceğim. Ve korkma, çünkü o ölmeyecek. Kadın ayrıldı ve Betani'ye vardığında erkek kardeşinin o gün ölmüş olduğunu gördü. Bunun üzerine onu babalarının kabrine koydular. İsa Nikodemus'un evinde iki gün kaldı ve üçüncü gün Beytanya'ya gitmek üzere ayrıldı; ve kasabaya yaklaştığında, Meryem'e gelmekte olduğunu söylemeleri için havarilerinden ikisini önden gönderdi. Kadın koşarak kasaba dışına çıktı ve İsa'yı bulunca ağlayarak dedi: Rabbuni, kardeşimin ölmeyeceğini söylemiştin; şimdi ise dört gündür gömülü bulunuyor. Allah için, ben seni çağırmadan önce gelmiş olsaydın, o zaman ölmezdi! İsa karşılık verdi: Kardeşin ölmüş değil, uyuyor.

Bu bakımdan, ben onu uyandırmak için geliyorum. Meryem ağlayarak cevap verdi Rabbuni, böyle bir uykudan o Hüküm Gününde Allah'ın meleğinin surunun sesiyle uyanacaktır. İsa karşılık verdi: Meryem, bana inan ki, O' o günden önce kalkacak. Çünkü Allah bana uyku üzerine güç vermiştir; ve bak sana diyorum ki, o ölmüş değildir. Çünkü yalnızca, Allah'ın rahmetini bulmadan ölenler ölüdür. Meryem, kız kardeşi Marta'ya İsa'nın gelişini bildirmek için çabucak geri döndü. Şimdi, Lazarus'un ölümünde Kudüs'ten gelmiş bir hayli Yahudi ve pek çok yazıcı ve Ferisi toplanmış bulunuyorlardı. Kız kardeşinden İsa'nın gelmekte olduğunu duyan Marta aceleyle kalktı ve dışarı koştu; bunun üzerine

Yahudi, yazıcı ve Ferisilerden oluşan kalabalık onu teselli etmek için peşinden gittiler. Çünkü kardeşine ağlamak için mezarlığa gittiğini sanıyorlardı, İsa'nın Meryemle konuştuğu yere varınca Marta ağlayarak dedi: Rabbuni, Allah için burada olmuş olsaydın, o zaman kardeşim ölmezdi! Meryem o zaman ağla maya başladı; bunun üzerine İsa da gözyaşı döktü ve iç çekerek dedi: Onu nereye yatırdınız? Cevap verdiler, gel bak. Ferisiler kendi aralarında diyorlardı: Şimdi Nain'deki dulun oğlunu dirilten bu adam, ölmeyeceğini söylediği halde neden bu adamı ölüme bıraktı? İsa, herkesin ağlamakta olduğu mezara varıp dedi: Ağlamayın, çünkü Lazarus uyuyor, ve ben onu uyandırmaya geldim.

Ferisiler kendi aralarında dediler: Allah için, sen böyle mi uyursun! O zaman İsa dedi: Benim saatim henüz gelmedi; geldiği zaman aynı şekilde uyuyacak ve süratle uyandırılacağım. Sonra İsa yine dedi: Mezarın üzerinden taşı çekin. Marta dedi: Rabbuni, o kokmuştur. Çünkü öleli dört gün oluyor. İsa dedi: Öyleyse ben niye geldim buraya Marta? Sen benim onu uyandıracağıma inanmıyor musun? Marta cevap verdi: Senin, Allah'ın bu dünyaya gönderdiği bir kutsal olduğunu biliyorum. O zaman, İsa ellerini göğsüne kaldırdı ve dedi: İbrahim'in Allah'ı, İsmail ve İshak'ın Allah'ı, babalarımızın Allah'ı Rabb, bu kadınların başına gelenlere merhamet et ve kutsal adına şan ver. Ve, herkes Amin diye karşılık verince, İsa yüksek bir sesle dedi: Lazarus, buraya gel! Bunun üzerine, ölmüş olan kalktı; ve İsa havarilerine dedi: Onu çözün. Çünkü babalarımızın ölümlerini göme geldikleri şekilde, o da yüzünün üzerindeki peşkirle birlikte kefene sarılmış bulunuyordu.

Yahudilerden büyük bir kalabalık ve Ferisi'lerin bir kısmı İsa'ya iman ettiler. Çünkü mucize büyüktü. Küfürlerinde kalanlar ise ayrıldılar ve Kudüs'e gidip Lazarus'un dirilişini ve pek çok kişinin nasıl Nasara olduğunu başrahibe, reislerine anlattılar. İsa'nın tebliğ ettiği Allah'ın kelimıyla tövbeye gelenlere böyle Nasriler derlerdi. Yazıcılar ve Ferisiler Lazarus'u öldürmek için başrahibe ile istişarede bulundular; çünkü pek çokları, Lazarus'un insanlarla konuştuğunu, yiyip içtiğini gördüklerinden, Lazarus mucizesinin büyüklüğü dolaşısıyla kendilerinin geleneklerini bırakıp, İsa'ya iman ediyorlardı. Fakat Kudüs'te taraftarları olduğundan ve kız kardeşiyle Magdala ve Beytanya'yı da elinde bulunduran Lazarus güçlü de olduğundan ne yapacaklarını bilmiyorlardı. İsa Beytanya'ya, Meryem'le birlikte Marta ve Lazarus'un evine vardı. Kendisine hizmet ettiler. Bir gün İsa'nın ayaklarının dibinde oturan Meryem onun sözlerini dinliyordu.

Bu sırada Marta İsa'ya dedi: Rabbuni, görmüyor musun kız kardeşim sana gereken bakımı yapmıyor ve senin ve havarilerinin yiyeceklerini getirmiyor. İsa cevap verdi. Marta, Marta, sen yapman gereken şeyin düşüncesine kapılıyorsun, çünkü Meryem kendinden ebediyyen ayrılmayacak bir pay seçti. Kendine iman eden büyük bir kalabalıkla birlikte sofrada otururken İsa, konuşup dedi: Kardeşler, sizinle kalacak pek az zamanım var. Çünkü vakit gelmiş demektir ve benim dünyadan ayrılmam gerekiyor. Bu nedenle, size Allah'ın Hezekiel Peygambere söylediği sözü hatırlatıyorum: Ben, senin Allah'ın ebediyyen sağ ve diriyimdir ki, günah işleyen ruh ölecektir, ama eğer Günahkar, tövbe edecek olursa ölmeyecek, yaşayacaktır. Bu bakımdan, şimdiki ölüm, ölüm değil,

gerçekte uzun bir ölümün sonudur; nasıl bedeninin bir baygınlık anında içinde ruh varken, candan ayrıldığı zaman, ölenler ve gömülenler üzerinde bayılmak dışında başka hiçbir ayrıcalığı olmuyorsa, gömülen vücut da Allah'ın kendisini yeniden diriltmesini bekler. O halde dikkat edin, Allah'ı anlamaktan yoksun olan bir hayat ölüdür. Bana inananlar ebediyyen ölmeyeceklerdir. Çünkü benim sözüm sayesinde Allah'ı içlerinde anlayacaklar ve bu nedenle de kurtuluşlarını gerçekleştireceklerdir.

Ölüm, Allah'ın buyruğuyla tabiatın yaptığı bir hareketten başka nedir? Şöyle ki, biri bir kuşu tutup, ipini de eline aldığı zaman, baş kuşun uçuşmasını dilediğinde ne yapar? Tabii ki, mutlaka ele açılmasını emreder ve böylece kuş hemencecik uçup gider. Ruhumuz, peygamber Davud'un dediği gibi, kişi Allah'ın koruması altında bulunduğu zaman, kuş avcısının tuzağından kurtulmuş bir serçe gibidir. Ve hayatımız, tabiatın kendisiyle ruhu insanın bedenine ve canına bağlı tuttuğu bir ip gibidir. Ve bu bakımdan, Allah dilediği ve tabiata açılmasını emrettiği zaman, hayat kopar ve ruh, Allah'ın ruhları almakla görevlendirdiği meleklerin elinde kurtulur. O halde, dostlar, dostları öldüğü zaman ağlamasınlar, çünkü Allah'ımız böyle dilemiştir. Ama günah işledikleri zaman, bırakın durmaksızın ağlasınlar. Çünkü günah işlemekle ruh, Allah'tan, -gerçek hayattan- koptuğundan ölür. Eğer beden ruhla birleşmeyince çirkinleşiyorsa, ruh, rahmet ve lütfuyla kendini güzelleştiren ve diriltiren Allah'la birleşmeyince çok daha fazla korkunçlaşır. Ve İsa bunu deyip Allah'a şükretti; sonra Lazarus dedi ki: Rabbuni, bu ev bana geçimim için verdiği tüm şeylerle birlikte, yoksullara bakıl-

ması için Yaratıcım olan Allah'a aittir. Bu nedenle, sende yoksul olduğuna ve pek çok havarin de bulunduğuna göre, istediğin zaman istediğin kadar kalmak için buraya gel. Çünkü Allah'ın kulu, Allah sevgisi için gerektiği kadar size hizmet edeceğim.

İsa bunu duyunca sevindi ve dedi: ölmek ne kadar iyi bir şeymiş görün! Lazarus yalnızca bir kere öldü ve dünyanın, kitaplar arasında büyüyen en akıllı adamlarının bilmediği böyle bir akideyi öğrendi! Allah için, her insan Lazarus gibi, insanlar yaşamayı öğrensinler diye yalnızca bir kez için olsun ölmeli. Yuhanna karşılık verdi: Ey öğretmen, bir söz söylememe izin var mı? Bin tane söyle diye karşılık verdi İsa, Çünkü nasıl bir insan Allah'a kulluk için mallarını dağıtmaya hazırsa, o akideyi dağıtmaya da hazırdır. Ve o böyle yapmaya ne kadar hazır olursa, mal ölüye yeniden hayat vermezken, sözün o kadar çok bir ruhu tövbeye getirme gücü olur. Bu bakımdan, yoksul bir insana yardım etme gücü olan adam, yardım etmeyip de, yoksul açlıktan öldüğü zaman bir katil olmuş olur. Ama daha kötü katil, Allah'ın Kelamıyla günahkarı tövbeye getirebilen, ama getirmeyip, Allah'ın dediği gibi dilsiz bir köpek örneği oturup duran kişidir.

Böylelerine karşı Allah şöyle der: Kelamımı gizlediğinden dolayı Günahkarın helak olacak olan ruhunu senin ellerinden isteyeceğim, ey benim imansız kulum. Bu durumda anahtarı olup da sonsuz hayata girmeyen, hatta girmek isteyenlere engel olan yazıcıların ve Ferisiler'in durumu ne olmaktadır şimdi? Ey Yuhanna, benim yüz bin sözümü dinledikten sonra bir söz söylemek için benden izin istersin. Bak

sana diyorum ki, beni dinlediğin her bir sözün on katını senden dinlemeye hazırım. Ve bir diğerini dinleyecek olan, konuştuğu her defada günah işler. Çünkü kendimiz için istediğimizi başkalarına da yapmalı, kendi görmek istemediğimizi başkalarına da yapmamalıyız. O zaman Yuhanna dedi: Ey öğretmen, neden Allah bunu, yani, kendilerini ve Yaratıcılarını bilmeleri için, Lazarus'un yaptığı gibi bir kez ölüp geri dönmeyi insanlara bahşetmedi?

İsa cevap verdi: Söyle bana Yuhanna; ev sahibinin biri bir hizmetçisine, evinin manzarasını kapayan ağacı kesmesi için mükemmel bir balta verdi. Ama işçi baltayı unuttu ve dedi: Eğer efendi bana eski bir balta vermiş olsaydı ağacı kolayca keserdim Söyle bana Yuhanna, ev sahibi ne dedi? Mutlaka kızdı ve eski baltayı alıp adamın başına çarptı ve dedi: Aptal hilekar! Sana ağacı zahmetsizce kesebileceğin bir balta verdim, sen ise büyük zahmetlerle çalışman gerekecek ve gidip, hiçbir şey elde edemeyeceğin bu baltayı mı istersin? Ben senin ağacı, çalışman işe yarasan diye kesmeni isterim. Doğru değil mi bu? Yuhanna cevap verdi: Doğruların en doğrusu. O zaman İsa dedi: Ebediyyen sağ ve diriyimdir ki der Allah, Ben herkese iyi bir balta verdim, bu da bir ölünün gömüldüğünü görmektir. Kim bu baltayı iyi kullanırsa, kalbindeki günah ağacını sancısız çıkarır; böylece lütuf ve rahmetimi kazanır. Onlara salih amellerinden dolayı sonsuz yaşama hakkı veririm. Ama gün be gün başkalarının ölüp durduğunu gördüğü halde ölümlü olduğunu unutan ve eğer öbür hayatı görsem, iyi işler yaparım diyenin üzerine olacaktır öfkem, ve onu ölümlü öylesine çarparım ki, bir daha hiç iyilik bulamaz.

Ey Yuhanna dedi İsa, Başkalarının düşünüşünden ayakları üzerinde durmayı öğrenenin ayrıcalığı ne büyüktür! Sonra, Lazarus dedi: Öğretmen, bakın size diyorum ki, gün be gün ölenlerin mezara, götürüldüğünü görüp de Yaraticımız Allah'tan korkmayanın hak edeceği cezayı tasavvur edemiyorum. Böyle biri, tümüyle vazgeçmesi gereken dünyadaki şeyler için kendisine nesi varsa veren Yaraticısına karşı gelir. O zaman İsa havarilerine dedi: Bana öğretmen diyorsunuz ve iyi ediyorsunuz, çünkü Allah benim ağızımla size öğretiyor. Ama Lazarus'a ne diyeceksiniz? Gerçekten o burada, bu dünyada akideyi öğreten tüm öğretmenlerin öğretmenidir. Ben şüphesiz size nasıl iyi yaşanacağını öğrettim, ama Lazarus size nasıl iyi ölüneceğini öğretecektir. Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, o peygamberlik hediyesini almıştır; bu bakımdan onun doğru sözlerini dinleyin. Ve insan kötü ölürse, iyi yaşama boşuna olacağından onun sözlerini o derece fazla dinlemelisiniz.

Lazarus dedi: Ey öğretmen, sana teşekkür ederim ki, gerçeğin değerini veriyorsun; bu nedenle Allah sana büyük hak verecektir. O zaman, bu satırları yazan Barnabas: Ey öğretmen, Lazarus sana, hak alacaksın demekle, nasıl gerçeği söylemiş oluyor? Halbuki, sen Nikodemus'a insanın cezadan başka bir şeye hakkı olmadığını söylemiştin. Sen de bu durumda Allah'ın cezasına mı uğrayacaksın? İsa cevap verdi: Allah izin verirse bu dünyada Allah'ın cezasına uğrarım, çünkü yapmam gerektiği kadar imanla ona kulluk etmedim. Ama Allah rahmetinden dolayı beni öylesine sevdi ki, her ceza benden geri alındı. O kadar ki, ben yalnızca bir başka kişide azap göreceğim. Ceza benim için yerindedir. Çünkü insanlar bana Allah dediler.

Ama ben gerçek olarak, yalnızca Allah olmadığımı değil aynı zamanda, Mesih de olmadığımı itiraf ettiğimden Allah benden cezayı çekti ve utanç benim olsun diye, onu şerli birine çektirecektir. Bu bakımdan, sana diyorum ki benim Barnabas, bir insan Allah'ın komşusuna ne vereceğinden söz ederken komşusunun onu hak ettiğini de söylesin. Ama dikkat etsin ki, Allah kendine vereceği şeyden söz ederken Allah bana verecek desin. Ve benim hakkım var dememeye dikkat etsin; çünkü Allah kullarına günahları nedeniyle Cehennemi hak ettikleri zaman rahmetini bahşetmekten memnunluk duyar. Allah rahmette o kadar zengindir ki, bin denizin suyu, eğer bu kadarı bulunabilirse, Cehennem alevlerinin bir kıvılcımını söndüremezken, Allah'a karşı suç işlediğine ağlayan kişinin bir damla gözyaşı, Allah'ın imdadına yettiği büyük rahmetiyle tüm Cehennemi söndürür.

Bu nedenle, Allah şeytanı kahretmek ve kendi nimetini göstermek için, mümin kulunun her iyi amelini rahmetinin varlığıyla hak diye isimlendirmek diler ve onun komşusu hakkında böyle konuşmasını ister. Yine de, bir insan kendisi hakkında hakkım var demekten kaçınmalıdır, çünkü kınanır. İsa sonra Lazarus'a döndü ve dedi: Kardeş, benim dünyada kısa bir zaman kalmam gerekiyor. Bu bakımdan, senin evine yakın olduğum zaman, hiç başka yere gitmeyeceğim, çünkü sen bana, benim sevgim için değil, Allah sevgisi için hizmet edersin. Yahudi'lerin Fısıh bayramı yaklaştı, bu nedenle İsa havarilerine dedi: Kudüs'e fısıh kuzusu yemeye gidelim. Ve Petros'la Yuhanna'yı şehre gönderip, dedi: Şehrin kapısının yanında bir sıpayla birlikte bir eşek bulacaksınız, onu çözüp buraya getirin; çünkü Kudüs'e kadar ona binmem gerekiyor. Ve eğer biri size, onu niye çözüyorsunuz diye sorarsa öğ-

retmenin ona ihtiyacı var Söyleyin, onu getirmenize izin verirler.

Havarileri gittiler. İsa'nın kendilerine söylediklerinin hepsini gördüler ve aynı şekilde eşeği ve sıpayı getirdiler. Havariler cübbesini sıpanın üstüne koydular ve İsa ona bindi. Ve öyle oldu ki, Kudüs halkı Nasıra'lı İsa'nın gelmekte olduğunu duyunca, ellerinde palmiye ve zeytin dalları Allah Rabb adına bize gelen kutlu olsun; şükürler Davud'un oğlu! diye çocuklarıyla birlikte İsa'yı görmek için şehrin dışına çıktılar. İsa şehre girince, halk, Allah Rabb adına bize gelen kutlu olsun; şükürler Davud'un oğlu! diye diye elbiselerini eşeğin ayakları altına serdiler. Ferisiler İsa'yı azarlayıp dediler: Görmüyor musun ne diyorlar? Sustur onları! O zaman İsa dedi: Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, eğer insanlar susacak olsa, habis Günahkarların küfrüne karşı taşlar haykıracaktır. Ve İsa bunu Söyleyince, Kudüs'ün bütün taşları büyük bir gürültüyle haykırdılar. Allah Rabb adına bize gelen kutlu olsun! Yine de Ferisiler küfürlerine devam ettiler ve bir araya toplanıp, onu konuşurken yakalamak için istişarede bulundular.

İsa mabede girince, yazıcılar ve Ferisiler kendisine zina suçu işlemiş bir kadın getirdiler. Aralarında dediler: Eğer onu kurtarırsa, bu Musa'nın kanununa aykırıdır ve böylece onu suçlarız; eğer mahkum ederse, bu kendi akidesine aykırıdır, çünkü o merhameti tebliğ etmektedir. Bu şekilde İsa'ya varıp, dediler: Öğretmen, bu kadını zina ederken bulduk. Musa, böylesinin öldürülmesini emretmişti; buna sen ne dersin? Bunun üzerine İsa eğilip, parmağıyla yerde bir ayna yaptı ve içinde herkes kendi kötülüklerini gördü. Cevap için sıkıştırırlarken, İsa doğrulup parmağıyla toprağı gösterdi ve

dedi: Aranızda günahsız olan ona ilk taşı atсын. Ve yeniden eğilip, toprağı çizdi. Bunu gören insanlar, en yaşlısından başlayarak bir bir çıktılar, çünkü kirli işlerini görünce utanıyorlardı. İsa yeniden doğrulup, kadından başka kimseyi göremeyince dedi: Kadın, seni ayıplayanlar nerede? Kadın ağlayarak cevap verdi, Rabbuni, gittiler; eğer beni bağışlarsan, Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, bir daha günah işlemeyeceğim. O zaman İsa dedi: Allah'ı yüceltirim! Huzurla yoluna git ve bir daha günah işleme, çünkü Allah beni seni mahkum etmek için göndermedi.

Sonra, yazıcılar ve Ferisiler toplanınca, İsa kendilerine dedi: Söyleyin bana; eğer sizden birinizin yüz koyunu olsa ve onlardan birini yitirse doksan dokuzunu bırakıp, onu aramaya gitmez misiniz? Ve onu bulunca, onu omuzlarınıza atıp, komşularınızı çağırarak, onlara demez misiniz? Benimle birlikte sevinin, çünkü yitirdiğim koyunu buldum. Mutlaka böyle yaparsınız. Şimdi söyleyin bana, Allah'ımız, dünyayı kendisi için yarattığı insanı daha mı az sever? Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, tövbe eden Günahkar üzerine Allah'ın meleklerinde böylesine bir sevinç meydana gelir; çünkü, Günahkarlar Allah'ın rahmetini bildirirler. Söyleyin bana, doktor en çok kimin tarafından sevilir, hiç hastalık görmemiş olanlar tarafından mı, yoksa doktorun ağır hastalıklarını iyileştirdiğı kişiler tarafından mı? Ferisiler ona dedi: Sağlam adam doktoru nasıl sevsin ki? O mutlaka onu, yalnızca hasta olmadığı için sevecektir; ve hastalığı bilmediğı için de çok az sevecektir.

O zaman ruhi bir şiddetle İsa konuşup dedi: Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, sizin kendi diliniz kendi gurunuzu mahkum ediyor, o kadar ki, Allah'ımız muttaki olan-

dan çok, Allah'ın üzerindeki büyük rahmetini bilen tövbekar günahkar tarafından sevilir. Çünkü muttaki Allah'ın rahmetini bilmez. Bu bakımdan, Allah'ın meleklerinin yanında, tövbe eden bir Günahkar için duyulan sevinç, doksan dokuz muttaki kişiye duyulandan daha çoktur. Zamanımızda muttakiler nerede? Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, takvasız muttakilerin sayısı çoktur; onların durumu şeytanınki gibidir. Yazıcılar ve Ferisiler karşılık verdiler: Biz Günahkarlarız, bu nedenle Allah bize merhamet edecektir Ve onlar bunu İsa'yı kışkırtmak için dediler; çünkü yazıcılar ve Ferisiler, kendilerine Günahkar denmesini büyük bir hakaret sayarlardı. O zaman İsa dedi: Korkarım ki siz, takvasız muttakilersinizdir. Çünkü günah işleyip de günahınızı inkar eder ve kendinize muttaki dersiniz, takvasız olursunuz; ve eğer kalbinizden kendinizi muttaki kabul ediyor ve dilinizle Günahkar olduğunuzu söylüyorsanız, o zaman bir kat daha takvasız muttakilersiniz demek olur.

Yazıcılar ve Ferisiler bunu duyunca, İsa'yı havarileriyle birlikte huzur içinde bırakıp başları önünde çekip gittiler ve cüzzamı temizlenmiş olan cüzzamlı Simon'un evine vardılar. Şehir halkı hastalarını Simon'un evinde toplamış bulunuyorlardı; İsa'ya hastaların iyileştirilmesi için ricada bulundular. O zaman, saatinin yakın olduğunu bilen İsa dedi: Ne kadar hasta varsa çağırın, çünkü Allah onları iyileştirecek kudrette ve merhamettedir. Karşılık verdiler: Burada, Kudüs'te başka hasta bulunduğunu bilmiyoruz. İsa ağlayarak karşılık verdi: Ey Kudüs, ey İsrail, senin için ağlıyorum. Sen sana olan ziyaleti bilmiyorsun; çünkü bir tavuğun civcivlerini kanatları altına topladığı gibi, ben de seni yaratıcınız Allah sevgisinde

toplamak istedim, ama sen istemedin! Bu nedenle, Allah size şöyle diyor: Ey sert yürekli, sapık fikirli şehir, sana, seni kalbine çevirmesi için ve sen de tövbe edesin diye kulumu gönderdim; ama sen ey bozuk şehir, senin için, ey İsrail, Mısır'a ve Firavun'a yaptıklarımın hepsini unuttum. Kulum hasta vücudunu iyileştirsin diye defalarca ağlarsın; ama, senin Günahkar ruhunu iyileştirmeye çalıştığı için, kulumu öldürmenin yollarını ararsın. Cezama uğramayan yalnızca sen mi kalacaksın şimdi? Sen ebediyyen yaşayacak mısın? Ve senin gururun seni benim ellerimden kurtaracak mı? Kesinlikle hayır, çünkü bir orduyla birlikte karşına reisler çıkaracağım ve onlar seni kuvvetle saracaklar ve seni onların ellerine öylesine teslim edeceğim ki, gururun doğru Cehenneme düşecek. Yaşlıları ve dulları bağışlamayacağım, çocukları bağışlamayacağım seni tümünden kılığa, kılıca ve hakarete terk edeceğim ve üzerine rahmetle baktığım mabedi şehirle birlikte ıssız bırakacağım; o kadar ki, uluslar arasında bir efsane, bir alay konusu ve bir darbı mesel olacaksın. Gazabım üzerinde böyle kalacak ve benim öfkem uyumaz.

Bunları söyledikten sonra İsa yeniden dedi: Başka hastalar bulunduğunu bilmiyor musunuz? Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, Kudüs'te ruhları sağlam olanlar vücutça hasta olanlardan daha azdır. Ve gerçeği bilmeniz için, size diyorum ki ey hasta olanlar, Allah'ın adına hastalığınız sizden ayrılınsın! Ve o bunu söylediği zaman, derhal iyileştiler. Allah'ın Kudüs üzerindeki gazabını duyunca insanlar ağladılar ve merhamet için yalvardılar. O zaman İsa dedi: Eğer Kudüs günahları için ağlayacak ve pişman olup, yolumda yürüyecek olursa der Allah, bir daha onun kötülüklerini hatırlamayacak ve söylediğim belalardan hiçbirini ona verme-

yeceğim. Ama Kudüs, uluslar arasında adıma küfretmekle şanımı lekelediğine değil de, kendi yıkımına ağlar. Bu yüzden öfkem daha çok tutuştu.

Ebediyyen sağ ve diriyimdir ki, eğer Musa ile birlikte kullarım Eyüp, İbrahim, Samuel, Davud ve Daniel kavimleri için dua etseler, Kudüs'e olan öfkem yatışmayacaktır. Ve İsa bunu dedikten sonra, herkes endişe içinde evine çekildi. İsa cüzzamlı Simon'un evinde akşam yemeği yerken, Lazarus'un kız kardeşi Meryem eve girdi ve bir kabı kırıp, İsa'nın başına ve elbisesine yağ merhemi döktü. Bunu gören hain Yahuda, Meryem'i böyle bir işi yapmaktan alıkoymaya çalışıp, dedi: Gidip merhemi sat ve parayı getir de onu yoksullara vereyim. İsa dedi: Ona neden engel oluyorsun? Bırak yapsın, çünkü sizin bulacağınız yoksullar hep sizinledir. Ama beni her zaman bulamayacaksınız. Yahuda karşılık verdi: Ey öğretmen; bu yağ merhemi üç yüz kuruşa satılabilir; kaç yoksulun yardım göreceğine bakın şimdi. İsa cevap verdi: Ey Yahuda, ben senin kalbini biliyorum; sabret bakalım, sana her şeyi vereceğim. Herkes korkuyla yemek yedi. Havariler ise üzgündü. Çünkü İsa'nın kendilerinden ayrılması gerektiğini biliyorlardı. Ama Yahuda kızgındı, çünkü İsa'ya verilen bütün şeylerin onda birini çaldığından, yağ satılmadığı için otuz kuruşu yitirdiğini biliyordu. Başrahibi bulmaya gitti; o, Rahipleri, yazıcıları ve Ferisileri bir heyet halinde toplamış bulunuyordu; kendisine Yahuda dedi: Bana ne vereceksin? Ben kendisini İsrail kralı yapmak isteyen İsa'yı elinize teslim edeceğim.

Cevap verdiler: Şimdi, onu elimize nasıl vereceksin? Yahuda dedi: Şehir dışına ibadet etmeye gittiğini öğrendiğim zaman size söyleyecek ve sizi onun bulunduğu yere iletece-

ğim; çünkü onu şehrin içinde fitne çıkmadan yakalamak imkansız olacaktır. Başrahip karşılık verdi: Eğer onu bizim elimize verirsen, sana otuz altın vereceğiz ve sana nasıl iyi davranacağımızı göreceksin. Gün olunca, İsa halktan büyük bir kalabalıkla birlikte mabede vardı. Bu sırada başrahip yaklaşıp dedi: Söyle bana ey İsa, Allah olmadığını, Allah'ın oğlu veya Mesih bile olmadığını itiraf etmiştin, unuttun mu hep bunları? İsa cevap verdi: Hayır, asla unutmadım; çünkü bu, Hüküm Gününde, Allah'ın mahkemesi önünde yapacak olduğum itirafımdır. Musa'nın kitabında yazılı olan her şey doğruların doğrusudur. Öyle ki, Yaraticımız Allah bir tek Allah'tır ve ben Allah'ın kuluyum ve sizin Mesih dediğiniz Allah'ın Elçisi'ne hizmet etmek arzu ediyorum. Başrahip dedi: Öyleyse, mabede halktan bu kadar büyük bir kalabalıkla gelmenin yararı ne? Yoksa kendini İsrail'in kralı mı yapmak istersin? Sakın ki, başına bir tehlike gelmesin! İsa cevap verdi: Eğer ben kendi ün ve şanım için çalışsam ve kendi payımı bu dünyada istemiş olsaydım, Nain halkı beni kral yapmak istediği zaman kaçmazdım. Bana gerçekten inan ki, bu dünyada hiçbir şeyin peşinde değilim. O zaman, başrahip dedi: Mesih'le ilgili olarak bir şeyi bilmek istiyoruz. Ve hemen Rahipler, yazıcılar ve Ferisiler İsa'nın çevresinde bir halka oluşturdular. İsa karşılık verdi: Mesih hakkında bilmek istediğiniz bu şey nedir? Nereden belli, yalan olmasın bu? Emin ol un ki, size yalan söylemeyeceğim. Çünkü yalan söylemiş olsaydım, tüm İsrail'le birlikte siz, yazıcılar ve Ferisiler tarafından göklere çıkarılacaktım; ama, size gerçeği söylediğim için benden nefret ediyor ve beni öldürmenin yollarını arıyorsunuz? Başrahip dedi: Şimdi biliyoruz ki, senin sırtında, cinin var; çünkü sen bir Samirisin ve Allah'ın rahi-

bine saygı duymazsın. İsa cevap verdi: Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, benim sırtında cinim yok, bilakis ben cini fırlatıp atmaya çalışıyorum, dolayısıyla, bu sebepten cin dünyayı bana karşı ayaklandırıyor. Çünkü ben bu dünyadan değilim.

Ben, beni dünyaya gönderen Allah'ın yüceltilmesi için çalışıyorum. Bu bakımdan, bana kulak verin, size kimin sırtında cini bulunduğunu söyleyeceğim. Ruhumun huzurunda durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, cinin iradesiyle çalışanın sırtında cin vardır, o kendisi ne iradesinin yularını takmış, onu istediği gibi yönetip, her kötülüğe koşturuyor. Bir elbise nasıl sahibini değiştirince, aynı kumaş olduğu halde, adını da değiştirirse, insanlar da tek bir madde-den olmalarına rağmen, insanın içinde çalışanın yaptıkları nedeniyle farklılaşırlar. Eğer ben bildiğim kadarıyla günah işlemişsem, bir düşman olarak benden nefret etmek yerine, niye bir kardeş olarak beni uyarmazsınız? Gerçekten, bir beden azaları başla birleştikleri zaman birbirlerinin imdadına koşarlar ve baştan kopuk olanlar ise ona hiç yardım etmezler. Çünkü, bir vücudun elleri bir başka vücudun değil, birlikte oldukları vücudun ayaklarının acısını duyarlar, Ruhumun huzurun da durduğu Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, Yaratıcısı Allah'ı seven ve O'ndan korkan, başının merhamet duyduğu kişiye karşı merhamet duygusu besler. Allah'ın Günahkarın ölmesini dilemeyip, her birinin tövbe etmesini beklediğini görerek, eğer siz benim de birlikte olduğum şu bedendenseniz, Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, kendi başıma göre hareket etmem için bana yardım edersiniz. Eğer kötülük yaparsam, beni uyarın, Allah da sizi

sevsin, çünkü O'nun istediğini yapmış olursunuz. Ama kimse günden dolayı beni uyarmazsa, bu, sizin dediğiniz gibi İbrahim'in çocukları olmadığınızın ve İbrahim'in bulunduğu başla bir arada bulunmadığınızın belirtisidir. Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, İbrahim Allah'ı o kadar çok severdi ki, sahte putları parçalayıp, anne ve babasını terk etmekle kalmamış, aynı zamanda Allah'a itaat etmek için kendi oğlunu da öldürmek istemiştir. Başrahip karşılık verdi: Sana sorduğum bu; ve seni öldürmenin yollarını aramıyorum, o halde söyle bize: İbrahim'in bu oğlu kimdi? İsa cevap verdi: Senin şanının ateşi ey Allah, beni tutuşturuyor ve konuşmadan edemiyorum. Bakın diyorum, İbrahim'in oğlu İsmail'di.

Ondan, kendisiyle yeryüzünün tüm kabilelerinin kutsanacağı İbrahim'e vaad edilen Mesih gelecektir. O zaman, bunu duyan başrahip kızdı ve bağırdı: Şu dinsiz adamı gelin taşıyalım. Çünkü o bir İsmaili'dir. Musa'ya karşı, Allah'ın kanununa karşı küfretmiştir. Bunun üzerine, her yazıcı ve Ferisi halkın önde gelenleriyle birlikte İsa'yı taşlamak için taş kaptılar. İsa ise gözlerinden kaybolup mabetten çıktı. Ve o zaman, İsa'yı öldürmek için duydukları dehşetli arzuyla, öfke ve nefretten gözleri dönmüş şekilde birbirlerine öylesine vurdular ki, orada bin kişi öldü ve kutsal mabedi kirlettiler. İsa'nın mabetten çıktığını gören havariler ve müminler - çünkü o kendilerinden gizli değildi- kendisini Simon'un evine kadar izlediler. Bu arada Nikodemus oraya geldi ve İsa'ya, Kudüs'ten çıkıp, Sidron çayı ötesine gitmesini tavsiye ederek dedi: Rabbuni, benim Sidron çayı gerisin de evle birlikte bahçem var, bu bakımdan sana rica ediyorum, havarilerinden bazılarıyla oraya git ve Rahiplerimizin bu nefreti ge-

çinceye kadar orada kal. Sana gerekli olan her şeyi sağlayacağım. Ve havarilerin çoğunu burada Simon'un evinde ve benim evimde bırak, Allah bize her şeyi verecektir.

Ve İsa yanına, ilk olarak havariler denilen yalnızca on iki kişiyi almak arzu ederek, böyle yaptı. Bu sırada, İsa'nın annesi bakire Meryem ibadet ediyordu ki, melek Gabriel kendisini ziyaret edip, oğluna yapılan eziyeti naklederek, dedi: Korkma Meryem, çünkü Allah O'nu dünyadakilerden koruyacaktır. Bunun üzerine, Meryem ağlayarak Nasıra'dan ayrıldı ve oğlunu aramak için Kudüs'e, kız kardeşi Meryem Selame'nin evine geldi. Fakat İsa gizlice Sidron çayının ötesine çekilmiş olduğundan, onu bu dünyada bir daha göremedi; ancak utanç işinden sonra melek Gabriel, Mikail, Rafael ve Uriel'le birlikte Allah'ın emriyle onu kendisine getirdiler. Mabet'deki karışıklık İsa'nın ayrılmasıyla dinince, başrahip yüksek bir yere çıkıp, elleriyle sus belirtisi yaparak dedi: Kardeşler! Biz ne yapıyoruz? O'nun şeytanca sanatıyla tüm dünyayı aldattığını görmüyor musunuz? Şimdi, eğer o bir büyücü değil ise, nasıl oldu da kaybolup gitti? Emin olun ki, o kutsal biri ve bir peygamber olmuş olsaydı, Allah'a karşı, kulu Musa'ya karşı ve İsrail'in ümidi Mesih'e karşı küfürde bulunmazdı! Ve ne diyeyim ben? O, tüm Rahiplerimize küfretti. Bu bakımdan, bakın size diyorum ki, eğer o dünyadan ayrılmazsa, İsrail kirlenecek ve Allah'ımız bizi milletlere teslim edecektir.

Dikkat edin şimdi, onun yüzünden bu kutsal mabet nasıl da kirlenmiş bulunuyor! Ve başrahip o şekilde konuştu ki, pek çokları İsa'yı terk etti. Bunun üzerine, gizli tutulan öldürme işi açığa vuruldu. O kadar ki, başrahip bizzat Hiro-

des'e ve Roma valisine gidip, İsa'yı, kendisini İsrail'e kral yapmak arzusunda olmakla suçladı ve bu konuda yalancı şahitler de buldular. Sonra, İsa aleyhinde genel bir toplantı yapıldı. Çünkü Romalıların fermanı herkesi korkutuyordu. Öyle ki, Roma senatosu İsa ile ilgili olarak iki kez ferman yayınlamıştı. Fermanın birinde, Yahudiler'in peygamberi Nasıralı İsa'ya Allah veya Allah'ın oğlu denilmesi ölüm cezasıyla men ediliyor; diğerinde ise, Yahudilerin peygamberi Nasıralı İsa hakkında tartışmak para cezasıyla yasaklanıyordu.

Bu nedenle, aralarında büyük bir ayrılık vardı. Bazıları, İsa aleyhinde Roma'ya yeniden yazı yazılmasını istiyordu; bazıları, bir serserinin sözleriymişçesine ne derse desin, İsa'nın kendi başına bırakılması gerektiğini söylüyor; diğerleri ise, gösterdiği büyük mucizeleri delil olarak ileri sürüyorlardı. Bu yüzden başrahip, aforoz acısını göze almadan kimse'nin İsa'yı savunur bir tek kelime bile konuşmamasını söyledi ve Herodes ve valiyle konuşup dedi: Her durum da elimizde kötü bir tehlike var. Çünkü bu Günahkarı öldürsek, Sezar'ın fermanına karşı davranmış olacağız, yok yaşamasına ve kendisini İsrail'e kral yapmasına izin versek, o zaman durum ne olacaktır? Bunun üzerine Hirodes kalktı ve valiyi tehdit ederek dedi: Sakın ki, bu adamı tutman yüzünden bu ülke ayaklanmaya kalkmasın; o zaman seni Sezar'ın önünde bir asi olarak suçlarım.

Bu durum karşısında vali, senatodan korkup, Hirodesle dost oldu. Çünkü önceden birbirlerinden öldüresiye nefret ederlerdi. Ve İsa'nın öldürülmesi üzerinde anlaşıp, başrahibe dediler: Ne zaman bu suçlu adamın nerede olduğunu öğrenirsen, kendini bize gönder, biz sana asker vereceğiz. Bu,

yeryüzünün reisleri ve kralları İsrail'in kutsalına karşı birleşirler. Çünkü o, dünyanın kurtuluş yolunu ilan eder diyerek, İsrail'in peygamberi İsa'yı önceden haber veren Davud'un peygamberi sözünün gerçekleşmesi için oldu. Bunun üzerine, o gün Kudüs'ün her yanında İsa için genel bir arama yapıldı. Sidron çayı ötesinde, Nikodemus'un evinde bulunan İsa havarilerini rahatlatıp, dedi: Dünyadan ayrılma vaktim yaklaşmış bulunuyor; kendinizi teselli edin ve üzülmeyin, çünkü ben gittiğim yerde hiçbir ızdırap duymayacağım. Şimdi, benim hayrıma üzülürseniz, benim dostlarım olmuş olur musunuz? Emin olun ki hayır, bilakis düşmanlarım olmuş olursunuz. Dünya neşeleneceği zaman siz üzülün, çünkü dünyanın neşelenmesi ağlamaya dönüşür; ama sizin üzüntünüz sevince dönüşür ve sizin sevincinizi kimse sizden alamaz; çünkü kalbin, yaratıcısı Allah'ta duyduğu sevinci tüm dünya çekip alamaz. Allah'ın benim ağzımla size söylediği sözleri unutmamaya bakın. Dünyaya karşı ve dünyayı sevenlere karşı İncil'imle yaptığım şahitliği tahrif edecek herkese karşı, benim şahitlerim olun.

Sonra, ellerini Rabb'e kaldırıp, dua ederek dedi: İbrahim'in Allah'ı, İsmail ve İshak'ın Allah'ı, babalarımızın Allah'ı, Allah'ımız Rabb, bana verdiklerine merhamet et ve onları dünyadan koru. Onları dünyadan al demiyorum, çünkü, benim İncil'imi tahrif edeceklerle karşı onların şahitlik etmesi gerekiyor. Bunun yerine, onları kötülüklerden koruman için dua ediyorum ki, Senin Hüküm Gününde, benimle birlikte, senin ahdini bozan İsrail ailesine karşı ve dünyaya karşı şahitlik etmek için gelsinler. Puta tapıcı babaların oğullarına karşı, tam dördüncü soya kadar puta tapıcılıktan intikam alan ka-

dir ve Gayyur Rabb Allah, benim Senin oğlun olduğumu yazdıkları zaman, bana verdiğin İncil'imi tahrif edecek olan herkesi Sen ebediyyen lanetle. Çünkü çamur ve toprak olan ben, Senin kullanının hizmetçisiyim ve hiçbir zaman kendimi senin iyi bir kulun olarak düşünmedim; şundan ki, ben Sana, bana verdiklerin karşısında hiçbir şey veremem. Çünkü her şey Senindir.

Bin nesilde Senden korkanlar üzerinde merhametini gösteren Rahim Rabb Allah, bana verdiğin Kelamı'na inananlara merhamet et. Çünkü nasıl Sen gerçek Allah'san, benim söylediğim söz de öyle gerçektir. Çünkü o Senindir. Görüyorsun ki, okuduğu kitapla yazılı olandan başkasını okuyamayan bir okuyucu gibi konuştum; bana verdiğini işte bu şekilde anlattım. Koruyucu Rabb Allah, şeytanın kendilerine karşı hiçbir şey yapmaması için bana verdiklerini koru; yalnız onları değil, onlara inanacak her şeyi koru. Merhameti bol ve zengin Rabb, Hüküm Gününde Elçinin ümmeti içinde bulunmasını kuluna bahşet; yalnızca bana değil, bana verdiğin herkese, onlarla birlikte, tebliğleri sonucu bana inanacak herkese. Ve Kendin için bunu yap ki Rabb, şeytan Sen Rabb'e karşı böbürlenmesin. Nimetinden kavmim İsrail için gerekli olan her şeyi sağlayan Rabb Allah, dünyayı kendisi için yarattığını Elçinle kutsamayı vaad ettiğin yeryüzünün tüm kabilelerini hatırdan çıkarma. Dünyaya merhamet et ve Elçini çabucak gönder ki, düşmanın olan şeytan, imparatorluğunu yitirsin.

Ve İsa bunu söyledikten sonra üç kez, Amin, yüce ve Rahim olan Rabb! dedi. Ve ağlayarak karşılık verdiler. Amin! Yahuda hariç, çünkü o hiçbir şeye inanmıyordu. Kuzuyu yeme günü gelince, Nikodemus kuzuyu İsa ve havarileri için

gizlice bahçeye gönderdi ve vali ve başrahiple birlikte Hirodes'in ferman ettiği her şeyi bilirdi. Bunun üzerine İsa ruhen sevinip dedi: Kutsal adını yüceltir ve takdis ederim ey Rabb, çünkü beni, dünyanın işkence edip öldürdüğü kullarının sayısından ayırdın. Şükürler olsun sana Allah'ım, çünkü Senin işini yerine getirdim. Ve Yahuda'ya dönerek, ona dedi: Arkadaş, niye beklersin? Benim vaktim yakın, o halde git de, yapman gerekeni yap.

Havariler, İsa'nın Yahuda'yı Fısıh günü için bir şeyler almaya gönderdiğini sandılar; ama İsa, Yahuda'nın kendisine ihanet edeceğini biliyordu; bu nedenle, dünyadan ayrılmak arzusuyla böyle konuştu. Yahuda karşılık verdi: Rabbuni, yememe izin ver, sonra giderim: Yiyelim dedi İsa, çünkü sizden ayrılmadan bu kuzuyu yemeği çok arzu ettim. Ve kalıp, bir havlu aldı ve beline doladı, sonra bir leğene su koyup, havarilerinin ayaklarını yıkamaya başladı. Yahuda'dan başlayıp, Petros'a geldi. Petros dedi: Rabbuni, benim ayaklarımı yıkamayacak mısın? İsa cevap verdi: Benim ne yaptığımı sen şimdi bilmiyorsun, ama daha sonra bileceksin. Petros karşılık verdi: Benim ayaklarımı hiç yıkamayacaksın. O zaman, İsa kalktı ve dedi: Sen de Hüküm Gününde benim bölüğüme katılmayacaksın. Petros karşılık verdi: Yalnız ayaklarımı değil Rabbuni, ellerimi ve başımı da yıka. Havariler yıkanıp da, yemek için sofraya oturduklarında İsa dedi: Ben sizi yıkadım, yine de tamamen temiz değilsiniz; öyle ki, denizin tüm suyu bana inanmayı yıkamayacaktır. İsa bunu, kendisine kimin ihanet etmekte olduğunu bildiği için dedi.

Havariler bu sözlere üzölmüşlerdi ki, İsa yine dedi: Bakın size diyorum ki, sizden biriniz bana ihanet edecek, öyle ki,

bir koyun gibi satılacağım; ama yazıklar olsun ona, çünkü babamız Davud'un böyle biri hakkında söylediği, O, başkaları için hazırladığı çukura düşecektir sözünü tümüyle yerine getirecek. Bunun üzerine havariler birbirlerine bakıp, üzüntü içinde dediler: Hain kim olacak? Sonra Yahuda dedi: Ben mi olacağım o, ey öğretmen? İsa cevap verdi: Bana ihanet edecek olanın kim olduğunu söyledim. Fakat on bir havari bunu duymadı. Kuzu yenilince, cin Yahuda'nın sırtına bindi ve o da evden çıkarken, İsa kendisine yeni den dedi: Yapman gereken şeyi çabuk yap.

İsa evden çıkıp, ibadet etme adeti üzere, yüz kez dizlerini büküp, secdeye vararak ibadet etmek için bahçeye çekildi. Bu sırada, İsa'nın havarileriyle birlikte bulunduğu yeri bilen Yahuda başrahibe vardı ve dedi: Bana vaad olunanı verirseniz, bu gece aradığınız İsa'yı elinize vereceğim; çünkü o onbir havarisi ile birlikte yalnızdır. Başrahip karşılık verdi: Ne kadar istersin? Yahuda dedi: Otuz altın. O zaman, başrahip hemen kendisine parayı saydı ve asker getirmesi için vali ve Hirodes'e bir Ferisi gönderdi ve bir lejyon asker verdiler, çünkü halktan korkuyorlardı; bu nedenle, silahlarını alarak değnekler üzerindeki meşale ve fenerlerle Kudüs'ten çıktılar. Askerler Yahuda'yla birlikte İsa'nın bulunduğu yere yaklaştıklarında, İsa çok sayıda kişinin yaklaştıklarını işitip, korkuyla geri eve çekildi. Ve on bir havari uyumakta idiler. O zaman kuluna gelen tehlikeyi gören Allah, elçileri Gabriel, Mikail, Rafael ve Uriel'e İsa'yı dünyadan almalarını emretti. Kutsal melekler gelip, İsa'yı güneye bakan pencereden çıkardılar.

Onu götürüp, üçüncü göğe, daima Allah'ı yüceltmek ve takdis etmekte olan meleklerin yanına bıraktılar. Yahuda

herkesin önünden hızlı hızlı İsa'nın yukarı alındığı odaya daldı. Ve havariler uyuyorlardı. Bunun üzerine, mucizeler yaratan Allah yeni bir mucize daha yarattı. Öyle ki, Yahuda konuşma ve yüz bakımından İsa'ya o şekilde benzetildi ki, O'nun İsa olduğuna inandık. Ve o bizi uyandırdı. Öğretmen'in bulunduğu yeri arıyordu. Bunun üzerine, biz hayret ettik ve cevap verdik: Sen Rabbuni, bizim öğretmenimizsin; bizi unuttun mu? O, gülümseyerek dedi: Şimdi, benim Yahuda İskariyot olduğumu bilmeyecek kadar budalalaştınız! Ve o bunu derken askerler girdiler, ellerini Yahuda'nın üzerine koydular, çünkü o, her bakımdan İsa'ya benziyordu. Biz, Yahuda'nın dediklerini duyup, yığınla askeri de görünce, delirmiş gibi kaçtık. Ve keten beze dolanmış olan Yuhanna da uyanıp kaçtı ve askerinin biri kendisini keten bezden yakalayıncaya, keten bezi bırakıp, çıplak olarak kaçtı.

Çünkü Allah, İsa'nın duasını duymuş ve on bir havariyi kötülükten korumuştur. Askerler Yahuda'yı tutup, alay ede ede bağladılar. Çünkü o, gerçekten İsa olduğunu inkar ediyordu; askerler kendisiyle alay edip dediler: Efendi, korkma, çünkü biz seni İsrail kralı yapmaya geldik ve senin krallığı reddedeceğini bildiğimiz için de seni bağladık. Yahuda karşılık verdi: Siz aklınızı mı yitirdiniz? Siz, bir soyguncuya karşı gelir gibi silah ve fenerlerle Nasıra'lı İsa'yı almaya geldiniz ve size yol gösteren beni, kral yapmak için bağladınız! O zaman askerler sabırlarını yitirip, yumruk ve tekmelerle Yahuda'ya vurmaya başladılar ve onu öfkeyle Kudüs'e getirdiler. Yuhanna ve Petros uzaktan askerleri izliyorlardı; ve, İsa'yı idam etmek için toplanmış bulunan Ferisiler heyeti ve başrahip tarafından Yahuda'ya yapılan tüm sorgulamayı gör-

düklerine dair bu satırları yazanı ikna ettiler. Bu arada Yahuda pek çok deli sözleri söyledi, o kadar ki, herkes katıla katıla gülüp, onun gerçekten İsa olduğuna ve ölüm korkusuyla deli numaraları yaptığına inandılar. Bunun üzerine, yazıcılar, gözlerini bir sargıyla bağlayıp, alay ederek dediler: Nasıralılar'ın -İsa'ya inananlara böyle derlerdi- peygamberi İsa, söyle bize, yüzüne vuran kimdir? Ve onu yumruklayıp, yüzünü tokatladılar. Sabah olunca, halkın ileri gelenleri ve Ferisilerden oluşan büyük bir heyet toplandı; ve, başrahip Ferisilerle birlikte Yahuda'ya karşı, İsa olduğuna inandıklarından yalancı şahit, aradılar; ve aradıklarını bulamadılar.

Ve önde gelen Rahiplerin Yahuda'nın İsa olduğuna inandıklarını neden söylüyorum? Hatta bunu yazanla birlikte tüm havariler buna inanıyordu; ve hatta, İsa'nın zavallı baki-re annesi yakınları ve dostlarıyla birlikte buna inanıyordu. Öyle ki, herkesin üzüntüsü inanılmaz derecedeydi. Allah evrenin ve ahiretin hakimidir ki, yazan, İsa'nın söylemiş olduğu her şeyi, dünyadan nasıl çekilip alınacağını, üçüncü bir kişide nasıl işkence çekeceğini ve dünyanın sonuna kadar ölmeyeceğini unutmuştu. Bu nedenle, İsa'nın annesi ve Yuhanna ile birlikte çarmıhın yanına gitti. Başrahip Yahuda'yı bağlı olarak önüne getirtti ve ona havarilerini ve akidesini sordu. Bunun üzerine Yahuda, kendinde değilmiş gibi konuyla ilgili hiçbir cevap vermedi. Başrahip, İsrail'in yaşayan Allah'ı üzerine, gerçeği söylemesini ondan rica etti. Yahuda cevap verdi: Benim Nasıra'lı İsa'yı elinize vermeği vaad eden Yahuda İskariyot olduğumu söyledim size; ve siz, hangi sanatlardır bilmiyorum, çıldırmışsınız, çünkü, her bakımdan benim İsa olduğumu kabul ediyorsunuz. Başrahip karşılık

verdi: Ey sapık fitneci, akidenle ve sahte mucizelerinle Gali-le'den başlayarak, buraya, Kudüs'e kadar tüm İsrail'i aldat-tın; ve şimdi de, deli numarası yapmakla sana yakışacak olan hak ettiğin cezadan kaçmayı mı düşünüyorsun? Allah evrenin ve ahretin hakimidir ki, ondan kurtulamayacaksın! Ve bunu dedikten sonra, hizmetçilerine, aklı başına gelsin diye yumruk ve tekmelerle ona vurmalarını emretti. Sonra, başrahibin hizmetçilerinin elinde gördüğü alay inanılmaya-cak biçimdeydi. Çünkü heyete zevk vermek için aşkla ve şevkle yeni yeni yöntemler kullanıyorlardı. Bir hokkabaz gi-bi giydiriyorlar ve el ve ayaklarla o şekilde davranıyorlardı ki, Kenanlıları bile bu manzarayı gördüklerinde merhamete getirebilirdi.

Ama önde gelen Rahipler, Ferisiler ve halkın ileri gelenle-ri, İsa'ya karşı öylesine çileden çıkmış kalplere sahiptiler ki, Yahuda'nın gerçekten İsa olduğuna inanarak, ona bu şekilde davrandığını görmekten zevk duyuyorlardı. Ardından, onu bağlı olarak İsa'yı gizliden gizliye seven valiye götürdüler. Bunun üzerine o, Yahuda'nın İsa olduğunu sanıp, kendisini odasına aldı ve onunla konuşarak, hangi nedenle önde gelen Rahiplerin ve halkın onu eline verdiklerini sordu. Yahuda cevap verdi: Sana gerçeği söylesem de bana inanmazsın; çünkü belki sen de önde gelen Rahipler ve Ferisiler'in alda-tıldığı gibi aldatılmışsındır. Vali, onun kanunla ilgili olarak konuşmak arzusunda olduğunu düşünerek karşılık verdi: Şimdi sen benim bir Yahudi olmadığımı bilmiyor musun? Önde gelen Rahipler ve halkının ileri gelenleri seni benim elime verdiler; bu nedenle, bana gerçeği söyle de, adaletli olanı yapayım. Çünkü benim seni serbest bırakacak veya se-ni idam edecek gücüm vardır.

Yahuda karşılık verdi: Efendim, inan bana eğer beni idam edersen büyük bir yanlışlık yapmış olacaksın; çünkü suçsuz bir kişiyi öldüreceksin; ben Yahuda İskoriot'um, bir büyücü olan ve sanatıyla beni bu şekle çeviren İsa değilim. Vali, bunu duyunca şaşıtı kaldı, öyle ki, onu serbest bırakmak istedi. Bu nedenle de dışarı çıkıp, gülümseyerek, Hiç olmazsa bir konuda bu adam ölümü değil, bilakis merhameti hak etmektedir dedi ve ilave etti: Bu adam İsa olmadığını, aksine, İsa'yı yakalamaları için askerlere yol gösteren bilinen bir Yahuda olduğunu söylüyor ve Galile'li İsa'nın büyücü sanatıyla kendisini bu şekle koyduğunu belirtiyor. Bu nedenle, eğer bu doğruysa, onu öldürmek, suçsuz olduğundan büyük bir haksızlık olacaktır. Ama eğer İsa ise ve kendisini inkar ediyorsa, o zaman mutlaka aklını yitirmiştir. Ve bir deliyi öldürmek de dinsizce bir davranış olur.

O zaman, önde gelen Rahipler ve halkın ileri gelenleri, yazıcı ve Ferisilerle birlikte bağıra çağıra dediler: O Nasıra'lı İsa'dır, biz onu tanırız; çünkü eğer suçlu olmamış olsaydı onu senin eline vermezdik. O deli de değildir, bilakis habistir. Çünkü bu yolla elimizden kurtulmaya çalışıyor. Ve onun karıştırdığı fitne, kurtulacak olursa öncekinden daha kötü olacaktır. Pilatus -valinin adı böyleydi-, böyle bir durumdan kendisini kurtarmak için dedi. O Galile'lidir ve Hirodes Galile kralıdır; bu nedenle böyle bir davaya bakmak bana düşmez, bu yüzden onu Hirodes'e götürün. Bunun üzerine, Yahuda'yı Hirodes'e götürdüler. O, uzun bir süre İsa'nın evine gitmesini arzulamıştı. Ama İsa onun evine gitmeği hiç istememişti. Çünkü Hirodes, bir Romalı olup, sahte ve yalancı tanrılara tapar, necis Romalıların usulü üzere ya-

şardı. Şimdi, Yahuda oraya getirilince, Hirodes, kendisine pek çok sorular sordu; Yahuda, İsa olduğunu inkar ederek bunlara, amaca uymayan cevaplar verdi. O zaman, Hirodes, tüm sarayıyla birlikte onunla alay etti ve soytarılara giydirdiği gibi ona da beyazlar giydirip, geri Pilatus'a gönderdi ve dedi: İsrail kavmine adalette başarısızlığa düşme! Ve Hirodes bunu yazdı, çünkü önde gelen rahipler, yazıcılar ve Ferisiler kendisine çok miktarda para vermişlerdi.

Vali, bunu Hirodes'in bir hizmetçisinden duyunca, o da biraz para elde edebilmek için Yahuda'yı serbest bırakmak istermiş gibi yaptı. Bunun üzerine, kamçılıyarak öldürmeleri için kendilerine yazıcıların ödemedede bulunduğu kölelerine onu kamçlattı. Ama bu konuda fermanını vermiş bulunan Allah, bir başkasını sattığı bu korkunç ölümü çekmesi için, Yahuda'yı çarmıha saklıyordu. Her ne kadar askerler onu, vücudu kan revan içinde kalıncaya kadar kırbaçlamışlarsa da, Yahuda'nın kırbaç altında ölmesine izin vermedi. Sonra, alay ederek, üzerine eski mor bir elbise giydirip, dediler: Yeni kralımızı giydirmek ve taçlandırmak gerek. Böyle deyip, dikenler topladılar ve kralların başlarına giydikleri altın ve kıymetli taşlardan oluşan taçlar gibi bir taç yaptılar ve bu dikenli tacı Yahuda'nın başına koydular. Asa yerine eline bir kamış verdiler ve yüksek bir yere oturtular. Ve askerler önüne gelip, alaylı alaylı baş eğerek, onu Yahudiler'in kralı olarak selamladılar. Ve yeni kralların vermeye alışık oldukları hediyeleri almak için ellerini açtılar; ve hiçbir şey almayınca da Yahuda'yı tokatlayıp dediler: Askerlerine ve hizmetçilerine ödemedede bulunmayacaktın da, ne diye taç giydin aptal kral? Yazıcılar ve Ferisilerle birlikte önde gelen Ra-

hipler, Yahuda'nın kırbaçlarla ölmemiş olduğunu görünce, Pilatus'un onu serbest bırakmasından korkarak, valiye para hediyesinde bulundular.

O da bunu alıp. Yahuda'yı ölüm suçlusu olarak yazıcılara ve Ferisilere verdi. Bunun üzerine, onun yanı sıra iki hırsızı da çarmıhta ölüm cezasına çarptırdılar. Sonra onu, suçluları astıkları Kalveri dağına götürdüler ve orada, daha çok rezil olsun diye çıplak olarak çarmıha gerdiler. Yahuda, bağır-maktan başka gerçekte bir şey yapmadı: -Elohi Elohi Lema Şevaktani- Allah, suçlunun kurtulup gittiğini ve benim de haksız yere öldüğümü göre göre, beni neden terk ettin? Gerçekten diyorum ki, Yahuda'nın sesi, yüzü ve şekli İsa'ya o kadar benziyordu ki, havarileri ve müminleri onun İsa olduğuna tamamen inandılar; bu yüzden bazıları, İsa'nın sahte bir peygamber olduğuna ve gösterdiği mucizeleri büyü sanatıyla gerçekleştirdiğine inanarak, İsa'nın öğretisinden ayrıldılar; çünkü, İsa dünyanın sonunun yaklaştığı zamana kadar ölmeyeceğini söylemişti. Çünkü o zaman dünyadan alınmalıydı. Öte yandan, İsa'nın akidesinde sapasağlam devam edenler, ölenin tümüyle İsa'ya benzediğini görüp, İsa'nın demiş olduğu şeyleri de hatırlamadıklarından üzüntüye kapıldılar.

Ve İsa'nın annesinin eşliğinde Kalveri dağına gidip, İsa'nın ölümünde sürekli ağlayarak bulunmakla kalmadılar, aynı zamanda Nikademus ve Aremetya'lı Yusuf'un aracılığıyla İsa'nın vücudunu, gömmek için validen aldılar. Ve kesinlikle kimsenin inanmayacağı ağlamalar da onu çarmıhtan indirip, yüz liralık çok kıymetli merhemlerle sararak, Yusuf'un yeni mezarına gömdüler. Sonra, herkes kendi evine

döndü. Bunu yazan Barnabas, Yuhanna ve kardeşi Yakup'la birlikte, İsa'nın annesiyle beraber Nasıra'ya gitti. Allah'tan korkmayan havariler geceleyin gidip, Yahuda'nın cesedini çalarak sakladılar ve İsa'nın yeniden dirildiğini yaydılar; bu yüzden büyük karışıklık doğdu. O zaman, başrahip, aforoz cezasını göze almadan, kimsenin Nasıralı İsa'dan söz etmemesini emretti. Ve büyük bir işkence başladı; pek çokları taşlandı, pek çokları dövüldü ve pek çokları ülkeden sürüldü; çünkü bu konuda ağızlarını tutamıyorlardı. Nasıra'ya, çarmıhta ölmüş bulunan hemşerileri İsa'nın yeniden dirildiği haberi geldi. Bunun üzerine, bu satırları yazan Barnabas İsa'nın annesinden ağlamayı bırakıp, sevinmesini rica etti. Çünkü oğlu yeniden dirilmişti. Bunu duyan bakire Meryem ağlayarak dedi: Kudüs'e gidip oğlumu bulalım. Onu gördüğüm zaman rahat ölebilirim. Bakire, başrahibin fermanının çıktığı gün, bu satırları yazan Barnabas, Yakup ve Yuhanna'yla birlikte Kudüs'e döndü. Burada, Allah'tan korkan bakire, başrahibin fermanının haksız olduğunu bilmesine rağmen, yanında kalanlara oğlunu unutmalarını emretti.

O zaman, herkes ne kadarda müteessir oldu! İnsanların kalbini gözleyen Allah biliyor ki, öğretmenimiz İsa olduğuna inandığımız Yahuda'nın ölümünün üzüntüsüyle, onu yeniden dirilmiş görmenin arzusu arasında, İsa'nın annesiyle birlikte bitip tükeniyorduk. Bu yüzden, Meryem'in koruyucuları olan melekler, İsa'nın meleklerin eşliğinde kaldığı üçüncü göğe çıkıp, her şeyi İsa'ya anlattılar. Bunun üzerine İsa, kendisine annesini ve havarilerini görme gücü vermesi için Allah'a dua etti. O zaman Rahim olan Allah, dört gözde meleği Gabriel, Mikail, Rafael ve Uriel'e İsa'yı annesinin evi-

ne götürüp, yalnızca akidesine inananlarca görülmesine izin vererek, üç gün sürekli olarak kendisini gözetmelerini emretti. İsa nurla çevrilmiş olarak, bakire Meryem'in, iki kız kardeşi ve Marta ve Meryem Magdanalı, Lazarus, bu satırları yazan Barnabas, Yuhanna, Yakup ve Petros'la birlikte kalmakta olduğu odaya geldi. Bunun üzerine, herkes korkudan ölü gibi düştü. Ve İsa annesini ve diğerlerini yerden kaldırıp dedi: Korkmayın, çünkü ben İsa'yım; ve ağlamayın, çünkü ben diriyim, ölmüş değilim. Herkes uzun bir süre İsa'nın karşısında kendinden geçmiş gibi kaldı; çünkü İsa'nın öldüğüne artık inanmış bulunuyorlardı. Sonra, Bakire ağlayarak dedi: Söyle bana oğlum, sana ölüleri diriltme gücü veren Allah neden yakınlarının ve dostlarının utancına rağmen ve akidenin düştüğü utanca rağmen senin ölmene, izin verdi? Çünkü seni seven herkes adeta ölmüş durumda.

İsa annesini kucaklayıp cevap verdi: İnan bana anne, çünkü sana gerçekten diyorum ki, ben hiç ölmedim; Allah beni dünyanın sonuna kadar saklamış bulunuyor. Ve bunu de-yip, dört meleğe görünmelerini ve meselenin nasıl geçtiği konusunda şahitlik etmelerini rica etti. Bunun üzerine, melekler dört parlak güneş gibi göründüler, öyle ki, herkes korkudan yine ölü gibi yere düştü. O zaman İsa meleklerle, görünebilsinler ve konuştukları annesiyle havarileri tarafından duyulabilsin diye, giymeleri için dört keten bezi verdi. Ve her bir kimseyi yerden kaldırıp, rahatlatarak dedi: Bunlar Allah'ın elçileridir; Allah'ın gizliliklerini bildiren Gabriel Allah'ın düşmanlarına karşı savaşan Mikail, ölenlerin ruhlarını alan ölüm meleği ve herkesi Son Günde Allah'ın mahkemesine çağırarak olan Uriel, Rafael. O zaman dört melek, Allah-

'ın İsa'yı nasıl çağırdığını ve bir başkasını sattığı cezayı çekmesi için Yahuda'yı nasıl değiştirdiğini Bakire'ye naklettiler. Sonra, bu satırları yazan Barnabas şöyle dedi: Ey öğretmen, sen bizimle birlikte kalırken benim için meşru olduğu gibi, şimdi de sana soru sormak benim için yasal mıdır? İsa cevap verdi: Ne istersen sor Barnabas, sana cevap vereceğim. O zaman bu satırları yazan Barnabas tekrar: Ey öğretmen, Allah Rahim olduğu halde, neden senin öldüğüne inandırarak bize eziyet etti? Ve annen senin için o kadar ağladı ki, neredeyse ölecekti. Ve Allah'ın bir kutsal olan sen, Allah neden üzerine, Kalveri dağında hırsızlar arasında öldürüldüğün iftirasının atılmasına izin verdi? İsa cevap verdi: inan bana Barnabas, her günahı, ne kadar küçük de olsa, Allah'a karşı günahla suç işlendiğinden, Allah büyük ceza ile cezalandırır.

Bu nedenle, annem ve benimle birlikte olan imanlı havarilerin beni birazcık da dünya sevgisiyle sevdiklerinden, adaletli olan Allah, Cehennem alevleriyle cezalanmaması için bu sevgiyi şu andaki üzüntüyle cezalandırdı ve, her ne kadar ben dünyada suçsuz idiysem de, insanlar bana Allah ve Allah'ın oğlu dediklerinden, Hüküm Gününde şeytanların alayına uğramayayım diye, Allah, herkesi benim çarmıhta öldüğüme inandırarak, bu dünyada Yahuda'nın ölümüyle insanların alayına uğramamı diledi. Ve bu alay, geldiği zaman bu aldanmayı Allah'ın kanununa inananlara açıklayacak olan Allah'ın elçisi Ahmet'in gelişi ne kadar sürecektir. Bu şekilde konuştuktan sonra İsa dedi: Sen adilsin ey Allah'ımız Rabb, çünkü sonsuz şan ve şeref ancak Sana aittir. Ve İsa bu satırları yazana dönüp dedi: Bak Barnabas, benim dünyada kalışım süresince tüm olup bitenlerle ilgili olarak

benim İncil'imi elbette yazmalısın. Ve aynı şekilde Yahuda'nın başına gelenleri de yaz ki, müminler aldanmasın ve herkes gerçeğe inansın. O zaman, yazan cevap verdi: Her dileği yaparım ey öğretmen, ama Yahuda'nın başına gelenler nasıl oldu bilmiyorum, çünkü hepsini görmedim. İsa cevap verdi: işte her şeyi gören Yuhanna ve Petros, olup bitenlerin hepsini sana söylerler. Ve sonra İsa kendisini görmeleri için bize, imanlı havarilerini çağırmamızı emretti.

O zaman Yakup ve Yuhanna, Nikodemus ve Yusuf la birlikte yedi havari ve yetmiş ikiden başka daha pek çoklarını topladılar ve hepsi İsa ile birlikte yemek yediler. Üçüncü gün İsa dedi; Annemle birlikte Zeytinlik Dağına gidin, çünkü oradan yeniden göğe çıkacağım, beni kimin götürdüğünü görürsünüz. Korkularından Şam'a kaçmış bulunan yetmiş iki havarinin yirmi beşi dışında herkes oraya gitti. Ve hepsi ibadet halindeyken, İsa öğleyin Allah'a senada bulunan çok sayıda meleklerle geldi; ve, yüzünün nuru herkesi korkudan sararttı ve yüz üstü yere düştüler. Ama İsa kendilerini kaldırıp, rahatlatarak dedi: Korkmayın, ben öğretmeninizim. Ve kendisinin ölüp yeniden dirildiğine inananları uyararak dedi: Şimdi siz beni ve Allah'ı yalancılar yerine mi koyuyorsunuz? Çünkü Allah bana, size söylediğim gibi hemen hemen dünyanın sonuna kadar yaşamayı bahşetmiştir. Bakın size diyorum ki, ben değil, hain Yahuda öldü. Dikkat edin, çünkü şeytan sizi aldatmak için her çabayı gösterecektir, ama siz tüm İsrail'de ve dünyanın her yanında duyduğunuz ve gördüğünüz bütün şeyler için benim şahitlerim olun. Ve İsa böyle konuşup, müminlerin kurtuluşu ve Günahkarların hidayeti için Allah'a dua etti. Ve duası sona erdi, annesini ku-

caklayıp dedi: Selam sana anneciğim, seni ve beni yaratan Allah'a dayan. Ve böyle söyleyip, havarilerine dönerek dedi: Allah'ın lütfu ve rahmeti sizinle olsun. Sonra, orada bulunanların gözleri Önünde dört melek onu göğe çıkardılar.

İsa ayrıldıktan sonra, havariler İsrail'in ve dünyanın değişik bölgelerine dağıldılar ve şeytanın nefret ettiği Hak, her zaman olduğu gibi, Batılın işkencelerine uğradı. Çünkü havariymiş gibi görünen bir takım kötü insanlar İsa'nın öldüğünü ve tekrar dirilmediğini yazdılar. Diğer bazıları, onun gerçekten öldüğünü, ama tekrar dirildiğini yazdılar. Bir diğ­erleri ise İsa'nın Allah'ın oğlu olduğunu yazdılar ve yazıyorlar; aralarında aldatılmış olan Pavlos da vardır. Ama biz, yazabildiğimiz kadarını Allah'tan korkanlara anlatıyoruz ki, Allah'ın son Hüküm Gününde kurtulabilsinler.

EKLER

TERMINOLOJİ

Advent: (Latince: Adventus „varış“, veya Advenit „o geliyor“), Hristiyanlık'ta İsa'nın doğumunun beklendiği dönem. Katoliklik ve Protestanlıkta 30 Kasım'a en yakın pazar günü (27 Kasım ile 3 Aralık arası) başlayarak Noel arifesine kadar süren dört hafta. Ortodokslukta ise 27 Kasım ile 7 Ocak arasında 40 gün.

Amin: İbranicede öyle olsun anlamına gelen amin sözcüğü, duaların sonunda söylenir. Bu sözcüğün iki anlamı daha vardır; sadık ve güvenilir. Kullanılış şekli ise; Sadık ve Güvenilir olan Allah'ın istediği gibi olsun demektir.

Anatema: Grekçe bir kelimedir ve Lanet olsun ya da cehennemine git anlamına gelmektedir. Pavlos bu kelimeyi İncil'i yanlış iletenler ve terk edenler için kullanmaktadır. Kilise de daha sonra bu kelimeyi bir öğreti ve gelenek şeklinde kullanmaya devam etmiştir. Galatyalılar 1:8-9; "İster biz, ister gökten bir melek size bildirdiğimize ters düşen bir İncil bildirirse, lanet olsun ona! Daha önce söylediğimizi şimdi yine söylüyorum: Bir kimse size kabul ettiğinize ters düşen bir müjde bildirirse, ona lanet olsun!"

Azizler Günü: Hristiyanlıkta bilinen ve bilinmeyen tüm azizlerin anıldığı kutsal gün. Batı Kiliselerinde 1 Kasım'da, Doğu Kiliselerinde Hamsin'den (Pentekost) sonraki ilk Pazar günü kutlanır.

Baal: Eski Kenanlıların taptığı bir put; "Bir kral vardı, Baal adındaki babasını aşırı derecede seven. Ve babası ölünce, oğlu, kendini teselli etmek için, babasına benzeyen bir heykel yaptırıp, şehrin pazar yerine diktirtti. Ve bu heykele on beş arşın yaklaşanın güven içinde olacağı ve her ne olursa olsun, onun incitilmeyeceğine dair bir emir çıkardı."

Convent: Manastıra benzer, birlikte yaşanacak dini bir sistem.

Çarmıh (Haç): Birbiri üzerine çapraz konmuş iki tahtadan oluşan darağacı. Farsça dört çivi anlamına gelir. Eski çağlarda, özellikle Roma döneminde kurulu din ve düzene karşı suç işlediği için idamına karar verilenler çarmıha gerilerek öldürülürlerdi. Bunun için mahkumun vücudu ve ayakları çarmıhın dikey tahtasına bağlanır, kolları yana açılarak elleri yatay tahtaya çivilenirdi. Günlerce açıkta, aç, susuz ve tahtaya çivili kalan mahkum, yavaş yavaş ve işkence çekerek ölürdü. Çarmıh cezasına çarptırılan birisinin Allah'ın laneti altında olduğuna inanılırdı; Tevrat yasanın tekrarı kitabı; 21. Bölüm 22. ve 23. Kelimeler; "Eğer bir adam bir günahtan ötürü ölüm cezasına çarptırılıp öldürülür ve ölüsü ağaca asılırsa, ölüyü gece ağaçta asılı bırakmamalısınız. O gün kesinlikle gömmelisiniz. Ağaca asılan kişi Allah tarafından lanetlenmiştir". İncil Galatyalılar kitabı; 3. Bölüm 13. Kelime Çünkü şöyle yazılmıştır: "Ağaç üzerine asılan herkes lanetlidir."

Din bilginleri: Kutsal Yazıları yani Tevrat'ı kopya etmek, yorumlamak ve öğretmekle uğraşan Yahudi din adamları anlamındadır.

Epifani: (Yunanca: **επιφάνεια** Epiphaneia). Söz insan olup aramızda yaşadı bayramıdır. Ortodokslukta Teofani

(Yunanca: θεοφάνεια Theofaneia) olarak adlandırılır. İsa'nın doğumundan 12 gün sonra kutlanmasına atfen On ikinci gün bayramı olarak da anılır. Genellikle 6 Ocakta kutlanır.

Enoh: İdris peygamber (a.s)

Eskatoloji: Ahiret bilimi. Hristiyanlık'taki Ahiret inancının incelendiği akademik seviyede bir bilim dalı.

Ferisiler: Yahudilerde biçimci ve tutucu bir mezhep.

Fısıh bayramı: Mayasız Ekmek bayramı olarak da anılan bu bayramda Yahudiler, Mısır'da sürdükleri kölelik yaşamından kurtuldukları günü kutlarlar. Özel bir kutlama şöleni yapılır, kurban edilmiş kuzu ile mayasız ekmek yenir. Bu bayram, Türkçede Hamursuz bayramı olarak da bilinir.

Gabriel: (a.s) Büyük meleklerden birinin adı. (Cebail)

Gematria: Kabala'yı esas alarak sözcükler ve sayılar üzerine yapılan kabalistik çalışmalarla ilgili bir uzmanlık alanıdır. Gematria'da, ebced hesabında olduğu gibi, alfabenin (İbrani alfabesinin) her harfine nümerik bir değer verilir. Böylece her sözcüğün belirli bir sayısal değeri olmasının yanı sıra, sayısal değeri birbirine eş olan birçok sözcük olabilir, yani her hangi bir sayı bir kaç sözcüğü temsil edebilir. Aynı sayısal değeri taşıyan sözcükler birbirine eş olarak kabul edilirler ki, Gematria çalışmalarındaki temel yöntemlerden biri bu sayısal değeri aynı olan sözcükleri birbirlerinin yerine kullanmaktır.

Getsemani: Yağ cenderesi anlamında İbranice bir kelime.

Grekçe: Çağdaş Yunancanın kaynaklandığı Grek dili; İsa zamanında Akdeniz halklarının ortak diliydi. Bugünkü İngilizce gibi.

Havra: Yahudilerin Allah'a tapınmak için toplandıkları bina (sinagog), ya da oraya ait topluluk.

Havari: Elçi, Tebliğci, öğrenci anlamlarına gelen Grekçe kökenli bir kelime.

Hristiyan: (Χριστιανός) İsa'yı (a.s) izleyen, İsa'yı takip eden.

İbranice: İbrahim'in (a.s) dili, bugünde İsraillilerin kullandığı dil.

İncil: Müjde, Sevindirici haber anlamına gelen Arapça bir kelime.

İsa: Allah kurtarır anlamında, Arapça isim, Grekçesi (Χριστος) Hristos.

İsopsef: Akrofonik yunan sayılaması ile yapılan gematria benzeri bir sistem, Arapçada buna Cifir veya Ebcet denir.

İsrail: Yakub (a.s)'un diğer adı; İbranicesi Tanrıyla güreşir anlamına gelir.

Kilise: Cemaat, Topluluk, Grekçesi (Εκκλησία) Ekleysia.

Kristoloji: İsa (a.s) inceleme bilimi. Hristiyanlık'taki İsa inancının incelendiği akademik seviyede bir bilim dalı.

Kutsal Yasa: Allah'ın Musa peygambere verdiği yasalar dizisi; şeriat.

Litürji: "taş" anlamındaki "litos"dan türemiştir. Taş koku, kilise gelenek ve kurallarının katılığını simgeler.

Melekut: Egemenlik, Hakimiyet, Hükümlerlik

Mesih: Mesh edilmiş (seçilmiş) Olan; eski peygamberlerin, geleceğini önceden haber verdikleri Kurtarıcı, Kral, Rah-

met ve merhamet peygamberinin ünvanlarından biri yani Muhammed (a.s)

Mikail: (a.s) Büyük meleklerden birinin adı.

Moposuestia: Daha sonra adı Misis olmuştur. Bugün ise Adana yakınlarındaki Yakapınar olarak bilinmektedir. (Μοποσυστια)

Murdar: Dinsel açıdan kirli, Mekruh.

Noel: Her yıl 25 Aralık tarihinde İsa'nın doğumunun kutlanıldığı Hristiyan bayramı. Ayrıca Doğu Bayramı, Kutsal Doğu veya Milat Yortusu olarak da bilinir.

Parakleythos: Grekçe'deki Yardımcı sözcüğünün karşılığı, Parakleythos, ayrıca Tesellici, öğütçü, övülmüş, övülen anlamlarına da gelir, bu kelimenin Arapça isim karşılığı da Peygamber efendimizin isimlerinden olan **Ahmet'** tir.

Paskalya veya Diriliş: (Latince: Pascha, Yunanca: Πάσχα, Pascha), Hristiyanlıktaki en eski ve en önemli bayram. İsa'nın çarmıha gerildikten sonra 3. Günde dirilişi kutlanır. Doğu ve Batı kiliseleri arasında farklılıklar olmakla beraber, Paskalya dönemi yaklaşık olarak Mart sonundan Nisan sonuna kadar olan dönemdir. Her sene sabit bir tarihte gerçekleşmeyen ve dünya kiliselerinin çoğunda Pazar günü kutlanan Paskalya Günü ise, Kıyam Yortusu, Diriliş Pazarı ya da Diriliş Günü olarak da adlandırılır.

Pentikost günü: Grekçede Pentikost (πεντηκοστή) sözcüğü, ellinci demektir. Pentikost (ya da öbür adlarıyla Hamsin, Hasat bayramı, Turfanda bayramı), Fışh (Paskalya) bayramından 7 hafta sonra, 50. günde kutlanır. Bu günün, İsa'nın (a.s) ölüp, dirilip, göğe yükselişinden sonra, Kutsal Ruh'un Havarilerin üzerine indiği gün olduğuna inanılır.

Pneumatoloji: Ruh bilimi; Hristiyanlık'taki Kutsal Ruh inancının incelendiği akademik seviyede bir bilim dalı.

Rabbuni: Kutsal Yasa uzmanlarına verilen ve hocam, öğretmenim anlamına gelen Aramice bir ünvan.

Rafael: İsrafil (a.s) Büyük meleklerden birinin adı.

Rahip: Tanrı ile insanlar arasında aracılık yapan ve Tanrıya kurban sunmak gibi dinsel işlerle uğraşan görevli din adamı.

Sadukiler: Yahudilerde akılcılığı savunan bir mezhep.

Sakrament: Gizem, Sır, Kutsal işaret. Katolik ve Ortodoks Hristiyanlarda 7 sakrament vardır; 1. Vaftiz: Arınma. 2. Eucharistya (komünyon): Ekmek ve şarap ayini. 3. Konfirmasyon: Topluluk önünde imanı açıklama. 4. Günah çıkarma: İtiraf ve takdis. 5. Son yağ sürme: Ölüm halindekileri kutsama. 6. Ordinasyon: Ruhani görevler. 7. Evlilik.

Sebt günü: Yahudilerin kutsal dinlenme ve tapınma günü; Cuma günbatımından cumartesi gün batımına dek sürer.

Sinagog: Meclis anlamına gelen (συναγωγαις) sunagogias Grekçe bir kelime. Kutsal Yazıların (Tevrat ve Zeburun) okunduğu, öğretildiği toplantı yerleri.

Soterioloji: Kurtuluş bilimi. Hristiyanlık'taki Kurtuluş ve sonsuz yaşam inancının incelendiği akademik seviyede bir bilim dalı.

Synod: Kelimesi Grekçe synodos (σύνδοος) yani aynı yolda ilerlemekten gelmektedir. Benzer şekilde synodoporoι (Σύνδοδοπόροι) yoldaş anlamına gelmektedir. Kilise kelimeyi herkesin takip edecek yolu anlamında kullanılmıştır. Konsey kelimesi ise Latince'deki concil kelimesinden gelmektedir.

Grekçe'de helaein (ἑλαιν) yani anlamı kabul etmektir. Konseyin amacı herkesin kabul edeceği bir formül bulmaktır. Synod, bir anlamda küçük konseydir.

Şapel: Dua için ayrılan kilisedeki küçük oda.

Takdis: Yüceltme, övme.

Teoloji: Tanrı bilim, Hristiyan din bilimleri. Hristiyanlık-taki temel, genel ve geleneksel inancın incelendiği akademik seviyede bir bilim dalı.

Terminoloji: Terimlerin toplamı.

Tevrat: Allah'ın Musa (a.s) peygambere verdiği Kutsal Yasa (şeriat).

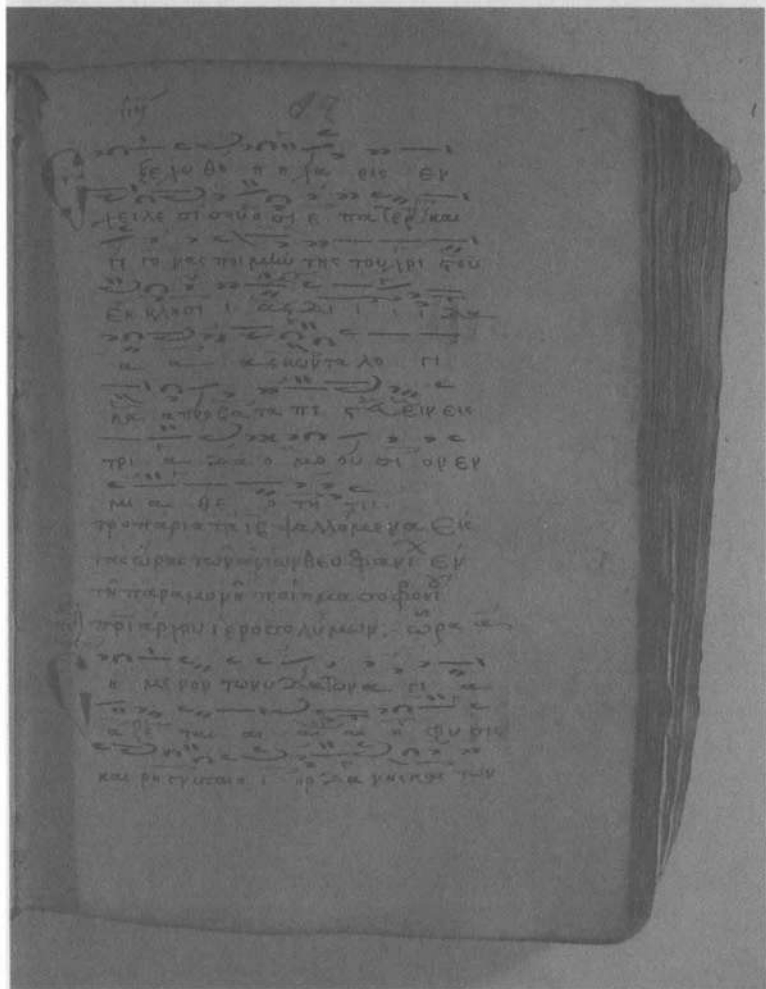
Tipoloji: Teolojide "Tip" nedir? İsa'nın (a.s) hayatında, hizmetinde ve sözlerinde, mucizelerinde ve geleceğe dair olan bildirilerinde daha derin bir anlama ve açıklığa kavuşmuş olan Eski Ahit'in (Tevrat'ın) olaylarının ve insanların hayatların ve tarihlerinde gerçekleşmiş olan bir duruma ya da bir olaya ya da olaylar serisine "Tip" ya da "Tipoloji" denir. Tipoloji, Teoloji ana bilim dalı içerisinde olan bir bilim dalıdır.

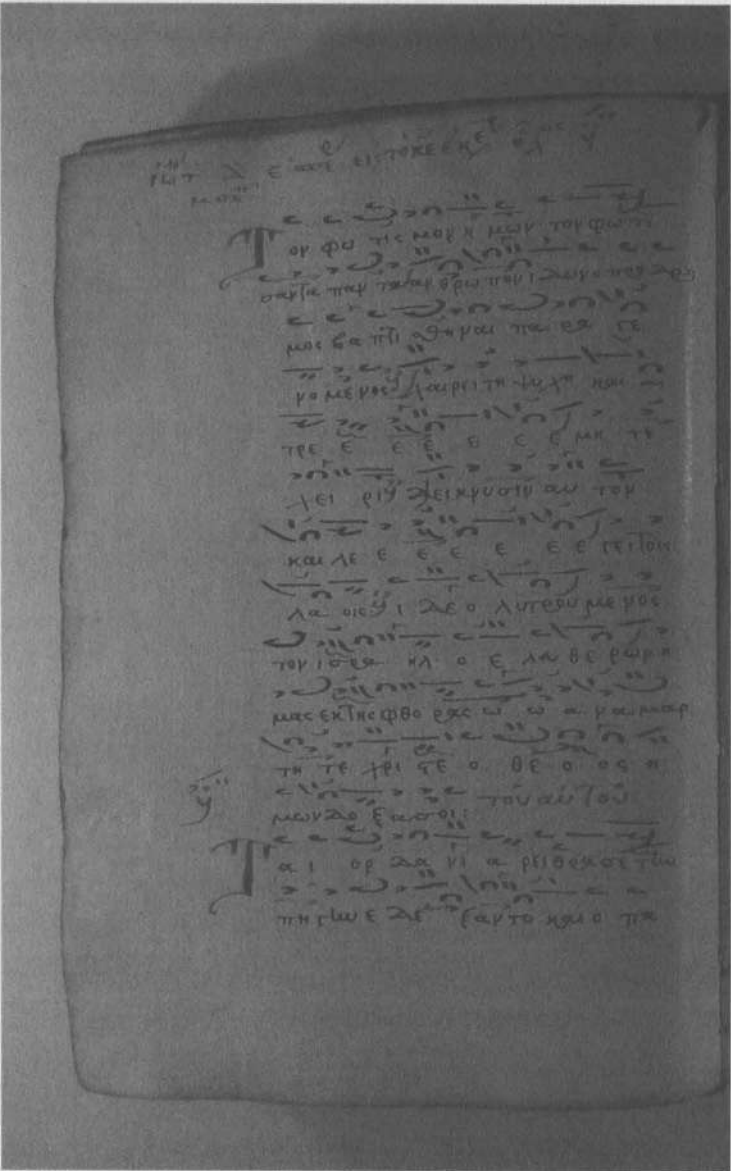
Uriel: 2. Kanon apokrifa; sırlı, gizemli kitaplarda ve Barnabas İncil'inde ismi geçen bir melek.

HAVARİ BARNABAS

KİTABIN ORJİNAL METNİNDEN BÖLÜMLER

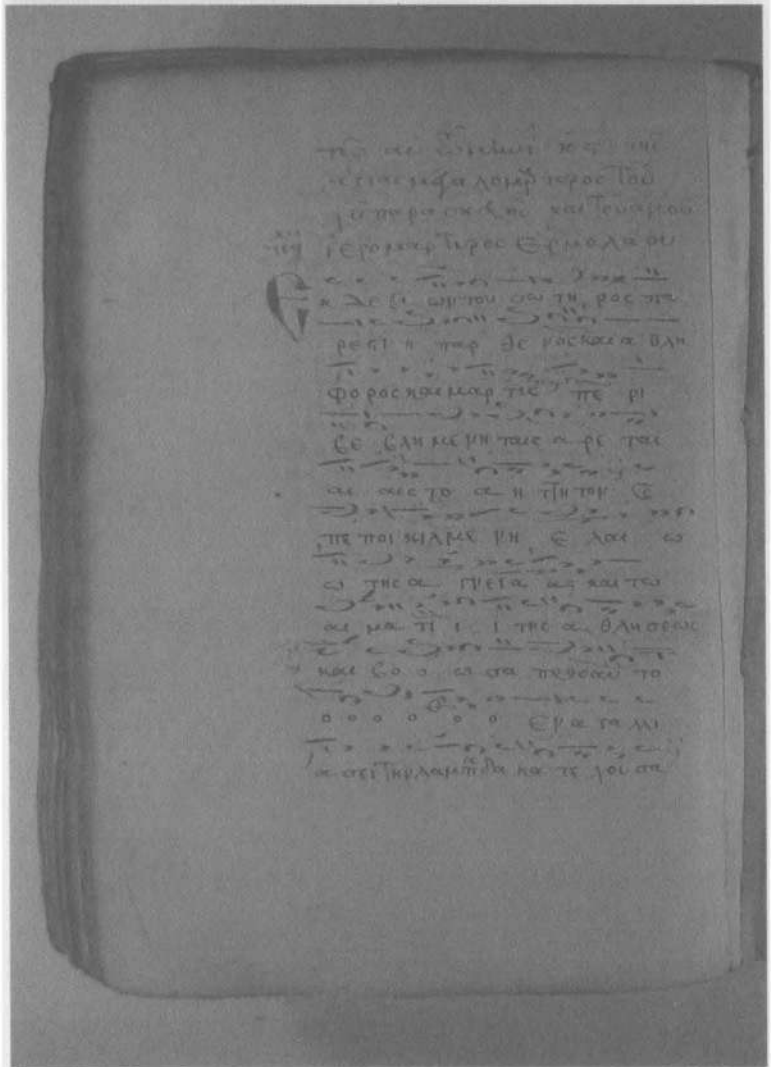
τῶν αὐτῶν μὲν 12 τοῦ οὐνοῦ πρὸς
ἡμῶν ἀντὶ τοῦ τοῦ μετὰ τοῦ
ποίημα ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ τοῦ αὐτοῦ

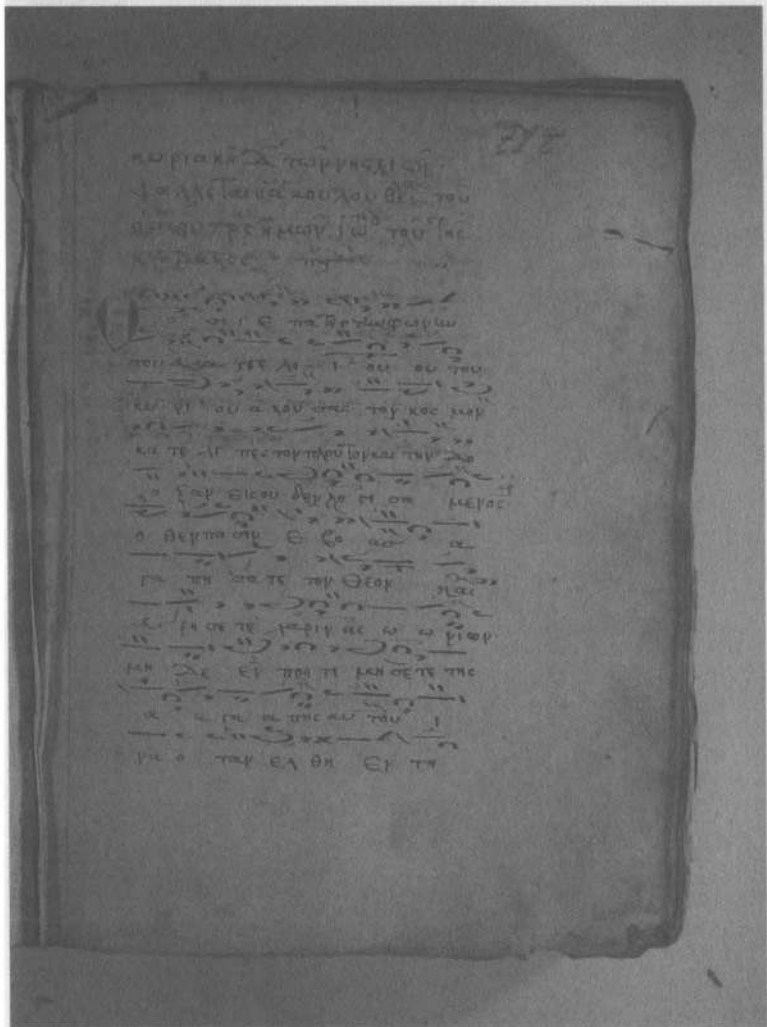
Π ς ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ο κα α τει κο γα τη η ρη σας
α λω βη η τω γρο ω η γε ε
μο γα κα τα πα θω η ο λε θρι α η ασκη

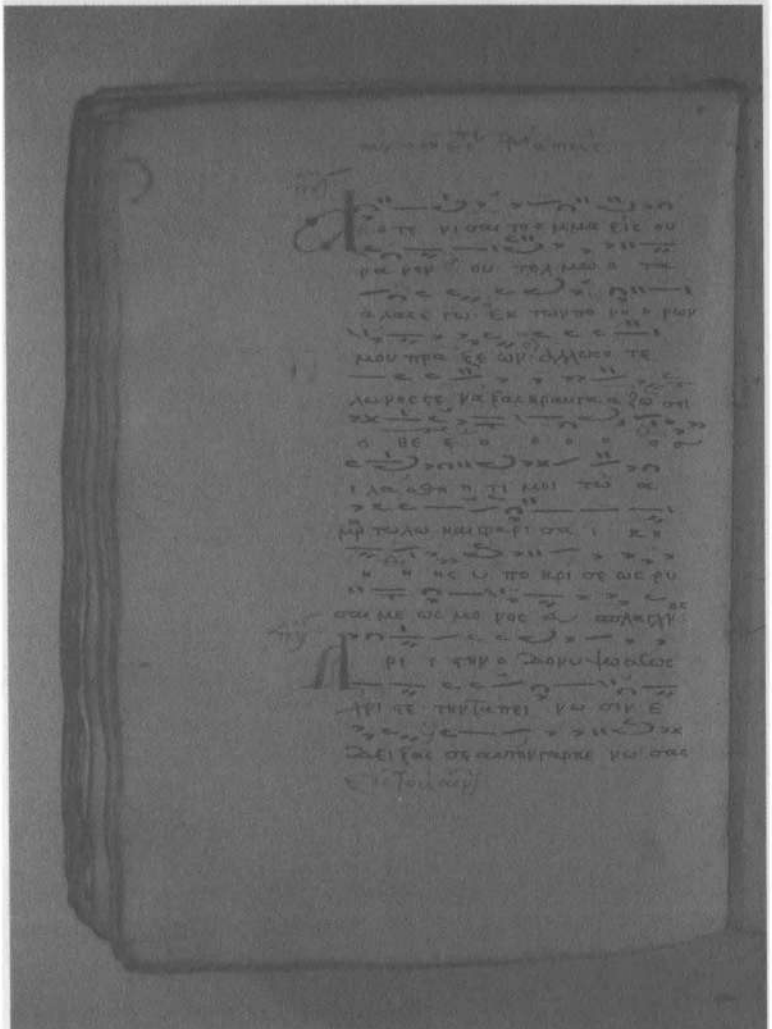
τη κως ευ η σα με ρος ε ις το
κα λη βο ο μοι ω σην ως δι
γα το ο ος α με λη λυ θας

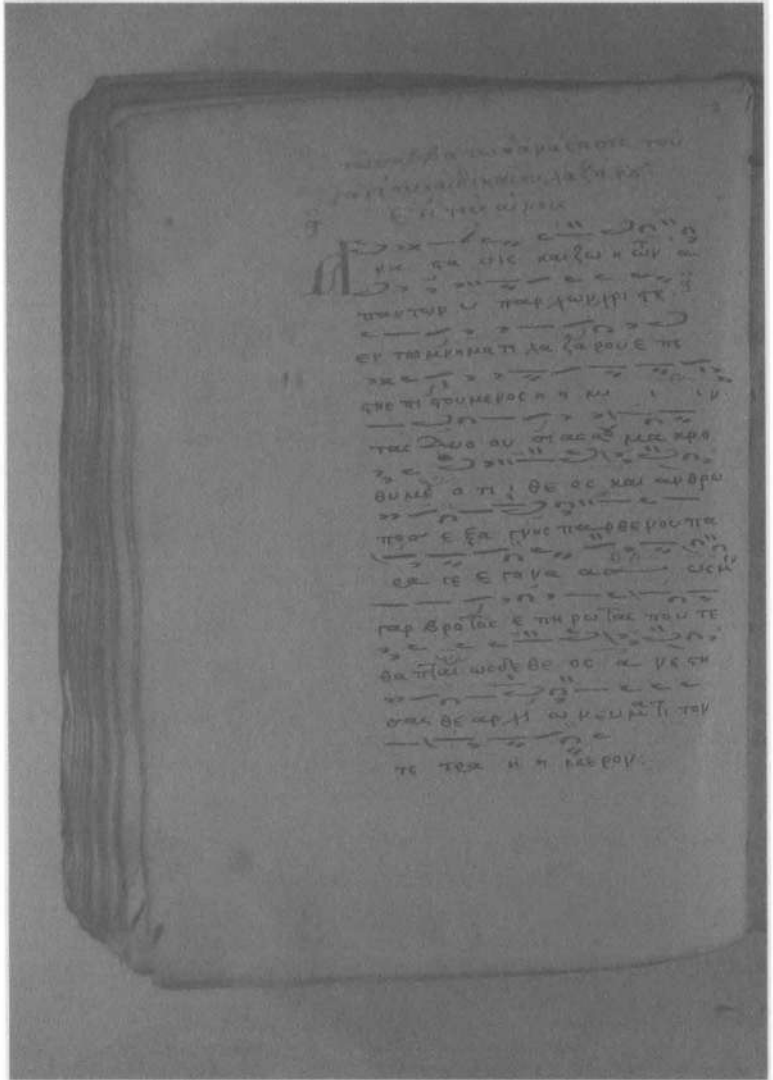
α η ε ρι κω ω ω ω ω ω
γα η ρ τω φυ σι ρε κ βι α

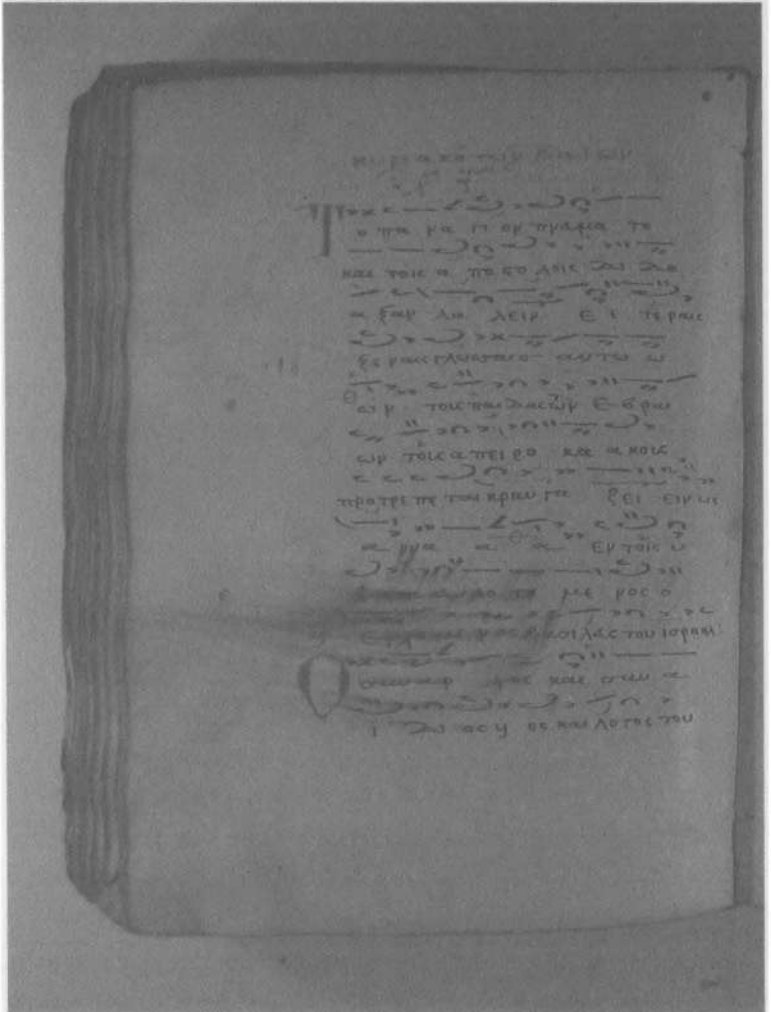
σα με ρος ε σα σασ το χει ρον κα
θυ πο τα α ξαι το κρι τιο ρι

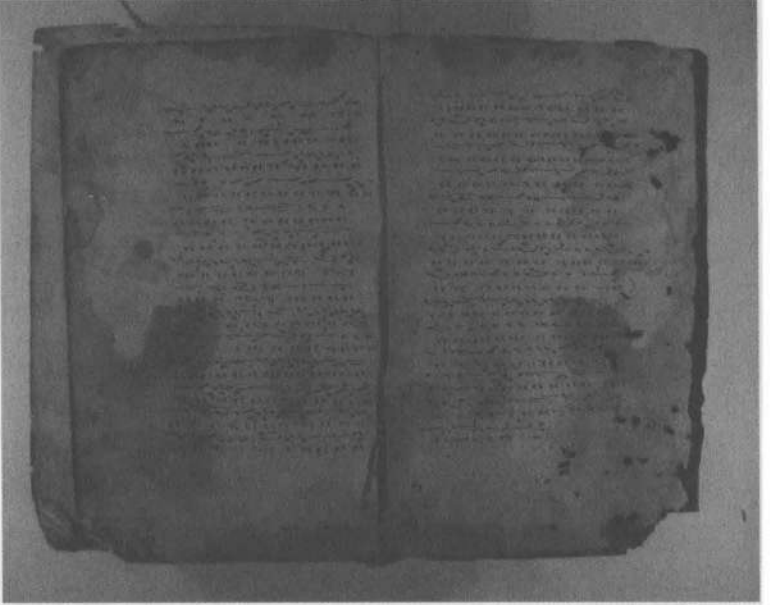

Fuller Theological Seminary

To all who read these words, greetings in the name of the Lord Jesus Christ

Abdullah PALAZOGLU

Master of Arts in Theology (Biblical Studies and Theology)
which the Trustees and Faculty hereby confer with all the rights
and privileges appertaining thereto.

In witness of the same, we have signed our names and affixed
the seal of the Secretary on June 12, 1938 in Pasadena, California

Harry R. Hargrave
Captain, First U. S. Cavalry

Ed. J. M.
President, John Day Biological Society

W. H. Dwyer
Dean, Faculty of Education

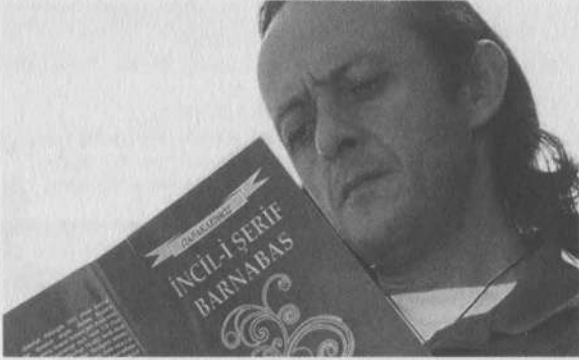
FLI	8057A
FLCSEI	371021-0
RELCD NO	0004/2

[illegible]

Notay, Ayhan. "Akkadlıların Anadolu'da yaşadıkları kültürler, şehirler ve kurumlar." *Konya'da Akadlıların Etkisi ve Akadlıların Konya'ya Gelmesi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, 1997. 1-10. *Print.*

65 038 200
National Library of Medicine
HHS

BASINDA BARNABAS

...Her şeyden önce şunu söyleyeyim ki, biz Müslümanlar eğer bu metinleri okuyacaksak Peygamberimiz Muhammed Mustafa (a.s.)'ın, "Ehl-i Kitabın kitaplarını ne tasdik edin, ne de inkâr edin", mealindeki tavsiyesini aynen hatırdâ tutarak ve hatırlatarak okumamız gerekir. Çünkü: içinden herhangi bir cümleyi inkâr edersek, belki o gerçekten vahiyden bir cümle olabilir. Bu durumda neûzu billah kâfir oluruz. Aksine oradan bir cümleyi kabul edersek, bu durumda da belki bir kul sözünü vahiy diye kabul etmiş olabiliriz. Durum bu olunca en doğrusu ne kabul etmek, ne de reddetmek, karşısında tarafsız kalmaktır. Nihayetinde biz deriz ki; Başta Kur'an olmak üzere diğer Peygamberlere indirilen sahifelere, Musa'ya indirilen Tevrat'a, Davud'a indirilen Zebur'a, İsa'ya indirilen İncil'e ve indirilen diğer vahiylerle iman ediyoruz. Şahsen, Barnabas'a göre İncil'i okurken hep bu yüce tavsiyeyi hatırdâ tuttum...

Prof. Dr. Orhan ÇEKER (N.Ü. İlahiyat Fak. İslam Hukuku Öğr. Üyesi)

Roma Katolik Kilisesi tarafından M.S 325 yılında yasaklanan Barnabas İncili, Uzman Theolog Abdullah PALAZOĞLU tarafından 1687 yıl sonra özverili bir çalışmanın sonucunda Barnabas'a göre İncil ismi ile Antik Yunancadan Türkçeye çevrildi. Katolik kilisenin bu İncili yasaklamasının en önemli nedeni; Hristiyanlığın temel öğretisi olan teslis (üçleme) inancını reddederek, günümüz Hristiyan inançlarının da bir çoğunu yalanlamasıdır. Barnabas ismi, Kıbrıs Kilisesinin kurucusu olan, aynı zamanda İsa'nın (a.s) havarilerinden olan Joseph Barnabas'tan geliyor.

NKM YAYINLARI: 114 - İNCELEME-ARAŞTIRMA: 89

NKM

ISBN 978-605-4336-94-4

9 786054 336944

